

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

136

RUNA

[*Elisab. Beskow*]

Ljudande Malm

STOCKHOLM
FOSTERLANDS-STIFTELSENS
FÖRLAGS-EXPEDITION

КНИГА

Людмила Ивановна

Адрес: Москва, ул. Мясницкая, д. 10
Индекс: 125000
Почтовый ящик: 1000

LJUDANDE MALM

AF

RUNA

FÖRF. TILL HVAR DAGSLIF, ALLT ELLER INTET, M. FL.

STOCKHOLM

FOSTERLANDS-STIFTELSENS FÖRLAGS-EXPEDITION.

STOCKHOLM

TRYCKT HOS P. PALMQUISTS AKTIEBOLAG

1900

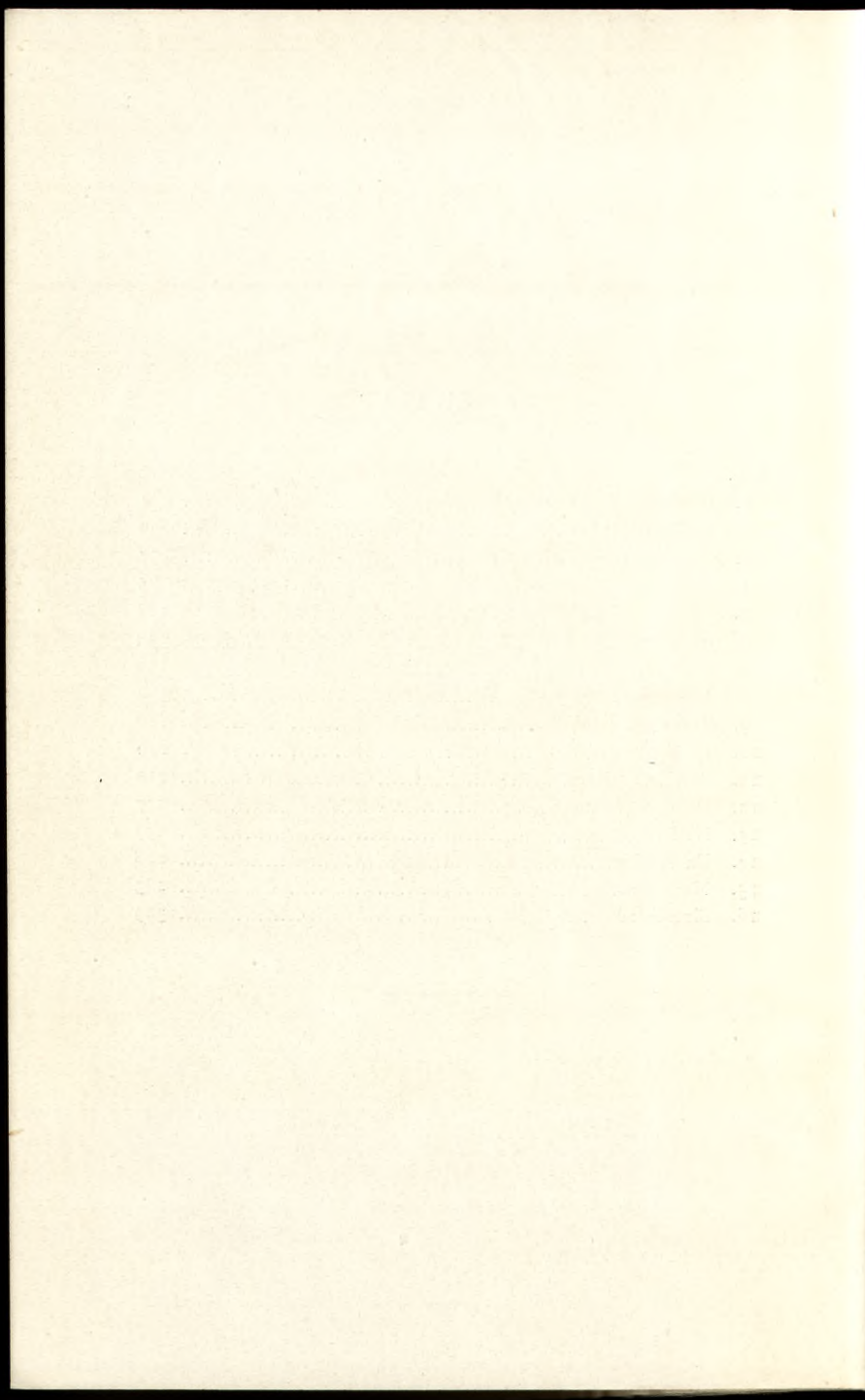

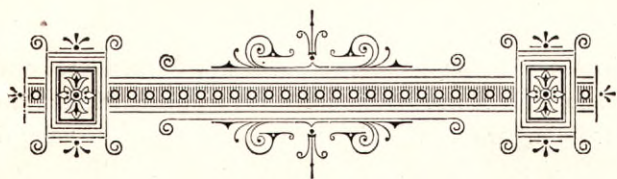
INNEHÅLL.

Kap.	Sid.
1. Grefvarne Falkenhorn.....	1
2. Spökrummet.....	30
3. På Skarås.....	57
4. Vallargärde	75
5. Brytningen	102
6. Skild från världen	130
7. Barbara.....	150
8. Ljudande malm	163
9. Turen att falla.....	180
10. I dödsskuggans dal.....	199
11. Soli Deo Gloria	210
12. Hvad som fattats.....	227
13. Nytt lif.....	239
14. En spådom	268
15. Margareta	283
16. Slutackord	309

FÖRSTA KAPITLET.

Grefvarne Falkenhorn.

Solen stod i zenit högt öfver Korsviks slott och kastade nästan lodräta strålar ned på den ståtliga borgens koppartak. Den stora sandgården framför stentrappan utbredde sig ljus och het som en öken i sommarbranden, men nere i parken rådde skugga under lummiga ekar och kastanjetråd. Öfver en liten å med sakta rinnande vatten hvälfde sig flera bågiga broar sammanbindande fint sandade gångar, hvilka genomskuro den vidsträckta slottsparken i alla riktningar. På ett ställe, där ån var grund, roade sig tre barn med att promenera barfota i dess svalkande vatten. Den äldsta af dem var en gosse på tjorton år. Han var lång för sin ålder och kraftigt byggd. De vackra, uttrycksfulla dragen hade ännu gossålderns mjuka rundning. För tillfället röjde de stora och mörka ögonen endast barnslig förnöjelse, men trots den sorglösa blicken kunde man af deras dunkla djup ana en svärmisk och lidelsefull själ.

Gossen var den unge grefve Henrik Falkenhorn, ende sonen till Korsviks ägare. Hans båda lekkamrater voro Barbara och Maj Brette, hans fasters, fru Ingrid Brettes' styfdöttrar. De voro jämte sin fader och styfmoder sedan några dagar tillbaka gäster på Korsvik. Maj var vid elfva år nästan lika lång som sin trettonåriga syster, men för öfrigt voro de båda flickorna stora kontraster. Barbara var liten och bred till växten och hennes rörelser utmärkte sig för en lugn trygghet, då däremot den finlemmade Maj ej kunde hålla sig stilla en minut. Barbaras djupt lig-gande blå ögon hade en klok och ren blick, hvilken väl öfverensstämde med den något stora, men väl-bildade munnens godmodiga uttryck. Majs glänsande, lifliga ögon hade en guldbrun färg och sågo mörkare ut, än de i verkligheten voro, till följd af de svarta och långa ögonfransar, som beskuggade dem. Nästan ännu uttrycksfullare än de skiftande ögonen var draget kring de fylliga, känsliga läpparna.

Maj satt på åstranden och plaskade med benen i vattnet. Hon lyfte upp den ena foten och njöt tyst af dess fulländade form.

»Se, Henrik, huru hon sitter och beundrar sig själf!» utropade Barbara skrattande och pekade på systemen, som genast plumsade ned med foten för att dock i nästa ögonblick trotsigt lyfta upp den igen.

»Ja, är det något ondt uti att jag tycker den är vacker? Skall jag ensam ej få tycka det?» frågade hon spotskt.

»Hvem finner den vacker utom du själf?» frågade Barbara retsamt.

Maj såg vädjande upp till Henrik.

»Hvad säger du?» frågade hon.

Han såg på den lilla hvita, högvristade barnafoten, som hon utmanande höll fram emot honom. Inom sig tänkte han, att han aldrig sett en vackrare, och det sade han äfven. Barbara fnös till och knyckte på nacken.

»Se så, Barbara», sade Henrik blickande. »Inte behöfver du blifva vred, därför att Maj har vackra fötter, det har ju du äfven.»

Hon såg misstroget på honom.

»Det är sanning. Jag säger aldrig en lögn», fortfor han. »Därför sade jag också rent ut till Maj, då hon frågade mig, att hon har de vackraste fötter jag sett. Jag sade det, emedan det var sant, fast det nog ej var gagneligt för henne att höra det.»

»Hvarför är det icke gagneligt för mig?» frågade Maj och såg undrande upp på honom.

»Du kan blifva egenkär», svarade han och satte sig bredvid henne på stranden.

»Men alla säga, att jag är vackrare än Barbara», fortfor Maj.

»De säga tillika, att jag är förståndigare än du», genmälde Barbara.

»Å vänta tills jag blir lika gammal som du, då är jag likaså förständig!»

»Jo vackert!»

»Hvarför träta? Ni äro lika fula och oförståndiga bägge två eller lika vackra och förståndiga, om det låter bättre», förklarade Henrik och lade sig baklänges på gräsvallen, roande sig med att sparka i

vattnet, så att en hel kaskad af klara droppar stänktes öfver Barbara. Hon flydde undan med den påföljd att hon snafvade och föll plums i vattnet. I en blink var Henrik på benen och hjälpte upp henne.

»Förlåt mig, jag menade inte illa», bad han och ledde den snyftande flickan till stranden.

Ett mindre sällskap bestående af två herrar och två damer nalkades långsamt under förtroligt samspråk. Det var Henriks far, grefve Egil Falkenhorn med sin maka och sina gäster major och fru Brette. Solstrålarna trängde igenom parkens löfverk och glittrade på de brokiga dräkterna och i de pudrade peruker, som herrarna buro enligt gängse bruk den tiden, under senare hälften af sjuttonhundratalet.

»Hvad står här på?» frågade Korsviks ägare vid åsynen af det bedröfvade paret i ån.

Henrik såg upp till sin far och skulle just svara, då han hejdades af sin faster, fru Ingrid, som inföll:

»Men Barbara och Maj, hvilka fasoner! Att kläda af eder barfota i Henriks sällskap, sådant borde ni förstå icke går an. I synnerhet är du Barbara tillräckligt gammal därtill. Och så du blifvit våt! Gå genast till sängs och ligg under resten af dagen, det må blifva ditt straff.»

Barbara teg. Skammens rodnad betäckte hennes kinder vid anklagelsen att hafva begått en oblyg handling. I det ljuset hade hon ej nyss sett sin oskyldiga lek. Hon tog upp skor och strumpor och beredde sig att genast efterkomma styfmoderns befallning, då Henrik höll henne tillbaka:

»Nej gå icke Barbara!» sade han ifrigt. »Faster

skall först få veta att alltsammans är mitt fel. Straffa icke Barbara och Maj, min faster, det var jag, som fann upp, att vi skulle gå barfota, och att Barbara föll omkull var också endast min skull. Jag stänkte vatten på henne, och när hon skulle springa undan, föll hon. Låt henne vara fri och låt straffet drabba mig i stället! Jag skall gå upp på mitt rum och stanna där hela dagen. Säg att jag skall det, min far, så att Barbara går fri från straff! Hon är oskyldig.»

»Är du så ifrig på att gå i arrest, så kan jag ju göra dig den tjänsten att döma dig därtill», sade herren till Korsvik med ett halft spefullt, halft misslynt leende och tillade, vändande sig till sin syster: »Skall hans ridderliga offer blifva lönlöst?»

Hon ryckte på axlarna.

»Du kan ju slippa gå till sängs, Barbara», sade hon.

»Jag tycker, att Henrik äfven kunde få gå fri. Det är väl nog att han erbjudit sig träda i fångenskap», sade med klar och ungdomlig röst den glada grefvinnan Blanca Falkenhorn, Henriks styfemor, sedan tio år tillbaka gift med hans fader.

»Nej», sade Henrik och såg fullt på henne, »när jag tog skulden på mig, tog jag äfven straffet och vill inte undandraga mig det ena mer än det andra.»

Han drog kvickt på sig fotbeklädnaden, gjorde en sirlig bugning för sällskapet och gick sedan upp mot slottet till sin frivilliga fångenskap. Grefve Falkenhorn den äldre såg tankfullt efter den spänstiga

goss gestalten, som dock snart doldes för hans blick af parkens växtlighet.

»Det är en ovanlig yngling, den där», anmärkte major Brette, som hittills varit en tyst åskådare.

»Han är öfverspänd. Du får tänka på det Egil», sade fru Ingrid till sin bror.

»Han tyckes vara af samma stoff som forna tiders martyrer, och jag tror han med fröjd skulle kunna vandra på glödande järn för en rättvis sak», sade grefvinnan Falkenhorn till hälften på skämt.

Grefven till Korsvik gaf intet tecken af att han hört de ord, som yttrats. Hans skarpa örnblick var ännu fäst på det ställe, där Henrik försvunnit, men af det dystra ansiktsuttrycket att döma tycktes han se något helt annat än färgrika blommor och lum-migt löfverk. Så förblef han stående, tills han kände en liten smal hand smyga sig in i hans. Han såg ned och mötte blicken ur Maj Brettes ögon.

»De andra hafva gått», upplyste hon.

»Jaså. Då få väl vi följa efter», sade grefve Falkenhorn och gjorde en rörelse, som om han velat skaka af sig någon osynlig börda.

En rodnad så dunkel och svag, som om huden varit för läderartadt grof att klart genomskimras af blodets röda färg, syntes på grefvens vanligen bleka kinder och var det enda tecknet till, att hans inre af en eller annan orsak blifvit upprördt. Hans maka och son hade lärt sig känna igen detta tecken och iakttago alltid tystnad, när det syntes, ty då var grefven farlig. Maj Brettes blick var dock ej så skarpsynt.

»Låt Henrik slippa ut», bad hon bevekande.

»Han vill det ju inte själf», svarade grefve Falkenhorn sträft.

»Jo, om morbror sade, att han intet straff förtjänar», vidblef hon.

»Han tycker sig förstå den saken bättre än någon annan», svarade grefven kort.

»Men är morbror ond på Henrik? Han uppförde sig så vackert. Jag skulle hafva velat slå armarna om halsen på honom», förklarade hon.

»Nå, hvarför gjorde du det icke? frågade grefven med ett leende, som ännu mer framhäfde bisterheten i hans mörka ansikte.

»Jag tordes icke för min moder.»

»Det var illa det. Annars törhända han afstått från sin ädla fångenskap och stannat ute hos dig i solskenet i stället», sade grefven och såg ned på Maj, där hon gick med sin lätta och glidande gång vid hans sida.

»Maj», sade han, fattad af en plötslig nyck.

Hon såg upp på honom, och han lade märke till något smekande och sammetsmjukt i de guldbruna ögonens glans.

»Hon är redan nu en riktig liten häxa, hvad skall hon då ej blifva som fullvuxen», tänkte han, men sade högt: »Vill du blifva min bundsförvant?»

Hon såg undrande på honom utan att svara.

»Vill du hjälpa mig med Henrik?»

»Huru skall jag då göra?»

»Du skall locka honom ut i solskenet.»

»I dag bränner solen, så därför sökte vi skug-

gan», sade Maj, som ej anade någon undermening i morbroderns ord.

Ett flyktigt leende gled öfver grefvens hårda drag.

»Låt gärna solen bränna honom, Maj, låt blott icke skugga och svalka locka hans själ», sade han.

Maj hade en dunkel aning om, att han ej menade vanlig sol och vanlig skugga.

»Nå, vill du blifva min bundsförvant?»

»Ja», hviskade Maj skyggt, utan att fatta hvad han egentligen begärde af henne. Hon vågade ej fråga och ännu mindre neka.

»Gif mig din hand på det», uppmanade han, och barnet lydde.

»Så, det var snällt. Ännu är du blott ett barn, men när tiden är inne, skall jag påminna dig om ditt löfte. Du skall komma honom att förgäta sina högt flygande tankar för verkligheten», sade han och tryckte flickans hand varligt, som han själf trodde, men Maj måste bita sig i läppen för att ej skrika till.

Grefven hade talat och handlat egentligen blott för att skingra några obehagliga tankar, som besvårade honom, men kände sig road af att se den högtidlighet, hvarmed barnet gick in på hans förslag.

»Och du förstår, att ingen får veta något om det fördrag vi slutit med hvarandra?» fortfor grefven med låtsadt allvar.

»Jag skall ingenting yppa», hviskade Maj och såg undrande upp i morbroderns ansikte. Hon brydde förgäfvets sin lilla hjärna för att förstå.

Den heta sommardagen svalnade mot sin kväll. Aftonsolen sände guldröda strålnippen att förgylla de små, blyinfattade rutorna i Korsviks slottsönster. På gårdens sandplan aftecknade sig den stora byggnadens former i gigantiska skuggor, hvilka växte från stund till stund, ju mera solen sjönk.

I ett af tornrummen, som vette åt väster, satt Henrik vid uppslaget fönster och läste. Solen sände från horisonten en flod af ljus öfver det mjuka håret på gossens böjda hjässa in i rummet och belyste klart en tafla, som hängde på motsatta väggen. Det var ett sällsynt vackert kvinnoporträtt. Men Henrik kastade ej en blick ditåt. Han var så upptagen at boken, som låg i hans knä, att han ej såg, hur solstrålarna lekte på den unga kvinnans brokiga siden-dräkt och i de yfviga spetsarna kring hennes fint rundade armar, hur de kommo hennes djupa ögon att glänsa, så att man vore färdig tro att de kunde se.

Plötsligt aftecknade sig mot det solbelysta porträttet en skugga. Den föll äfven öfver Henriks bok och kom honom att lyfta hufvudet så hastigt, att en liten hand, som skalkaktigt sträckts ut för att nypa honom i håret, ej hann draga sig undan.

»Maj! Huru kom du hit?» utbrast Henrik bestört och tappade boken till golvet, då han reste sig för att gripa ett fast tag i den lilla djärfva flickans klädning.

Hon satt ytterst på fönsterkarmen tätt bredvid honom liksom dittrollad.

»Blef du rädd? Åh så roligt! Jag ville just skrämma dig», utbrast hon och klappade förtjust i hän-

derna. »Ser du, jag såg dig där nedifrån sitta och läsa här. Och, som jag vet, att du hvarken hör eller ser, när du har en gammal tråkig bok framför dig, så . . .»

»Den är hvarken gammal eller tråkig», afbröt Henrik och tog med sin andra hand ett fast grepp om Majs arm. Han tyckte, att hon satt som på flykt så ovarsamt.

»Jo, det är den säkerligen», envisades hon, »men i alla fall, då fick jag en så stor lust att smyga mig på dig och skrämma dig, och därför så — hvad gjorde jag, tror du? Jag flög hit.»

Hon såg på honom med en förtjust blick full af skalkaktighet. Han smålog och lutade sig ut genom fönstret bredvid henne, dock utan att släppa sitt tag om klädningen och den späda armen.

»Nej, du flög icke», sade han, »du smög dig in i tornrummet här bredvid och kröp ut genom fönstret och gick sedan på stenlisten där hit. Men Maj, gick du verkligen på den? Den är ju så smal!» frågade han, orolig vid tanken på den fara hon utsatt sig för.

Hon skakade skälmaktigt på hufvudet.

»Jag sade dig ju, att jag flög hit.»

»Nu narras du, Maj», sade han leende.

»Inte kan man väl alltid tala sanning», sade hon lekfullt.

»Jo, det kan man och det måste man», svarade Henrik.

Leendet försvann och det flammade till i hans öga. Hon såg på honom och kom att tänka på det mystiska fördrag hon slutit med hans far samma dag.

Var leendet, som så hastigt försvunnit från hans ansikte, solskenet, hvori hon skulle kvarhålla honom? Och var allvarsdraget, som fördrifvit leendet, skuggan, från hvilken hon lofvat hålla honom fjärran? Det var långt ifrån, att dessa frågor togo bestämd form i hennes barnsliga medvetande, men hennes fina instinkt grep efter något dunkelt och oklart i den riktningen.

»Hvad kom du att tänka på nu?» frågade gossen.

»Är du rädd för solsken, Henrik?»

»Nej, hvarför skulle jag det vara? Jag är icke rädd för någonting», förklarade han.

»Är du inte? Det är jag, jag är rädd för åsken.»

»Ja, du är en flicka, men jag är en man, och en man får ej vara rädd för något. Min far är aldrig rädd, och *han är en man.*»

Henrik uttalade de sista orden med särskildt eftertryck, och hans blick røjde stolthet och ömhet. Fadern var för honom idealet.

»Minnes du din egen moder?» frågade Maj, hvars blick fallit på det solbelysta porträttet i Henriks rum.

Solen hade sjunkit, så att dess ljus blott nådde den unga kvinnans ansikte och axlar. Henrik följde riktningen af Majs blick.

»Jag vet knappast», svarade han dröjande, »det är nog, emedan jag länge haft det där porträttet af henne, som jag ibland inbillar mig, att jag minnes henne. Jag kan ej gärna komma ihåg henne, då jag var endast tre år, när hon dog.»

Båda barnen betraktade under tystnad de vackra

och ädla dragen, som tycktes dem få lif under kvällsolens strålgans.

»Det är som om hon småloge åt oss», hviskade Maj.

»Om vi flyttade oss hvar som helst i rummet, så skulle ändå hennes ögon se på oss», sade Henrik äfven han hviskande.

Utan att svara hoppade Maj in genom fönstret och gick långsamt omkring i rummet alltjämt fixerande bildens ögon. Hon smög sig nästan ängsligt till Henrik.

»Ja, du har rätt», hviskade hon knappt hörbart. »Hur kommer detta sig? Är det ej hemskt? Kan hon verkligen se oss?»

»Nej», svarade Henrik. »Men icke desto mindre, vet du, har det händt, att om jag gjort eller sagt eller tänkt någonting styggt, så har jag alltid blygts däröfver, så snart jag kommit in hit och sett hennes ögon följa mig hvar jag gått. Men det är endast när jag haft något orätt för mig, som hennes blick plågar mig, annars tycker jag så mycket om den.»

»Jag minnes alls intet min riktiga moder», sade Maj, »men Barbara och jag gå ändå hvarje söndag med blommor till hennes graf. Gör du det ock?»

»Nej.»

»Men hvarför icke? Det borde du göra, de döda tycka om slikt.»

»Jag har aldrig sett min moders graf», den finnes ej här, den är på Vallargärde.»

»Vallargärde, hvad är det?»

»Vår ätts gamla stamgods. Det ligger långt

härifrån och är mycket förfallet. Jag har aldrig varit där och vet ej i hvilken trakt det är beläget.»

»Du har aldrig sett din mammas graf?» utbrast Maj på det högsta förvånad.

Henrik teg. Det hade ej förr än nu fallit honom in, att det kunde ligga en försummelse i detta. Från moderns bild hade den sista solstrålen flytt, men de sköna dragen syntes ännu vekare och vackrare i skymningen. Henrik betraktade dem nästan ångerfullt och beslöt inom sig att tala med fadern om att så snart som möjligt få besöka Vallargärde.

*   *   *

Rullandet af vagnshjul, hästramp och muntert prat ljud genom skogen vid middagstid. På den smala landsvägen, som slingrade sig fram under ett grönskande hvalf, syntes ett lustfärdande sällskap. I spetsen rullade Korsviks eleganta, fyrspända kare, hvori grefvinnan Falkenhorn och fru Ingrid Brette jämte Barbara och Maj åkte. Efter dem följde till häst major Brette och grefvarna Falkenhorn, far och son.

»Nu äro vi strax vid avvägen till Skoganäs. Få se om vi möta dem, som komma därifrån», utropade Henrik och sporrade sin häst för att rida om vagnen.

»Halt pojke! Man generar inte damerna på det där viset», dundrade grefve Egil, så att det ekade i skogen.

Henrik lydde ögonblickligen och satte åter sin häst i jämbredd med faderns, men hans öga brann af otålighet.

»Sätt öfver diket och rid på mossan, då röra hästhofvarna ej upp damm och du må gärna rida före vagnen», sade hans far, blickad af den villiga lydriad, som visats honom.

Henrik lät ej säga sig detta två gånger, utan red öfver stock och sten så fort, att han snart var utom synhåll.

»Hvad han måtte längta efter jämnåriga pojkers sällskap», yttrade major Brette småleende på sitt godmodiga sätt.

»Å nej, det är allenast ungdomsglöden, som skenar i väg med honom», svarade grefve Falkenhorn och kastade en belåten blick på de upprifna tufvorna bredvid vägen, där sonens guldfux jagat fram.

»Jaså, du tycker om att man skenar ifrån dig, Egil? Det var bra att jag fick veta det», sade hans hustru skämtande.

»Jag råder dig inte till ett försök», svarade hennes man.

Vid afvägen till Skoganäs syntes ett annat sällskap invänta de kommande. Henrik var ibland dem och svängde triumferande sin hatt.

»Se att det var bra, att jag red i förväg, annars hade de hunnit före oss till Korsviks vall», ropade han.

I vagnen från Skoganäs satt grefvinnan Bråå med sina bägge döttrar, Gerda och Ragnhild. Grefven själf och hans båda söner, Johan och Harald, voro till häst. Sedan hälsningar utbytts, fortsattes färden gemensamt ungefär en half timme, då upphörde skogen och ett vidsträckt gärde utbredde sig ned emot en stor öppen vik af saltsjön. Just i skogs-

brynet höjde sig marken till en gräsbevuxen vall, som blifvit uppkastad någon gång i forna krigstider. Det var Korsviks vall, målet för dagens utfärd. Nedanför den inåt skogen väntade en lukullisk måltid, uppdukad på en hög flat sten. Middagen var iordningställd af grefve Falkenhorns tjänare, hvilka skickats i förväg att tillreda allt.

Ytterligare några gäster anlände, och festen i det fria begynte med middagsmålet. När detta efter några timmar var undanstökadt, utbreddes kläden på vällen, där det glada bordssällskapet tog plats. Gärdet, som sträckte sig ned mot hafvet, hade som genom ett trollslag förvandlats till teater, där ett kringresande följe, som grefve Falkenhorn för tillfället hyrt, uppförde några scener. Den dramatiska konsten låg den tiden nere i Sverige och var föga aktad, innan Gustaf III gaf den ny fart. Men åtskilliga personer intresserade sig dock för den, och bland dem var grefve Falkenhorn. Han hade själf skrivit och låtit det kringresande sällskapet inöfva den pjes, som nu uppfördes, ty de stycken denna teatertrupp eljest gafvo voro ej af den art, att grefve Falkenhorn kunde bjuda sina gäster därpå. Denna föreställning var en fullständig öfverraskning för alla de inbjudna och väckte den lifligaste förtjusning, och grefve Falkenhorns pjes blef beundrad vida öfver förtjänst.

Efter fullgjordt värf drogo de dramatiska artisterna sina färde, och deras ställningar och dekorationer fördes bort från gärdet, som nu förvandlades till krigsskådeplats. Henrik Falkenhorn, de unga grefvarna Bråå och några andra ynglingar bland gäs-

terna gjorde sig i ordning att pröfva sina krafter i strid med hvarandra till fots och till häst. De äldre herrarna voro prisdomare och Maj Brette, den yngsta i hela samlingen utsågs till prisutdelarinna. Hvar och en af de unga hjältarna bar sin dams färger.

Efter hvarje strid knäböjde en stolt segrare för den af förtjusning rodnande Maj Brette och mottog af henne priset, en guldnål, ring, halskedja o. d. Synnerligen lycklig var Maj, när hon fick öfverrätta priset åt Henrik, som bar hennes lilla hvita handske i sin hatt. I sista täflingen var det han, som med en skicklig stöt kastade sin både äldre och starkare motståndare Johan Bråå ur sadeln, och Maj fick fästa det högsta priset, en tjock guldkedja, om hans hals. Men när han reste sig upp med kedjan glittrande i sammetskragen och hörde ett lofprisande sorl omkring sig, var det ej den lilla dam, hvars färg han bar, utan fadern, som hans öga sökte. Och när han läste ett stolt gillande i dennes ansikte, då rodnade han af glädje.

Efter vunna strider kom dansen. Skickliga spelmän gjorde sitt bästa och både äldre och yngre svängde om med hvarandra på gärdet.

Först långt efter solnedgången anträdde hemfärden. Till en början var sällskapet talrikt, men aftunnades så småningom, då man gruppvis begaf sig åt olika håll till sina hem. Snart befunno sig Korsviks invånare ensamma på färdvägen. Major Brette red vid sidan af kareten i samspråk med damerna. Henrik och hans fader följde efter bredvid hvarandra.

Sommarnattens skymning råde i skogen, fåglarna hade upphört kvittra, och vinden hade lagt sig till ro. Man färdades i sakta mak. Henrik roade sig en stund med att mästra med sin guldfux och få honom in i en dansande gång.

»Fader.»

»Hvad vill du?»

»Hvar ligger Vallargärde?»

»Många mil härifrån», svarade fadern kort.

Henrik såg på honom, undrande om han kunde våga ännu en fråga. Den stränga, bleka profilen, som aftecknade sig mot en bakgrund af dunkel skog, hade något afvisande i sitt uttryck. Men hvarför skulle fadern ej vilja tala om Vallargärde, det fanns ju alls intet skäl därtill, tänkte Henrik och fortfor:

»Reser I aldrig dit, min far?»

»Någon gång.»

»Får jag göra följe nästa gång?»

»Hvarför vill du det?» frågade grefven, och en hastig sidoblick ur de små skarpa ögonen träffade sonen för några sekunder, men undgick honom, ty han hade åter vänt ansiktet rakt fram.

»Jag skulle vilja se min moders graf.»

»Hvad vill du med grafven?» frågade grefve Falkenhorn mörkt. »Grafvar äro ej för de lefvande.»

»Men jag ville se den plats, där min mor hvilat», invände gossen.

»Hvem har väckt hos dig en sådan tanke?» frågade grefven med en blick full af misstänksamhet.

»Ingen», svarade Henrik. »Maj Brette talade om, att hon går med blommor till sin moders graf,

och då kom jag att tänka på, att jag aldrig ens sett min mors.»

»Du har hennes bild i ditt rum, det må väl vara ett bättre minne än en graf», sade grefve Falkenhorn.

»Men, min far, hvarför får jag ej se Vallargärde?»

»Jag vill det ej», svarade hans far kort och bestämdt, och under huden på hans magra kind uppsteg den dunkla rodnaden. Henrik såg den och var tystad.

Den undran och de frågor, som ej fingo uttalas, slogo dock rot i hans sinne. Han greps af en stark längtan till Vallargärde, men att vidare tala med sin far därom föll honom icke in. Den motvilja denne visade för allt, som hänförde till hans första maka, tillskref Henrik uteslutande den saknad hennes död uppväckt, och som aldrig kunnat fullt stillas af det andra äktenskapet. Detta drag hos fadern ökade den svärmiske gossens kärlek och beundran, och han talade ej mer om sin mor.

* * *

Det var höst. Af regn och storm sletos gullande löf från träd och buskar. Ugglorna tjöto om nätterna, och nere i Korsviks källarhvalf suckade vinden, så att man kunnat tro att olyckliga fångar försmäktat därnere.

I riddarsalens öppna spisel flammade en väldig brasa, framför hvilken Henrik satt och läste i en uppslagen bibel.

Slottskaplanen, mäster Johannes, kom hvarje dag för att meddela den unge grefven undervisning. Mäster Johannes var en mycket lärd gammal man och hade helt och hållet hand om Henriks bokliga uppfostran. Det var ett tacksamt värf, gossens brinnande kunskapsörst var väl ägnad att inspirera en lärare. Ofta kunde dessa två vid sina dyrkade böcker glömma tidens gång och den närvarande världen för att fördjupa sig i de klassiska språkens skönhet, forna hjältars bedrifter och de gamles vishet.

För mäster Johannes var kristendomen ej mer än hvilket annat ämne som helst. Han förstod att äfven för den väcka sin lärjunges intresse, men hans undervisning var blott för gossens hufvud ej för hans hjärta. Henrik hade alltid betraktat religionen med en viss ringaktning, hvilken var en reflex af faderns. Grefve Falkenhorn önskade, att sonens religionsundervisning skulle blifva så knapphändig som möjligt. Det blef dock ej lätt för kaplanen att efterkomma denna befallning. Det låg i Henriks natur att vilja tränga till botten af allting. När han fått bibeln i sina händer, gaf han sig ej, förr än han läst igenom den från pärm till pärm. Hans eldiga själ lämnades aldrig oberörd af något, som han läste, så ej heller nu. Än väcktes hans starkaste sympati, än kände han sig tillbakastött. Gamla testamentet tilltalade honom mest. Elden, röken och tordönet från Sinai bragte hans själ i en bäfvande hänryckning. Hans medfödda rättskänsla och afskyn för allt lågt skärptes under läsningen om Israels helige Gud med sina omutliga kraf. Människosonens lif och död väckte

äfvén hans lifliga beundran, men det föll honom aldrig in, att detta kunde gälla honom personligen mer än hvilken som helst annan ädel mans gång genom denna värld. Den hänförelse, han stundom erfor, lärde han sig dock snart att gömma inom sig själf, den bemöttes nämligen af omgifningen med så föga sympati.

Henrik lyfte för en stund ögonen från boken och satt tankfull blickande in i elden, som med sitt flammande, röda sken belyste hans vackra ansikte. Det var profeten Elias historia, som nyss fångslat hans uppmärksamhet. Han lyssnade till stormens dån utanför. Bruset i de väldiga trädkronorna ljöd så mäktigt, och Henrik kunde ej förstå, att Gud hellre i det stilla vädret besökt sin profet än i stormen, som väl vore en mera värdig bärare för gudomens majestät.

»Alltjämt boken!» sade en låg, men genomträngande stämma, vid hvars ljud Henrik spratt till och såg upp.

Hans far hade några ögonblick osedd af honom stått på tröskeln, men steg nu in i salen.

»Hvilken bok är det, som drager din håg från mera manliga värf?» tillade grefve Falkenhorn och böjde sig ned mot sonen och läste öfver hans skuldra:

»Och si, Herran gick ther fram om, och ett stort, starkt väder som bröt berg och sönderbråkade hållar inför Herranom: men icke var Herren i vädrena: efter vädret kom en jordbäfning; men icke var Herren i jordbäfningen.

»Och efter jordbäfningen kom en eld, men icke

var Herren i eldenom: och efter elden kom ett ljud af ett sakta väder.

»Tå Elia thet hörde skylte han sitt ansikte med sin mantel och gick ut . . .»

Henrik såg upp mot fadern. Denne bar ett hånfullt drag kring munnen.

»Där ser du, min son, hvad som blifver följden af att för mycket syssla med den där boken», sade greve Falkenhorn kallt. »Bibelns Gud skyr det starka och älskar det svaga. Eld och storm och jordbäfning hafva mindre med Honom att göra än en sakta fläkt. Blif en vek drömmare, och du skall passa för bibelns Gud, men var ej manligt djärf, tapper och stolt, ty då förkastar Han dig!»

Det kalla hånet i faderns röst träffade Henrik rakt i hjärtat. Han slog häftigt igen bibeln och utbrast:

»Fader, ni föraktar mig!»

»Är du då blifven svag, omanlig och vek?» frågade greven.

En klar rodnad uppsteg på Henriks kind.

»Nej», svarade han ifrigt och fortfor: »Om det är sant, att Gud ej tål manlighet, så vill jag vända Honom ryggen och förblifva en man.»

»Det är rätt, så skall det låta», sade den mörke greven och lade tungt sin hand på sonens hufvud. »Men detta myckna läsandet kan göra dig vek mot din vilja. Hvad skulle du säga om att följa mig på en resa till utlandet i vår?»

»Är det verkligen allvar?» utbrast Henrik, som knappt kunde tro sina öron.

»Visst är det så. Du börjar blifva man med dina femton år och bör se dig om i världen. Så snart det blifver öppet vatten, begifva vi oss af. Men ett villkor gör jag: du måste lämna böckerna hemma.»

»Gärna, ty då får jag nya därute», sade Henrik leende.

Grefve Falkenhorn slog sig ned på en stol midt emot sonen och stödde armarna mot knäna.

»Hvad skall min mor göra, medan vi äro borta?» frågade Henrik, hos hvilken intresset för resan undanträngt hvarje annan tanke.

»Hon följer oss», svarade grefven och tillade, då han såg en skymt af missräkning i Henriks uttrycksfulla drag: »Har du något däremot?»

»Det vore roligare att fara allena med er, min far», erkände gossen.

»Är du känslsam?» frågade hans far med ett kort skratt. »Det har du väl i så fall lärt dig af den där boken.»

Och han pekade på bibeln. Det var nog för Henrik. Följande en hastig ingifvelse kastade han boken i elden.

»Jag hatar bibeln, jag vill aldrig se i den mer, den har kommit min fader att håna mig två gånger på en liten stund!» utbrast han.

Grefve Falkenhorn böjde sig fram och tog bibeln ur lågorna, hvilka ej hunnit fatta i den ännu, den hade blott begynt ryka. Han släppte ned den framför härden och sade:

»En egenskap, som är oundgänglig för en man,

om han ej skall blifva en narr i lifvet, är själfbehärskning. Han får ej handla öfveriladt, då gör han sig lätt till ett åtlöje. Din religionsundervisning är ej slut ännu, och så länge den räcker behöfver du en bibel, eftersom mäster Johannes fått i sitt hufvud, att du skall känna till den som en intressant urkund. Just det där exemplaret gör dig ej mer skada än något annat, så det var dumt att kasta det på elden. Behåll det. Är du en man, skall du ej taga dess innehåll för annat än hvad det är: dårskap.»

Henrik blygdes, och för att dölja detta böjde han sig ned och tog upp den ännu heta boken. Den brände hans fingrar, men det kände han knappast.

»Hvad konversera ni om? Jag måtte hafva tagit mig en längre siesta än vanligt», sade grefvinnan Falkenhorns klara, sorglösa röst.

Vid styfmoderns inträde reste sig Henrik genast och lämnade åt henne länstolen, hvori han suttit. Hon tog plats i den och sträckte fram fötterna mot brasan, medan han förblef stående. Hon upprepade sin fråga.

»Vi talade om vår tillämnade resa i vår», svarade hennes man, »och Henrik ville helst, att du ej följde med.»

»Såå! Och hvad har jag gjort för ondt?» frågade grefvinnan Blanca i en ton, som hon försökte göra skämtsam, men som dock förrådde, att hon blifvit ett litet grand sårad.

Henrik kastade en bestört blick på sin far, men återvann genast fattningen, då han genomskådade dennes afsikt. Grefven roade sig nämligen stundom

med att försätta sonen i brydsamma lägen för att se, hur denne skulle reda sig, och Henrik satte alltid vid dylika tillfällen sin ära i att segrande bestå profven. Nu steg han fram och böjde halft på skämt ett knä för sin styfmoder och såg upp mot henne med ögonen lysande af skalkaktighet.

»Undra inte på att jag är svartsjuk», sade han på sitt vinnande sätt. »När ni, madame, är närvarande, ser ju min far ingen annan. Jag tänkte nyss endast på hur det skulle kännas att en tid af mitt lif ej vara en nolla för honom. Jag glömde alldeles att för det ändamålet måste jag ju vara beröfvad edert sällskap. Jag stiger ej upp, förr än jag fått förlåtelse för mitt oförlåtliga fel.»

»Ligg där då i alla tider», svarade hon skratande och fullt blickad.

Han hade mött henne på hennes egen mark, skämtet.

En orkanlik stormstöt, häftigare än någon, som denna höst brutit sin kraft mot Korsviks tjocka murar, kom fönsterrutorna att skallra, så att alla de tre vid brasan hastigt vände sig om, väntande att få se glaset springa sönder.

»Hu!» sade grefvinnan med en lätt rysning. »I natt ville jag ogärna vara utomhus. Om det ej bliver bättre väder till i morgon, inställer du väl din färd, Egil?»

»När såg du mig någonsin skrämmas att stanna hemma, om jag satt min håg till att fara?» svarade hennes man.

»Huru länge bliver du borta?»

»Det kan jag icke säga, kanske några dagar, kanhända också flera veckor.»

Grefvinnan drog en lätt suck, men frågade ingenting mer. Hennes man reste sig och gick ned i sitt rum. Henrik och styfmodern blefvo allena. Hon lutade kinden i handen och blickade fundersamt in i elden, han satt kvar på sin plats vid hennes fötter och såg på henne.

»Ni tycker icke om min fars ständiga resor, madame?» sade han.

Hon spratt till vid att höra sin tysta tanke uttalas.

»Om han allenast ville säga, hvart han fore och hur länge han blefve borta!» sade hon. »Jag frågar honom numera så sällan därom, då jag märkt, att det ej likar honom.»

»Antagligen har han inte bestämt, hvart han vill styra kosan, när han far hemifrån», svarade Henrik. »Under vår resa i vår få vi nog fara dag efter dag, dit hans håg för ögonblicket drifver honom. Han tycker aldrig om att göra upp något på förhand.»

»Blott icke hans lust drifver oss hem alltför snart», sade grefvinnan, »det vill säga honom och mig, ty dig ärnar han visst lämna kvar i utlandet några år.»

»Nej! Hvarest då?» utbrast Henrik på det högsta öfverraskad.

Hans kinder glödde och ögonen tindrade.

»Det har han naturligtvis alls intet bestämt», svarade styfmodern leende. »Jag tror han ämnar gifva dig en större summa och låta dig resa omkring på egen hand, sedan vi återvändt hem.»

Henrik satt tyst, alldeles hänförd af dessa nya, oväntade utsikter.

»Så förtjust och öfverraskad du blir!» sade grefvinnan Blanca småskrattande, »har då din fader alls ej talat med dig om detta förr än i dag?»

»Nej, icke ett ord förr än nyss. Har ni vetat om det, min mor?»

»Ja, och jag tror du till en del har mig att tacka för att din far fick den tanken», sade grefvinnan, barnsligt nöjd åt att hafva haft sin hand med i något, som uppväckte så mycken glädje.

»Huru så?»

»Jo, det var en kväll i somras, då din far talade med mig om sina bekymmer för dig. Han tyckte du grubblade och hade öfverspända tankar, och han undrade hvad som skulle kunna förströ dig. Då föreslog jag en utrikes resa, och det förslaget tycktes behaga honom mycket.»

»Är jag grubblande och öfverspänd?» frågade Henrik. »Hvarför tycker min far det?»

»Kanske har han rätt. Du är icke lik andra gosar vid din ålder, fast jag näppeligen kan säga, hvori olikheten består.»

»Försök!» bad Henrik. »Säg mig det, så skall jag lägga bort det, eftersom min far vill det.»

»Det fattas dig ingenting i manlighet, hurtighet och ungdomsglöd, men hos dig har allt en tillsats af svärmeri. Du kan ej taga någonting lätt och gladt, utan ser allting så djupt och allvarligt. Du skulle kunna blifva martyr för en bagatell, och det är öfverspändhet.»

Henrik satt fundersam en stund, sedan lyfte han blicken mot styfmodern och liksom för att mot hans vilja besanna hennes ord, lyste hans ögon af en svärsmisk eld, då han sade:

»Nej, jag är ingen svärmare, jag skulle icke kunna blifva martyr för en bagatell, men gärna lede jag döden för en rättvis sak, och villigt gifve jag mitt lif till de svagas försvar, men det kan väl inte kallas öfverspändhet. Min fader kan icke ogilla sådant, då han säkerligen vore den förste att göra det samma.»

Grefvinnan svarade ej genast. Beundrande iakttog hon styfsonens vackra, af ungdomlig hänförelse besjälade drag. Hon strök sakta med den juvelprydda handen hans hår, och för några sekunder kom en tankfull blick i hennes glada ögon.

»Om jag komme i behof af hjälp och skydd någon gång i mitt lif, så skulle jag söka det hos dig», sade hon sakta.

Han såg stolt och lycklig ut öfver dessa tillitsfulla ord, de talade mäktigt till hans unga manlighet.

Hon lutade sig tillbaka i länstolen.

»Usch, Henrik, jag tror ditt svärmeri smittar», sade hon i sin vanliga skämtsamma ton. »När du talar om död och försvar, är jag genast färdig att ana faror i min väg, och där finnas ju inga alls.»

»Hvilken kväll var det, som min far först talade om resan?» frågade Henrik.

»Och det tror du jag minnes! Det var någon gång under din fasters besök, ja, jag tror nästan det var på aftonen af den dag, då vi varit vid Korsviks vall.»

»Jaså, det var densamma kvällen jag bedt honom att få resa med till Vallargärde», sade Henrik. »Förmodligen tyckte han, att han ville bjuda mig en bättre resa.»

»Ja, det må den i sanning vara! Hur fick du infallet att vilja resa till det där ohyggliga gamla stället?»

»Hvarför är det ohyggligt?»

»Det är förfallet och skräpigt, och folket är utfattigt. Spökar gör det också så förskräckligt. Jag har då till min lycka aldrig varit där och inte vill jag heller dit.

»Men hvarför är folket fattigt? Det är ju min faders gods.»

»Dumma pojke! Kan det, att din far råkar rå om det, hindra jordmänen att vara mager, folket att supa och spöken att grassera?»

»Kunde ej folket hjälpas? Min far är ju rik.»

»Han kan behöfva sina pengar till annat.»

»Och spökerierna kunde väl fördrifvas?»

»Ack, kära du, spökeri och samvetspina fördrifvas blott med Guds ord, och det ena som det andra föraktar din far, därför vänder han alltsammans ryggen», sade grefvinnan på sitt glädtigt vårdslösa sätt.

»Samvetspina! Icke lider min far af slikt?»

»Se nu själf hur du tager allting på allvar, herr svärmare. Jag citerade ju allenast ett talesätt för ro skull, och genast tager du mina ord för att vara så djupt menade. Och jag menade ingenting. Du blir verkligen för besvärlig att tala med.»

Hon reste sig, klappade honom lätt på hufvudet och lämnade honom ensam.

Han förblef en stund i samma halft knäböjande ställning, som han intagit under samtalet. Den svedda bibeln hvilade ännu i hans händer. Tankfull blickade han in i elden, som kastade sitt flammande sken ett långt stycke ut i den vidsträckta riddarsalen och kommo förfädernas rustningar och vapen att glimma svagt ur dunklet.

Henrik grubblade. Längtan till Vallargärde hade åter gripit honom. Hvilket mystiskt öde hvilade väl öfver den gamla fäderneborgen? Och hvilket spöke var det, som hemsökte de förfallna hallarna och blott kunde fördrivas af Guds ord?

Höstkvällens stormar jagade därute; kanske de svept fram öfver Vallargärde och visste hemligheten, som ynglingen grubblade på.

ANDRA KAPITLET.

Spökrummet.

Atte rådde köld och mörker, men inne i Korsviks höga salar strålade ljus. Skratt och glada röster blandade sig med musikens toner och trängde som ett dämpadt sorl ut till godsets underhafvande, hvilka stodo i snön och blickade upp mot fönstren i hopp om att uppfånga en och annan skymt af härligheten. Dansen pågick som bäst i riddarsalen. Då och då hände det, att ett ungdomligt par tog sig en kort hvila i en fönstersmyg. De blefvo därunder ovetandes föremål för de utomståendes stora intresse och lifliga anmärkningar.

»Ändtligen få vi då se en skymt af vår unge herre, grefve Henrik!» utropade en kvinnoröst ur hopen. »Gud signe honom! Hvad han blifvit vacker under sin långa resa! Jag undrar, om han är lika så god invärtes.»

»Det kan hon lita på. Stursker har han då inte blifvit», svarade en ung dräng, »jag mötte honom i

dag, då han kom spatsierande med unge grefve Bråå, och kan hon tänka, han stannade och tog mig i näfven och frågade mig, om jag ännu kom i håg hur vi plägade jaga räfvar tillsammans som pojkar. Liksom om jag skulle glömt det! Han är lika så gemen och god, som innan han for bort, och ändå är det nu mer än fyra år sedan dess.»

»Men hvem är det, som han står och talar med? Hon vänder ryggen till, och mina ögon äro gamla», sade en gumma ur gruppen.

»Det är yngsta fröken Brette, vet jag», svarade en.

»Hon är fager under ögonen hon», anmärkte en annan.

»Mätte hon bara inte förtrolla vår unge grefve för oss», anmärkte en tredje.

Föremålen för allt detta intresse stodo emellertid uppe i fönstersmygen och trodde sig obemärkta. Henrik Falkenhorn hade ej kommit sig för att släppa Maj Brettes hand ur sin. Hon pratade lifligt, och de glänsande ögonen blickade fulla af sextonårig ungdomslust fram under skuggande ögonfransar. Det var sprittande lif och trolskt behag i hvarje hennes rörelse. Själfva hennes sätt att stå stilla hade något af flykt uti sig. Kanske var det därför Henrik ej hade släppt hennes hand.

»Hvad du har vuxit, sedan jag sist såg dig», sade han.

»Och du med», svarade hon muntert höjande sig på tåspetsarne för att nå öfver hans axel. »Du är alldeles för lång för mig.»

»Nu också?» frågade han och böjde sig djupt ned och kysste handen, som hvilade i hans.

»Lär man slika seder vid främmande länders hof?» frågade hon leende och rodnande.

»Nej, man lär dem vid en ädel och skön jungfrus sida», svarade han hastigt.

Hon rodnade en aning djupare. I detsamma spelades upp till gavotte, och det begynte spritta i Majs danslystna fot. Henrik förde henne ut, och snart voro de midt uppe i det brokiga vimlet på riddarsalens golf.

Månget öga följde med välbehag det vackra paret och däribland grefve Falkenhorn den äldres. Han hade noga iakttagit sin son efter dennes återkomst från utlandet några veckor förut, och han borde varit belåten med resans resultat. Denna afton tycktes Henrik vara den gladaste bland de glada, dock utan att ett enda ögonblick förlora den ädla värdighet, som var honom egen.

»Du har all heder af din son, Falkenhorn», sade den äldre grefve Bråå och slog sin värd på axeln. »Han tager priset i manlig skönhet bland hela denna lysande samling.»

Grefve Falkenhorn såg belåten ut, men svarade ingenting.

»Han gör lycka bland damerna, han», återtog grefve Bråå med sin skrofliga röst. »Går han äfven för öfrigt i sin faders fotspår, eh?»

»Henrik är man att trampa egna spår i världen», svarade Grefve Falkenhorn och gjorde en

omärklig rörelse för att befria sig från den andres tunga, köttiga hand.

»Aha! Blir räfvens unge icke räf, är det bäst att dölja sina vägar», sade grefve Bråå med ett högljudt skratt, men tystnade plötsligt inför sin värds hotfulla blick. »Ja, ja, på mig kan du lita; gamla stallbröder svika ej hvarandra», tillade han inställsamt.

Bland ungdomen gick det gladt till. Harald Bråå dansade med Barbara Brette. Hon hade ingenting tjusande i sitt yttre, men det låg något trohjärtadt och friskt öfver hela hennes väsen, som tilltalade alla och i samband med den hjärtegodas blicken ur de djupt liggande, klarblå ögonen gjorde henne lika allmänt omtyckt som hennes sköna yngre syster, fast på ett helt annat sätt. Harald Bråå var en munter fyr och tycktes ej kunna öppna sin mun till annat än skämt. Barbara skrattade, så att alla de hvita tänderna lyste, men förmanade honom slutligen att vara mera allvarsam.

»Ni är bra olik er syster, hon älskar skämt lika mycket, som hon afskyr allvaret», anmärkte han.

»Min syster är ett barn», svarade Barbara och antog en beskyddande min.

»Och hvad är fröken Barbara själf då?»

»Snart nitton år», svarade hon tydligt stolt öfver denna värdighet.

»Alldeles som jag», utbrast Harald Bråå förtjust. »Men för att återgå till eder syster, så är hon ej yngre än grefvinnan Blanca Falkenhorn var, då hon gifte sig med Henriks far för omkring femton år

sedan. Så fröken Maj är intet barn och får allt akta sig, att hon ej fångas endera dagen.»

»Åh, hon låter ej taga sig så lätt. Hon är en fjäril.»

»Men det finnes många skickliga fjärilsjägare i världen», upplyste Harald. »Jag minnes väl jag, hur kvick Henrik var i sådant. Den fjäril fanns ej, som kunde fria sig undan hans hatt, men hans goda hjärta tvang honom alltid att låta fången flyga igen, sedan han beundrat vingarnas fina stoft en stund. Kanhända dock att han lagt bort att fånga fjärilar nu.»

Harald fick intet svar. Barbara hade blifvit tankfull under hans prat. Hennes blick sökte system och följde med ett moderligt och ömt uttryck den behagfulla gestalten, som vid Henriks sida rörde sig i sirlig dans. Harald Bråå följde riktningen af Barbaras blick.

»Jag ser, han tyckes verkligen ej hafva öfvergifvit sin pojklek ännu», anmärkte han leende, »och han har lyckats fånga kvällens vackraste fjäril.»

»Det kan ibland vara grymt att låta tjäriln flyga», undslapp det Barbara.

»Var lugn! Henrik har det ädlaste hjärta, han blir aldrig grym», sade Harald med öfvertygelse.

»Jag har hört af Henrik, att gref Harald är hans bästa vän», sade Barbara.

»Ja, så har det varit sedan barndomen, men i synnerhet har jag lärt värdera honom under det sista året, hvilket vi tillbragt tillsammans i Frankrike. Och jag får säga, att ingen af mina andra vänner kan förliknas vid honom.»

Harald Bråå talade med allvar nu, något för honom ganska ovanligt.

Efter dansen kom supén, och en timme före midnatt skildes man åt för att gå till hvila. Nästan alla gästerna stannade kvar och bodde dels i slottet, dels i flyglarna eller i de förmögnare husen i byn.

Barbara och Maj sofvo tillsammans med Gerda och Ragnhild Bråå i ett stort gästrum en trappa upp. Ingen var sömnig, de klädde af sig långsamt under muntert prat.

»Hafven I hört, att här finnes ett spökrum på Korsvik?» frågade Maj, som satt på sängkanten i sin långa, hvita nattdräkt och kammade ut håret.

»Hu! Hvad göra de i spökrummet?» frågade Gerda Bråå.

»Det vet ingen», svarade Maj i hemlighetsfull ton, »men utifrån kan man ibland om nätterna se, att luckorna äro fördragna och det lyser genom springorna. En af huskarlarne, som gick tämligen nära under fönstret en natt — alldeles intill kan ingen komma, ty marken sluttar så brant från stenfoten — han hörde svordomar och gräl därinne, och det fast alla i slottet sofvo, ingen hade varit där, när man hörde efter sedan. Det har Henrik förtäljt mig.»

»Hu! Hvar ligger spökrummet?» frågade Gerda och kröp under täcket i sin säng.

»Det är långt ifrån oss i den äldsta delen af slottet, dit aldrig någon går», svarade Barbara lugnande.

»Det påstås, att ett hemskt mord skett där i längst försvunna tider», upplyste Maj hviskande.

»Är det mördaren eller den mördade, som spökar?» frågade Ragnhild.

»Det är väl bägge två, eftersom det grälar därinne», sade Maj.

»Hvarför talar du i en sådan där spökaktig ton, Maj?» utbrast Gerda. »Det blir så kusligt. Det är skönt att vara fyra härinne, jag är så grufligt rädd.

»Du skulle ingalunda vilja gå allena ned i spökrummet nu?» frågade Maj, men Gerda ryste vid blotta tanken på något så ohyggligt.

»Nå, du då, Ragnhild?» frågade Maj.

»Hu nej.»

»Du, Barbara?»

»Nej.»

Maj hoppade beslutsamt ned från sängkanten och ställde sig midt i rummet.

»Tror ni, att jag vågar gå dit?»

Nej, det trodde ingen.

»Men jag skall göra det!» utbrast Maj, och hennes ögon blixtrade af öfverdåd. »Klockan slog tolf för en stund sedan. I spökrummet står en liten målad vas på ett bord i ena hörnet, du vet, hvilken jag menar, Barbara, den skall jag hämta.»

»Nej, låt vara, Maj! Du kan blifva skrämnd!» varnade Barbara.

»Hon vågar det aldrig», lugnade Ragnhild.

»Icke? Du får väl se!» sade Maj och var i en blink utom dörren i trots af Barbaras lifliga protester. I sin ifver hade hon dock hunnit slänga öfver sig en nattrock af hvitt siden och stuckit in fötterna i ett par mjuka tofflor.

»Hon tog ju nästan ingenting på sig, hon förkyler sig. Och tänk om hon blir skrämnd eller möter någon af herrarna, törhända ej alla gått till sängs ännu», klagade Barbara rådlös och ville skynda efter, men hejdade sig på tröskeln.

Månskenet föll hvitt och kallt in genom fönstren, och långt där nere i den stora stenförstugan hördes det tassande ljudet af Majs lätta, bortilande steg. För öfrigt var allt tyst.

»O, jag törs inte springa efter», stönade Barbara och stängde dörren.

»Hon kommer strax tillbaka, var ej orolig», tröstade de andra.

»Men jag bör gå efter henne», sade Barbara och började kläda på sig.

»Nej, gör icke det. Du skulle kanske blott skrämma henne, då hon ej väntar att du kommer. Du kan heller ej gå så lätt som hon, någon kunde höra dig och komma ut och få se er båda.»

Detta bestämde Barbara, och hon satte sig förtviflad ned att invänta systemen.

Denna hade emellertid hastigt och ljudlöst, som om hon haft vingar och velat fly undan all fruktan, ilat utför den stora stentrappan och öfver den skumma förstugan in i den mörka gång, från hvars andra ändpunkt en smal trappa ledde upp till de obegagnade rummen i slottets äldsta del. Hon sprang genom några höga gemak, där gamla familjeporträtt blickade ned på henne i månskenet, och slutligen nådde hon dörren till spökrummet. Här stannade hon några ögonblick för att hämta andan, men kände

därunder, hur fruktan kröp öfver henne. Hon lade en darrande hand på låset, men öppnade ej.

Hu, hvad var det? Kom ej därinifrån ett svagt tasslande, prasslande ljud?

Håret reste sig på hjässan. Maj greps af förfäran och flydde. Men inkommen i nästa rum, tvang hon sig att stanna.

De andra skulle håna henne, om hon komme tillbaka utan vasen. Hon försökte intala sig själf, att det hon hört blott varit inbillning. Hon stod just i begrepp att taga mod till sig och vända om, då hennes hjärta plötsligt stod stilla af förfäran.

Var det dörren till spökrummet, som öppnats och slängts igen med en skräll, hvilken hemskt genljöd i de höga salarna? Var det från spökrummet stegen kommo, hvilka Maj hörde nalkas henne?

Nästan vanmäktig af fasa tryckte hon sig tätt, tätt intill väggen och stirrade mot det rysliga, okända, som kom.

En man trädde in och gick med hastiga, men osäkra steg genom rummet. Han lade ej märke till henne, hon stod så slank och hvit midt i en månskensstrimma, men till sin obeskrifliga lättnad igenkände hon honom. Hon tog ett steg framåt och öppnade läpparna för att uttala hans namn, då hon hejdades af det förtviflade uttrycket i hans ansikte. Hon teg, och han skyndade förbi, utan att hafva upptäckt henne.

Mannen var baron Sparrekors, en af grefve Falkenhorns gäster.

Hade han varit i spökrummet, och hade han sett något där?

Maj greps åter af förfäran och skyndade bort från det hemska rummets närhet. Med en viss känsla af trygghet hörde hon framför sig baronens steg. Han gick genom förstugan, men så öppnades och stängdes ytterporten, och allt var tyst och kusligt igen. Baronerna hade ej sitt rum i slottet.

Maj påskyndade stegen, djupt ångrande sin barnsliga obetänksamhet att hafva begifvit sig ut på denna nattliga vandring. Just då hon hunnit midt in i den vida stenfarstun, hörde hon en dörr öppnas i gången framför henne.

»Akta dig, när du går upp till ditt rum! Det är spöktimmen nu», sade Harald Bråås muntra röst.

»Har ingen fara, jag är en riddare utan fruktan och tadel», svarade Henrik Falkenhorn och trädde ut i den vida farstun, där månskenet aftecknade de små blyinfattade rutornas fyrkanter på stengolfvet.

Men riddaren utan fruktan och tadel studsade tillbaka vid åsynen af en hvit skepnad, som stod liksom fastnaglad midt i den månbelysta hallen och stirrade på honom med en ångestfull blick i sina vidgade ögon. Först trodde han sig se en uppenbarelse från den osinnliga världen, och så starkt har det öfvernaturliga äfven öfver det modigaste sinne, att Henriks första impuls var att gå tillbaka.

Men han besegrade genast denna känsla och gick beslutsamt fram mot gestalten.

»Henrik, nej!» sade en välkänd röst darrande af

ängslan, och ett par armar sträcktes afvärjande emot honom.

»Maj!» utbrast han på det högsta förvånad och betraktade henne skarpt, misstroende sina egna ögon.

»Henrik, vänd dig bort, låt mig gå!» stammade hon hjälplöst.

Det var då verkligen Maj, och hon stod framför honom, skakande af köld och fruktan och endast iklädd sin långärmade, vida nattrock. Knappt hade han fått detta klart för sig, förr än han tog från väggen en stor vargskinnspäls och svepte om henne. Sedan bar han henne uppför trapporna.

»Maj, hvad skall detta betyda?» frågade han.

»Jag lofvade dem att gå till spökrummet och hämta en vas därifrån», svarade hon och kände modet återvända.

»Hur kunde du göra så? Tänk om du mött någon annan än mig, det hade jag aldrig förlåtit!» sade Henrik i samma stränga och upprörda ton som nyss.

Han ställde ned henne utanför hennes dörr. Snabb som tanken gled hon ur hans armar och försvann in i rummet, där hon åter full af skämt och öfvermod visade de väntande flickorna pälsen, förklarande den vara spökets skinn, hvilket hon dragit af. Något annat fingo de ej ur henne angående det nattliga äfventyret. När de frågade efter vasen, såg hon blott hemlighetsfull ut.

Henrik stod kvar några ögonblick med rynkad panna och försökte samla sig. Just då han ämnade fortsätta upp till sitt rum, kom han att tänka på, att

Maj ej hållit någon vas i handen. Hade hon då af ett eller annat skäl återvändt med oförrättadt ärende?

»Jag vill se efter, om vasen står kvar», tänkte han och styrde sina steg till spökrummet.

Framkommen dit, stannade han vid dörren och lyssnade. Ett sakta, prasslande ljud hördes tydligt därinifrån. Hvad kunde det vara? Hade Maj hunnit så långt och hört, hvad han nu hörde, och tagit till flykten?

Men han var ej den som flydde. Hastigt ryckte han upp dörren och steg in, fast besluten att trotsa hela mörkrets makt, om så skulle behövas.

Han stannade häpen på tröskeln. Rummet var ej tomt. Vid skenet af några fladdrande vaxljuslågor såg Henrik tre män sitta kring ett bord och spela kort. Det prasslande ljud, han utifrån hört, uppkom genom spelkortens ihållande dans på bordet.

»Kommer du tillbaka för att försöka din lycka på nytt, Sparrekors?» frågade en af de tre männen, just då Henrik öppnade dörren.

Den unge mannen svarade ej. Hans ögon fängslades af en högräst, kraftfull gestalt, som satt med ryggen mot honom. Det var hans fader. Då intet svar kom, sågo de ifriga spelarne upp, och grefve Falkenhorn vände sig om. Hans drag stelnade till, när han mötte sonens förundrade blick.

»Hvad vill du här?» frågade han kort.

Henrik teg och såg från sin far till de båda öfriga, grefve Bråå och en annan af faderns gäster. Det låg i dessa tre ansikten ett uttryck af uppdrifna passioner, som pinsamt berörde ynglingens själ och

ingaf honom en aning om att det ej var blott af en händelse, som detta aflägsna rum valts för det nattliga tidsfördrifvet, hvilket mest liknade en tyst och hetsig kamp.

»Hvad vill du egentligen, hvad för dig hit?» sporde åter grefve Falkenhorn.

»Jag ville se, om någon grund finnes för talet om spökeriet här», svarade Henrik undvikande.

»Det talet har — om jag ej missminner mig — pågått under alla år. Hvarför har du ej förr än i natt kommit på den tanken att undersöka saken?» frågade hans far misstänksamt.

Henrik ville ej säga, hvad, som just denna natt drifvit honom till spökrummet, och därför teg han.

»Nå?» frågade den metalliskt hårda rösten.

Henrik fäste en forskande blick på fadern.

»Har ni, min far, varit spöket i alla år?» frågade han med återhållen oro.

Den olycksbådande, dunkla rodnaden uppsteg långsamt på den äldre grefve Falkenhorns kinder.

»Svara på mina frågor först, innan du ställer några till mig,» sade han skarpt. »Hvad förer dig hit i natt?»

»En händelse blott. Jag väntade inte att finna någon här», svarade Henrik.

»Och jag väntade icke att finna en spion i min egen son», genmålde grefve Falkenhorn vred. »Du ser ut som om du misstänkte mig för jag vet icke hvilken nedrighet, och det allenast på den grund, att du finner mig sysselsatt på det lofligaste sätt

med mina vänner i mitt eget slott! Maran måtte rida dig, pojke!»

»Tillgif mig, min far», bad Henrik, vacklande mellan nyvaknad misstro och lifslång tillit.

»Det tål vid att du beder om tillgift, men jag gifver dig den ej, förr än jag får klart besked om den händelse, som fört dig hit», svarade grefve Falkenhorn.

»Jag vill säga det, men allenast till er, min far», svarade Henrik efter ett ögonblicks tvekan.

Grefve Falkenhorn reste sig genast och gick före sonen ut ur rummet, hvares dörr denne tillslöt efter dem.

»Nå?»

Henrik berättade i korthet om sitt möte med Maj, samt att han gått till spökrummet blott för att se, om vasen vore kvar. Något liknande lättnad stod att läsa i grefve Falkenhorns drag.

»Såå», sade han långsamt och betraktade sonen med en skarpt forskande blick, som om han velat förvissa sig om, att hvad han hört verkligen vore hela sanningen. »Det är således Maj Brette.»

Henrik rodnade starkt, och grefve Falkenhorn log belåtet.

»Sämre val kunde ditt hjärta hafva gjort», sade han. »Din inklinasjon för henne uppfyller just min önskan för dig.»

Henrik teg och hans far återtog:

»Din faster och jag hafva talat om saken, både hon och hennes man skulle med glädje se

ett parti mellan dig och Maj. Nu tyckes äfven du vilja det, då är saken så godt som afgjord.»

»Min fader glömmet Maj själf», invände Henrik.

»Hennes vilja betyder ingenting, hon får foga sig», sade den äldre grefven.

»Aldrig tvingar jag henne!» utbrast Henrik med eftertryck, och trots vördnaden för fadern såg han på denne med ögon, som blixtrade af ädel harm.

»Det är ingen fara för att hon skall behöfva tvingas med våld. Hon lär intet kunna motstå dig», sade grefve Falkenhorn och mätte sonens ståtliga gestalt med ursäktlig fadersstolthet. »Gå nu till sängs och dröm om din hjärtans kär!»

Han vände sig om för att återvända till sina medspelare, men hejdade sig.

»Det var sant», sade han, »det är obehöfligt att upplysa henne eller någon annan om hvilka spöken, som grassera i spökrummet.»

»Hvarför det? Vore det ej långt bättre att undanröja vidskepelsen, när man så kan?» frågade Henrik.

»Folks vidskepelse kan vara mycket välkommen ibland», svarade grefve Falkenhorn med ett underligt leende.

»Är det ej endast, när man har ondt i sinnet, som man önskar vilseleda andras tro?» frågade Henrik och tillade af en plötslig ingivelse:

»Min far, hvarför denna hemlighetsfullhet? Hvarför dölja hvad som förehafves därinne? Går det orättfärdigt till?»

»Dölja!» upprepade grefve Falkenhorn högdraget.

»Vi dölja ingenting, vi vilja blott intet störas. Hvad din sista fråga beträffar, så hoppas jag, att du ej gjorde dig fullt reda för, hvilken förolämpning den innebar.»

Med dessa ord lämnade han sonen och gick tillbaka in i spökrummet.

Henrik återvände långsamt samma väg han kommit. När han gick igenom förstugan, tyckte han sig höra ljudet af ett aflägsset skott. Han öppnade porten och stannade på stentrappan lyssnande ut i natten. Men allt var tyst och stilla, intet ljud förnams. Snön glänste hvit i månens sken, flyglarna lågo mörka, och intet annat ljus än himmelens lyste i vinternatten.

Henrik inandades med välbehag den friska luften. Hans tankar blefvo ljusare, och han förebrådde sig skarpt den misstro, som han ett ögonblick låtit komma sig till last gent emot den dyrkade fadern. Han ångrade att ej genast hafva bedt om förlåtelse för den förolämpande fråga, som i hastigheten halkat öfver hans läppar.

Han hörde steg bakom sig, och fadern jämte grefve Bråå trädde ut till honom på stentrappan.

»Jaså, är det du, min son?» sade grefve Falkenhorn. »Jag undrade hvarför porten stod på glänt.»

»Jag tyckte mig höra ett skott på afstånd och gick ut för att lyssna, men har intet vidare hört, så det var väl inbillning,» svarade Henrik, önskande att grefve Bråå med sin närvaro ej hindrat honom att säga fadern, hvad han hade på hjärtat.

»Förmodligen», sade grefve Falkenhorn lugnt.

»God natt, min son! Vi två ämna taga en promenad för att svalka oss efter vår heta kamp därinne», tillade han i lätt ton, tog grefve Bråås arm och aflägsnade sig.

Henrik gick tillbaka in, drog igen porten och begaf sig upp på sitt rum, där han snart glömde nattens tilldragelser i en sund, djup sömn.

* * *

Följande morgon märkte Henrik en ovan skygghet i Majs sätt. Hon undvek honom och rodnade, då hon mötte hans blick. Det blef ganska svårt för honom att få ett ostördt samtal med henne. Det lyckades dock till sist, då han mötte henne i ett för tillfället folktomt rum.

»Maj, dröj ett ögonblick», bad han, »jag har något att säga dig.»

Hon stannade motvilligt.

»Öppnade du någonsin dörren till spökrummet?» frågade han, undrande huruvida hon hade någon aning om hvad som försiggått därinne.

Maj, som väntat, att han skulle banna henne för hennes oförsiktiga nattvandring, blef nu så glad, öfver att han icke gjorde det, att all hennes blyghet försvann.

»Visst gjorde jag det», viskade hon hemlighetsfullt.

»Hvad såg du då?»

»Åh, något alldeles förfärligt.»

»Beskrif det!»

»Det kan slätt icke beskrivas», hviskade hon, och i förtjusningen öfver den spänning hon läste i hans ansikte, blef hon helt trovärdig i sitt sätt.

»Men du hade ej vasen med dig», invände han.

»Nej, jag kunde inte komma åt den. Det där hemska uppfyllde hela rummet», berättade hon med en ifver, som om hon förtalt något verkligen upplefvadt. »Det hade ett sken, ja ett sken så hemskt och underbart, att jag ej vågade se på det, då hade jag blifvit blind. Och det dansade rundt omkring därinne så andetyst . . .»

»Maj, du narras för mig nu», afbröt han allvarsam.

Hon ryckte till som väckt ur sin trolska dröm.

»Hvarför tror du det?» frågade hon.

»Därför att jag var därinne själf, omedelbart efter sedan jag lämnat dig, och jag såg intet spår af hvad du nu beskriver.»

»Det kan jag icke hjälpa», sade hon stött, men tillade strax i annan ton: »Det kunde ju hafva försvunnit, tills du kom dit.»

»Det kunde det icke, därför att det icke funnits», svarade han något kort, men tillade i annan ton: »Du var aldrig inne i spökrummet, det skönjer jag granneligen. Jag hoppades du lagt bort att narras, Maj.»

Det låg något sorgset i hans stämma, när han uttalade de sista orden, och det grep henne ett grand.

»Kan man ej få narras på narri ens?» utbrast hon med ett litet skratt. »Nå ja, om du så vill, så

var jag ej därinne, jag öppnade ej dörren ens, men jag var ända framme vid den och hörde något sprattla innanför, och så sprang jag. Men jag såg verkligen något också.»

»Hvad då?»

»Jo, jag hade blott sprungit genom några rum, när jag stannade och tänkte vända om igen. Då fick jag se baron Sparrekors gå förbi mig. Han kom så säkert från spökrummet och såg ut, som om han sett något förskräckligt, han var alldeles blek och förvriden af fasa i ansiktet. Hvad tror du han sett? Såg du ingenting, när du var därinne säg?»

»Icke spår af något spöke», svarade han frånvarande.

»Men något i alla fall, hvad?» envisades hon, men fick intet svar.

Han stod försjunken i tankar. Nattens tvifvel vaknade igen. Majs ord hade påmint honom om den fråga, som uttalats, just då han öppnat dörren. Man hade tagit honom för att vara baron Sparrekors. Antagligen hade denne kort förut lämnat rummet i förtviflan, af Majs utsago att döma.

»Jag har ej sett baronen i dag. Har du?» frågade han.

»Nej, han var ej med vid frukosten. Jag såg efter honom då, ty jag ville se, om han föreföll lika olycklig vid dagsljus som vid månsken,» svarade hon.

»Jag måste taga reda på honom», sade Henrik.

Till hvad pris som helst ville han få klarhet och nedtysta de formlösa, plågende misstankar, som ej

läto afvisa sig. Han gick mot dörren, följd af Maj, som undrande betraktade honom.

»Hvarför måste du taga reda på honom? Miss-tänker du något?» frågade hon.

»Hvad skulle jag misstänka?» svarade han endast, och inkomna i nästa rum skildes de åt.

»Har du hört sorgeposten?» frågade en för-nämt släpig röst, som alltid verkade obehagligt på Henrik.

Han vände sig om och såg greve Johan Bråå nalkas med makliga steg.

»Hvilken sorgepost», frågade Henrik otåligt.

Han tyckte lika illa om Johan, som han var fästad vid dennes yngre broder, Harald.

»Att baron Sparrekors skattat åt förgängelsen i natt», sade greve Johan med en ton så oberörd, som om det gällt en hunds död.

Henrik ryckte till.

»Hvaraf dog han?»

»Af slag har jag hört.»

»Vet min fader om det?»

»Ja, naturligtvis. Det var han och min far, som först upptäckte olyckan, då de af någon anledning sent på natten eller tidigt på morgonen — det beror på hur man tar det — besökte stackars Sparrekors i hans logis. Då låg han stendöd i sängen. Min far beskref det, men förbjöd mig att vidare omtala den fast bedröfliga affären. Jag antog, att du hade reda på den, nu tiger du som muren, begriper du, så att inte festglädjen blifver störd. Vet du, hvar

de unga damerna hålla till? Jag har ej sett en enda kjol på en lång stund.»

Henrik svarade ej, utan skyndade bort för att söka reda på sin far. Han fann honom i sällskap med flera af gästerna och kunde ej komma till tals med honom.

»Men, Egil, hvar uppehåller sig baron Sparrekors hela dagen?» frågade plötsligt grefvinnan Falkenhorn.

»Ack, framförde jag ej hans ursäkt till dig?» sade hennes man. »Han fick ett viktigt budskap från sitt hem och tvangs att afresa tidigt i morse. Han kunde ej dröja och bad mig framföra till dig hans afsked och tack. Det var verkligen högst försumligt af mig, att jag ej kommit ihåg det förr än nu.»

»Det var väl ingen sorglig anledning, som så plötsligt beröfvade oss hans sällskap?» frågade fru Ingrid Brette.

»Jag hoppas icke det», svarade grefve Falkenhorn.

Henrik kände sig förbryllad. Hvem hade talat sanning, hans far eller Johan Bråå? Det var ej möjligt, att fadern kunnat narras så lugnt och naturligt, då trodde Henrik förr grefve Johan därom.

»Det var ett rätt skämt just likt honom», tänkte han uppbragt.

Efter en stund lämnade han rummet för att söka reda på syndaren och ge honom en välförtjänt uppsträckning.

Men grefve Johan hade begifvit sig ut på en ridtur med sin syster Gerda och fröken Maj Brette. När Henrik fick höra det, sjöd vreden ännu starkare inom honom. Han lät genast sadla sin snabbfotade Apollo och styrde galoppen bort på den väg de ridande troddes hafva tagit.

Henrik hade jagat framåt en god stund, då han saktade farten. Ridten hade gjort honom godt och lugnat hans upprörda själ. Han kastade om sin häst och red sakta hemåt. Denna väg kunde de ej gärna hafva farit, då skulle han nog upphunnit dem. När han nalkades Korsvik, tog han af på en sidoväg. Det föll honom in att i förbifarten besöka mäster Johannes, i hvars något afsides belägna kaplansboställe baron Sparrekors bott.

Henrik hoppade af hästen, kastade tyglarna omkring en trädgren och gick in i byggningen. Den var uppförd strax utanför Korsviks slottspark och innehöll blott två rum och kök. Det senare begagnades af den gamle kaplanen till skräprum, enär han åt på slottet och ej hade någon tjänare, utan fick den lilla upppassning han behöfde af grefvens tjänstefolk.

Den unge mannen ropade mäster Johannes vid namn, men fick intet svar. Han trädde då in i den gamles arbetsrum, där böcker lågo upptornade på golvet i brist på bokhyllor. Ingen var där och ej heller i köket. Henrik styrde då sina steg till sängkammaren, hvilken varit upplåten åt baron Sparrekors, men här kom han ej in. Dörren var läst, och ingen nyckel satt i låset. Detta förvånade Henrik,

som väl kände till sin gamle lärares afsky för lästa dörrar. Han stod just i begrepp att vända om, då den tanken slog honom, att kanske ändå Johan Bråå haft rätt, och grefve Falkenhorn med sin osanning velat skona damerna från att få kännedom om den uppskakande tilldragelsen. Hvar höll då mästern Johannes till? Den lästa dörren dolde en hemlighet, som Henrik nödvändigt ville utröna, och med ungdomlig otålighet kunde han ej nöja sig med att vänta. Ihågkommande att han bar sin nyckelknippa på sig, tog han upp den och försökte den ena nyckeln efter den andra i låset. Och se, en passade verkligen! Dörren gick upp, och Henrik trädde in. En hastig blick bort mot sängen förvissade honom om, att rummet ej var tomt. Någon låg där öfverhöljd.

Henrik gick fram och lyfte en flik af täcket. Baron Sparrekors' bleka ansikte blef därvid synligt. Hufvudet var så starkt vridet åt sidan, att näsan låg mot kudden.

Betvingande sin motvilja att vidröra en liflös, försökte Henrik varsamt lyfta den dödes hufvud i en bekvämare ställning. Därigenom blef den vänstra ansiktshalvan skönjbar, och med fasa upptäckte Henrik ett skottsår i vänstra tinningen.

Nattens tilldragelser trädde med hemsk klarhet för hans minne, och nu fann han dem passa i hvarandra som länkarna i en kedja. Hade ej baron Sparrekors lämnat spökrummet med förtviflan i hjärtat, och hade ej en kort stund därefter ett skott genljudit i vinternattens tystnad? Och här låg han skjuten genom tinningen! Henrik sammanställde sin

fars och grefve Bråås nattliga vandring, — för att svalka sig, som de sagt — med Johans upplysning, att dessa två på natten funnit den döde. Hade de haft skäl att misstänka hvad som skett, efter de styrt sina steg just till kaplansbostället, då de hört skottet i natten?

Henrik betraktade de bleka dragen framför sig och ryste. Ej kunde det vara ett oskyldigt tidsfördrif, som medförde sådana följder. Och hvarför all denna hemlighetsfullhet, denna stängda dörr, denna uppdiktade afresa?

»Är det ni, gref Henrik? Jag trodde så visst det var eder herr fader, när jag fann dörren öppen», sade den gamle kaplanens röst.

Henrik vände sig om.

»Säg mig», hviskade han och pekade på den döde, »har han gjort det själf?»

»Ja. Gud förbarme sig öfver hans själ!» svarade mäster Johannes.

»Berätta mig, hur det tillgick!»

»Icke här», svarade gubben och täckte öfver den döde, under det han med en viss förvåning betraktade Henrik.

De gingo tillsammans ut.

»Nå, dörren då!» påminde den gamle.

Den unge grefven låste den.

»Det där är icke den rätta nyckeln», anmärkte mäster Johannes.

»Nej, den har ju icke jag», svarade Henrik och rodnade lätt, då först nu den tanken slog honom, att han burit sig åt som en inkräktare,

Gubben betraktade honom oroligt.

»Jag trodde greve Falkenhorn gifvit gref Henrik nyckeln till rummet, han har den nämligen hos sig. Jag trodde han omtalat allt,» sade han. »Hvad skall nu grefven säga om mig, som ej bättre bevarat hemligheten?»

»Jag har ej träffat min far ensam i dag, annars hade jag nog fått del af denna sorgliga tilldragelse», svarade Henrik. »Oroa er ej, mäster Johannes, min far skall ej säga ett ondt ord åt er för denna sakens skull. Eftersom jag nu ändå fått reda på den, så berätta mig, hur allt gått till, allt hvad ni vet, mäster!»

»Ack, unge herre, det är icke annat än ett virrvarr i min stackars gamla hjärna. Jag vaknade midt i natten vid ljudet af ett skott från baronens rum. Jag skyndade genast dit in och fann honom liggande död på golvet med pistolen ännu i handen. Jag var alldeles rådlös och visste icke hvad jag skulle göra, då lyckligtvis greve Falkenhorn kom i sällskap med greve Bråå. De hade hört ett skott åt det här hållet, sade de. Vi hjälptes åt att tvätta bort blodet och kläda af honom och få honom i säng. Sedan stängde grefven dörren i lås, tog själf nyckeln och förbjöd mig att låta någon veta hvad som händt. Han bjöd mig för alla säga, att baronen plötsligt blifvit kallad till sitt hem. 'Jag vill, att festen skall pågå ostörd', sade han. Nu undrar jag, huru länge jag måste hysa den döde därinne.»

»Våra gäster afresa inom några dagar», svarade

Henrik, »förmodligen vill min fader ej vidtaga några åtgärder för baron Sparrekors' hemforslande, förr än alla äro borta.»

»Nej, nej, jag förstår det», sade gubben.

»Farväl, mäster Johannes! Var inte orolig, ni skall ej få minsta obehag af mitt besök här, ni rår icke för den upptäckt jag gjort», sade Henrik.

Den gamle tackade för dessa ord och följde sin forne lärjunge ut för att se honom stiga till häst och rida upp mot slottet.

»Hvilken olycka har händt dig, min son, du ser ut som ett ovädersmoln?» frågade grefve Falkenhorn, då han och Henrik något senare på dagen händelsevis råkade att befinna sig på tu man hand några ögonblick.

Henrik var glad att äntligen få tala med sin far om det, som tyngde hans sinne. Han redogjorde utan omsvöp för sitt besök i kaplansbostället. Hans far hörde på utan att förråda den minsta rörelse.

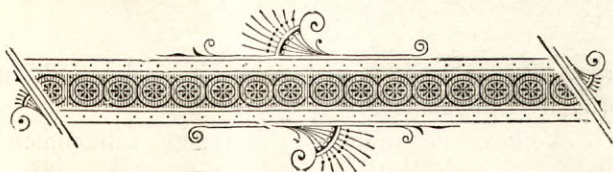
»Jaså. Du fick då reda på rätta förhållandet, något förr än jag hade tänkt», sade han lugnt. »Det var hela tiden min mening att omtala allt för dig, så snart våra gäster lämnat oss. För den dödes stackars hustru har jag i ett försegladt bref omtalat hvad som händt och lofvat att med det snaraste ledsaga hennes mans stoft hem till henne. Skrifvelsen är redan afsänd med ett ridande bud.»

»Känner ni orsaken till självmordet, min far?» frågade Henrik och försökte läsa i grefvens ansikte,

men de behärskade, marmorkalla dragen förrådde ingenting.

»Försök att frånrofva döden dess hemlighet, om du kan», svarade grefve Falkenhorn med en axelryckning.

TREDJE KAPITLET.

På Skarås.

Vinden drog med en aning om vår och blomsterdoft genom skogarna på Skarås, major Brettes egendom. Snön smälte bort för solvärmens och rann i porlande bäckar mot sjöarna. Träden sträckte sina ännu nakna grenar mot höjden, men inom dem sjödfafven med vaknande kraft. Sjön hvälfde isfri sina blå vågor, naturen stod stilla och lyddes efter den första lärkans sång i luften, medan den smältande snön hviskade till gömda blomsterfrön i jorden: »Nu går jag bort, kommen fram, nu är det er tur!»

I den långa, raka allé, som ledde upp till Skarås' stora hufvudbyggnad galopperade en ryttare fram. Det var Henrik Falkenhorn. Hans öga såg med glad förväntan mot målet för hans färd.

Man hade hört Apollos galopp. En stallknekt stod väntande vid slottstrappan, och i den öppnade porten syntes major Brettes godmodiga ansikte upplýst af ett välkomnande leende. Henrik kastade tyg-

larna till knekten, som genast förde den löddriga springaren till stallet.

»Välkommen, min son, hjärtligt välkommen!» hälsade majoren och slöt den unge mannen till sitt bröst. »Nu skall Maj blifva glad.»

I förstugan kommo fru Ingrid och Barbara gästen till mötes och hälsade honom hjärtligt.

»Men hvar är Maj?» frågade majoren och såg sig omkring.

»Hon var här ju alldeles nyss», sade fru Ingrid.

»Hon är alltid oberäknelig. Att så välkomna en fästman;» utbrast majoren och ropade sin yngsta dotters namn dock utan någon påföljd.

»Låt henne vara, det är enda sättet. Hon kommer ändå inte fram, förr än hon själf vill», sade Barbara.

»Du får förlåta hennes ouppfostrade beteen- de, Henrik», sade majoren urskuldande, »hon är en smula bortskämd och van att göra som hon vill, men det blir väl bättre. Det är omöjligt att blifva ond på henne, och det är just olyckan.»

Henrik smålog och dolde sin missräkning, så godt han kunde. Majoren ledsagade honom till de rum han skulle bebo under sitt besök på Skarås. Här väntade honom hans kammartjänare, som rest i förväg med bagaget och gjort allt i ordning. Med dennes beställsamma hjälp förvandlades snart den unge grefven från en dammig ryttare till en elegant salongskavaljer. När han var färdig, sände han bort kammartjänaren och satte sig att hvila en stund efter den långa ridten och den noggranna förfiningspro-

ceduren, under hvilken senare han dock mest varit passiv.

Maj var sedan någon tid tillbaka hans trolofvade brud. Det hade lyckats honom att vinna hennes samtycke till denna förbindelse, som under flera år varit ett önskemål för bådass föräldrar. Han tänkte på sin fästmö, där han satt och kände sig snart ut-hvilad. Hade det ännu ej behagat henne att krypa fram från sitt gömställe, ämnade han leta reda på henne. I denna afsikt reste han sig och öppnade dörren, men studsade tillbaka gladt öfverraskad. Där satt Maj uppflugen på vestibulens höga balustrad, tydligen väntande på honom. Så lätt hade han ej vågat hoppas att finna henne.

»Kommer du ändtligen? Här har jag suttit och väntat på dig så länge! Jag trodde du somnat», sade hon muntert och log emot honom.

»Hvarför flydde du mig?» frågade han, sedan han hälsat på henne.

»Jag blef alldeles tvärt rädd för dig», förklarade hon.

»Såg jag då så anskrämlig ut?»

»Nej. Men skall jag tala om någonting för dig?»

»Ja allt.»

»Jag har respekt för dig, och det har jag annars för ingen.»

»Hur kommer det till?» frågade han leende.

»Jag känner, att du ej är att leka med.»

»Och därför leker du kurragömma med mig! Det är din logik.»

Det blef ej lätt för fru Ingrid att under Henriks

besök vaka öfver Maj och hålla henne inom gränserna för hvad som ansågs passande för en fästmö. Den unga flickans tusen påhitt och upptåg kunde ingen ana på förhand, och straffets udd, som bort träffa den skyldiga efteråt, förstod hon alltid skickligt att vända ifrån sig, allas bortskämda gunstling som hon var.

Det var bestämdt, att Henrik skulle dröja ungefär en månad på Skarås, efter hvilken tid Harald Bråå lofvat sammanträffa med honom där för en gemensam färd de båda ämnade företaga till hufvudstaden i och för några viktiga affärsangelägenheter skull.

Tidigt en morgon några dagar efter sin ankomst till Skarås gick Henrik långsamt af och an på gårdsplanen väntande sin fästmö, som lofvat möta honom där vid en viss tid. Porten öppnades, och den unge mannen tog några hastiga steg mot den, men hejdade sig strax, medan samtidigt hans ansiktes strålande uttryck förvandlades till blott ett vänligt leende; ty i stället för Maj trädde Barbara ut i solskenet. Hon var iklädd sina enklaste kläder och bar på armen en liten korg och efter henne följde familjens trotjänare bärande en större korg.

»Nu blef du allt besviken, Henrik!» sade hon med ett godmodigt skratt. »Men Maj kommer snarligen, allenast du vill gifva dig till tåls en minut till.»

»Det gläder mig ofantligt att se dig också», svarade han leende. »Det är i sanning fatalt, att den minsta lilla känsluskiftning genast skall förråda sig hos mig.»

»Ja, tro inte, att du kan dölja hvad du känner»,

sade hon, »man får leta efter uttrycksfullare drag än dina.»

»Det är förargligt. Om jag visste, huru jag skulle bära mig åt för att blifva ogenomtränglig.»

»Så länge man intet ondt har att fördölja, kan man ju gärna vara genomskinlig», genmälde hon.

»Men det du läste i mitt ansikte nyss var ju en oartighet emot dig», anmärkte han med ett urskuldande leende.

»Det var en artighet mot Maj», rättade hon.

»Du förstår då att vända allt till det bästa», sade han hjärtligt. »Hvart skall du gå med alla de där korgarna?»

»Till mina fattiga och sjuka i stugorna här omkring. Jag har mat och medicin med mig.»

»Går du ofta till dem?»

»Hvarje dag. De vänta mig nu. Jag är sent ute denna morgon, så farväl!»

Med dessa ord lämnade hon honom och gick följd af tjänaren ned åt byn.

»Står du och stirrar efter Barbara, så att du inte varsnar mig?» frågade en välljudande röst i hans öra och ett par fina händer lades lekfullt för hans ögon. »Hvem är jag?»

Det var Maj, som nalkats honom så tyst, att han ej hört hennes steg. Leende befriade han sina ögon och fångade henne.

»Jaså du beundrar Barbara mer än mig!» fortfor hon med låtsad förtrytelse.

»Jag beundrar hennes goda hjärta», svarade han.

»Än mitt då?» frågade hon.

»Det har jag ju i min ägo», svarade han med en strålande blick och kysste hennes hand.

Hon log belåten.

»Kom fort!», uppmanade hon och drog honom med sig ned i trädgården. »Kom, så att vi hinna undan, innan någon får se oss. Du skall veta, att denna promenad har jag företagit utan min moders vetskap.»

»Det är ej rätt att stjäla sig undan», invände Henrik, men var dock alltför beredvillig att följa henne.

»Då kan du vända om», föreslog hon med en liten spetsk knyck på nacken.

Men det gjorde han icke, utan drog hennes arm under sin, och så gingo de framåt gången.

»Barbara är väl missnöjd med mig, som nu beröfvar henne din hjälp vid sjukbesöken», sade han.

»Jag plägar aldrig åtfölja henne», förklarade Maj.

»Gå ni hvar för sig då?»

»Nej, jag går inte alls. Jag tål ej sjukdom och fattigdom, jag tycker blott om sol och glädje.»

Henrik kände sig plötsligt afkyld af dessa ord, men förebrådde sig det. Han såg ned på henne, där hon gick vid hans sida med sin egendomligt lätta gång, hon tycktes knappast vidröra marken. Den spensliga gestalten, de glänsande ögonen med deras skiftande uttryck, den känsliga munnen, de fina lemmarna, allt tycktes förråda en ömtålig själ, blott skapad för sol och ljus och milda lifsfläktar. Hon skulle ej tåla vid några hårda stormar.

»Om jag blefve sjuk och fattig, hur skulle du taga det?» frågade han ofrivilligt.

Hon såg på hans kraftiga gestalt i den dyrbara dräkten och skrattade.

»Det ser föga likt ut att så skall ske», anmärkte hon.

Han smittades ett ögonblick af hennes munterhet, men blef strax åter allvarsam.

»Men om det otroliga skulle inträffa?» frågade han.

»Du talar så tråkigt.»

»Hvad gjorde du då, Maj?»

»Det vet jag icke nu.»

»Du finge öfvergifva mig, jag skulle ej fordra, att du stannade hos mig», sade han nästan häftigt.

Hon betraktade honom med en blandning af undran och misslynthet.

»Jag tycker alls inte om dig nu», förklarade hon.

»Och hvarför ej?»

»Jag vill icke ens tänka mig möjligheten, att du ej alltid skall vara så ståtlig och stark och elegant, som du nu är. Och så likar mig illa den där allvarsamma och stränga blicken du har ibland, den skrämmer mig. Det är som om du fordrade en mängd ting af mig, som jag aldrig förmår. Om du visste hvad dina ögon äro vackra, när du någon gång glömmet att tänka för att blott hänge dig åt att älska mig.»

Hon pratade fort på sitt lifliga vis, sägande just hvad som föll henne in. Och han drogs med och såg på henne med den blick hon fann vackrast.

När de återkommo hem, mötte de fru Ingrid.

»Ni taga er verkligen alltför mycken frihet», banade hon.

»Ack, mamma, det är så roligt att göra hvad som ej är passande!» utropade Maj.

»Så talar ej en sedesam ung fröken, och hon går heller icke ut att promenera på tu man hand med sin fästman. Gå genast in till dina försummade morgonplikter.»

Den unga flickan sprang smågnolande upp till slottet och vände sig om i porten för att kasta en slängkyss åt Henrik, innan hon försvann.

Henrik kunde ej återhålla ett leende, när han såg det bestörta uttryck som detta Majs tilltag framkallade i den prudentliga fru Ingrids drag.

»Var ej ond på Maj, faster, felet är ju mitt», sade han urskuldande.

»Såg hon ångerfull ut kanske? Tager hon sig det minsta af hvad jag säger?»

»Var det då så mycket att ångra?» frågade han.

»När hon blifvit din hustru få ni vara allena hur mycket som helst, men till dess är det opassande», sade fru Ingrid afgörande.

»Men vi äro ju så godt som syskonbarn och ha ju känt hvarandra sedan barndömen», invände Henrik.

»Det är också skälet hvarför jag ej är fullt så sträng, som jag borde vara», svarade hon blickad och gick före honom in i ett litet elegant rum, där hon slog sig ned i den rakryggade, obekväma soffan, anvisande honom plats på en taburett vid sin sida.

Fru Ingrid var en lång och ståtlig dam med vackra, regelbundna drag påminnande om broderns.

Det högt upptornade håret, den styfva, vida kjorteln och det hårdt åtsittande lifvet gåfvo åt hennes hållning och gestalt en stelhet, som väl öfverensstämde med den karaktär ansiktet återgaf.

»Jag önskar, att jag kunnat uppfostra din blifvande fru bättre åt dig», fortfor hon. »Ibland fruktar jag, att hon ej i allt skall kunna uppföra sig som det anstår en grefvinna Falkenhorn. Hon är så obetänksam.»

»Jag hyser ingen fruktan för framtiden med afseende på Maj», sade Henrik med tillförsikt. »Skall ej vårt bröllop bestämmas snart?»

»Det dröjer allt ett år ännu.»

»Så länge!»

Fru Ingrid drog på munnen.

»Du får lära dig tålmod. Maj är sin fars favorit, han har ingen brådska att skiljas från henne. Dessutom anser han henne ännu väl ung, han kan ej lära sig, att hon växer ur barnskorna. Du har ju också mycket att göra nu en tid bortåt. Först kommer Stockholmsresan på några månader, sedan skall du, enligt hvad din far sagt mig, lära dig sköta affärer och egendomar.»

»Jag reser till Stockholm för att göra upp ett par affärer i min fars namn», bekräftade Henrik tydligen stolt öfver detta förtroende.

»Din far gör rätt i att låta dig öfva dig», sade fru Ingrid med en gillande nick. »Jag förmodar han lämnat åt dig öfverinseendet vid Ristorps iordningsställande. Det är ju där ni skola bo, du och Maj?»

»Ja», svarade Henrik. »Och där är nog åtskil-

ligt att göra, fast stället är väl bibehållet, men jag vill att Maj skall bo som en prinsessa.»

»Du kommer tydligen ej att uppfostra henne bättre än vi andra, så mycket hör jag», sade hans faster.

Henrik smålog, men svarade ej. Han lyssnade utåt matsalen, där Majs lätta steg hördes gå af och an.

»Så fast bedröfligt det var med baron Sparre-kors, som dog med sådan plötslighet efter sitt besök på Korsvik i vintras. Och han lämnade sin familj i elände. Hvem kunde tro, att hans affärer voro så dåliga!» sade fru Ingrid.

Vid dessa ord förändrades hastigt uttrycket i Henriks ansikte.

»Han hade stora skulder», svarade han kort, som om ämnet varit högst pinsamt för honom.

»Och egentligen till din far och grefve Bråå tyckes det», sade fru Ingrid.

»Hans egendom tillföll dem», bekräftade Henrik med tydlig motvilja.

»Men hur skall det gå med hans friherrinna och barn?»

»De bo kvar ännu, men egendomen skall säljas, och då vet jag ej, hvart de skola taga vägen. Jag har bedt min far efterskänka sin andel i fordran, han är ju rik ändå, men han vill ej», sade Henrik och erfor en riktig lättnad af att få tala ut inför någon, som stod fadern tillräckligt nära för att icke föra orden vidare.

Fru Ingrid skrattade; det lät likt broderns skratt.

»Det hörs, att du icke har affärshufvud», sade

hon. »Mätte du ej få din fars alla gods i din hand ännu på länge! Du behöfver väl gå i hans skola många år först, annars skänker du bort alltsammans.»

»Det vore väl vida bättre det än att sko sig på andras bekostnad och bringa nöd öfver änkor och faderlösa», svarade Henrik, som om orden undsluppit honom mot hans vilja.

»Dömer du din far?» frågade fru Ingrid strängt.

»Hur kan jag väl annat?» svarade han med låg röst.

Fru Ingrid drog ett djupt andedrag.

»Jag hoppas du aldrig säger till någon annan hvad du nu sagt till mig», sade hon.

»Naturligtvis ej», svarade han.

»Kom ihåg, att din fars namn är ditt eget.»

»Jag vet det och skall ej glömma det», svarade han med undertryckt rörelse.

Hon betraktade honom skarpt.

»Förklara dig närmare!»

»Jag menar att, får jag visshet om, att någon — — någon orättfärdighet skulle vidlåda min fars namn, blir det min plikt att godtgöra den, om jag kan, i annat fall ärfva skammen med namnet.»

»Men, Henrik, hur kan du tala på detta sätt om din far? Jag minnes hur du dyrkade honom förr och såg upp till honom som till ditt ideal. Hvad har så förändrat dig?»

Ett uttryck af djup smärta bredde sig öfver den unge mannens drag.

»Jag hoppas, att jag gör honom orätt», sade

han lidelsefullt. »Allt jag äger gifve jag gärna för vissheten därom.»

I detta ögonblick inträdde Barbara och Maj i rummet och samtalet fick en annan riktning.

*   *   *

Det var sista aftonen af Henriks vistelse i sin fästlös hem. Harald Bråå hade inträffat på Skarås ett par dagar förut och med lätthet låtit öfvertala sig att stanna en kortare tid.

»Du behöfver alls inte låtsa, som om du vore charmerad att se mig», hade han vid sin ankomst skämtande sagt till Henrik, »jag vet, att du önskar mig all världens väg, eftersom min närvaro för dig betyder uppbrott från ditt paradiset.»

Det var skymning. Henrik och Maj hade dragit sig undan långt in i en djup fönstersmyg, där de hade öga och öra blott för hvarandra. Samtalet, som de öfriga förde inne i rummet, gifvo de icke akt på. Maj satt uppflugen i fönstret, och Henrik stod bredvid henne lutad mot väggen. Hon visade sig från en ny sida denna afton, ett ovant vemod låg som ett dämpande lugn öfver hennes nästan oroligt lifliga väsen. Denna hennes stämning hade uppmuntrat Henrik att tala mer allvarligt till henne, än han brukade. Hon hörde tyst på, när han berättade om åtskilliga erfarenheter från den långa resan utomlands samt om de tankar och känslor, hvilka rörde sig inom honom.

»Vill du veta den lefnadsregel jag uppställt för mig?» frågade han.

»Säg den!»

»Att städse göra min plikt, kosta hvad det vill.»

»Det skall bli min lefnadsregel ock», förklarade hon med en reflex i sina ögon af den glöd, som besjälade hans.

»Du vill det? Men jag har läst om män och kvinnor, hvilka för att följa denna lag satt lifvet till. Är du beredd att göra det, om så fordras?»

»Ja, om jag finge dö med dig och smärtfritt», hviskade hon med en svärmisk blick.

Han såg tankfull på henne utan att svara.

»Men hvarför vill du tala om döden?» frågade hon plötsligt och ryckte upp sig. »Vet du af, att din far och jag ingått ett förbund för länge sedan, och det gällde dig?»

»Därom har jag intet hört. När skedde det, och hvad går det ut på?»

»Jag var allenast ett barn då», svarade hon, »men jag minnes hans ord, som om jag nyligen hört dem. Jag lofvade, att alltid draga dig ut i solskenet och hålla dig fjärran från skugga och kyla. Jag begrep icke alls då, hvad han menade, och gör det knappast nu heller. Men nyss, när du talade om döden, förekom det mig, som om den vore en skugga fördunklande solskenet.»

»Finner du ock plikten vara slik en skugga?»

»Kanske. Det är ett dystert ord, som icke gör mig glad.»

»Sätt en blomma i ständigt solsken och gif henne hvarken svalka eller skugga och hon förbrännes till döds.»

»Återigen döden! Död hvart man vänder sig! Ja, jag har lätt att tro på döden i kväll, då du skall resa ifrån mig!» utbrast Maj med något liknande en snyftning.

»Men, min älskade!» sade Henrik halft förebrående, halft tröstande.

»Hvarför tvingar du mig att gråta?» frågade hon och slöt sig intill honom med en hjälplös rörelse.

»Inte vill jag se dig gråta! Hvad ondt har jag gjort dig, barnet mitt? Vill du ej höra plikten nämnas? Tror du då, att någon människa, som ej vill fylla sin plikt, kan finna lyckan i tid och evighet? Tål du ej höra ett ord om döden? Tror du, att någon kan lefva rätt, som vill glömma den oundvikliga sista stunden af sitt lif? Mitt veka barn får ej vara fullt så vekt. Stål i viljan, Maj!»

Han talade lågt och mildt, men där klang en dämpad kraft i hans stämma. Hon såg upp.

»Blif du min viljas stål!» hviskade hon.

Han slöt henne i sina armar, och hon kände hans hjärtas starka slag emot sitt eget. Det nästan förskräckte henne. Plötsligt reste hon upp hufvudet och såg honom forskande in i ögonen.

»Henrik, skulle du kunna offra mig för plikten?» frågade hon.

Han såg på henne.

»Det vore som att slita hjärtat ur mitt bröst», sade han sakta.

Han tog allting på allvar och hade en så stor förmåga att sätta sig in i en föreställning, att den

blef som verklighet för honom, och hennes lifliga fantasi satte henne i stånd till detsamma.

»Men du skulle göra det?» frågade hon, med spänning afvaktande hans svar.

»Jag hoppas det», svarade han allvarsamt.

»Hoppas du?» utbrast hon och en vredeblilt ljungade emot honom ur hennes ögon.

Hon ville hoppa ned och fly, men han hejdade henne.

»Maj, du skall förstå mig rätt», sade han bedjande men på samma gång med fasthet. »Vid Gud hoppas jag, att aldrig min plikt skall komma i strid med min kärlek till dig, men om — märk: jag säger om, ty jag vet ej hur det skulle tillgå — om jag komme i det valet, då hoppas jag, att jag skulle äga själskraft nog att välja plikten.»

»Du älskar mig ej.»

»Nu sade du hvad du ej själf tror på.»

Hon teg och såg envist förbi honom.

»Maj!»

Hon satt fortfarande tyst.

»Maj, vredgas ej! Du vet, att jag skulle offra allt i världen och mitt eget lif för dig.»

»Men ej din plikt», vidhöll hon egensinnigt.

»Skulle du vilja det?»

»Ja.»

»Till exempel: om det blefve krig, och fienden bröte in i landet, skulle du då vilja att jag stannade hemma hos dig i stället för att gå mot fiendens eld-gap, dit plikten kallade mig?»

»Ja.»

»Det menar du ej!»

»Jo.»

»Du är som ett styggt och egensinnigt barn.»

Intet svar.

»Då lämnar jag dig.»

Hon sköt honom ifrån sig. Han stod några minuter och såg på henne, men hon höll envist blicken bortvänd. Då lämnade han henne och gick in i rummet till de öfriga.

Hela kvällen sökte han försoning, men hon undvek honom. Han frestades att ge vika och lofva att för hennes skull svika sin plikt. Det blefve nog ett tomt löfte, som helt visst aldrig skulle behöfva uppfyllas. Men han var för sant och djupt anlagd för att lofva, hvad han ej skulle vilja hålla, om mot all förmodan det skulle påfordras. Striden mellan plikt och böjelse tycktes redan kommen.

Följande morgon var bestämd för afresan. Harald Bråå satt i sadeln, men Henrik Falkenhorn dröjde. Han ville se allt groll borta ur Majs blick och höra ett vänligt ord från hennes läppar, men hon stod tyst och kall och undvek hans bönfällande blick. Hon tillät honom knappt att kyssa hennes hand till afsked. Han visste, hvad hon ville, och förvånades åt hennes envishet.

»Vill du att vi skola skiljas i osämja så farväl! Du offrar mig för det som är vida mindre värdt än plikten, för ditt egensinne», hviskade han slutligen upprörd och lämnade henne för att stiga till häst.

Han viftade åt gruppen framför stentrappan,

kastade ännu en lång blick på Maj, som stod orörlig, och red så bort, följd af Harald Bråå.

Denne började muntert språka, men då han intet svar fick, begynte han hvissla en melodi för att underhålla sig själf, så godt han kunde. Sedan de tillryggalagt den långa alléen, vände de af till vänster följande vägen, som gjorde en lång bukt tillbaka mot Skarås.

»Hvarför redo vi ej genvägen genom skogen, här utmynnar den ju? Tänk så mycken tid vi hade vunnit!» sade Harald.

Henrik svarade ej. De redo just förbi den omtalade stigen, då en ljusklädd gestalt hastigt kom framspringande ur skogen. Ansiktet doldes af ett yfvigt hufvudkläde, som föll fram öfver det, men båda ynglingarne igenkände genast på de smidiga rörelserna Maj Brette.

»Aha, ännu ett sista afsked!» sade Harald Bråå leende och bugade i sadeln.

Han fortsatte ett stycke längre fram, men Henrik drog in tyglarna så häftigt, att Apollo stegrade sig.

»Hoppa ej af, håll blott ut hand och fot!» viskade Maj brådslande.

Han lydde, och vig som ett skogsrå svingade hon sig upp, så att hon stod på hans fot. Han lade armen om hennes lif.

»Henrik, förlåt mig!» viskade hon.

Hans strålande blick svarade henne bättre än ord.

»Du måste älska mig mer än allt annat i världen!» fortfor hon.

»Det gör jag.»

»Högre än heder och plikt!»

»Ja högre än allt!» svarade han, utan att göra sig reda för hvad han sade.

»Då är du min, och jag har besekrat dig!» utbrast hon jublande.

Ett ögonblick kände han trycket af hennes armar omkring sin hals, men så hoppade hon ned och skyndade hemåt. Under det hon sprang bort, vände hon sig om och såg på honom med leende, triumferande ögon.

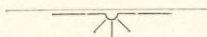
Han såg efter henne, tills sista fliken af hennes fladdrande dräkt försvunnit ur hans åsyn i skogens famn. Då satte han sin häst i traf och upphann Harald, som ridit före i långsam skridt.

»Se nu, nu har du en annan uppsyn!» ropade denne gladt. »Kunde jag icke se, att det var något på tok sedan i går afton, men nu tyckes allt vara godt igen. Och väl är det, annars hade jag fått en sorglig färd i ditt bedröfvade sällskap.»

»Raskt framåt!» kommenderade Henrik och sporrade Apollo, som genast fattade sin herres vilja.

De båda hästarne flögo sida vid sida framåt vägen. Henriks ögon flammade af lifslust, och kinden bar högre färg. Han njöt af galoppen och satt vig i sadeln, häst och ryttare voro som ett. Harald kastade en beundrande blick på sin vän.

»Nu skulle Maj Brette se honom, en ståtligare hjälte kan ingen mö drömma om», tänkte han.

FJÄRDE KAPITLET.

Vallargärde.

Det var en klar augustidag, då solen lutade mot horisonten. I en vild trakt, där en backig och stenig väg slingrade sig fram genom ödsliga skogar, redo tvenne ryttare sina uttröttade hästar.

»Skola vi då aldrig komma till en människoboning?» utropade en af de unge männen och såg sig omkring med komisk förtviflan. »Vi tyckas få tillbringa natten i skogen. Om jag begrepe, hur vi lyckats förirra oss så grundligt!»

Och Harald Bråå, ty det var han, drog en lätt suck och klappade sin ångande varma häst på den djupt nedböjda halsen.

»Där är ett vägskeäl!» sade Henrik Falkenhorn, den andre ryttaren, och manade på sin trötte Apollo. »Det står något skrifvet på träkorsets armar. Det tyckes åtminstone tyda på, att här varit människor före oss.»

De båda unge männen, som ridit vilse på hemvägen från hufvudstaden, där de tillbringat sommaren,

redo nu fram till vägvisaren. På dess ena arm läste de ordet: Vallargärde.

Henrik ryckte till.

»Vallargärde!» upprepade han öfverraskad.

Harald Bråå brast ut i ett muntert skratt.

»Nå jag må säga, blir det du, som helt à propos bjuder oss på logis i ditt gamla fäderneslott? Det hade ingen af oss väntat!»

»Det kanske är ett annat Vallargärde», framkastade Henrik, som ännu satt och stirrade på de halft utplånade bokstäfverna.

»Känner du då alls ej igen dig?»

»Jag har aldrig satt min fot på det gamla stället, jag har icke ens vetat i hvilken trakt det ligger.»

»Det var högst besynnerligt! Hur kommer det till?»

»Min far har alltid visat en så tydlig motvilja för allt tal om Vallargärde och har visst mycket sällan besökt det. Min mor dog och ligger begrafven där, förmodligen är det orsaken.»

»En slik känslsamhet är mäkta olik din barske far», anmärkte Harald. »Han måste ha något annat skäl. Låtom oss fara dit och undersöka! Det här blir intressant. Nu är jag glad åt att vi kommit vilse. Nå, hvarför dröjer du?»

Hade det varit för ett år sedan, skulle Henrik följt sin väns uppmaning utan tvekan, men på sista tiden hade hans ögon börjat öppnas, och han kunde ej längre tro så blindt på sin far, som han gjort i gossåren. Den hemlighet, han i spökrummet kommit på spåren, hade väckt tvifvel. Han älskade fadern ännu med sin eldiga naturs hela kraft och ville svartsjukt

bevara tron på sitt ideal. Harald Bråås ord berörde honom därför ytterst pinsamt, ty han kunde ej neka till, att de ägde sannolikhet. Henrik bäfvade för att utforska Vallargärdes hemlighet, men ville dock på samma gång offra allt på sanningens altare till och med sin ungdoms ideal.

»Nå, kommer du ej, drömmare? Du är i sanning en artig värd!» ropade Harald Bråå, som redan hade satt sin häst i gång.

»Troligen är det ej min faders gods», sade Henrik mest till sig själf och manade på Apollo.

»Du ser ut, som om du önskade, att det ej vore det», anmärkte Harald med någon förvåning.

»Gör jag?» svarade Henrik blott.

Han följde sin muntre vän med en hemlig oro i hjärtat. Var det en lycklig eller olycklig slump, som fört honom vilse och nu ledde hans irrande steg till Vallargärde? Ödesdiger månde den stunden vara, då han nått vägskalet i skogen.

Efter ett par timmars ridt fingo de syn på en by. Men när de nalkades de låga, förfallna kojorna, kom en känsla af beklämning öfver dem i synnerhet vid åsynen af människorna med sina magra gestalter i smutsiga trasor. Här var i sanning armodets hemvist!

»Är detta Vallargärde?» frågade de en blekpus-sig pojke, som stirrade på dem med uttryckslös blick utan att svara.

Då kom en kvinna ut ur en stuga i närheten. Hon tittade halft skyggt, halft fräckt på de unge herrarne.

Henrik upprepade till henne sin fråga och fick ett jakande svar.

»Hvar ligger slottet?» frågade han vidare.

Kvinnan stirrade förfärad på honom.

»De nådige herrarne ämna sig väl aldrig dit?»

»Jo, det är vår afsikt.»

»Det är lönlöst. Gamle Staffan och hans döfstumma käring och ilskna hund släppa ej in någon, han må vara aldrig så fin.»

»Ej ens grefve Henrik Falkenhorn?» frågade Apollos ryttare.

Kvinnan slog ihop händerna full af bestörtning.

»Grefve Henrik Falkenhorn?» utropade hon.

»Ja, det är jag, och jag tänker ingen kan förmena mig och min vän inträde i min faders slott. Hvar ligger det?»

Kvinnan pekade på en smal väg, som från andra sidan byn slingrade sig upp mot en skogig ås.

»Där bortåt, rätt långt från byn. Men rid icke dit, ers nåd! Det vore allra värst att slippa in i slottet.»

»Vi tarfvä intet dina råd», sade Henrik kort och fortsatte sin väg.

De ståtliga, unge ryttarnes ankomst väckte stor uppståndelse bland byns torftiga invånare. Ur alla stugor kommo män, kvinnor och barn ut för att nyfiket stirra på dem. Henrik besvarade vänligt deras hälsningar. Hans hjärta blef allt mer och mer beklämdt. Var det möjligt, att dessa varelser, som lefde i sådan uselhet, voro hans rike faders underhafvande? Till och med den munvige, glade Harald Bråå red en lång stund tyst och allvarsam.

»Kanske det icke är din faders gods», framkastade han slutligen, när de lämnat byn bakom sig och hästarna klättrade uppför den branta stig, som sades leda till slottet.

En rodnad af blygsel uppsteg vid dessa ord på Henriks kinder. Han vände sig om i sadeln och kastade en lång blick ned öfver den torftiga byn, i hvars midt en förfallen kyrka höjde mot skyn en lutande spira.

»Är det så, skall här ej länge förblifva så som det är», sade han med låg och beslutsam röst.

De sågo folket stå i klungor och titta efter dem. Kvinnan, med hvilken de talat, syntes midt i den största gruppen ifrigt pratande. Således visste alla vid detta laget, hvem som ridit genom byn, och man frågade hvarandra, hvad detta besök mände betyda.

De båda ryttarne fortsatte emellertid sin väg. Det var först efter en dryg halftimmes ridt, som de fingo sikte på målet för sin upptäcktsfärd.

Ett stycke från stranden af en djup, speglande källsjö höjde sig ur täta skogen en dyster, ruinartad byggnad. På ett ställe hade den grå muren rasat. De stora stenarna, hvilka förmodligen en gång bildat det högsta tornet, lågo nu huller om buller ned mot sjön. Mellan dem växte mossor, höga snår och snärjande gräs, tydande på att raset skett för lång tid tillbaka.

De unge männen hade ridit på en väg utmed sjön och fått sin första blick på slottet tvärs öfver en vik. Snart skymdes åter den gamla borgens för dem af skogen. En kort stund därefter stötte de på

ett högt järnstaket tätt besatt med spetsiga uddar, det tog sig ut som hillebarder sammanlänkade af fasta järnband.

»Det ser ut, som om vilda djur eller fångar förvarades härinne», sade Henrik.

»Eller också dyrbara skatter», inföll hans vän.

»Det här järnstaketet hör just icke tillhopa med ruinen; fast det är duktigt rostigt, ser det ty värr alls icke fallfärdigt ut», anmärkte Henrik och styrde sin häst ett långt stycke utmed stängslet i hopp att påträffa någon grind.

Ett ilsket morrande åtföljdt af ett djupt skall ljud plötsligt genom högsommaraftonens tystnad.

»Hejsan, munsjör, tala höfligare eller gå efter din husbonde», ropade Harald Bråå.

Lyckligtvis på andra sidan järnstaketet med de väldiga framtassarna upp mot dess rostiga stänger stod en jättestor hund på bakbenen och visade sina fruktansvärda, hvassa tänder. Strax bredvid honom syntes ett par gallergrindar. De voro stängda med dubbla lås. Henrik ruskade i dem, och hunden tjöt af ilska.

Från denna plats syntes ej en skymt af slottet, men när ögat vant sig vid dunklet inne i den tät, lummiga skogen, som en gång varit park, upptäcktes ena väggen af en liten stuga, belägen vid en af gräsöfvervuxen väg. På denna stig syntes en man nalkas.

»Nå ändtligen kommer en, som kan tala ordentligt!» sade Harald.

»Hvem där?» frågade mannen med barsk röst, trädde fram till grinden och lade en grof hand på hundens hufvud. . »Tyst Fido!»

»Öppna för grefve Falkenhorn!» befalldes Henrik. Mannen, hvars hela gestalt tydde på obruten kraft, trots det gråsprängda håret, betraktade den talande med hänfull misstro.

»Grefve Falkenhorn känner jag.»

»Jag är hans son, och i min faders namn befäller jag dig att öppna!»

Mannen gjorde ingen min af att lyda, men hans röst ljöd vördnadsfullare, när han sade:

»Jag har intet bevis på, att ni är den ni säger eder vara. Grefve Falkenhorn har strängt förbjudit mig att låta någon komma inom dessa grindar.»

Vredens rodnad uppsteg på Henriks kinder, och han mätte med flammande blick järngrindens höjd, inom sig beräknande, om ej Apollo kunde våga ett språng däröfver, men Harald Bråå tog hans vänstra hand och förde fram den mot mannen.

»Se här, Staffan», sade han, ihågkommande det namn kvinnan i byn nämnt såsom tillhörande slottets väktare, »träd närmare och se sigillet på den ring din unge herre bär på pekfingret. Du känner Falkenhornarnas vapen, och har du sett den äldre grefven, så har du äfven sett denna sigillring, ty den är hans, och han bär den alltid. Väl kan du förstå, att han ej lämnar den ifrån sig till någon annan än sin son samt åt honom blott, då han är utsänd att sköta viktiga värf i sin fars namn.»

Staffan betraktade ringen mycket noga.

»Jag känner igen den», sade han långsamt, »det måste vara densamma. Men», tillade han med en tveksam blick på Henrik, »hans nåd grefve Falken-

horn har så strängeligen befallt mig att aldrig låta upp för någon annan än honom själf, att jag ej vet, om jag vågar öppna ens för hans son.»

Henriks vrede flammade åter upp, men Harald kom än en gång blidkande emellan.

»Vredgas icke på honom därför att han är en trogen tjänare», sade han på franska till Henrik och tillade sedan vändande sig till Staffan: »Men du ser ju, min kära gubbe, att grefve Henrik bär din herres sigillring, hvilket betyder oinskränkt förtroende. Han är stadd i sin faders ärenden. Du skulle icke våga annat än att öppna för grefve Falkenhorn själf. Nu är hans son här i hans ställe, därför kan du icke neka honom inträde. Öppna grinden!»

»Du borde förstå, att min faders förbud omöjligt kan gälla mig. Söla icke längre, släpp in oss!» sade Henrik otåligt.

Den nitiske tjänaren lydde, men med tydlig motvilja.

»Ämnar ers nåd sig upp på slottet?» frågade han.

»Naturligtvis!» svarade Henrik och red in genom grinden tätt följd af sin vän, hvars ögon lyste af intresse och af förtjusning öfver detta oväntade afbrott i den långa resans enformighet.

»Behagar ej ers nåd dröja en stund i vaktstugan, medan jag springer upp till slottet och ser, om där ej är alltför ostädadt», bad Staffan.

»Nej. Visa oss vägen genast!» sade Henrik. »Vi vilja ligga i slottet öfver natten.»

»Det är alldeles ogörligt. Där finnas inga möbler. Min stuga är ej mycket att bjuda på, men nog

finge de nådige herrarne det bättre där», sade Staffan bemödande sig att dölja en oro, som föreföll Henrik misstänkt.

»Bor icke min fader i slottet under sina besök här?»

»Hans nåd stannar aldrig en natt på Vallargärde.»

Under tystnad red Henrik fram på den smala, öfvervuxna stig, som ledde upp till den gamla fäderneborgen. Träden växte på ömse sidor så tätt, att deras kvistar möttes och gled mot den ridandes ansikte och bröst. Plötsligt vidgade sig utsikten, och man såg ned åt en dæld, öfvervuxen af förvildade rosor, som doftade och prunkade onjutna. En porlande bäck hoppade öfver sin steniga bädd ned mot sjön och bestänkte i förbifarten de bortglömda rosornas vilda prakt. Så tätnade skogen åter, och de stolta ryttarne måste stundom böja sig djupt i sadeln, då en och annan tall djärft sträckte en barrig, brunskalgig gren i deras väg. Henrik red först och efter honom Harald. Sist gick Staffan med tunga steg och undrande sinne, hack i häl följd af sin trogne Fido, som ej var fullt belåten med den vändning saken tagit.

Vägen gjorde en tvär krökning omkring en bergknalle, och Henrik befann sig oväntadt midt framför den gamla borgens vittrande murar. Staffan öppnade de väldiga portarna, som gnisslade på rostiga gångjärn. Henrik red in i porthvalfvet, där hvarje steg af Apollos järnskodda fot genljöd doft.

Borggården var liten och trång. Åt ena sidan hade man fri utsikt öfver det nedrasade tornet. Augusti-

kvällens glödande sol göt sitt guldkimmer öfver sjön och de skogiga höjderna däromkring. Det förfallna gamla stället hade en säregen, vild skönhet.

»Finnes här något, som kan duga till stall?» frågade Henrik.

Staffan öppnade dörren till ett rymligt rum med nakna väggar och golf. En instängd källarluft slog emot dem.

»Fi donc, det duger intet för våra hästar», förklarade Henrik. »Hvad säger du om att låta Apollo och Zuleika beta fria i parken, Bråå?»

»Ingen stjal åtminstone bort dem öfver staketet», svarade denne.

Sagdt och gjordt, hästarne sadlades af och leddes ut i parken att nyttja sin frihet bäst de ville.

Under Staffans ledning besågo nu de unge männen slottets inre. De höga gemakerna stodo i det närmaste tomma. Blott här och där funnos några stora, oviga möbler, hvilka det troligen ej ansetts löna mödan att föra därifrån.

»Vet du hvad», sade Harald till sin värd, »om karlen där har ett rum och en bädd i sin stuga åt mig, så föredrager jag hans gästvänskap framför din. Här må ugglor och möss hafva sitt tillhåll men icke mänskliga varelser.»

»Det är förunderligt», sade Henrik tankfullt, »att min fader kunnat låta detta vackra ställe så förfalla.»

»Det var antagligen förfallet långt före hans tid», förmodade Harald.

»Men min moder bodde ju här, när hon dog.»

»Jag förstår verkligen ej, hur det kan vara med

den saken», invände Harald. »Det där tornet t. ex. måste hafva rasat för mer än sjutton år sedan.»

»Det har det väl i alla fall icke gjort. Aldrig skulle min fader låtit sin sjuka maka bo i en ruin.»

»Bodde hon här länge före sin död?»

»Någon tid åtminstone!»

»Hvar fanns du då?»

»Jag vet icke. Förmodligen var jag här också. Jag vet så föga om mina första lefnadsår. Min moder lär hafva varit ganska sjuklig en lång tid före sin död.»

Harald Bråå såg tvekande på Henrik.

»Har du ej hört något närmare om hennes sjukdom?» frågade han.

»Nej», svarade Henrik, och läggande märke till uttrycket i sin väns ansikte tillade han: »Har du?»

Harald såg förlägen ut och svarade undvikande, men Henriks intresse var väckt och stod ej till att afvisa.

»Det är ju endast rykten, som sakna all grund», sade Harald ändtligen. »Din far skulle väl slå ihjäl mig, om han visste, att jag talade om skvallret för dig. De påstå, att din mor det sista året ej haft sitt förstånd riktigt i behåll.»

»Jag fattar ej hvarför min far skulle vara så angelägen om att hålla det hemligt, om det vore så, det är väl slätt ingen skam», sade Henrik.

»Nej jag tycker så med. Men ett faktum är, att han blir ursinnig vid minsta häntydan på något slikt.»

Staffan, som ej förstått ett ord af detta samtal,

hvilket förts på franska, hade aflägsnat sig, men nu hördes hans steg i angränsande rum.

»Hvar har du varit. Det föreföll mig, som om du talat nyss, bor det någon i slottet?» frågade Harald, då mannen inträdde.

»Hvem skulle väl bo här?» svarade denne lugnt. »Jag endast lockade på min gamla katt, som plägar jaga råttor i de tomma rummen.»

Henrik gick in i den sal, hvarifrån Staffan kommit. Ingenting misstänkt syntes, men i nästa rum påträffade han en dörr, som motstod alla de försök han gjorde att öppna den.

»Har du ingen nyckel?» frågade han otåligt, vändande sig till Staffan.

Denne skakade på hufvudet.

»Den dörren har varit igen så långt tillbaka jag kan minnas», sade han lugnt.

»Låt den då förblifva läst, Falkenhorn, det mår den bäst af», sade Harald Bråå. »Låtom oss vända om och få något till lifs, jag är alldeles uthungrad.»

Henrik tvekade. Att en hemlighet bodde i slottet, det sade honom hans aning allt tydligare och likaså, att den doldes bakom denna stängda dörr, hvilken han därför kände stor lust att spränga. Men tanken att hemligheten troligen var hans faders och förklenande för denne, afhöll honom. Han bestämde sig för att uppskjuta efterforskandet, tills han kunde vara ensam. Därför gaf han efter för sin väns önskan och återvände med honom till vaktstugan. Där ordnades det bästa rummet åt de unge herrarne, och mor Anna lagade en måltid, som i all sin tarflighet dock sma-

kade dem förträffligt, kryddad som den var af deras hunger.

Af Staffan gjorde sig Henrik noga underrättad om förhållandena på godset. Allt, hvad han fick veta, var af nedslående art. Folket var utarmadt, både män och kvinnor voro hemfallna åt dryckenskap och lefde det vildaste lif. Den gamle prästen, som bort föregå med godt exempel, var en af de värsta. I kyrkan var det ofta mässfall, och när gudstjänst hölls fanns där knappt en åhörare. Henrik fick det intrycket, att folkets själ var lika förvildad och öfvervuxen af ogräs som de fordom sköna anläggningarna i den gamla slottsparken. En tanke genomfor hans lätt hänfödda sinne. Om han skulle ägna sin unga kraft åt ett röjningsarbete af ädel art på detta försummade gods? Att höja en sjunken befolkning ur lastens dy vore väl ett tacksamt livsverk. Och Maj skulle följa honom hit och som en god ängel gå vid hans sida till deras gemensamma stora värf, och genom dem skulle ett renare och lyckligare lif uppblomstra i denna vildt sköna nejd. Dessa upplifvande drömmar kommo som en reaktion mot den bedröfliga verkligheten, och Henrik hängaf sig åt dem med den entusiasm han inlade i allt.

»Ja, Falkenhorn, nu får du fortsätta att drömma vaken, om dig lyster, jag ämnar göra det sofvande», förklarade Harald och reste sig.

»Skall du redan gå till hvila?»

»Ja, det må väl tarvas efter denna mödosamma dag. Solen har dessutom gått ned, och jag ämnar ingalunda presentera mig för dina gamla anspöken,

de må vara aldrig så fasansfullt intressanta. Jag är sömnig, och mor Annas bädd lockar mig mer än några fler irrfärder», sade Harald och började kläda af sig.

»God natt då! Jag är icke sömnig och tänker ej gå till sängs ännu», förklarade Henrik och reste sig.

»Ämnar du hålla ugglorna sällskap i natt? Bed då att få låna deras ögon, så att du kan se i mörkret. Var nu icke dum, utan lägg dig och sof, tills solen rinner opp. Jag försäkrar dig, att inga dolda skatter lär du hitta dessförinnan.»

Hur Harald Bråå öfvertalade, lyckades han verkligen få den orolige nattsvärmaren med sig i säng. Staffan kom in och frågade, om det var något de unge herrarne önskade.

»Nej tack, hedersman, nu må vi som pärlor i guld», svarade Harald.

Mannen bugade sig och drog sig tillbaka, då Henrik hejdade honom för att fråga efter sin moders graf.

»Falkenhornska ättegravven ligger mellan det nedrasade tornet och sjön», svarade Staffan.

»Tack», sade Henrik och gaf tjänaren en vink att lämna rummet.

»Den frågan kunde du hafva sparat till i morgon. Jag hoppas du ej trots alla mina förmaningar ämnar dig ut att ugglas i natt!» sade Harald och sträckte ut sig med en känsla af välbehag. Inom några minuter förrådde lugna, jämna andetag att han somnat.

Henrik var ej lika lycklig. Långe kastade han sig af och an, utan att sömnen ville inställa sig. Allt

det oväntade han upplefvat under dagen, och de nya, ännu orediga planer, som därunder uppstått, tumlade om i hans hjärna. Till sist blef detta kroppens overksamma tillstånd under själens arbetande tankar honom olidligt. Han steg upp och klädde sig tyst och försiktigt för att ej väcka Harald. Ljudlöst smög han sig sedan ut. Ett doft morrande ljud, och Fidos väldiga hufvud dök upp ur mörkret tätt intill honom.

»Tyst, Fido, tyst gossen min!» sade han sakta i befällande ton och klappade utan skymt af fruktan det vaksamma djuret.

Fido kom alldeles af sig vid detta oväntade bemötande. Han upphörde morra, nosade undrande och misstroget på den djärfves ben, men slutade med att stryka sig emot dem och vifta på svansen.

»Det är rätt, gossen!» sade Henrik sakta, och efter ännu en smekning lämnade han hunden, som syntes tveksam, om han skulle följa med eller ej, men till sist beslöt sig för det senare. Han gick rundt, rundt några hvarf och lade sig så med ett belåtet stönande ned på sin plats igen.

Henrik styrde sina steg bort mot slottet. Hans ögon vande sig snart vid dunklet, så att han kunde urskilja vägen. Den friska nattluften gjorde honom godt. De jagande tankar, som hållit honom vaken, lugnade af för kroppsrörelsen i det fria och för svalkan, som fläktade kring pannan.

Allt var tyst. Blott då och då hördes en enslig ugglas skri, eller flaxade det till i trädkronorna, då någon fågel flög upp skrämmd af de annalkande fotstegen. Henrik stannade på den plats, där man hade

utsikt öfver rosornas dal. Bäckens porlande ljud tyctes honom som ett sällskap i natten. Han följde forsens lopp ned till rosenhäckarna. Blommorna kunde icke urskiljas, fast natten ej var alldeles mörk. Det var nedan, och den bleka månhalfvan spred ett svagt sken, som dock ej förmådde framkalla annat än knappt skönjbara och formlösa skuggor af de belysta föremålen. Henrik trefvade efter rosornas mjuka kronor, hvilka likt smekningar då och då berörde hans händer mellan törnetaggarna. Han plockade några och fortsatte med dem i handen sin väg, under tiden befriande dem från taggarna. Slottet syntes från däliden som en mörk, hotande massa mot himlens ljusare bakgrund.

Plötsligt afbröts nattens stillhet af en skarp gnägning, och ljudet af hästramp mötte Henriks lyssnande öra. Apollo kom trafvande fram emot sin herre och nosade i hans händer, lekfullt tuggande på rosornas blad. Henrik strök smeksamt det trogna djurets hals och mule och talade sakta. Apollo tycktes förstå. Han nosade sin herre i ansiktet, bet på lek om hans arm och strök sitt ädla hufvud mot hans skuldra. När Henrik fortsatte sin väg, följde Apollo honom ett litet stycke, men vände så åter om till Zuleika.

Framkommen till slottet tvekade den enslige nattvandraren några ögonblick, om han skulle gå in genom porthvalvet eller taga vägen omkring byggningen, och bestämde sig till sist för det senare. Tanken att störa nattens frid och andetystnaden i den gamla borgen genom att öppna de gnisslande portarna var honom motbjudande.

Innan han gick in i slottet för att utforska dess hemlighet, ville han besöka moderns graf, hvilken ju skulle vara belägen mellan det nedrasade tornet och sjön. Den unge mannen letade en stund förgäfvets och ämnade just uppgifva försöket tills vidare, då han var nära att snafva omkull öfver en stor, flat sten, som låg dold af den ymnigt vilda växtrikedomen. Höga tistlar, ormbunkar och saftigt gräs, yfviga buskar och skuggande träd omgäfvade stenen, som af en djup spricka delades i två halfvor. Henrik steg upp på grafven och böjde ett knä för att bättre kunna urskilja inskriften. Men stenen var så nött och gammal och nattens sken så svagt, att Henrik ej tydligt såg hvad där stod. Sin moders namn kunde han ej upptäcka, och det senaste årtalet där stod ristadt var 1707. Han antog, att han kommit till vilse graf, här måste finnas fler. Men han öfvergaf tanken att leta vidare och förblef, där han var. Nattens tystnad, ensamheten och förfädernas undangömda graf, på hvilken han knäböjde, allt väckte allvarstankar i Henriks mottagliga själ. Ofrivilligt knäppte han händerna, genombäfvad af en evighetsaning. Han såg på det hårda granitblocket och tänkte på, att han själf en gång skulle hvila i jord. Var det då slut med allt lif för honom? Nej och åter nej ropade det ur djupet af hans lifskraftiga unga varelse. Hvad var då där bortom?

Han förlorade sig i grubbel och glömde tiden, som sakta gled fram med nattens timmar. Men så småningom fick han en allt tydligare förnimmelse af, att någon betraktade honom. Denna känsla blef till

sist så stark, att han häftigt sprang upp och vände sig om.

Och där tätt intill med klädnaden vidrörande grafstenen stod en kvinnlig gestalt och såg oafvändt på honom. Armarna voro upplystade och hon höll båda de långa, genomskinligt fina händerna för pannan. Ett hvitt dok täckte hufvudet, och utmed hela gestalten för öfrigt smög sig en hvit dräkt i fina veck rakt ned från halsen till fötterna.

Henrik var en modig yngling, men vid åsynen af denna oväntade uppenbarelse började hans hjärta klappa. Gestalten stod där orörlig som en bildstod och betraktade honom med sin gåtfulla blick. Var det en varelse af kött och blod? Hur hade hon kommit dit och hvarifrån?

En darrning genomfor den unge mannens kropp. Det var ett visst något i detta ansiktes läggning, i ögonbrynens hvälfning och i händernas ädla form, som föreföll honom bekant. Såg han en syn från den andra världen, med hvilken hans tankar nyss varit sysselsatta? Var hans moder uppstigen ur grafven för att bringa honom en hälsning?

Gripen af en mäktig känsla, som hade uti sig både tjusning och förfäran, böjde han ett knä för den underbara gestalten.

»Moder!» sade han med låg röst.

Vid detta ord lutade sig den sällsamma varelsen framåt liksom lyssnade hon efter ett aflägsset ljud. Det kom ett spändt uttryck i hennes ansikte, och ögat såg med en fjärrskådande blick förbi Henrik.

»Moder!» upprepade han darrande.

Var hon andeuppenbarelse eller verklighet? Nu log hon.

»Moder, moder», eftersade hon, och hennes röst härmade ett litet barns. Hon såg sig frågande omkring, som om hon sökt någon.

»Det är Henrik, som kommit till dig», sade han och betraktade med spänd uppmärksamhet det fina ansiktet, som vid närmare påseende såg åldradt och lidande ut.

Men nu lyste en glädjeblixt fram ur de dunkla ögonen. Hon sträckte ut armarna, och medan blicken ifrigt spanade i rymden, sade hon sakta i de mest smekande tonfall: »Henrik, Henrik!»

Den knäböjande ynglingen vidrörde lätt hennes famlande hand. Den var kall, men var en lefvande människas och ej en andes.

»Moder», hviskade han upprörd.

Hennes blick föll på honom, men då slocknade jublet i den, och hon drog sig förskräckt ett steg tillbaka.

»Jag är Henrik, moder.»

»Nej», sade hon och såg hemlighetsfullt på honom. »Han är liten, bara på tredje året.»

»Han har vuxit och blifvit stor, han är tjugo år nu», sade Henrik, som ej visste, om han var vaken eller drömde.

Hon tycktes ej höra, hvad han sade. Hennes öga fångslades af sigillringen på hans vänstra pekfinger. Hon tog hans hand och for med fingret undersökande öfver ringen. Återigen arbetade det i minnet.

»Flyg alltid uppåt», sade hon slutligen.

Henrik såg bestört på henne. Hon kände Falkenhornarnas valspråk, som stod ristadt i ringens vapen.

Hon släppte hans hand och begynte tala igen med entonig, klagande röst:

»Men min ring har man tagit ifrån mig, den och min lilla Henrik.»

»Den ring, som de hafva tagit, hurudant var dess utseende?» frågade Henrik med andlös ifver.

»Min ring», sade hon hemlighetsfullt, »den är af guld och diamant. I lönrummet står »för evigt». Knappt hade hon uttalat dessa ord, förr än hon for tillbaka och såg sig förskrämd omkring.

»Jag skulle ej få säga det. Hon skrattar så styggt och säger, att ringen ej är min, att Henrik ej är min», hviskade den arma varelsen och uttrycket i hennes ögon blef allt mer förvirradt.

Henrik fattade hennes händer och sade med lugn och öfvertygelse:

»Ringen är din och Henrik är din.»

Hon såg på honom villrådig, men han upprepade sina ord, och det förskrämda uttrycket försvann långsamt.

»Men de hafva tagit min ring och min lilla Henrik!» sade hon klagande.

Hon lyfte händerna från den knäböjande ynglingens, förde dem åter mot pannan och stod sedan orörlig stirrande mot jorden.

Henrik betraktade henne under tystnad. Att

hon ej var en andeuppenbarelse, det visste han nu, men hvem var hon då?

Hon hade tydligen igenkânt hans faders sigillring och vetat inskriften utan att se den.

Hon hade kunnat beskrifva hans moders trolofningsring och kände till dess hemliga inskrift.

Hon hade för länge sedan förlorat en liten tre-årig son vid namn Henrik. Tre år hade han själf varit, då man sagt honom, att hans moder var död.

Och denna likhet, som genast slagit honom, likheten med den första grefvinnan Falkenhorns porträtt, som hängde i hans rum på Korsvik, hvad röjde den?

De ord, Harald Bråå föregående afton yttrat om hans moders sinnessjukdom kommo nu för honom. Denna kvinna hade ej sitt fulla förstånd.

Ett starkt skäl måste ju ock finnas för den föga känslomme grefve Falkenhorns motvilja att tala om sin första maka och om Vallargärde, där hon sades vara begrafven.

Henrik ryste. Hade han nu funnit orsaken hvarför ej hans moders namn stod ristadt på stenen öfver ättegrafven? Han bäfvade för sina egna gissningar. Det kunde ej, fick ej vara så! Allt var endast en följd af den mystiska stämningen och hans däraf uppjagade inbillning.

Men han såg in i ansiktet framför sig och kunde ej undgå att se, hur det liknade den bild han beundrat sedan sin tidigaste barndom. Visserligen var allt här vissnadt och åldradt, en skugga blott, men troget likt som en skugga.

Var då detta hemligheten med Vallargärdes spöke?

Hvilket brott! Ej under att Vallargärde trycktes under förbannelse! Men skulle då ej hämnadens viggjar träffa den ensamt skyldiges hufvud i stället för att ljunga öfver dem, som intet förskyllt?

Det prasslade i buskarna, och en medelålders kvinna kom framskyndande.

»Här finner jag henne äntligen! Hur kan hon ge sig till att rymma ifrån mig, och just i natt, då vi skulle vara försiktigare än annars?» utropade denna vredgad och grep hårdt om den stackars andelika uppenbarelsens arm.

Med ett ängsligt och förvirradt uttryck i sina tårda drag for den ertappade flyktingen tillsammans vid detta häftiga anlopp. Men hennes vakterskas vrede förvandlades plötsligt till fasa, då en manlig skepnad reste sig liksom ur grafven bakom offret för hennes omildhet.

»Hvem är du, och hvem är denna stackars varse, mot hvilken du vågar vara hård?»

Darrande släppte kvinnan sitt tag om den andras arm och vacklade tillbaka med ett vildt utrop af förfäran.

»Blif ej från vettet! Jag är intet spöke utan en människa som du själf», sade Henrik.

Det tog en god stund för honom att öfvertyga den förskrämda stackarn om sanningen af sina ord. Hon hämtade sig dock så småningom, och Henrik upprepade sina frågor. Med skälvvande stämma och misstänksamma blickar afgaf hon svaren.

»Hon är bara en däre och jag hennes vakterska.»

»Hvad heter den vansinniga?»

»Mari Ersdotter.»

»Och hvem är hon?»

»Hon är den hon är.»

»Bor hon i slottet?»

»Ja, af grefve Falkenhorns gunst och nåd.»

»Hvarför bor hon där?»

»Inte vet jag.»

»Hur länge har du varit hennes vakterska?»

»Låt mig se, femton, sexton, sjutton, sjutton år ungefärligen.»

»Besöker grefve Falkenhorn henne ofta?»

»Han kommer någon gång till Vallargärde och hör då efter, om hon lefver, men se henne vill han aldrig.»

»Visa mig vägen upp till det rum hon bebor.»

Kvinnan tvekade men betvangs af Henriks blick.

»Den vägen måste hon hafva rymt ifrån mig», sade hon och pekade upp mot den halfrasade muren, på hvilken syntes en öppen glugg, hvarifrån man kunde klättra till marken på de stora stenar, som utgjort tornet. »Men nu skulle hon ej orka gå där, när hon icke längre får styrka af någon bestämd önskan, därför måste vi gå omkring slottet och in genom porten.»

Med en känsla af djupaste deltagande såg Henrik den svaga sjuklingen med sänkt hufvud, ängslig blick och stapplande gång följa sin stränga vakterska, hvars grofva hand slöt sig om den fina, hvita.

Henrik kände igen sig, när de gingo genom slottets inre, tills de kommo till den dörr, som vid gårdagens besök trotsat alla hans ansträngningar. Nu stod den på glänt, och hans vägvisarinna förde

honom igenom den in i en gång, som ledde till de rum den vansinniga bebodde. Inredningen var dyrbar och utsikten den härligaste, men för det innersta rummets fönster var ett järngaller anbragt, som gaf fängelseprägel åt det hela. Den sjuka innehade detta gemak och kunde ej komma ut annat än genom sin vakterskas.

»Jag begriper ej, hur hon lyckats smyga sig förbi mig, medan jag sof, och hvad det kom åt henne i natt, hon brukar vara stillsam annars, kräket», mumlade kvinnan och betraktade sin fånge med en blick, som rörde både förtrytelse och ett visst slags grof ömhet.

Den sjuka hade satt sig ned på sängen i det inre rummet. Hon tycktes ej vara medveten om Henriks närvaro. Han stod framför henne med korslagda armar. Hans ögon glödde och flammade, och de sammanpressade läpparna hade ett uttryck af kraft och hårdhet. Ett beslut mognade i den stunden inom honom.

Han vände sig till vakterskan och bad henne lämna rummet. Hon lydde genast.

Sedan han stängt dörren efter henne, gick han fram till den vansinniga, knäböjde framför henne och fattade hennes kraftlösa händer och sade:

»Är du min moder, så skall din Henrik komma åter till dig för att aldrig lämna dig mer. Gud höre min ed!»

»Henrik skulle komma i kväll, jag visste det», svarade hon hemlighetsfullt, och de stora, mörka ögonen sågo in i hans med ett nästan förståndigt uttryck.

Han kysste ömt hennes händer och lade henne varligt ned på sängen.

»Sof!» sade han mildt och strök med handen öfver hennes panna.

De tunga ögonlocken slöto sig, och redan halft insomnad hviskade hon hans namn.

Han lämnade rummet. Utanför väntade vakterskan.

»Hvad är ditt namn?» frågade han.

»Sara Månsdotter.»

»Är hon någonsin våldsam?» frågade Henrik och gjorde med hufvudet en rörelse mot den sjukas dörr.

»Nej, det är hon aldrig, men hon får infall ibland som t. ex. nu i natt, och då blifver hon så full af list.»

»Hur yttrar sig egentligen hennes vansinne?»

»Att hon intet förstånd har», svarade Sara och såg ut, som om svaret kunnat tillämpas på henne själf.

»Hur vet du, att hon det icke har?»

»Det måtte jag väl veta», menade Sara. »Hon är som ett barn i allting och har konstiga påhitt. Så t. ex. plägar hon påstå, i synnerhet var det förr i världen, att hon är grefvinnan Beata Falkenhorn, som dog för sjutton år sedan.»

»Var du här, när grefvinnan Falkenhorn dog?»

»Nej, jag kom strax efter. Mari här måtte hafva varit kammarjungfru eller barnsköterska i det grefliga huset och var så fäst vid salig grefvinnan, att hon blef tokig af sorg vid salig hennes nåds död. Sedan dess har grefven dragit försorg om henne.»

»Kom ihåg, att hon är sjuk och hjälplös. Du måste vara snäll emot henne», sade Henrik.

»Aldrig har jag annat varit», bedyrade Sara.

När den unge grefve Falkenhorn efter sin händelserika nattvandring återkom till grindstugan, morrade ej Fido; hunden hade lärt sig igenkänna hans steg. Harald Bråå sof lugnt och hade ej rört en lem. Henrik lade sig klädd på sängen, men denna gång försökte han ej ens somna. Han låg vaken och stirrade ut i mörkret, och mörka voro hans tankar.

I dagningen steg han upp, då han tyckte sig höra, att stugans invånare voro i rörelse. Staffan hälsade honom vördnadsfullt. Henrik gick ut på förestugubron tillsägande tjänaren att följa sig.

»Hur länge har du bott på Vallargärde?» frågade grefven.

»Jag är född här och har aldrig varit härifrån en dag i mitt lif.»

»Hur länge har du varit vaktkarl vid slottet?»

»I sjutton år.»

»Således sedan Mari Ersdotter kom hit?»

Staffan såg öfverraskad på sin unge herre och jakade.

»Minnes du min moder, grefvinnan Falkenhorn?» frågade Henrik utan att låtsä märka mannens häpnad öfver att han kände till Mari Ersdotter.

»Jag har aldrig sett salig hennes nåd», svarade Staffan tydligt förundrad öfver denna fråga.

»Men du var ju här för sjutton år sedan, då hon dog?»

»Grefvinnan Falkenhorn har aldrig varit på Vallargärde, i så fall skulle jag visserligen hafva ihågkommit det. Grefvinnan dog icke här.»

Henrik såg skarpt på den talande, men läste blott en viss undran i dennes lugna blick.

»Hvar bodde du, innan du blef väktare på slottet?» frågade han.

»I byn här bredvid.»

Henrik stod en stund försänkt i djupa tankar.

Han brann af begär att utfråga Staffan, men blygdes att göra det och därigenom förråda, att han visste mindre än tjänaren om sin egen familjs historia. Nu påminde han sig, att Staffan föregående kväll med en viss undran upptagit hans förfrågan om moderns graf samt i sitt svar kallat den Falkenhornska familjegravven. Tydligen hade ingen begrafning ägt rum på Vallargärde under de senaste årtiondena.

»Hvem förde hit Mari Ersdotter?» frågade Henrik slutligen.

»Det gjorde grefve Falkenhorn själf. Hans nåd, som var nedbruten af sorg öfver salig grefvinnans frånfälle stannade här också en tid då.»

Ett hårdt uttryck bredde sig öfver Henriks drag, och det var med en bitter blick, som han stirrade in i den yppiga skogens dunkel.

Staffan betraktade honom undrande.

FEMTE KAPITLET.

Brytningen.

Efter flera dagars ansträngd ridt nådde de unge männen äntligen sin hemtrakt. När de skildes åt vid vägskälet mellan Skoganäs och Korsvik och Harald Bråå räckte handen åt Henrik till farväl, sade han:

»Res med det snaraste till Skarås och bed din sköna Maj Brette lösa den förtrollning, hvarmed Val-largärde spöke förhäxat dig. Du har ej varit dig lik, alltsedan vi lämnade det gamla rucklet.»

»Och knappast lär jag blifva det mer», sade Henrik Falkenhorn hopplöst.

»Se så, käckt upp med hufvudet, som det anstår en riddersman i det adertonde seklet! Du måste i sanning hafva ett kvinnligare hjärta, än du ser ut till, då du kan taga dig så djupt af några supiga kanaljers elände. Tro mig, deras usla lott är blott en följd af deras egna synder.»

»Det där förstår du inte», sade Henrik kort.

»Farväl nu och tack för godt resällskap!» tillade han vänligare och tryckte sin väns hand.

Harald Bråå visste ju intet om den upptäckt arfvingen till Vallargärde där gjort om natten.

De redo hvar åt sitt håll.

Framkommen till Korsvik, gick Henrik genast till sin fars rum. Grefven var inne och hälsade sin son med ovanlig hjärtlighet och ville ej höra talas om någon redogörelse för de i hufvudstaden uträttade uppdragen förr än följande dag.

»Du ser trött ut efter den långa resan och bör hvila först», sade han.

»Det har ingen fara med mig», svarade Henrik, »om min far ej har något däremot, önskar jag helst genast få aflägga räkenskap.»

»Eh bien, som du vill», sade grefven, inom sig undrande öfver den ovanliga kylan i sonens röst och sätt.

Henrik redogjorde klart och kortfattadt för sin vistelse i Stockholm och för hvad han där uträttat i sin faders namn. Grefven hörde uppmärksamt på, inflickade då och då en fråga och syntes mycket belåten.

»Och nu till sist får jag lämna tillbaka denna», sade Henrik, då han slutat, och räckte sigillringen till fadern, som satte den på sitt eget finger. »Säg mig, min far, hur har ni förstått vår ätts valspråk: Flyg alltid uppåt?»

»Det kan väl ej gärna fattas på mer än ett sätt: att sträfva mot lifvets höjder.»

»Och hvilka äro dessa höjder?» frågade Henrik.

»Rang, rikedom, njutning etcetera», svarade grefven, »det är ju för öfrigt en smaksak. Hvad kallar du dem?»

»Ett fläckfritt namn, ett skuldlöst lif.»

»Alltid högtrafvande!» sade grefven småleende.

»Jag skulle vilja låta ingravera vårt valspråk i Majs vigselring. Hade ej min mor det i sin?»

»Nej, i vigselringen stod blott mitt namn.»

»Och i trolofningsringen stod: 'För evigt!'» sade Henrik med knappt märkbar ironi. »Skulle jag kunna få se på ringen? Jag vill minnas, att det är en sinnrik inrättning med den lilla lönluckan. Jag skulle vilja beställa något liknande i Majs ring.»

I stället för svar reste sig grefve Falkenhorn och tog fram ur sin låsta chiffonier en liten ask, som han räckte sonen.

»Ringens är din, gif den åt hvem du vill», sade han. »Den har gått i arf inom vår släkt i flera generationer. Mången grefvinna Falkenhorn har burit den före din mor.»

Henrik öppnade asken och framtog klenoden.

»Hvarför bär icke min styfemor den?» frågade han.

»Jag har aldrig visat henne den. De där orden 'För evigt' äro enfaldiga.»

»Jag förstår, evig trohet svär man ej tvenne kvinnor», svarade Henrik.

»Det är till och med dårskap att svära ens en det», sade grefve Falkenhorn vårslöst.

»Det är ju gammal häfd inom vår släkt, att

inga andra än de, som gifvit och mottagit ringen, känna till inskriften?» frågade Henrik.

»Ja», svarade hans far och tillade leende: »Tror du Maj skall kunna tiga?»

»Jag vet icke», svarade Henrik och försökte småle äfven han. Hans hjärta klappade hårdt, han var ifrig att komma dit han ville. »Kunde min mor det?»

»Därom vet jag intet, men med min kännedom om den kvinnliga naturen tviflar jag därpå.»

»Antingen har hon ej kunnat det, eller också har jag sett henne», sade Henrik och iakttog skarpt sin fader.

Dennes hastiga, misstänksamma blick undgick honom därför ej.

»Hvad menar du?» sporde den äldre greffen.

»Att jag sett en kvinna, som kände till inskriften och beskref denna ring som sin förlorade egendom», svarade Henrik och såg på fadern med en fast blick, som denne lika fast besvarade.

»Hvar?» sporde fadern kort.

»På Vallargärde», svarade Henrik och lade märke till, att greffe Falkenhorns vänstra hand, som hvilade på stolens armstöd, knöt sig så hårdt, att knogarna hvitnade; men anletsdragen förblefvo behärskade, blott den välkända, dunkla rodnaden uppsteg långsamt på kinden, som ögonblicket förut förefallit Henrik blekare än vanligt.

»Hur kom du dit, och hvad gjorde du där?»

»Jag red vilse på vägen hem och kom af en

slump eller försynens skickelse dit och mötte min moder.»

»Såå. Och hur kunde du känna igen henne, som du ej sett sedan ditt tredje år?»

De talade kort och håfullt, deras ord och blickar korsade hvarandra som skarpa stålklingsor i en duell på lif och död.

Henrik redogjorde för sitt besök på Vallargärde. Under det han talade fixerade han skarpt sin fader. Denne förmådde ej fullt uthärda sonens obarmhärtigt klara blick, utan tvangs emellanåt att se bort, liksom vore han ljusskygg. Men ge sig ville han icke, med ett kort skratt belönade han Henriks berättelse.

»Jaså, du vill nödvändigt vara son af din gamla amma, Mari Ersdotter! Ett ting tyckes du då hafva gemensamt med henne, och det är dårskapen.»

»Den vansinniga på Vallargärde är ej Mari Ersdotter utan grefvinnan Beata Falkenhorn», sade Henrik fast.

»Verkligen? Du tycks vara viss på din sak.»

»Jag har skäl att vara det», svarade Henrik. »Likheten mellan min moders porträtt och den svagsinta på Vallargärde kan ej förnekas och är så påfallande, att den kan blott på ett sätt förklaras. Vidare har jag hört, att min mor förlorade förståndet och fördes af er till Vallargärde, där hon enligt er utsago dog och blef begrafven. Men de, som bo där, intyga, att grefvinnan Falkenhorn aldrig varit där, men att hennes make som nyssblifven änkring kom dit med den tokiga Mari Ersdotter. Ni har förstått att skickligt hölja min moders öde i dunkel!

Vansinnig fördes Beata Falkenhorn från Korsvik och framkom till Vallargärde såsom Mari Ersdotter. För den yttre världen dog hon där och blef begrafven, och ni återvände som en fri man. Af dem, som nu vakta henne, igenkännes hon ej, och som en galnings idé tager man sanningen från hennes läppar, då hon förråder, hvem hon är. Och det vidskepliga folket fruktar henne som ruinens spöke.»

Henrik höll upp några ögonblick öfverväldigad af sinnesrörelse, därpå fortfor han med en röst, som skalf af harm och förtviflan:

»Väl fattar jag nu er motvilja för Vallargärde, samt hvarför jag aldrig fick besöka det. Min arma moder! När hon stod er i vägen, hvarför var ni icke barmhärtig nog att gifva henne döden i stället för att vanära och lefvande begrafva henne i den gamla ruinen?»

»Håll upp, det kan vara nog nu!» befallde greve Falkenhorn. »Jag förstår icke hvilket vansinne, som gripit dig. Mari Ersdotter är din gamla amma, som blef tokig vid din mors död. Hon var så fästad vid sin matmor, att hon ej kunde bära skilsmässan. Hennes likhet med din salig mors porträtt är inbillning af dig, någon annan explication ser icke jag för den.»

»Allt det där är ej sant. Min mor lefver», vidhöll Henrik och fortfor att noga iakttaga faderns ansikte. »Hur vill ni förklara den rörelse, som grep er vid underrättelsen, att jag besökt Vallargärde? Var den också endast till i min inbillning?»

»Undrar du på, att jag blef häpen, då jag

hörde, att du tog Mari Ersdotter för att vara din hänsöfna moder?»

Grefve Falkenhorn måste uppkalla all sin viljekraft för att synas kall. Hans ord öfvertygade icke Henrik, och dock ville denne intet hellre än blifva öfvertygad.

»Hvarför skall Mari Ersdotter omgifvas med så stor hemlighetsfullhet?» frågade han.

»Därför att hennes galenskap yttrar sig bland annat äfven så, att hon tror sig vara sin aflidna matmor. Om folk finge höra henne säga det, kunde de börja tro det, och du har nu visat mig, att jag då visst icke varit för försiktig. Du talar om Maris likhet med din mors porträtt. Tror du jag skulle tillåtit dig hafva det i ditt rum, om din mor i hemlighet lefvat?»

»Ni kunde ej gärna hafva förstört det utan att väcka misstankar, och jag erinrar mig tydligt hur motvilligt ni gaf mig tillåtelse att flytta det till mitt rum från det afsides galleri, där det hängde.»

»Visst kunde jag lätt låtit det försvinna, om jag velat. Men jag ser, du vill icke låta öfvertyga dig. Jag undrar just, hvad du ämnar göra med den upptäckt du inbillar dig hafva gjort?»

»Jag ämnar skaffa mig full klarhet.»

»På hvad sätt? Genom att skrika ut för världen din vackra soupçon och visa alla, att du anser mina ord utan all valeur?»

»Ni kan allt för väl konsten att ljuga, det har jag märkt förr», svarade Henrik med mera smärta än vrede.

Han reste sig. Grefve Falkenhorn följde ögonblickligen hans exempel.

»Hvart går du nu?»

»Fruktar ni mig?» frågade Henrik tillbaka.

»Jag vill ej, att du sprider din ovärdiga misstanke till andra.»

Henrik betraktade forskande sin far, som om han velat läsa i hans hjärtas fördoldaste vrå. Han hade ej föreställt sig annat, än att denne skulle neka till allt, och han kände sig långt ifrån öfvertygad af faderns motsägelser, hvilka han funnit svagare än han väntat.

»Hvart går du? Hvad ämnar du företaga?»

»Jag reser tillbaka till Vallargärde.»

»För att stanna där?» sporde grefven.

»Den öfvergifna behöfver skydd.»

»Mot hvem?» frågade grefven med hård metallklang i rösten.

»Mot sin trolöse make, som rädes, så länge hon lefver.»

»Du är då fast besluten att för din tokiga barnsköterskas skull bryta med den omgifning, dit du med rätta hör, din familj, din framtid och Maj Brette?» Grefven lade särskild tonvikt på detta namn.

»Min plikt kallar mig bort, och jag lyder», svarade Henrik stolt.

»Har du då ingen plikt mot Maj?»

»Den behöfver jag ej svika.»

»Tror du hon skall nöja sig med att bo i en ruin?»

»Kan min moder det, så kan min hustru det ock.»

»Hur skall jag för Maj Brette nöjaktigt förklara din frånvaro? Hon väntas nämligen hit hvilken stund som helst.»

»Väntas hit?»

»Jag har inbjudit henne och hela familjen hit att fira din lyckliga hemkomst. Jag väntade dig tidigare, som du vet, då afkroken till Vallargärde ej var beräknad. Gästrummen stå färdiga, och gästerna väntas hvilken stund som helst. Reser du?»

Henrik teg. Han insåg faran af att dröja. Om han blott ägt full visshet om hvem den vansinniga på Vallargärde var, då visste han nog hur han velat handla, men att riskera hela sin framtida lycka för sin forna barnsköterska, det vore väl mycket. Dock sade honom hans känsla, att fången på Vallargärde var hans moder. Hon hade väntat honom den kväll han kommit. Henriks svärmiska natur gjorde det lätt för honom att tro på den beslöjade, men stundom tydliga röst i människans inre, denna stämma, som kallas aning. Och hvem annan än en moder skulle väl så tydligt förnummit denna röst förkunna hans ankomst, att hon gått ut att möta honom i natten och äfven lyckats finna den undangömda plats, där han knäböjt? Och denna hans moder var hjälplöst prigsifven i en hård och själfvisk mans våld. Uppburen af en stark och svärmisk känsla höjde Henrik hufvudet.

»Jag reser i natt», sade han.

Grefve Falkenhorn svarade ej. Han lyssnade. Ljudet af vagnshjul och hästtramp nådde hans öra.

»De komma», sade han blott och såg på sin son.

Ljudet blef starkare och kom närmare och snart körde två resvagnar in på gården och stannade framför slottets trappa.

Grefve Falkenhorn förde Henrik till fönstret och slog upp detta på vid gafvel. Beridna lakejer, som åtföljt de resande, hoppade af och öppnade vagnsdörrarna för dessa, medan grefve Falkenhorns tjänare skyndade fram för att hjälpa till med bagaget.

Lätt och vig och ifrig att slippa ur sitt fängsel hoppade Maj ned från den eleganta karet, där hon åkt tillsammans med sin mor och Barbara. Dessa senare gingo genast in i förstugan, dit just grefvinnan Falkenhorn hunnit ned att välkomna dem. Men Maj hade ingen brådska in; svepande sin vida ljusblå sidenkappa omkring sig skyndade hon fram till hästarna för att klappa dem. Den stora, blå sidenbalytten besvarade henne. Hon tog af den, böjde sig bakåt och skakade på hufvudet för att få håret ur pannan. Därigenom blef hon varse Henrik, som stod ensam i det öppnade fönstret och betraktade henne. Hans fader hade lämnat honom för att gå ned och hälsa sina gäster, som aldrig kunnat komma lägligare. Skalkaktigt leende nöp Maj med tummen och pekfingret i sin blå kappa, höll ut den åt sidorna och hälsade sin trolofvade med den sirligaste nigning hon kunde åstadkomma. Han bugade sig med handen på hjärtat, men le förmodde han ej.

Starka, lidelsefulla känslor så af rättvis harm som af ädlaste deltagande hade sjudit inom honom och gjort honom det offer, han stod i begrepp att gifva lätt, genom det sublimes de förlånade däråt. Men nu, när han stod ansikte mot ansikte med sin sköna, bedårande Maj, nu möttes alla de starka, upplyftande känslorna af en ännu mäktigare svallvåg, den jordiska kärlekens, som med oemotståndlig kraft bröt deras lopp och förvandlade hela hans inre till en skummande brottsjö.

Han vände sig hastigt ifrån fönstret och gick in i rummet för att sansa sig. Hvad var att göra? Nu kunde han ej resa, och han ville det ej heller. Allt, som hotade att skilja honom från Maj, hatade han, och önskade att han aldrig kommit till Vallargårde.

Inom Majs trollkrets hoppades han kunna glömma det tunga moln, som uppstigit öfver hans lefnads horisont, men fann snart, att detta var omöjligt. Hon var så vacker, så glittrande glad och trodde ej på några skuggor i lifvet. I hemlighet anförtrorde hon honom, att hon längtade efter bröllopet för att få frihet att göra hvad helst hon ville. Hennes ögon glänste, när hon talade om alla lustbarheter, som redan förbereddes att gå af stapeln vid deras bröllop. Till hofvet i Stockholm ville hon nödvändigt som nygift, dit måste han föra henne, och i det politiska lifvet måste han göra en lysande carrière, hon ville hafva skäl att vara stolt öfver honom.

Hennes glada prat blott ökade det tungsinne han ville slå ifrån sig. Förgäfves försökte han bli

ryckt med af hennes sprudlande lifsglädje. Ständigt stod för hans inre blick en tård gestalt med milda, mörka ögon, och åter ljödo i hans själ de framhviskade orden: »Henrik skulle komma till mig i kväll, jag visste det.» Och han mindes sin ed, den brände hans samvete. En allt starkare oro bemäktigade sig honom med hvarje dag, som förgick. Hans fader kunde ju begagna sig af dröjsmålet för att bringa den vansinniga om lifvet. Men hur skulle full klarhet vinnas om hvem Mari Ersdotter var? Hur skulle en öppen bekännelse aftvingas grefve Falkenhorns obevekligt slutna läppar?

Det var morgonen efter sedan en storartad fest hållits på Korsvik till de nykomna gästernas ära. Slottet i sin helhet sof ännu, då septembersolen sände sina guldröda strålknippen genom parkens träd-kronor att glänsande bryta sig mot de höga fönstrens talrika små rutor.

Henrik, som ej fått en blund i sina ögon på hela natten, trädde just in i biblioteket för att där söka döfva sin oro med någon bok. Framme vid det långa bordet, som stod i rummets midt, satt hans faster, fru Ingrid Brette, i en högryggad gyllenlädersstol och bläddrade i en gammal rimkrönika från föregående århundradet. Hon hade af en lindrig opasslighet hindrats att delta i gårdagens fest, men var nu tydligen fullt återställd. Kyssande den hand hon räckte honom, frågade Henrik efter hennes befinnande och uttryckte i den tidens sirliga stil sin glädje öfver hennes återställda hälsa.

»Låt inte mig genera!» bad han artigt, men

hon lade ihop rimkrönikan, förklarande att den ej vidare intresserade henne. Henrik tog plats på den väggfasta bänken i fönstersmygen helt nära, där fru Ingrid satt. De begynte samspråka.

»Minnes min faster, om jag som barn hade någon sköterska vid namn Mari Ersdotter?» frågade han efter en stund.

»Nej, det hade du icke. Din amma kommer jag godt ihåg, hon hetta Anna Ström och skötte dig, tills du var fem år, då hon blef gift och flyttade härifrån. Sedan kom Karin Andersdotter, som lefver än här på godset. Någon annan har du aldrig haft.»

»Minns faster min mor?» frågade Henrik efter några ögonblicks tystnad.

»Ja visst gör jag det.»

»Jag vet så föga om hennes sjukdom och död och om min tidigaste barndom. Förtälj mig därom!»

»Du kan ju fråga din far.»

»Han vill aldrig tala om sin första maka.»

»Och han vill heller inte, att andra skola tala om henne», sade fru Ingrid.

»Men jag har rätt att få veta allt angående min familj», genmålde Henrik.

»Hvarför vill du särskildt nu veta mer om din moder?» frågade fru Ingrid och såg forskande på brorsonen.

Han rodnade lätt, men sänkte ej sin blick, äfven hans fick en forskande skärpa.

»Är det något mystiskt med min moders död?» frågade han.

»Det är icke fritt, att ej åtskilligt, som står i samband med den, förefaller mig dunkelt, men jag har aldrig talat därom med någon», svarade fru Ingrid och tycktes ej alldeles ovillig att för en gång bryta sin stränga tystnad.

»Min faster kan lita fullkomligt på mig, äfven jag kan tåga, om så tarvas.»

»Därpå tviflar jag inte», svarade hon. »Om än ett och annat kan förefalla underligt, så få vi icke glömma, att din fader ej är andra lik och heller aldrig varit det.»

Fru Ingrid såg tankfullt nedåt och följde med fingerspetsen det slingrande mönstret i sin brokiga kjortel. Henrik iakttog en förväntansfull tystnad, och hon fortfor:

»Du har kanske hört, att det stod klent till med din mor här uppe sista tiden?» började hon och såg på honom förande handen till hufvudet.

Han nickade jakande, och hon återtog:

»Läkekunniga konsulterades, allt upptänkligt försöktes, men utan resultat. Till sist kom din fader på den tanken att ombyte af vistelseort, fullkomlig ro, en ny och så fåtalig omgifning som möjligt skulle vara det bästa. Han lät därför iordningställa några rum på det gamla, förfallna Vallargårde och förde sedan själf dit den sjuka. Ej ens hennes kammarjungfru fick medfölja härifrån, de två foro alldeles ensamma. En sköterska hade din fader stadt, som skulle möta på vägen. Jag var då på Korsvik och hade hand om dig. Stor var min öfverraskning, när efter knappt ett halft år din far återkom allena med

den underrättelsen, att din stackars mor var både död och begrafven. Han sade, att hon dött af en så svår och smittosam sjukdom, att han ej vågat behålla henne ofvan jord ens ett dygn, hvarför han ej hunnit tillkalla någon af oss anhöriga eller föranstalta en så storartad begrafning, som hennes börd kräfde, utan blef hennes jordafärd enkel och fermt expedierad. Vallargärde ansågs förpestadt, och ingen far mera dit. Efter denna tilldragelse har din far aldrig tålt att något säges eller frågas därom. Ett år efter var han omgift.»

»Hade han sett grefvinnan Blanca, innan min mor började lida af ohälsa?» frågade Henrik.

»Hon åtföljde mig på ett besök till Korsvik under den tid, då din mor först blef dålig, och vi ännu hoppades, att förströelse var hvad hon bäst behöfde.»

Båda sutto tysta en stund. Fru Ingrid iakttog noga sin brorson, där han satt och såg rakt framför sig med en sträng blick.

»Aldrig förr än nu har jag märkt, att du är lik din far», sade hon.

Han såg upp.

»Hvad är eder tro om min moders död?» frågade han.

»Min tro», upprepade hon undvikande. »Jag tror helst intet därom.»

Han reste sig med minen hos en, som fattar ett ödesdigert beslut.

»Hvad har du i sinnet?» frågade hon oroligt.

»Att gå till min fader och göra honom ännu tydligare frågor.»

»Olycklige, om du vågar det!»

»Jag vågar allt för rätt och sanning», svarade han och gick mot dörren.

Hon skyndade fram och lade hejdande sin hand på hans arm. Han stannade och lyssnade motvilligt och med sänkt hufvud till hennes böner och föreställningar.

»Din far är så stolt, han tål icke slika frågor. Han vill inte höra talas om denna angelägenhet. Trotsa honom ej! Det blir en brytning mellan er, om du det gör.»

»Så må det så bli då», svarade han hårdt.

»Men hvartill gagnar det? Hvarför rifva upp hvad som skedde för sjutton år sedan? Nu när hon är död, hvarför forska efter orsaken? Drif bort miss-tankarna, som jag gjort! Jag försäkrar dig, det går. Det är blott stundom de flyga förbi som svarta gammar, men drif dem då bort, låt dem ej sänka vingen! Hvad som är skedt, är skedt.»

»Men icke hvad som skall ske», ifyllde han.

Fru Ingrid såg, att hon talade för döfva öron.

Några timmar efter middagen uppsökte Henrik sin far. Denne satt i sitt rum studerande en handskrift, som tycktes roa honom ofantligt.

»Här är en alldeles förträfflig reseskildring af Wallenberg», utbrast han, då han blef sonen varse. »Den heter 'Min son på galejan.' Har du läst den? Icke? Då rekommenderar jag dig den på det varmaste. Det är just den bok du tarfvar som motvikta mot din sjukliga idealism. Den präglas af äkta, sund humor och är så skabrös, att författaren, som är

präst, icke anser sig kunna låta trycka den, hvarför den endast förefinnes i handskrifna exemplar, som han gifvit sina vänner. Jag är lycklig nog att hafva fått låna ett dylikt. Men du hör ju icke på mig! Hvad är det med dig, hvad vill du?»

Grefven lade bort boken och vinkade med handen åt Henrik att taga plats, men denne förblef stående.

»Jag är ytterligare stärkt i mina misstankar», började Henrik. »Den sköterska, jag hade vid tiden för min mors förmenta död, hette icke Mari Ersdotter och blef icke vansinnig.»

»Jaså äro vi där igen? Ett obegripligt intresse har du fattat för din gamla amma. Jag tycker Maj Brette borde blifva svartsjuk», sade grefve Falkenhorn skrattande.

Men hans son lät icke afskräcka sig.

»Jag vet, att min mor lefver, men de finnas, som misstänka, att hon ej dött en naturlig död. Det låg i edert intresse att blifva henne kvitt. Nu är jag fast besluten att lära känna sanningen och har redan begynt göra efterforskningar. Om jag ej får en öppen bekännelse från edra läppar, ämnar jag utfråga alla, som möjligen kunna veta något om min olyckliga mor. Äro mina misstankar ogrundade, bör det lätt kunna bevisas, hvarom icke, må då sanningen blifva känd!»

Grefve Falkenhorn satt tyst. Det var tydligt, att vreden hotade beröfva honom hans kalla själfbehärskning.

»Om jag nu för att göra dig till viljes ljuger

ihop den bekännelse, du ej tycks kunna lefva förutan, hvad gör du då?» frågade han slutligen.

»Jag nöjer mig icke med en lögn, det är sanningen jag begär, och för att få veta den är jag beredd att offra min släkts heder och anseende.»

»Om du får veta den, och den visar sig vara öfverensstämmande med dina misstankar, hvad gör du då?»

»Hvad mitt samvete bjuder.»

Grefve Falkenhorn betraktade länge sin son, öfverläggande med sig själf. Hans drag hårdnade, och de tunna läpparna krökte sig till ett löje, som kom Henrik att vända bort sin blick.

»Hvi skulle jag rädas dig? Jag kan hafva medel att tysta din mun, om den skulle vilja ropa», sade han sakta, men tydligt och tillade: »Du har gissat rätt, din mor lefver, det var henne du mötte på Vallargärde.»

Hans ord träffade som knifsuddar. Henrik såg ett ögonblick på sin far med en blick, som påminde denne om ett dödsskjutet djurs. Sedan sänkte han hufvudet förkrossad. Hade han då trots sin tvärsäkra hållning innerst hyst misstro till sin öfvertygelse om faderns brottslighet. Hade han närt ett hemligt hopp, att fadern skulle kunna rentvå sig? I så fall hade dock nu detta hopp fått dödsstöten.

Grefve Falkenhorn betraktade med de mest stridiga känslor sin son. En aning till ånger och blygsel vaknade för ett ögonblick till lif i det förhårdade hjärtat. Var det för någon den hårde grefven hyste en känsla värd namn af kärlek, så var det för sin

ende son. Dennes svärmiska dyrkan under uppväxttiden hade behagat honom, och han var mer rädd att förlora denna osjälfviska tillgifvenhet än han ville tillstå ens för sig själf.

Henrik vände sig om för att gå. Grefve Falkenhorn ställde sig i hans väg.

»Hvad ämnar du göra?» frågade han och lade tungt handen på den unge mannens axel.

»Jag vet icke», svarade denne.

»Ämnar du störta den oskyldiga kvinna, som nu är min maka?»

»Visste hon intet om min moders tillvaro, när hon blef eder maka?»

»Intet. För öfrigt bör väl den kändedom du har om henne vara dig ett tillräckligt svar.»

»Det är sant. Hennes goda karaktär är mig en bättre borgen än en försäkran från svekfulla läppar.»

»Ämnar du störta henne och söka återförena mig med din moders vansinniga vålnad?»

»Det vore allt för grymt mot — min moder.»

»Gif mig din heder i pant på att för ingen yppa hvad du nyss fått veta!»

»Hvad är heder för den, som ingen heder har?» gaf Henrik till svar och försökte afskudda sig faderns hand, men det lyckades ej, den höll hans axel som i ett skrufstäd.

»Gif det löfte jag fordrar!»

Henrik såg upp i sin fars ansikte med en blick, där förakt, vrede och smärta stredo om herraväldet.

»Kunde jag afslöja den brottslige utan att vanära min moder och den oskyldiga grefvinnan Blanca,

så gjorde jag det, men dem båda måste min tystnad skydda.»

»Och kom ihåg, att om du bryter den, skall jag göra dina ord oskadliga», sade grefve Falkenhorn hotfullt och släppte sitt fasta tag.

Henrik begagnade friheten för att hastigt draga sig undan fadern, som om denne varit en pestsjuk. Grefven märkte det och smålog bittert.

»Från denna dag är det en brytning mellan oss», förklarade Henrik.

»Som du vill», svarade hans fader med yttre köld.

Sedan sonen lämnat honom, återtog grefve Falkenhorn handskriften och försökte fästa sina tankar vid den, men det lyckades icke. Han lade bort boken, steg upp och begynte gå af och an i rummet. Hans tankar voro som natten.

»Ingen vet dock hvad pojken tar sig till. Jag får ingen ro, så länge hon lefver därborta.»

Grefven kom att se sitt ansikte i en spegel, han skrattade styggt.

»Det är släkttycke med den onde där, om ej den onde vore en myt», mumlade han och återtog sin vandring.

Han hade dock ej länge ro i ensamheten, han måste se hvad Henrik tog sig för.

»Märker jag, att han ej kan tiga, så måste jag låta honom ärfva sin moders vansinne», tänkte grefven.

Det led mot solnedgången. Strålarna kastades som långa ljusstrimmor öfver gräsmattorna under parkens löfträd. På en nära marken utskjutande gren satt Maj, och på gräset framför henne låg Henrik

utsträckt med ena armbågen stödd mot marken och nacken i handen.

När grefven fick syn på dem, kände han sig lugnad i ett afseende, men orolig i ett annat. Hur mycket skulle Maj få veta, hur mycket visste hon redan? En känsla af hat mot den, som delade hans hemlighet och kunde förråda den, uppsteg i detta ögonblick i grefvens hjärta.

»Morbror», utropade Maj, när hon fick syn på sin blifvande svärfar. »Henrik är förhäxad, jag förstår mig inte på honom i afton.»

»I så fall äro väl hans fästmörs charmanta ögon därtill skulden», genmälde denne artigt och log mot den unga flickan.

En hastig sidoblick, hvass och hotande kom på Henriks lott. Denne återgäldade blicken.

Efter ytterligare några förbindliga ord till Maj aflägsnade sig grefven fastare i sitt beslut att noga bevaka sonens steg.

»Hvad kom åt dig, att du icke steg upp för din far, utan blott såg på honom med en så stygg blick?» frågade Maj undrande.

»Såg väl han vänligare på mig?» frågade Henrik tillbaka.

»Han var så aimabel, som kunde begäras», svarade hon.

»Mot dig ja.»

»Du är så besynnerlig i afton, Henrik!»

»Mörkret har fått mig fatt», sade han, och ansiktsuttrycket strök kraftigt under orden.

»Skall jag då ej få solen att lysa fram?» sade

hon skälmskt leende och lutade sig ned mot honom bestrålade honom med solglansen i sin blick.

Han höll handen för ögonen liksom bländad. Skrattande sökte hon få bort den. Plötsligt sprang han upp och satte sig på grenen vid hennes sida. Leendet dog bort på hennes läppar, när hon såg hans ansikte och märkte, att han ej lekte med henne.

»Skall du förlora tron på mig, om jag handlar, så att du ej kan förstå mig?» frågade han.

»Det gör du nu.»

»Men jag kommer att göra det ännu mer, jag kommer att uppföra mig, som om jag inte älskade dig, och dock är du mig kärare än lifvet.»

»Hvad tänker du göra?»

»Det kan jag icke säga nu. Du får se det, när jag gör det. Kan du offra något för mig?»

Han var så underlig och häftig, att hon förskräcktes.

»Hvad skall jag offra?» frågade hon.

»Din ljusa framtid, sådan du tänker dig den, dina drömda triumfer vid hofvet, smicker, beundran och all den glans, som lycka och rikedom skänka. Kan du offra allt detta för att följa mig i landsflykt?»

Han hade rest sig och gått häftigt af och an på gräsmattan, medan han talade; nu stannade han midt för henne.

»Du skämtar», framkastade hon med ett försök att le, men det skälfdes till gråt kring läpparna.

»Nej, det är mitt allvar», svarade han veknande inför hennes ängslan.

Men den kamp det kostade honom att under-

trycka denna vekhet gjorde hans röst onaturligt hård. Hon brast i gråt.

»Är det ditt enda svar?» frågade han barskt, men låg i nästa ögonblick på knä framför henne med ansiktet doldt i hennes famn.

Hon grät ej länge efter detta, solen bröt fram genom skyar snabbt som under en apirdag.

»Åh, så du skrämde mig! Du skämtade ju blott? Säg, att du gjorde det!» bad hon och försökte komma åt att läsa svaret i hans ansikte.

Han såg upp. Hennes öga log igen, men det ökade blott hans smärta. Hon tålde ej vid allvaret, lidandets utbrott ville hon tolka som skämt.

»Ja, jag skämtade blott», sade han med en tung suck, »jag skämtade blott, då jag bad dig dela min landsflykt.»

Hon såg oroligt på honom, och han tillade:

»Jag måste ensam fly.»

»Hvad har du gjort? Hvarför talar du om att gå i landsflykt?» frågade hon, och aprilsolen i hennes öga gick åter i moln.

»Jag har intet brutit utom det, att jag bedt dig dela min lott. Du behöfver ljus och glädje för att levfa, min väg går i skugga hädanefter.»

Han reste sig upp och såg på henne med en lång, sorgsen blick.

»Jag kommer att sätta din kärlek och trohet på ett hårdt prof nu snart, och du skall nog inte bestå», sade han.

Hon skrapade otåligt med sin skospets i marken. Det växlande aprilvädret tycktes vilja öfvergå i storm.

»Du är allt utom artig», förklarade hon stött.
 »Det är annars plägsed, att en dam sätter sin riddare
 på prof, men du gör tvärtom.»

»Förelägg mig ett prof!» bad han.

»Du skall utan omsvep säga mig, hvad det är,
 som gjort dig så underlig i afton», befalld hon.

»Och om jag icke kan lyda dig?»

»Så är du inte min kärlek värd.»

Aldrig kunde han för henne yppa den mörka
 hemligheten, sammanväfd som den var af synd och
 lidande. Henrik insåg klart och plötsligt hvilket öf-
 verstigligt svalg, som öppnat sig mellan dem. Ej
 kunde han heller gifva henne sitt fäderneärfda namn,
 svanäradt som det var.

Barbaras röst hördes i parken. Hon ropade på
 dem. Maj reste sig snabbt fattande Henriks hand
 för att skynda undan med honom, men han följde
 icke, utan kvarhöll henne i stället och svarade på
 Barbaras rop. Det blixtrade i Majs ögon. Hur vå-
 gade han göra tvärt emot hvad hon ville?

»Förlåt mig», sade han hastigt, ty Barbara var
 redan inom synhåll, »förlåt mig hvad jag gjort och
 ännu kommer att göra. Tro på mig och var viss,
 att jag ser ingen annan utväg.»

»I morgon måste du säga mig allt!» sade Maj
 befallande.

I detsamma var Barbara bredvid dem. Henrik
 lände både saknad och lättnad öfver att det farliga
 samtalet i tid blifvit afbrutet.

»Jag är ledsn att nödgas störa er, men måste
 ju lyda, då jag blef utskickad att hämta er till slottet»,

sade Barbara urskuldande. »Men det blir snart bröllop, och sedan få ni vara utan bevakning.»

Hon fick intet svar och märkte, att något var på tok mellan dem. Hon låtsade dock ej därom, förr än hon blef ensam med systemen.

»Du skall icke tvista så ofta med Henrik, som du gör», förmanade hon då, »han kan tröttna på dig. Ingen man tycker om trots och själfsvåld i längden och Henrik minst af alla.»

»Han skall lära sig att göra som jag vill», förklarade den bortskämda flickan egensinnigt.

»Det är en hustrus plikt att böja sig», sade Barbara.

»Så böj dig då, när du får någon att böja dig för, men jag har ingen afsikt att så göra», förklarade Maj näbbigt.

Natten kom, den friska, klara septemberratten med stjärnljus och vindstilla.

Grefve Falkenhorn kastade sig sömlös af och an i sin bädd. Ideligen ertappade han sig själf med att sitta upprätt och lyssna, utan att veta efter hvad. Plötsligt tyckte han sig höra ett svagt ljud af en port, som öppnades och stängdes. Det behöfdes ej mer, för att han skulle springa ur sängen och kasta på sig kläderna. Stora ytterporten var låst inifrån, men bakportens rigel var frändragen. Grefve Falkenhorn gick ut och lyssnade, men intet ljud förnams. Han begynte undra, om han varit utsatt för en hörselvilla, då från stallarne kom ljudet af en hästs gnäggande. Djuret var tydligen ute i det fria, det hördes på gnäggningen.

Grefven gick med snabba, smygande steg dit ned och kom lagom för att i det obestämda stjärnljuset se sin son fullt ridklädd hoppa upp i sadeln.

»Hvarthän?» frågade grefve Falkenhorn och fattade med ett fast grepp Apollo vid betset.

»Till Vallargärde», svarade Henrik och hade all möda att bekämpa sin uppflammande harm öfver det ovälkomna ämbrottet, som tydde på, att han varit bevakad.

»Galning!» mumlade grefve Falkenhorn mellan tänderna.

Henrik teg, då han icke ansåg detta tillmälde tarfva något svar.

»Hvad ämnar du göra där?»

»Beskydda min moder.»

»Och öfvergifva Maj Brette?»

Henrik teg.

»Hur skall hon upptaga ditt försvinnande?»

»Hon är förberedd.»

»Vet hon hvart du far?»

»Nej.»

»Har hon lofvat invänta din återkomst.»

»Hon gör det, om hennes kärlek är något värd.»

»Du begär omöjligheter. Till Vallargärde hämtar du henne icke, så länge din mor lefver, och vansinniga lefva i oändlighet. Försvinner du nu, så sliter du ohjälpligt bandet mellan Maj och dig.»

»Så må det slitas!» sade Henrik vildt.

»Är du från dina sinnen, pojke? Dröj kvar! Jag ger dig min heder i pant på, att intet ondt skall

drabba den vansinniga på Vallargärde, så länge du tiger med hvad du vet.»

Ett föraktfullt löje var Henriks enda svar. Grefve Falkenhorn bet sig i läppen.

»Nå väl, jag ger dig min vanära då, om du så vill. Du får blotta den, om jag sviker, det lofvar jag dig.»

»Jag litar inte på en lögnares löften.»

För några sekunder sågo far och son in i hvar-andras ögon, mätande sina krafter.

»Jag har ingen fader mer, mten grafven har åter-gifvit mig en moders skugga, som kallar mig. Släpp betslet!»

»Du tiger som de döda med hvad du vet, an-nars sänder jag dig till dem», sade grefve Falkenhorn utan att släppa Apollo.

»Det svarta dådet skall uppenbaras en gång, då de döda tala inför Guds domstol», svarade Henrik.

»Vill du skrämma mig med den gamla sagan om Gud!» frågade grefve Falkenhorn hånfullt.

»Jag ämnar söka bibelns Gud. Han måste vara värd tillbedjan, eftersom ni smädar honom», svarade Henrik.

Hans ögon lågade; han gaf Apollo sporrarna och snärtade till honom med ridpiskan. Det eldiga djuret, fullkomligt ovant vid dylik behandling, steg-rade sig så häftigt, att grefve Falkenhorn förlorade sitt grepp om betslet och vacklade ett par steg till-baka, träffad af hästens ena framfot.

Som en stormvind flög Apollo med blodig mun och bringa bortåt vägen, men den unge ryttaren satt

som vuxen i sadeln och gjorde sig snart till herre öfver det uppskrämda djuret.

Utän att se sig om jagade Henrik bort i den lågande stjärnenatten. Bakom sig lämnade han sin ungdoms ideal och sin kärleks lycka i spillror. Framför honom låg tung och enslig en okänd framtid, genom hvars dunkel hans aning trodde sig skönja priset för segrande dygd.

I den stora gästrumssängen slumrade Maj Brette inom hvita sängomhängen, hvilka dock ej voro tätare tilldragna än att den klaraste stjärnan i nattlig rymd kunde blicka in på den sofvandes slutna ögonlock. Då drömde Maj, att hon sjöng en munter visa för sin trolofvade, så att hans mörka öga strålade vackrare än någonsin. Men det var blott dröm. En skarp gnäggning ljöd genom natten, och Maj spratt upp ur sömnen med en obestämd känsla af skrämnel.

Hon lyssnade. Allt var stilla, men hjärtat slog så vilda slag, att det lät för hennes öron som ljudet af en bortilande hästs galopp.

»Så underlig man blir till mods om natten», tänkte hon och slöt åter ögonen, sökande att förjaga sin oförklarliga känsla af beklämning. »Jag vill drömma igen som nyss.»

SJETTE KAPITLET.

Skild från världen.

Henrik Falkenhorn tog sin boning på Vallargärde. Han inredde åt sig några rum i den gamla borgen. I största enkelhet lefde han här, och den enda lyx han bestod sig var böcker. Åt sysslolöshet hängaf han sig ej, utan delade sin tid mellan studier, egendomens förvaltning, vården om den sjuka modern samt arbete bland folket. I början väntade han inblandning från faderns sida, därför att han ej sände till denne något af inkomsterna, utan använde dessa efter eget godtfinnande. Men grefve Falkenhorn hördes ej af, och Henrik uppfattade denna tystnad såsom ett medgifvande, att han fick betrakta Vallargärde som sitt.

Med stor ömhet vårdade han sig om den vansinniga, hvilken han dock aldrig kallade moder, annat än då han var allena med henne. Sara kunde aldrig vara säker för den unge grefven. Flera gånger om dagen besökte han de båda kvinnornas rum, och tog

ofta den sjuka med sig ut i parken. Sara fann detta husbondens vänliga intresse för sin forna sköterska både vackert och ytterst lämpligt, ty det tog en stor del af ansvaret från hennes skuldror och beredde henne emellanåt oväntadt tillfälle att få hänge sig åt sin favoritsysselsättning: att sofva. Sara besvärade sig sällan med att tänka öfver saker och ting, och hände det någon gång, att hon gjorde det, så behöll hon sina tankar för sig själf, tills de åter dunstade bort. Hon hade alldeles kommit ur vanan att prata med människor under de sjutton år hon tillbragt på Vallargärde utan annat sällskap än den svagsinta Mari, den ordkarge Staffan och dennes döfstumma hustru.

Henrik beundrade sin fars klokhets att välja lämplig omgifning att begrafva sin hemlighet uti.

Den lilla kolonien i slottet lefde i sträng isole-ring. Det var endast Staffan, som någon gång besökte byn för anskaffandet af det nödvändiga, och folket på egendomen gingo helst långa omvägar för att slippa gå förbi »spökslottet». Men sedan den unge grefve Falkenhorn tagit sin bostad där, blef slottet föremål för ett vaknande intresse. Det hände ofta under början af hans vistelse på Vallargärde, att nyfikna ströko omkring utanför det höga, uddiga stacket och kastade skygga blickar in i den förvildade parkens snår och upp mot den mystiska borgens grå murar, hvilka endast från ett par ställen voro synliga. Ingen fick dock träda inom det afskilda området. Fido morrade alltjämt lika ilsket bakom de höga gallergrindarna, som fortfarande höllos obevek-

ligt stängda. Ville någon träffa grefven, gick Staffan till slottet och underrättade sin herre, som då mottog den besökande i grindstugan.

Genom denna hemlighetsfullhet blef Henrik snart föremål för folkets vidskepliga fruktan. Man frågade hvarandra, hvad han förehade däruppe i slottet. Ingen kunde gifva svar, och därför gissade man, och på så sätt kommo de vidunderligaste rykten i gång. Än troddes det, att grefve Henrik umgicks med sina förfäders andar, än åter att han själf var en af dessa, som tagit mänsklig gestalt. Andra menade, att han vid sitt första besök på Vallargärde slott blifvit förhäxad af dess spöke och nu måste bosätta sig med det i ruinen.

Henrik var okunnig om alla dessa föreställningar, men kunde ej undgå att se deras verkningar. När han kom till byn flydde barnen undan, och de äldre sågo ut att vilja göra detsamma blott de vågat. Med skygga blickar betraktades han, och bäfvande svar fick han på sina frågor. Gaf han en befallning, blef han genast åtlydd. Ingen vågade trotsa honom. Men det låg något krypande i denna lydnad, som verkade pinsamt på den unge mannens ädla sinne. Hans önskan var att höja folket, ej att tynga det under en vidskeplig fruktan.

En gång gick han nattetid genom byn och hörde skrålet från dryckeslag och såg i mörkret ännu djupare skuggor än nattens lägrade öfver folket.

Han gick hem med sargad själ, men följande morgon lät han kalla tillhopa alla männen på planen utanför kyrkan. Här höll han till dem ett ljungande

straffal, och upptäckte därunder, att han ägde ordets makt. Han blottade för dem i tydliga satser skammen och förnedringen i deras lif. Syndens ohyggliga innebörd försökte han åskådliggöra genom att draga fram följderna af ett lif i dess slaveri. Det var eld och svafvel i hans ord. Allas ögon häftade vid den unge talarens af inspirationen genomskimrade drag, och ej ens den mest förslöade kunde undgå att ryckas med för ögonblicket. Men efteråt kom reaktion. Ogräs, som fått växa fritt under långa år, rensas ej bort på en enda gång.

»Det här var ruskigt», sade en gubbe, när han på stapplande ben lämnade kyrkbacken. »Kom så ta vi oss en styrketår på det!»

Och ett par män, som hörde hans ord, följde honom hem till hans jordkoja, där brännvinskaggen sattes fram. Hos den sökte de glömska af den bannlysningsdom de hört förkunnas öfver dryckenskapen och dess följsynder. De fingo brådt att döfva de rester af samvete, som för ett ögonblick väckts upp ur sin tunga sömn inom dem. Deras exempel följdes af tre fjärdedelar bland Henriks åhörare, så att under den enda dagen flödade mer brännvin än eljest på tre.

När den unge grefven gick tillbaka till slottet var hans hjärta ännu brinnande. Han kände sig viss om framgång, han hade ju talat med en öfvertygelsens kraft, som fångslat för honom hvarje öra och blick. Han såg redan i andanom ett upprättadt folk, ett belönadt lifsverk och sig själf som dygdens segerande förkämpe. I sin hänförelse glömde han kraf-

ten hos den fiende, mot hvilken han kastat stridshandsken.

Hemkommen styrde han stegen till sin moders rum. Hon satt i en bekväm stol och var så road och upptagen af att leka med en röd silkestråd, att hon ej tycktes märka hans inträde. Sara var ej där, hvarför Henrik gick fram till modern och böjde sig ned emot henne. Hans ansikte hade ett lifaktigare uttryck än det på länge haft.

»Moder, det ljusnar», sade han.

Hon smålog med en inåtvänd blick och fortfor att sno silkestråden kring fingrarna. Han betraktade henne med ömt vemod.

»Moder!»

Hon såg ej upp från sin enformiga lek. Då försökte han draga silket ifrån henne, i hopp om att hon då skulle se på honom. Det gjorde hon också, men med en blick så full af barnslig sorg öfver att blifva beröfvad sin leksak, att han lät henne behålla den. Han kysste henne lätt på pannan och gick ned i sina egna rum, där han stannade vid fönstret och en lång stund stod sänkt i tankar.

Framför honom utbredde sig den solbelysta sjön med vågen fångslad under ett tunt lager nattgammal is. Luften var kall och genomskinligt klar, trädtopparna på afstånd tecknade sig bjärt och mörkt mot himlen. Det nedrasade tornets väldiga stenar glittrade af smältande rimfrost.

Henrik såg tillbaka på de sistförflutna månaderna och frågade sig själf, om hans offer vunnit någon belöning. Visst var, att hans moder nu fick

en bättre och ömmare vård, hon behandlades som sjukling och ej som fånge. Hon hade blifvit van vid hans sällskap och lyste upp, när han kom till henne. Hans närvaro hade blifvit ett behof för henne. Alltid sof hon bäst den natt, då han på kvällen strukit några gånger med handen öfver hennes panna. Hans ömhet för henne växte alltmer. Hennes vainsinne var af ett stilla och oförargligt slag. Det hände ibland, att hon hade ljusare stunder, då det kunde komma ett hardt när tänkande uttryck i de milda ögonen. Henrik såg dessa glimtar af förstånd med mera fruktan än glädje. Hur skulle det gå, om vainsinnet skingrades och hon skulle minnas, hvem hon vore, och fråga efter sin man? Vid denna föreställning uppsände Henrik en bön till Gud, att ej det barmhärtiga dunklet skulle lyftas från hans moders själ i detta lifvet.

Han hade gjort den iakttagelsen, att hon ej tålde annat än ytterst små afvikelser från hvad hon blifvit van vid. Försökte han någon större omändring, visade hon tydliga tecken till oro. Detta förhållande hade bestämdt honom att ej reparera det gamla slottet. I stället använde han penningarna för folkets räkning.

Men han hade snart funnit, att pengar och god vilja ej förmå allt. Hans sträfvan att förbättra sina underhafvandes ställning hade stött på hinder från det håll han minst väntat, från dessa själfva. Han hade gifvit dem materialer till deras usla kojors upphjälpande, men folkets lättja hindrade, så att intet arbete lades därtill, och reparationerna blefvo aldrig utförda. Jorden hade ej upparbetats flitigare med de

nya verktyg den unge grefven anskaffat, än med de gamla. Men Henrik förlorade ej modet. I dag hade han talat till folket, så att han fångslat deras uppmärksamhet, och han väntade sig det bästa resultat.

Under den tid, som följde, utvecklades hans nit alltmera. Han talade ofta till folket, men nöjde sig ej blott härmed, han handlade. Folket insåg ej sitt eget bästa, näväl, så skulle det tvingas därtill mot sin vilja. Gillen och dryckeslag blefvo ofta störda af grefvens ovälkomna påhälsning. Han gick utan fruktan midt in bland ett sällskap berusade män, stälpte ut brännvinsfaten, slog de fyllda stoppen ur deras händer och läste lagen för dem. Och så fruktad var han, så behärskande hans blick, att ingen vågade göra motstånd. Talet om trolldomsmakten i grefvens öga blef allt allmännare.

Henrik bemödade sig om att blott se framåt, ej tillbaka. När Maj Brettes bild föresväfvade honom, dref han den alltid undan som en frestelse till svaghet. Hon passade ej för det lif han förde, och han kunde ej lämna sin post. Tanken på fadern gaf honom alltid en stingande smärta. Hans förakt för det en gång så högt stående och därför i fallet så ohjälpligt krossade idealet var så starkt, som hans beundran fordom varit varm.

»Hvar finnes idealet i denna värld, hvar finnes ett skuldlöst lif?» så frågade han sig. De helighetskraft Gud ställer på människan måste väl kunna fyllas, tänkte han, och hoppades för sin del hafva begynt göra det genom att gå i härnad mot det onda med hela sin unga styrka och sitt brinnande nit.

På sista tiden hade han återupptagit läsningen af bibeln. Samma bok, som han nyttjat vid religionsundervisningen på Korsvik, men hvilken alltsedan dess legat öppnad, hade följt med till Vallargårde. Dess svedda pärmar påminde alltid Henrik om det tillfälle, då fadern genom sitt spe drifvit honom att slunga den heliga boken i elden. Hvar gång han kom ihåg detta, ökades hans ifver att söka bibelns Gud, som den brottslige fadern hånat. Han läste bibeln och tilltalades nu ännu mäktigare af många dess sanningar, än fallet varit, då han studerat den med mäster Johannes. Det var i synnerhet för en del af dessa hans öga var öppet. Guds helighet och lagens fordran trädde alldeles i förgrunden, men för evangeliets klara, lifständande ljus var ej hans sinne vaket.

Kärleken var bannlyst ur hans lif. Den rättmätiga vredens glödande malm hade hårdnat till ett pansar kring hans hjärta. Smärtan af att känna sig i grund bedragen på den han älskat högst och satt sin lit till, hade stålsatt hans vilja mot varma känslor.

En dag, då Henrik satt lutad öfver sina böcker, kom Staffan och anmälde, att en besökande väntade utanför gallergrindarna och nödvändigt ville träffa grefven. Det var grefve Harald Bråå.

»Harald Bråå», upprepade Henrik, och en fläkt från hela hans forna omgifning svepte in öfver honom med detta namn.

Han steg upp för att gå, men hejdade sig.

»Du har ej öppnat gallergrindarna?» frågade han.

»Jag bryter aldrig mot ers nåds befallningar.»

»Det är rätt. Men gå nu och öppna för greve Bråå och säg honom, att jag kommer på ögonblicket. Bed honom invänta mig i grindstugan.»

Staffan bugade sig och gick. Henrik stod några minuter fundersam, sedan gick han in till Sara.

»Jag kommer troligen att hafva en gäst här hos mig några dagar», sade han, »men jag vill ej, att han skall få kännedom om Maris tillvaro. Se därför efter, att hon ej lämnar sina rum, utan att jag sagt till. Bädda åt min gäst i mitt innersta rum.»

»Skall ske, ers nåd», svarade kvinnan.

Henrik lämnade slottet. På grindstugans trappa stod Harald Bråå och spejade efter honom med arm-bågen stödd mot hästen Zuleikas hals. Så snart Henriks gestalt blef synlig i den snötyngda skogen, skyndade Harald Bråå emot honom och slöt honom med stormande jubel till sitt bröst.

»Du lefver då verkligen! Jag begynte nästan tvifla därpå», utropade han och betraktade forskande sin vän.

»Hur har du hittat hit?» var Henriks första fråga.

»Jag har ju varit här förut, fast det kom sig af en tillfällighet, och trollen må veta jag önskar det aldrig skett!»

»Jag menar, hur visste du, att jag var här?» rättade Henrik.

»Det visste jag icke, jag gissade det. Du må tro, att jag sökt dig på alla möjliga håll, tills jag plötsligt upptäckte, att jag var dum, som ej genast kommit att tänka på Vallargärde spöke, som naturligtvis var inne och förhäxade dig den natt, då vi

»sofvo här. Men sedan den tanken kom i mitt hufvud, har jag tyvärr varit alltför upptagen att förr än nu fara hit och se efter, om jag äfven denna gång skulle belönas med lång näsa. Det är väl, att jag det icke blef, ty då hade jag nödgats anskaffa en skottkärra att skjuta min näsa i framför mig, så många gånger har den på sista tiden förlängts för din skull.»

»Du är dig lik», sade Henrik, och för första gången på flera månader syntes något liknande ett leende på hans läppar.

»Det är synd, att jag ej kan säga detsamma om dig», sade Harald och stannade, läggande handen på sin väns axel och återigen betraktande honom med den egendomligt forskande blick denne redan en gång förut märkt sig vara föremål för.

»På hvad sätt är jag förändrad?»

»För det första påminner din dräkt mer om en munks än om en grefves, och ditt svarta hår faller hur ociviliseradt det vill, utan spår af puder och frisyra. Du ser ej direkt sjuk ut, men har blifvit tjugu år äldre och har fått något så strängt öfver dig, som ej fanns där förr. Där är ett veck mellan ögonbrynen, som om du blifvit filosof och ett drag kring munnen, som om du blifvit tyrann, och så ligger där ett helt kapital af kraft och energi i din hakas skarpa och bestämda linier. En blick har du i dina ögon, som om du kunde betvinga hvem du ville, blott genom att se på honom. Ja, du vore inte god att råka ut för, du.»

»Och ändå vågar du dig in i min borg.»

»Jag är ej så mån om mitt fattiga lif. Dessutom har jag tusen ting att fråga dig om, endast jag visste, hvar jag skulle börja.»

Henrik teg. Han gladdes ej åt alla dessa spörsmål, af hvilka han ej skulle kunna besvara tredjedelen utan att förråda den hemlighet, som måste bevaras.

Under samtalet hade de unge männen hunnit upp till slottet, och Henrik förde gästen in i sin enkla våning. Harald Bråå såg sig med undran omkring.

»Du har tydligen afsagt dig all komfort», anmärkte han.

»Jag har annat att tänka på än mig själf», svarade hans värd.

»Är det verkligen frivilligt du begraft dig så här?» frågade Harald Bråå och tog plats på den väggfasta träbänk, som löpte längs rummets väggar.

»Hvem skulle väl kunnat tvinga mig därtill?» frågade Henrik tillbaka.

»Din far», sade Harald och såg frågande på sin vän.

»Han ville tvärtom hindra mig.»

Harald teg en stund och tycktes tveksam om han skulle göra en betydelsefull fråga, men måtte ej vågat det, ty han drog en lätt suck och sade tankspridt:

»Så du gjorde verkligen allvar af det hugskott, som flög på dig sist vi voro här! Det befarade jag icke då.»

»Det var intet hugskott, som du ser.»

»Tyvärr icke», sade grefve Bråå. »Du har lämnat ett tomrum efter dig, som ingen kan ersätta. När kommer du tillbaka?»

»Jag vet icke. Jag behöfves här och har fullt upp att göra.»

»Hur är det möjligt? Hvad kan du hafva att göra här?»

»När du varit min gäst några dagar och sett den vanskötta egendomen och dess försummade befolkning skall du förstå det.»

»Får du gå utom järngrindarna?»

»Får! Hvem skulle hindra mig?»

»Staffan.»

»Staffan, min tjänare?» utbrast Henrik alltmer förvånad. »Så underligt du spørjer.»

Harald undvek sin väns förundrade blick och försökte afleda hans väckta misstankar genom skämt.

»Ja, han tyckes hafva så svårt för att öppna grindarna, jag minnes, hvilket besvär du hade att slippa in första gången, och tänkte det möjligen var dig lika ansträngande att komma ut nu. Hvarför rifver du ej ned staketet? Du var ingen vän af det vid första bekantskapen.»

»Jag har insett, att det är nödvändigt.»

»Och hvarför? Är det någon här, som ej får slippa ut, eller någon utanför, som ej får slippa in?»

»Båda delarna. Du är den första, som fått sätta din fot inom slottets murar, sedan jag kom hit.»

»Bor här då en hemlighet jämte dig?»

Henrik jakade.

»Och jag beder dig», tillade han, »att ej söka utforska den. För vår vänskaps skull, lofva mig det!»

Harald gaf tigande sitt handslag.

»Är hemligheten din?» frågade han.

»Den har blifvit det.»

»Hvems var den då i första hand? Din fars?»
sporde Harald hastigt, och det lyste som af nytändt hopp i hans ögon.

»Du har frågat nog nu.»

Men Harald stod ej att hålla tillbaka. Han sprang upp och lade båda händerna på Henriks axlar.

»Säg mig, är det en brytning mellan dig och din far?»

»Ja.»

»Och hemligheten är därtill orsak?»

»Du har gissat rätt», medgaf Henrik och kunde ej förstå det uttryck af lättnad och glädje, som denna sorgliga omständighet framkallade i den unge grefve Haralds drag.

»Då är du här af fri vilja?» utbrast han.

»Visst är jag så. Trodde du jag var fånge?»

»Jag befarade det.»

»Fängslad af hvem?»

»Af din far.»

»Af min far? Och af hvad skäl?» sporde Henrik alltmer förvånad.

»Af det skäl han uppgifver.»

»Jag förstår dig inte. Tala ut!»

»Du kan väl tänka dig, att ditt plötsliga försvinnande ur världen väcker undran och berättigade frågor, som din far måste besvara.»

»Annat har jag ej väntat. Nå, hur besvarar han dem?»

»Han låter påskina, att du ärft din moders sjukdom och måste vårdas.»

»Ah, nu förstår jag», sade Henrik och tänkte på hvad fadern sagt om medlet att förtaga all verkan af sonens ord, om denne skulle vilja förråda hemligheten. »Och du har satt tro till denna lögn?»

»Icke så odeladt. Det föreföll mig misstänkt, att din far ej vill uppgifva namnet på din vistelseort.»

»Blifver han trodd af alla andra?» sporde Henrik.

»De flesta tro honom naturligtvis; men han säger ej öppet, att det är så illa med dig, och han begagnar ej det uttryck jag använde. Han talar blott om, att din hälsa blifvit klen och att du plötsligt måst resa bort att vårdas. Det är blott detta enda ord: vårdas, som häntyder på af hvad art din sjukdom skall föreställas vara.»

»Jag undrar alls icke på att min far blir trodd», sade Henrik. »Mitt försvinnande ur världen måste ju förefalla vanvettigt för dem, som ej känna orsaken, och det gör endast min fader. Jag inser nu, hur fullständigt jag bränt mina skepp. För mig är det ej värdt att se tillbaka mer.»

»Säg icke det. Vänd åter, och alla skola se, att de misstagit sig.»

»Jag kan ej.»

»Det måste vara en mäktiga mörk hemlighet.»

»Ja, den är mörk, men fråga icke mer. Minns ditt löfte!»

»Skatta dig lycklig, att jag ej är en kvinna, ty

då gaf jag mig ingen ro, förrän jag lurat ur dig allt hvad du döljer för mig», sade Harald.

En hastig rörelse förrådde sig vid dessa ord i Henriks drag.

»Simson bör vakta sig för Delila, annars stjal hon hans hemlighet och kraft», mumlade han.

»Är det därför du öfvergifvit din fästmö utan förklaring?» frågade Harald.

»Till stor del», svarade Henrik med en förrädisk darrning kring munnen. »Har du sett henne?»

»Ja», svarade Harald och tillade tvekande, då han mötte den andres hungrande blick: »Hvarför öfvergaf du henne? Var det verkligen nödvändigt?»

»Tror du jag annars gjort det? Men hvarför frågar du så? Är hon . . . har hon . . .?»

»Hon är mycket förändrad.»

»På hvad sätt?» frågade Henrik kort. Han hade svårt att behärska sin sinnesrörelse.

»Hon är liflig och uppsluppen och vackrare än någonsin, men hennes glädtighet har alldeles förlorat sin barnsliga friskhet och i stället fått något konstladt och vildt. Hennes ögon, som alltid varit så bedårande och varma, hafva fått något brännande i sig nu. Det märkes, att hennes goda ande vikit ifrån henne med dig. Kan du ej söka återvinna henne?»

»Därtill har jag ingen rättighet nu.»

»Hvarför icke?»

»Jag kan ej lämna denna plats, och döm själf, om hon skulle kunna trifvas här.»

»Om hon har dig kär.»

»Hon har mig ej tillräckligt kär för att gifva ett slikt offer. Dessutom skulle hon utforska hemligheten.»

»Vore det då så farligt, om din maka visste det du måste dölja för andra?»

»Hon skulle förråda det, lika visst som att jag icke gör det. För öfrigt är det förspildt att mer tala om detta, ty en förbannelse, som jag ej förskyllt, hvilar öfver mig, och förr än den är häfd, beder jag ingen dela mitt öde. Men när du råkar Maj Brette, gif henne då en hälsning från mig, bed henne förlåta. Säg, att jag ej kunnat handla annorlunda, att vårt öde och ej min vilja skilt oss åt. Och säg henne, att — — nej det är icke lönt.»

»Jo, gif mig hälsningen fullständig.»

»Det kan hända, att jag skall kunna återvända någon gång, men det är så ovisst, så säg ingenting därom.»

»Jo det skall jag, så sant jag lefver. Så mycket skall din hälsning alltid åstadkomma, att din faders falska uppgifter ej skola förvilla henne mer. Hon blir dig då trogen, tills du kommer åter, och det gör du snarligen, ty förbannelsen, ja den finnes säkerligen endast i din inbillning.»

Harald Bråås glada natur tog åter ut sin rätt. Han begynte förtälja om åtskilligt från den yttre världen, och Henrik hörde stillatigande på.

»Men här sitter jag nu endast och talar om mig själf, medan jag brinner af nyfikenhet att få höra, hur du lefver ditt munklif», utbrast den muntre ynglingen till sist. »Hvad har du där till exempel? En bibel? Nå ja, det passar ju icke illa för en munk.»

»Andra än munkar kunna läsa den», anmärkte Henrik.

»Ja visst ja, det må jag veta. Men säg mig, blifver man ej svårmodig af den?» frågade Harald Bråå.

»Nej, tvärt om. Blott genom den kan en kämpande ande få en aning om seger. Hvert man ser i det mänskliga lifvet, mötes man af idel uselhet. Bibeln ensam väcker åter ens slocknande tro på idealet. Guds befallningar måla där dess storartade bild drag för drag. Och det brinnande begär, som dess åsyn tänder hos mig att forma min ande därefter, ger lust för och innehåll åt ett lif, som annars vore utan allt intresse.»

Henrik talade med eld och öfvertygelse. Harald Bråå lyssnade med ett uttryck af undran i sina öppna drag och nästan barnsligt glada blick.

»Ser du uselhet hvarthelst du vänder dig?» frågade han. »Jag tycker, att det finnes goda och älskvärda människor öfverallt. Naturligtvis hafva de sina fel, men jag själf är ju heller inte fullkomlig. Med dig är det dock en annan sak, du är bättre än de flesta och får därför också hafva större fordringar på andra.»

»Jag är ej fullkomlig», sade Henrik allvarsam, »vore jag det, skulle jag lyckats bättre i mitt lifsvärk. Det fattas mig ännu något, fast jag icke vet hvad, men antagligen fordras det mer nit och större offer, än jag hittills bringat. Jag känner, att det ännu återstår mycket för mig att kufva i min kropp och själ. Ju flera år af själfukt jag får bakom mig, ju större blir min makt öfver mina medmänniskor.

»Är det bibeln, som ingifvit dig dessa tankar?»

»Till stor del.»

»Få alla, som studera den, likartade tänkesätt?»
frågade Harald Bråå med märkbar oro.

»Jag vet icke, men skulle dock hålla det troligt. Hvi spörjer du så? Har du själf begynt läsa bibeln och känna fruktan för dess kraf?»

»Ja . . . nej . . . det vill säga . . . det är icke mig själf jag egentligen tänker på nu», svarade Harald rodnande under sin väns blick. »Du har då ett sätt att se på en, som om du såge genom märg och ben!» utbrast han otåligt och begynte gå af och an i rummet för att dölja sin förlägenhet.

»Du har en hemlighet du också», anmärkte Henrik och följde honom med blicken.

»Naturligtvis vet du den, utan att jag yppar den», svarade Harald halft förtretad.

»Nej, jag kan icke läsa tankar.»

»Det var väl det. Min hemlighet får du ej ana, då jag ej får veta din.»

»Du är förälskad», framkastade Henrik.

»Sade jag ej, att du kunde se det?» utbrast Harald häpen och tvärstannade i sin promenad fram och åter.

»Nu förrådde du dig. Jag endast gissade», sade Henrik småleende.

»Det betyder intet. Ej behöfver jag skämmas för att jag älskar en söt flicka, som tillika är en ängel. Min enda oro är, att hon skall blifva det för mycket.»

Henrik betraktade sin väns strålande ansikte nästan medlidsamt.

»Se till, att hon ej dårar dig», sade han. »Kärleken bedrager så lätt, man bör ej tro någon, som man ej pröfvat.»

»Jag har ingen lust att pröfva henne, jag vill allenast, att hon skall hålla af mig och vara hvad hon är: söt och glad och vänlig.»

»Men om hon blir sorgsen och nedstämd?»

»Så skall jag trösta henne.»

»Är det för hennes skull du är orolig? Är det hon, som läser bibeln?» frågade Henrik plötsligt.

»Se, vet du icke allt, utan jag talar om det för dig?»

»Det är ej svårt, du är genomskinlig som glas.»

»Detsamma var du också förr, men nu är det förbi.»

»Sota ett glas och du kan ej se igenom det. Den mörka hemligheten har förändrat mig, jag är ej öppen mer», sade Henrik med en suck, men tillade strax i en annan ton: »Hvad heter din hjärtans kär?»

»Barbara Brette.»

»Ah hon!» utbrast Henrik och lyste upp. »Ni passa förträffligt. Att jag aldrig förr tänkt därpå! Äro ni trolofvade?»

»Jag har fått hennes faders tillåtelse att tala med henne, men har ej vågat göra det ännu. Och ingen utsikt är det till att hon kommer att fria, så jag vet inte hur det skall gå», sade Harald med så komisk förtviflan, att han för tredje gången lockade det sällsynta leendet i den unge grefve Falkenhorns drag.

»Du plägar just icke vara så buskablyg annars», anmärkte denne.

»Men hon gör mig så angenämt blyg, just emedan hon är så intagande», svarade Harald och begynte utgjuta sig öfver Barbaras fullkomligheter.

Några dagar stannade Harald Bråå som gäst på Vallargärde, och hans glada sinne utöfvade det mest välgörande inflytande på hans dystre värd. De företogo tillsammans långa ridturer på det vidsträckta godset, och Henrik utvecklade därunder sina planer för egendomens förbättrande och folkets höjande.

Harald höll sitt löfte att ej söka utforska den hemlighet, som kastade sin skugga öfver Henriks lif. När han reste, hade han därför ingen aning om Mari Ersdotter. Sara hade noga åttlydt sin husbondes befallning och tagit ut den sjuka, endast då de unge herrarne lämnat slottet för längre utflykter.

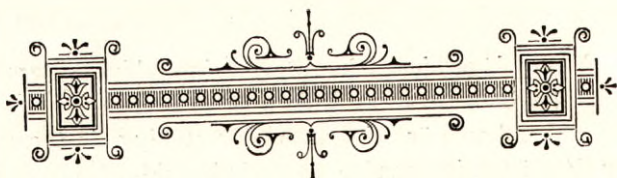
»Nu far jag till Skarås och framför din hälsning till Maj Brette», sade Harald Bråå vid afskedet.

»Kom ihåg att du för ingen nämner något om min vistelseort», bad Henrik ifrigt. »Endast du får besöka mig här.»

»Och jag kommer för visso snart igen. Nu skall i alla fall din far få en, som motsäger honom.»

»Det nyttar intet. Låt honom säga, hvad han vill. Jag är afskild från världen och frågar inte efter, hvad som där säges om mig», sade Henrik Falkenhorn stolt och dyster.

SJUNDE KAPITLET.

Barbara.

Harald Bråå red till Skarås och blef hjärtligt emottagen i major Brettes hus. Men där voro flera gäster, hvarför han ej så snart han hoppats fick tillfälle att tala enskildt med någon af husets unga döttrar. De voro nämligen ständigt upptagna af sina värdinneplikter, hvilka båda fyllde olika hvardera efter sin natur.

Maj med sitt lifliga sinne satte i gång än det ena, än det andra nöjet och roade alla med sina infall. Kring henne skockade sig herrarne, och hon tog emot deras hyllning som en helt naturlig gård åt sin skönhet. Skämt och skratt flödade öfver hennes läppar, och de trolska ögonen tycktes hafva en särskild, talande blick för hvar och en. Harald Bråå gaf akt på henne och tolkade den upphetsade lifligheten och koketteriet som något påtaget för att dölja den inre smärtan. Den hjärtegode ynglingen trodde

alla om det bästa. Han längtade att hviska henne Henrik Falkenhorns namn i örat och därmed bannlysa blickens falska skimmer. Men han fick vänta på det efterlängtade tillfället.

Han såg sig om efter Barbara, och hjärtat klapade varmare.

Hvad var det väl, som drifvit henne att uppsöka den minst tilltalande medlemmen i sällskapet, en gammal, skintorr fröken, skydd af alla för sin svåra döfhets skull? Den stackars varelsen tinade upp inför den unga flickans vänlighet. Barbara pratade otvunget och så högt, att den döfva till sin stora glädje hörde henne utan svårighet.

Liksom fattad af en magnetisk kraft drog sig Harald Bråå långsamt men säkert bort till det hörn, där Barbara satt. Med högljudd röst blandade han sig i samtalet och gjorde sig snart så angenäm för den gamla fröken, att Barbara ansåg sig kunna gå till andra och lämna henne åt honom. En tacksam blick ur klarblå ögon, hvarmed han belönades, när hon gick, tröstade honom nästan öfver förlusten af hennes närhet.

Under samtalet med den döfva fick han reda på, att denna vurmade för berömda mäns namnteckningar. Påminnande sig, att han händelsevis hade i sin ägo ett papper, undertecknad af en bland samtidens store, Karl von Linné, erbjöd han sig att visa henne detta. Hon blef förtjust, och han steg upp och gick till sitt rum för att hämta det.

I trappan höll han alldeles på att stöta ihop med Maj Brette.

»Åh, jag tror vi hardt när sprungit i hvarandras famn!» utbrast hon med ett ystert skratt.

Han såg sig hastigt omkring och fann, att de voro allena.

»Fröken Maj, jag har en hjärtlig hälsning till eder», sade han genast, och hans hjärta begynte häftigt klappa.

Hon log uppmuntrande och förväntansfullt.

»Från hvem?»

»Från Henrik Falkenhorn.»

Leendet försvann ögonblickligen. Harald såg hennes förändrade ansiktsuttryck och undrade från hvem hon egentligen väntat, att hälsningen skulle vara.

»Jag har träffat honom», sade han, »och han är ej sjuk, som det säges.»

Majs läppar darrade lätt, och de fina näsvingarne skälfdes af sinnesrörelse, men hon sade intet, och han fortfor, ifrig att förjaga dessa tecken till vrede:

»Han bad er förlåta honom. Han älskar er . . .»

»Gör han?» afbröt Maj och rätade på sig till sin fulla längd. Ändtligen hade hon återfått talförmågan. Hvad hon innerst befarat, trots grefve Falkenhorns förklaringar, var då sant: Henrik hade svikit. Han var ej sjuk, det fanns således ingen ursäkt för hans handlingssätt. Hon mätte den unge grefven framför sig med flammande blickar. »Hvad angå mig Henrik Falkenhorns känslor? Jag har brutit med honom för allan framtid, säg honom det och tillägg, att jag hatar och föraktar honom!»

Efter att hafva utslungat dessa ord lämnade hon hastigt den sorgligt öfverraskade Harald Bråå.

Den gamla, döfva fröken fick vänta en god stund på den utlofvade namnteckningen, och när den unge mannen ändtligen kom med den, undrade hon, om där kunde ligga någon trolldom i papperet, så förändrad var hennes nyss så glade och älskvärde kavaljer, sedan han fått det i sina händer. Hon följde riktningen af hans blick och trodde sig hafva upptäckt orsaken till hans tankspriddhet. Han såg på Maj, som stod midt i en grupp af herrar och koketterade fint, men hänsynslöst på samma gång. Den gamla drog sina egna slutsatser. Hon betraktade medlidsamt den unge mannen vid sin sida och slog honom lätt på armen. Han spratt upp ur sina sorgsna tankar och bad tusen gånger om ursäkt, utan att veta för hvad.

»Vänd ni edra blickar åt annat håll, min bäste, unge grefve», sade hon med ett leende af innerlig välvilja, men hennes ord skuro honom i hjärtat för vännens skull.

Tidigt följande dag, medan det ännu var mörkt, vaknade Harald och steg genast ur sängen. Han hade kommit under fund med Barbaras morgonfriska vanor och hoppades nu kunna draga nytta däraf.

Därute brunno stjärnorna ännu, och den frusna snön knarrade under Haralds fot, när han långsamt gick framåt trädgårdsgången. Slottet låg till största delen tyst och mörkt, blott i tjänstfolkets afdelning rådde ett vaknande lif.

Ur ett fönster i öfre våningen lyste ljus. Harald såg upp emot det och glömde därvid alldeles kölden, som bet i öron och kinder. Ljuset släcktes, och en kort stund därefter öppnades en liten sidoport, och

Barbara trädde ut. Hon var iklädd en pälskofta och mössa af samma skinn. Efter henne följde trotjänaren Ralph, bärande en lanternä och en mindre korg.

»God morgon, fröken Barbara!»

Hon spratt till, men smålog, då hon vid lanternans fladdrande ljus igenkände Harald Bråå.

»Att grefven är så tidigt uppe!» sade hon och räckte honom handen till hälsning.

»Kan jag ej få intaga Ralphs plats för denna gång?» bad han och tillade hastigt, då han såg henne tveka: »Jag har något märkligt att meddela eder, min fröken, något som är af stor vikt för två af våra närmaste.»

»Men . . .» invände hon och såg tveksam på korgen, som Ralph bar.

Harald Bråå märkte detta och tog muntert både den och lanternan från den förvånade gamle trotjänaren.

»Nej, gref Bråå, lämna det där åt Ralph, jag går ändå icke utan honom, men ni må följa mig», sade Barbara.

Hennes ton var blyg, men afgörande, och Harald gaf om än motvilligt korgen tillbaka åt Ralph. Lanternan behöll han dock.

Tillsammans gingo så de båda unga ut i vinternatten, medan Ralph följde efter på flera stegs afstånd.

»Hvart bär det af?» frågade Harald, glömmande allting annat för sällheten af att befinna sig så godt som allena med Barbara, ty Ralph kunde icke höra deras samtal.

»Ned till byn. Jag har sjukt allenast i tre stugor för tillfället, och det är väl, då jag inte har så mycken tid för mig själf just nu», svarade hon med en glädttig klang i sin friska röst.

Han betraktade henne förstulet från sidan. Hon gick med säkra, elastiska steg, hvarje rörelse tydde på ungdom och hälsa. Frisk var rodnaden på den runda kinden, och välvårdadt var det ljusa, tunga håret, som i långa vågor syntes nedanför pälsmössan, döljande öfre hälften af örat. Den lilla fina, svagt uppåtsträfvande näsan hade sin naturliga färg trots den bitande kölden, och de klara ögonens rena och goda blick gjorde den unge mannens hjärta varmt.

»Hvad var det gref Harald ville meddela mig?»

Med denna fråga väckte hon honom ur hans betraktelser.

»Jag har sammanträffat med Henrik Falkenhorn», svarade han beslutande sig för att gå rakt på saken.

Hon tvärstannade.

»Hvar?» frågade hon full af ifver och intresse.

»Det törs jag icke säga, jag har gifvit ett löfte att inte förråda det», svarade han i en ton, som om han ville urskulda sig.

»Är han mycket sjuk?»

»Nej.»

»Men morbror säger det!» invände hon förvånad.

»Han är alls icke sjuk.»

»Men då skulle morbror narras, och hvarför?»

»För att dölja, att det är en brytning mellan honom och Henrik. Orsaken känner jag ej. I för-

tviflan och harm har Henrik plötsligt öfvergifvit allt till och med sin trolofvade, som han ändå älskar.»

»Stackars Maj!» sade Barbara sakta och återtog sin vandring. »Var det han, som öfvergaf henne, då har jag svårt att förlåta honom, ja det blir mig hardt när omöjligt.»

»Om fröken Barbara blott finge se honom, skulle ni inse, att han inte gjort det för ro skull.»

»Men hvarför gjorde han det då?»

»Han erkände så mycket för mig, som att det hvilat en förbannelse öfver hans släkt, och därför kan han ej göra fröken Maj till sin maka, hon skulle då drabbas af den.»

»Mig tycks, som om förbannelse vidrört henne i alla fall. Stackars Maj, smärtan har förvandlat henne!» sade Barbara sorgset.

»Henrik sände en hälsning till fröken Maj», återtog Harald, »men när jag framförde den till henne i går, ville hon platt intet mottaga den.»

»Hon tål ej höra hans namn nämnas, vi undvika det därför alltid.»

»Skulle ej fröken Barbara ändå vilja åtaga sig att framföra hans hälsning och urskulda honom. Till sin syster törhända fröken Maj skall lyssna hellre än till mig. Det gör mig så ondt om Henrik, han lider oskyldigt. Jag kan gifva min heder och mitt lif på att han handlar endast efter de ädlaste bevekelsegrunder.»

»Säger gref Harald det?» utbrast Barbara och såg upp i hans ansikte med en blick, full af lättnad och tacksamhet. »Jag vill så gärna tro allt godt om

Henrik, som jag städse beundrat. Nu kan jag det på edert hedersord. Om ni visste, hvad ni gör mig glad, gref Bråå! Hur lydde Henriks hälsning?»

Haralds ögon strålade, då han hörde dessa tillitsfulla ord från hennes läppar. Han upprepade hvad Henrik bedt honom säga Maj, och slutade med den bönen att Barbara måtte göra allt för att beveka sin syster. Hon lofvade det.

»Vi två skola återföreنا dem», sade hon hoppfullt.

Hon längtade att få höra om den försvunne barn-
domsvännen, och Harald berättade henne så mycket han kunde.

Deras samtal afbröts emellanåt, när de kommo till de stugor Barbara skulle besöka. Då gick gamle Ralph fram och räckte henne korgen, som hon tog med sig in, medan Harald Bråå och tjänaren stannade utanför. När hon återkom, fortsatte de sin väg som förut återknyttande samtalet, där det blifvit afbrutet. Det låg något obeskrifligt härligt för Harald i denna förtroliga vandring, han önskade, att den aldrig skulle taga slut.

Då de voro på hemvägen, öfvergick vintermorgonens kulna mörker till skymning. Lanternan ansågs snart öfverflödigt och släcktes. De unga fortsatte sin väg i den tidiga dagern. Öfver dem bleknade stjärnorna en efter en, kölden tilltog i gryningen, och snön skrek under fötterna.

»Denna färd skall jag icke snarligen glömma», förklarade grefve Bråå, då han vid slottets trappa fattade Barbaras hand.

Hon rodnade lätt, tackade för hans beskydd och sällskap och gick före honom in.

Utän att vara det minsta prydd hade Barbara en så naturlig värdighet, att den tilltagsne, ofta öfverdådige ynglingen blef blyg och försagd, allt under det hans kärlek växte djupare in i hans väsen förädlade detsamma.

Under de följande dagarna afreste de flesta gästerna, men Harald Bråå dröjde kvar.

En morgon vid frukostbordet lade han märke till, att Barbara för ovanlighetens skull såg nedstämd ut, och hennes ögon buro spår af tårar. Han brydde ifrigt sin hjärna för att uppfinna någon anledning att få ett enskildt samtal med henne och så komma åt att fråga om orsaken till hennes bedröfvelse. Till hans stora förvåning kom hon själf honom till hjälp.

»Ni önskade här om dagen, att jag skulle lära eder väfva, gref Bråå», sade hon med ett försök att le sorglöst, hvilket gick honom till hjärtat. »Vill ni följa mig upp till min väfkammare, så skall jag gifva eder en lektion?»

Han lät ej säga sig detta två gånger. Hon gick före och visade vägen upp till ett litet gladt och ljustrum på vinden, enkelt men nätt möbleradt. Luften kändes, som om aldrig ett dammkorn funnits därinne, allt var så putsadt och rent. Genom fönstret såg man ut öfver ett härligt vinterlandskap med frusen sjö och snötyngd skog. Solen kastade ett bländande ljus däröfver. Dess strålar föllo obehindradt in i rummet, upplysande dess minsta vrå och förgyllande Barbaras ljusa hufvud. Hon hade vid inträdet lämnat

dörren öppen ut till ett större vindsrum, där fru Ingrid gick och öfvervakade tjänstflickornas väfning och spånad.

Den unga flickan tog plats i väfstolen och begynte förklara dess hemligheter för Harald Bråå. Han gjorde ett ärligt försök att höra på, men uppfattade blott en sorgsen klang i den älskade rösten.

»Ni är bedröfvad i dag, fröken Barbara», sade han plötsligt.

»Hör det väl hit?» frågade hon undvikande, då hon ej var nog färdig med sin själfbehärskning för att omtala orsaken till sin bedröfvelse. Hon försökte le, men det ryckte förrädiskt kring munnen.

»Visst gör det så. Tala om för mig, hvarför ni är så sorgsen», bad han ifrigt.

»Jag har talat med min syster om Henrik», svarade hon, med all sin viljekraft förjagande gråten, som ville fram vid blotta minnet af detta samtal.

»Nå?» frågade han, ögonblickligen fattad af samma intresse, som kommit henne att förgäta sin blyghet och söka ett ostördt samtal med honom.

»Hon vill inte lyssna till mig mer än till eder. Törhända allt ännu kunde blifva godt emellan dem, om Henrik komme själf», sade Barbara.

»Så var ock mitt råd till honom, men han förklarade sig ur stånd att följa det», svarade Harald nedslagen.

»Det blir icke godt med mindre, min syster är stolt, han måste ödmjuka sig i stoftet för henne efter detta, innan hon förlåter.»

»Henrik är också stolt», anmärkte Harald i samma nedslagna ton.

Barbara såg, att han hoppats mycket på henne, och det gjorde henne så innerligt ondt att hafva svikit denna hans tillit.

»Jag gjorde mitt bästa att beveka henne», försäkrade hon.

»Därpå tviflar jag ej ett ögonblick», svarade han.

»Hvad skola vi nu göra? Hvar finnes då Henrik?» frågade hon otåligt, men tillade genast, då hon mötte den unge mannens blick: »det var ju så sant, ni får icke säga det. Men det är hårdt detta, hvarför rymmer han så här?»

»Det ser mörkt ut», medgaf Harald. »Det är ej godt, när kärleken tryter.»

»Men han säger sig ju älska henne?»

»Det är hennes kärlek jag menar, som tryter», sade Harald.

»Sårad kärlek kan stundom bete sig som hat», sade Barbara tankfullt.

»Men huru skall den då blifva läkt?»

Barbara skakade tigande på hufvudet. Efter en stunds tystnad frågade hon:

»Vet ni något om den släktförbannelse Henrik talade om?»

»Icke annat än att den tynger tungt på hans skuldror och har alldeles förändrat honom.»

»Vet han då icke, att det finnes en, som borttager förbannelse?» frågade hon sakta.

»Hvem menar fröken Barbara?»

»Jesus Kristus», svarade hon med en lätt rodnad.

Den unge mannen betraktade henne med en blandning af undran och vördnad.

»Jag vet icke, om Henrik Falkenhorn känner honom så, dock skulle jag knappast tro det», sade han.

Hon såg upp med en sorgsen blick.

»Hvarför tror ni icke det?» frågade hon.

Harald Bråå stod svarslös. Han förmådde ej kläda i ord sin tydliga förnimmelse af olikheten mellan Henriks och Barbaras lefnadstro. Han kunde ej säga, hvori denna olikhet bestod. Bådas tro var ju grundad på bibeln, men den förstnämndes tycktes honom full af disharmoni, den senares däremot idel harmoni. Hvad var orsaken? Harald funderade på detta, och den unga flickan framför honom såg upp i hans ansikte väntande svar.

Då inträdde fru Ingrid.

»Jag trodde du höll på att lära grefve Bråå väfva», sade hon.

Barbara spratt till och rodnade.

»Vi talade om Henrik Falkenhorn», sade hon, ursäktande sig inför den tillrättavisning, som låg i styfmoderns röst.

»Hvad om honom?» frågade fru Ingrid hastigt med en forskande blick på Harald, som tydligen kände sig besvärad däraf.

»Har ni träffat honom, gref Bråå!»

Det var något i hennes röst, som sade den unge mannen, att hon visste åtskilligt. Han jakade och blef säker på, att han gissat rätt, då hon icke frågade något vidare.

»Gref Bråå säger, att Henrik ej är sjuk», upplyste Barbara.

»Hvad har grefve Bråå mera sagt?» frågade fru Ingrid med en viss skärpa.

Harald sade henne detsamma, som han sagt Barbara.

»Vet min mor, hvar Henrik vistas? Gref Bråå har gifvit ett löfte att icke omtala det», sade Barbara, förundrad öfver den ringa förvåning den unge grefvens underrättelser väckte hos styfmodern.

»Du får inga frågor göra mig, utan stäfja din nyfikenhet och äfven hålla inne med hvad du vet i denna angelägenhet», sade fru Ingrid strängt. »Hör du mig?»

»Jag skall lyda», lofvade Barbara, men de blå ögonen sågo bekymrade från det ena allvarsamma ansiktet till det andra.

Med en suck vände hon sig mot väfstolen och lekte tankspriddt med skytteln. Hemligheter utgjorde en plåga för hennes öppna natur. Dessutom kände hon sig ej så litet förödmjukad af att ha blifvit tillrättavisad i grefve Bråås närvaro.

ATTONDE KAPITLET.

Ljudande malm.

Det blef vår, innan Harald Bråå ånyo besökte Vallargärde.

»Kommer du för att bjuda mig på bröllop?» frågade Henrik Falkenhorn.

»Så förhåller det sig. Du gissar rätt som alltid», svarade Harald.

»Men du ser ej ut som en lycklig brudgum», anmärkte Henrik.

Harald vände bort blicken förlägen om svaret.

»Hafva redan illusionerna bleknat?» frågade Henrik medlidsamt.

»Om Barbara har jag aldrig hyst några illusioner, hon har varit och är alltjämt för mig den bästa verklighet. Det är icke för min egen skull utan för en annans, som jag är allvarsam.»

»Säg ut hvad du har på hjärtat!» uppmanade Henrik med en tydlig förkänsla af att den sorgliga nyhet han skulle få höra rörde honom.

»Det blir dubbelbröllop på Skarås midsommaraftonen i år», svarade Harald och gaf den andre en blick full af deltagande oro.

Henrik satt orörlig som en bildstod och förändrade ej en min.

»Du är den ene brudgummen, men hvem är den andre?» frågade han med onaturligt kall och lugn röst.

»Min broder Johan.»

Henriks mörka ögon flammade till, men han sänkte blicken och bet ihop tänderna för att hindra de hätska känslorna att kläda sig i ord. Efter ett par minuter höjde han åter hufvudet, och hans blick var behärskad.

»Du framförde ej min hälsning?» frågade han.

Harald, som af deltagande för vännen glömde sin egen lycka, berättade om sina och Barbaras fåfänga försök att beveka Maj.

»Beskrif henne sådan hon nu är!» bad Henrik i befallande ton.

Harald lydde. Som han visste, att Henrik hellre lyssnade till den bittraste sanning ouppblandad med försonande tillägg, än han såg sina känslor skonade, framställde Harald Barbaras syster sådan, som han själf såg henne numera, sedan hon genom sin förlofning med hans lättsinnige broder visat, åt hvilket håll hennes smak låg.

»Men jag håller ändå före, att om du själf uppsökt henne, hade allt nu varit annorlunda och hon bättre», slöt han.

»Tror du då, att hon nöjt sig med den halfva förklaring, hvilken varit allt jag kunnat gifva? Tror

du, att hon verkligen skulle följt mig hit till ödemar-
ken, äfven om hon förlåtit mig? Nej aldrig! Om jag
gjort mig till hennes slaf, yppat hvad jag måste dölja,
samt öfvergifvit den plats, vid hvilken plikt och sam-
vete binda mig, då kanhända drottningen skänkt mig
sin nåd, men jag anser den icke värd det priset. Maj
är förlorad för mig, hon må fara som hvarje annan
bleknad illusion!»

Henriks ögon blixtrade, och hans läppar skälfdes
smärtsamt, men uppjudande all sin viljekraft gjorde
han våld på sin rörelse.

»Vill du följa mig på en ridtur kring godset?»
frågade han. »Jag vill visa dig de förbättringar jag
redan gjort, samt utveckla för dig mina planer. Om
världen utanför Vallargärde tala vi ej, med den har
jag intet att skaffa. Majs bröllop får stå utan mig,
så vida jag ej infinner mig för att spela rollen af den
döde riddaren, som bortför den trolösa bruden i sin
kyliga famn.»

Den skärande bitterheten i Henriks ord berörde
Harald Bråå ytterst pinsamt.

»Slut dig ej inom dig själf så!» bad han. »Du
har ingen uppriktigare vän än den du ser framför dig
här, du kan lita på mig som på dig själf. Den börda
du bär är dig för tung, låt mig dela den!»

»Jag tviflar ej ett ögonblick på dig», svarade
Henrik, lade armen om grefve Haralds hals och drog
honom sakta med sig ut ur rummet. »Men det, som
tynger mig till jorden, måste och vill jag bära allena.
Jag släpper ej min börda, ty jag är en man. Be-
kymra dig icke om mig och låt ej min dystra skep-

nad kasta skugga öfver din och Barbaras lycka. Låtom oss förgäta det förflutna och det tillkommande för att sysselsätta oss med det närvarande! Då vill jag först omtala för dig, att jag blifvit skolmästare. Jag lär mitt folk läsa. De komma rätt flitigt och våga ej annat för trolldomen i min blick, som de frukta, män, kvinnor och barn. Jag lär dem läsa och talar till dem, jag lär dem bibelns sanningar, Guds lagar. De darra, men de börja lyda mig. Brännvinet flödar numera helst i smyg, och min vaksamhet fördubblas. De bli bättre och lyckligare mot sin vilja, de dåraktiga! Världen är full af dårar, vet du det? Dårar, som söka sin lycka i synd, dårar, som glömma Gud.»

Henrik talade med uppskrufvad ifver, som om han varit rädd att öfverröstas. Harald lyssnade beklämd. Hvar manne detta skulle sluta? Var ej känslösträngen spänd för hårdt, och måste den ej snart brista sönder med ett skärande ljud?

Grefve Bråås besök på Vallargärde blef denna gång mycket kort. Redan följande dag afreste han.

Henrik fördjupade sig med feberaktig ifver i studier och arbete. Han var redan så lärd som någon präst och skulle med lätthet kunnat taga höga examina, om hans planer gått åt det hållet.

Från morgon och till kväll var han upptagen af rastlöst arbete. Då han ej läste, ägnade han sig åt folkets uppfostran. Han var en sträng herre, som ej såg genom fingrarna med något fel, och därför var han storligen fruktad. Som ju ock helt naturligt var, hade han ej kunnat undgå de värsta sällarnes fiend-

skap. Men hans stora kroppsstyrka och aldrig svikande mod imponerade på dem. En karl, som en gång gått bröstganges tillväga mot sin unge herre, hade, träffad af dennes knutna hand, fallit sanslös till marken. En afton hade tre slagskämpar följt efter grefve Henrik i afsikt att piska trolldomen, d. v. s. lifvet ur honom. Hastigt hade han då vändt sig om och stått där hög och rak, fixerande dem med sin oförfärad blick och uppmanande dem att sätta sin hotelse i verket. De hade alla tre förblifvit overksamma, ingen hade vågat gå först emot honom, och han hade blott med ett steg framåt drifvit dem alla tre på flykten. Genom dylika tilldragelser, som berättades och utlades, befästes allt mer och mer den tron, att unge grefven var hård, ingenting kunde skada honom och ingen kunde motstå honom.

Under den närmaste tiden efter Harald Bråås besök lefde Henrik i den bittraste inre kamp. Han försökte stålsätta sig mot allt, som gör sinnet vekt. Hans förakt för kärleken stegrades, och han betraktade med öfverlägsen ironi hvarje yttring däraf.

Men i hans närhet lefde en varelse, som omedvetet hindrade den unge mannens hjärta att hårdna till sten, och det var hans vansinniga moder. Hennes öfvergifna hjälplöshet och hennes tydliga beroende af att dagligen se honom och höra honom tala milda ord till henne underhöll alltjämt i hans inre en ständigt flödande källa af ömhet, hvilken annars sinat ut af brist på näring.

Midsommarafonen kom, dubbelbröllopsdagen på Skarås. Henrik sökte förgäfves kufva den oro, som

brände hans själ. Hela dagen satt han vid boken. Gång på gång måste han dock atbryta läsningen, det sjöd som af feber inom honom. Då gick han in till sjuklingen, lade hennes svala hand på sin bul-tande tinning och såg in i hennes ögon, hungrande efter en glimt af förstånd i dem eller blott en ljusning af tillfredsställelse vid hans åsyn. Han hviskade sakta: »moder!» Och han försökte tänka på, att det var för hennes skull han offrat allt, för henne, hvars lif var mer ödelagt än hans. I denna stund afundades han henne vansinnets barmhärtiga mörker, som utestängde den brännande smärtans strålar.

På aftonen red han långt bort och öfverskred Vallargärde gräns. Först sedan den ljusa, skugglösa midsommarnatten bredt sin genomskinliga slöja öfver skog och sjö, red han hemåt.

Sprittande dansmusik ljöd genom natten. Muntert glam och skramlet af träskor mot golf rörde sig i takt därefter. Den minst fattige bonden på Vallargärde gifte bort sin dotter, och snart skulle kronan dansas af bruden. Trakteringen var god, och på brännvin sparades ej. Den gamle prästen var med och trallade en visa. Gästerna voro många och dansen gick med lif och lust. De fattigaste jäntorna, som ej ägde träskor, dansade på bara fötter och spel-männen gjorde sitt bästa. Jan Erik satt där också med sitt nya blåsinstrument, som ljöd likt en ängels basun, påstod bruden. Just som hon ropade detta, trädde en hög gestalt öfver tröskeln in i det kvafva, folkuppfyllda rummet. Musiken tystnade, glammet upphörde och dansen afstannade. Den objudne gästen

var grefve Henrik Falkenhorn. Han fäste sin blick på bruden, som begynte darra.

»Rätt sade du, men vet du hvad ängelns basun förkunnar?» frågade han och gick genom den undanvikande mängden fram till Jan Erik och tog hans instrument.

I nästa ögonblick ljödo tonerna af en begravningshymn genom den andlösa tystnaden. Kontrasten mot den sprittande låten nyss var så skarp, att till och med de druckna nyktrade till. Hvarje öra lyddes, hvarje blick häftade vid den unge grefvens gestalt.

Den sista tonen förklingade, och grefve Henrik begynte tala. Det var något särskildt öfver honom i kväll, det kunde den minst klarsynte se. Hans kind var blek, hans öga brann, och hans röst var en ljudande malm. Han vände sig till bruden, som trodde på lycka i lifvet, till brudgummen, som väntade trohet, till de unga, som trådde dansen i yra, till de gamla, som glömde grafven, och han förkunnade dem, att allt är fåfänglighet under solen. Lifvet är fullt af ironi och lyckan en gyckelbild, dårar äro de, som tro på den. Hvad du äger i dag, fäst ej din själ därvid, ty i morgon vissnar det bort. Det enda vissa är döden. Grafven uppslukar allt, till grafven gå vi alla, och tårar höfvas oss bättre än löjen. Detta lifvet är kort och vefullt, lef för det nästa!

När han slöt och såg sig omkring, läste han allvar och häpnad i allas blickar. I stället för stojande skratt ljöd svagt en snyftning. Bruden grät.

Henrik lämnade bröllophuset, men tätt i hans spår smög brudgummen efter. Vrede sjöd i barmen

under den grofva tröjan. Har herremannen rätt att störa bondens fattiga glädje och på hans bröllopsdag förkunna död och ofärd?

Kort därefter ljöd ett skott i natten ett stycke från gården. Bonden hade genskjutit ryttaren i småskogen. En kula flög in i Henriks fladdrande kappa, skar en rispa i barmen och borrhade sig in i granens bark på andra sidan vägen. Ett hvitt rökmoln, som steg upp från en buske vid dikesrenen, drog grefvens blick till den försåtliga skytten. Henrik höll in hästen och vände sig mot den okände fiende, som han anade bakom busken.

»Hvarför sköt du icke bättre? Har du ej en kula kvar?»

Ännu ett skott brann af till svar, men snuddade blott vid ryttarens öra. Nu vaknade den unge mannens vrede. Han sporrade Apollo, som tog ett språng mot busken, bakom hvilken den lurande låg dold. Henrik hoppade af och böjde sig ned och såg in i ett par ögon, glimmande som eldkol.

»Du är tydligen min fiende, men handlar som om du vore min bästa vän, då du vill ge mig det enda jag längtar efter — döden», sade han. »Men res dig och låt oss slåss, jag vill ej blifva skjuten som en hund på landsvägen.»

Karlen sprang upp och det blef en väldig brottning, tyst och het. Apollo gnäggade oroligt och skrapade med hofven i mullen. Den unge drängen var stark och grof, men fann dock sin öfverman i grefven. Henrik fick sin fiende under sig, satte knäet mot hans bröst och höll hans armar som i ett skruf-

städ. Först då igenkände han i den besegrade, brudgummen från det bröllop, hvars glädje han stört. Vid denna upptäckt reste han sig genast och gaf sin fänge fri.

»Stig upp!» sade han till denne, som låg stilla, flämtande af utmattning. »Du står efter mitt lif, men jag vill dig intet ondt.»

Den unge mannen intog långsamt en sittande ställning. Henrik räckte honom handen.

»Du vredgas på mig», sade han, »emedan jag i din glädjes ögonblick påminde dig om dess och lifvets korthet. Du vill förgäta denna sanning, dåren vill ej bli vis. Gå tillbaka till din brud, men lyd mitt råd att ej fästa hela din själ vid henne. Människor svika, följ ej deras röster! Tro dem ej! Tro blott det eviga, som bor i dig och som härstammar från Gud och söker Honom! Det är det enda, som aldrig sviker.»

Henrik tryckte den valkiga handen och svingade sig upp i sadeln.

»Har du en kula kvar, så behåll den. Om du än faller mig, så dödar du ej den stämman, som san-sar din yrsel.»

Och han red bort. Den unge bonden såg efter honom, gnidande sina mörbultade lemmar.

»På den herren blir ingen klok», mumlade han. »Som en dödsdomare ser han ut, men fast jag skjutit två skott på honom och han hade mig i sitt våld, lät han frivilligt mig gå sig ur händerna. Det var mer än jag skulle gjort. Och se, hvad han

sa' om det eviga i mig, det begrep jag inte, men så mycket tror jag mig nu förstå, som att han måtte ha blifvit sviken af sin käresta.

* * *

Ett år förgick. I rosornas dal på Vallargärde glödde härlig blomsterprakt. Gräset stack högt och saftigt upp mellan det nedrasade tornets stenar, och tistlarna blommade kring den öfvervuxna gamla ättegrafven. Sprickan i stenen hade vidgats, som om någon skulle släppas in i det tysta djupet. Skogen stod grön längs stränderna af insjön, speglade sig i den.

Det var lördagsafton. Helgemålsringningen, som under långa år ej varit hörd på Vallargärde, sände nu från det gamla klocktornet ut sina enstaka, stämningfulla toner i den milda högsommarkvällen. Det föreföll Henrik Falkenhorn, som om de ringde in ett nytt skede.

Iklädd sin numera vanliga, svarta dräkt, stod han med korslagda armar på den fallna muren och såg ut öfver sjön, lyssnande till klocktonerna, hvilka på hans befallning ljödo i kväll.

Den gamle försupne prästen innehade fortfarande sitt ämbete, men grefven hade egenmäktigt tillvällat sig rätten att tala till folket i den gamles ställe. De funnos, som riste hufvudet åt detta tilltag, men ingen vågade göra någon anmärkning och prästen själf minst af alla.

Tillståndet på Vallargärde var betydligt förbättradt. Ganska mycket folk hade på Henriks begäran

ditflyttat från andra orter för att lära de ursprungliga invånarna handverk, åkerbruk m. m.

Den åldriga kyrkan stod ej längre tom vid gudstjänsterna, den kunde ej alltid rymma de tillströmmande skarorna, ty oftast uppträdde greffen i prästens ställe på predikstolen. Den unge ifrarens eldiga vältalighet lämnade ingen likgiltig. Folket delade sig i tvenne läger, vänner eller fiender, något däremellan tåldes icke. Mångårig försoffning gaf vika, och strid upplågade. Henrik gladdes och underblåste dess fladdrande låga, strid tydde ju på vaknande lif. Hans tal var fullt af kraft. »I huggormars afföda, gören bättring!» var rubriken öfver all hans predikan. Ett fattades honom dock: när hans tal väckte darrande ångest i åhörarnes hjärtan, kunde han ej visa på »Guds Lamm, som borttager världens synd», utan blott på en ihärdig sträfvan i egen kraft. Folket lyssnade dock begärligt till hans värtaliga ord, och mången slöt sig till honom. Henriks trägna förarbete begynte bära frukt. Han gladdes och bröstet vidgades af stora känslor, hans ande fick ny styrka. Offret hade icke varit förgäfvets, han lefde ej för intet.

»Grefve Henrik!»

Han vände sig hastigt om. Där stod Sara.

»Hur är det? Sämre?» frågade han.

»Ja, det lider», svarade hon.

Med snabba steg gick Henrik in i borgen upp till sin moders rum.

Den sjuka halfåg i bädden. På sista tiden hade hennes krafter märkbart sjunkit, och Henrik hade insett, att han ej skulle få behålla henne länge. Nu

voro hennes drag genomskinliga, hennes blick var matt, och hennes lif var en slocknande låga.

Hon låg nära det öppnade fönstret och lyssnade utåt. Henrik böjde sig ned öfver henne och såg, att den stund han sista tiden sett fram emot utan sorg, med vemod blott, den var nu kommen.

»Moder, älskade moder!» sade han mildt.

Hon log emot honom.

»Klockorna kalla mig», hviskade hon och såg på honom med en förklarad blick.

Vansinnets töcken tycktes skingras af den analkande döden.

Henrik böjde knä och lade hennes hand på sin hjässa.

»Välsigna mig, moder!» bad han.

Hon strök sakta med handen öfver hans hår och såg på honom, som om hon känt igen honom och haft mycket att säga, men ej förmått. Så sjönk handen ned, hufvudet föll tillbaka, och de stora ögonen slöto sig matt. Ännu några flämtande och svaga andetag, så blef allt stilla. En fullständig hvila inträdde, och döden bredde som en slöja öfver de alltjämt lika fridfulla dragen.

»Så hörde Gud mina böner, du fick dö i ostörd frid», tänkte Henrik, och ett återsken af den dödas höga ro spred sig öfver hans lifskraftiga drag och göt ett högtidligt lugn i hans stormiga själ.

Efter den sjukas död fick Sara flytta till grindstugan. Hon var glad att få göra det och kunde ej förstå, hur grefve Henrik vågade vara allena med den döda. Men hon var van vid den unge herrns

egendomligheter och hade länge sedan upphört att förundra sig öfver något, som han gjorde.

Det var en månljus natt. Henrik arbetade ensam vid den gamla familjegravven. Med oerhörd ansträngning lyckades det honom välta bort först ena hälften af stenen öfver gravven sedan den andra. Därpå gräde han oafbrutet en lång stund, tills spaden slog emot förfädernas murknade kistor. Då höll han upp för att hvila. Månen glänste med ett trött sken, och natten var dunkel. Vid hans sida stod en öppen kista, men dess bädd var ännu tom. Henrik gick upp till slottet och återkom med en hvit börda. Det var hans moder. Han lade henne i kistan, ordnade med omsorgsfulla händer allt och strödde en rikedom af friska rosor öfver henne. Sedan knäböjde han en lång stund bredvid henne i djupa tankar och i bön. Rosorna doftade, där de lågo i yppig ordning på den hvita dräkten. Det bleka ansiktet med sitt fridfulla uttryck hvilade lugnt i månens ovissa sken. Den första aningen till morgonvind rörde sakta vid trädens kronor, och en ensam fågel sjöng vemodigt långt inne i skogen. För nattvinden sväfvade några lätta blomsterfrön, de föllo ljudlöst ned i den uppkastade mulden, där vinden lämnade dem att gro för kommande vår. Henrik Falkenhorn läste själf begravningsmässan öfver sin moder och sänkte henne sedan ned i hennes sista hvilorum. När allt var i ordning och den gamla gräfstenen åter på sin plats, grydde morgonen och den unge grefven gick långsamt upp till sitt öde slott.

Efter detta kom något nytt i Henriks tal, ett

ifrigare traktande efter det osynliga och en mäktigare klang af segervisshet.

Det var söndag: Den gamla kyrkans hvalf genljödo af den unge grefvens starka stämman, och en sammanpackad människoskara lyssnade andlöst.

Ingen lade märke till, att ytterporten öppnades och en i vid ryttarkappa insvept man trädde öfver tröskeln och stannade i vapenhusets dunklaste vrå. Hans skarpa örblick vändes genast mot Henrik och togs sedan ej en enda gång från dennes inspirerade drag. Så snart talet var slut, lämnade den okände åhöraren kyrkan lika obemärkt som han kommit.

En stund därefter trädde Henrik in genom parkgrindarna, hvilka ej längre höllos lästa. Försänkt i tankar gick han gången fram mot slottet, då han plötsligt spratt till vid att känna en tung hand på sin skuldra. Han såg upp och framför honom stod hans fader. Några minuter förblefvo de så blick i blick.

»Har du ej ett välkommen för din far?» sporde grefve Falkenhorn den äldre.

»Jag äger hvarken fader eller moder», svarade Henrik kallt och tog ett steg tillbaka.

»Är hon död?»

»Ja.»

»Sedan när?»

»Sedan några månader tillbaka.»

»Och du stannar här fortfarande? Hvem beskyddar du nu?»

»Jag stannar här, emedan här är min plats.»

»Nej», sade grefve Falkenhorn bestämdt. »Din

plats är icke här. Jag hörde dig nyss och häpnade öfver din våltalighet. Du äger ordet i din makt. Förslösa ej dina stora gåfvor på denna öde bygd. I det offentliga lifvet skall du finna ett värdigare verksamhetsfält, i politiken skulle du kunna göra en lysande carrière, vetenskapens lagrar växa för dig, blott du ids räcka ut din hand och skära af dem, och i konstens värld vunne du lätt snillerykte, blott du ville. Jag är trött på att vara utan son, Henrik, följ mig tillbaka till världen! Låtom oss försonas!»

En blick af bittert förakt var Henriks enda svar, men greve Falkenhorn drog ej tillbaka sin framräckta hand.

»Du predikade våltaligt om dygden nyss, men lefver du som du lär? Är oförsonlighet en dygd?»

»Ja, mot den förhårdade.»

»Hvem är mest förhårdad: den, som söker förlikning, eller den, som nekar att gå in därpå?»

»Ängrar ni er synd?» frågade Henrik orubblig.

»Hvad är synd?» frågade greve Falkenhorn med en axelryckning.

»Allt som strider mot Guds och samvetets lag.»

»Jag känner ej Gud och samvetet.»

»Då känner jag inte heller min far.»

Greve Falkenhorn sänkte handen.

»Fantast!» sade han och kastade en nästan medlidsam blick på sonens munklika dräkt. »Din vistelseort börjar blifva känd, och rykten gå om allt hvad du offrar för dina supiga bönder. Några galningar anse dig som ett helgon, men de flesta nämna ditt namn med en axelryckning.»

»De må rycka sina axlar ur led öfver mig, det frågar jag inte efter.»

»Men jag bryr mig därom. Jag vill icke, att min ende son skall fördärfva sig själf, jag vill icke, att mitt namn skall slockna ut», sade grefve Falkenhorn, och den dunkla rodnaden färgade hans kind.

»Och jag har beslutat att genom mig skall ej ett fläckadt namn fortlefva», svarade Henrik.

»Halsstarrige! Skall jag då icke få makt öfver dig?» mumlade grefve Falkenhorn mellan tänderna, och hans hand famlade kring pistolhölstret.

Henrik såg det och log sarkastiskt.

»Tänker ni döda mig, för att ätten ej skall slockna ut?» frågade han.

Grefve Falkenhorn sansade sig och släppte pistolen.

»Henrik, har du intet hjärta?» frågade han hastigt. Det lät som ett nödrop. »Jag söker försoning, och du stöter mig bort.»

En underlig känsla bemäktigade sig Henrik. Ett återsvall af den kärlek han en gång känt för fadern brusade öfver honom. Grefve Falkenhorn såg sonens tvekan och fortfor:

»Du dömer mig för strängt. Jag var så ung, när din mor blef vansinnig. Ingen kunde begära, att jag skulle framsläpa ett långt lif vid en sådan hustrus sida. Tänk dig in i mitt läge, när jag lärde känna den sköna, spirituella Blanca Stålhjelm och var länkad vid en dåre, som ej ens kände igen mig. Hur skulle du väl själf hafva gjort?»

Det flammade till af stolthet och förakt i Hen-

riks blick. Den nyss återvaknade kärlekskänslan sjönk tillbaka.

»Svaret ligger i mitt handlingssätt», svarade han kallt. »Jag älskade och var älskad af den sköna Maj Brette, men öfvergaf henne för att länka mitt lif vid min vansinniga moders. Så har jag handlat.»

Grefve Falkenhorn bet ihop tänderna. Han insåg, att han förlorat tillfället.

»Du är din moders son, fantast», sade han hårdt. »Jag har bjudit dig försoning, men du har nekat, egenkär och stolt. Bär ej ditt hufvud alltför högt! Det kommer väl din tur att falla.»

Han vände sig om och gick. Henrik stödde sig mot en trädstam och såg efter fadern med en dyster blick.

»Det kommer väl din tur att falla», upprepade han sakta för sig själf.

Falla! Han! Skulle han falla, han, som hatade allt lågt och som kufvat sig själf i långa år? Blott han själf visste hvilka strider han stridt mot det onda i sin natur. Och dessa strider voro hans ära, han väntade att vinna allt genom dem. Drömmande styrde han sina steg framåt i den skymmande parken till sin ensliga boning. Hvad sökte han med alla de offer han bringat, hvad hade han vunnit? Hvarför kände han sig otillfredsställd i denna stund? Hans sträfvan var ju ärlig och hans vandel oförvitlig, hvad fattades ännu?

NIONDE KAPITLET.

Turen att falla.

Efter moderns död lefde ej Henrik så undangömd på Vallargärde som under de första åren af sin vistelse där. Han gjorde då och då besök hos forna vänner, men fann snart hur förändrad han var till hela sitt väsen. Han passade ej ihop med den yttre världen, och därför blef hans umgänge med den ej lifligt.

Harald Bråå bodde med sin unga maka på Skoganäs, som han skötte, sedan den öfriga familjen lämnat det. Hans systrar voro gifta, grefvinnan var död, och den gamle grefven vistades under största delen af året i hufvudstaden. Där bodde äfven greve Johan, som var officer i konungens livvakt. Dennes unga maka, den forna Maj Brette, var en af hofvets mest firade skönheter. Hennes rykte nådde till den aflägsna landsorten och kom äfven för Henrik Falkenhorns öron. Han greps af längtan att återse henne, men motstod länge denna önskan. Till sist gick det dock ej.

Då han en gång ett par år efter moderns död befann sig i hufvudstaden, gick han upp på en af hofvets fester, hvori hans grefliga vapensköld berättigade honom att deltaga.

Det var med stor motvilja han för tillfället iklädde sig en lysande hofdräkt, visserligen den enklaste han kunde uppträda i, men ändå glänsande i jämförelse med den han vanligen bar. När han dolde sitt naturliga, mörka hår under den konventionella, hvitpudrade peruken med dubbla valkar strax ofvan öronen och stångpiska i nacken, var han färdig att frångå sin afsikt att besöka hoffesten. Men hans önskan var, att Maj ovetande iakttaga henne, och detta lät sig ju icke göra vid ett besök i hennes eget hem. Han öfvervann därför sig själf och iklädde sig grannlåten, som, dämpande hans utpräglade individualitet, gjorde honom lik alla andra till det yttre.

Det glittrande och brokiga lifvet i konungens salar verkade till en början bländande och förvirrande på den vid enslighet vane asketens sinne. Men hans skarpa blick genomträngde snart skalet. Pudrade lockar, sminkade kinder och instuderade leenden bedårade honom ej. Förgäfves lyssnade han efter allvarsord i det brusande sorlet af kvicka infall, smicker och lifligt prat, som fördes rundt omkring honom. Tyst och iakttagande rörde han sig bland mängden. Mången undrande blick fästes på hans stränga, vackra ansikte, och mer än en intetsägande fras dog bort på sköna läppar vid den tyste främlingens annalkande.

Henriks öga spanade efter Maj och fann henne snart nog i den grupp, som närmast omgaf tjusarkungen.

Skönast bland de sköna var denna afton grefvinnan Bråå. Intet smink dolde de växlande färgskiftningarna på hennes fina kinder. Det var ej genom försköningsmedel, som ögonbrynen afstucko så svart mot pannans hvithet, och det var ej konstlad rodnad på de svällande läpparna. Det fina silkesmjuka håret var svagt pudradt, och i dess bucklor glittrade juveler, och guldkimret i de underbara ögonen var mer förföriskt än någonsin. Henrik Falkenhorn önskade sig tillbaka till ensligheten på Vallargårde.

Han drog sig något undan och gaf akt på Maj, och hans sinne blef allt mer beklämdt. Han kände igen hvarje min, hvarje smidig rörelse, röstens smekande tonfall, silfverklngen i det ystra skrattet; dock låg det nu något i allt detta, som var honom främmande, något beräknadt och medvetet. Han undrade, om det var en helt ny tillsats eller om dess frö legat gömdt redan i barnets själ.

Timmarna gingo, feststämningen nådde sin höjdpunkt, men Henriks vemod tilltog. Maj hade sett honom och undvek honom så fint och skickligt, att ingen kunde misstänka, att det skedde med afsikt. Förgäfves sade han sig, att han icke kommit hit för att träffa henne, utan blott för att iakttaga, och därtill hade han ju det bästa tillfälle. Hvad han såg gjorde honom blott svårmodig. Hur tycktes hon ej vara ett med all denna ytliga, glänsande flärd!

Hans betraktelser afbrötos därigenom, att konungen kallade honom till sig och en lång stund på det älskvärdaste underhöll sig med honom. De sam-

talade om litteratur och vetenskap, och det originella hos Henrik Falkenhorn tilltalade kung Gustaf III. Han hade hört talas om den excentriske grefven och var nu synbarligen road af att göra dennes närmare bekantskap.

De stodo i dörröppningen mellan tvenne gemak. Grefvinnan Bråå, som skulle gå från det ena rummet in i det andra, kom i sin brådska nästan att vidröra konungen. Då hon igenkände honom, gjorde hon en nigning full af behag och bad om ursäkt. Konungen svarade med älskvärd förbindlighet och var genast färdig att lämna det lärda samtalet för att smickra den sköna grefvinnan. Han frågade, om nästa dans var ledig, och hon, som tänkte att majestätet ämnade göra henne den äran, svarade leende ja. Då vände sig konungen till grefve Falkenhorn, som dragit sig några steg tillbaka.

»Man måste vara glad på glädjens fest, det går ej an att icke dansa», sade han till denne. »Får jag locka er med den aimablaste moitiée, min bästa grefve?»

Därpå vände han sig till Maj.

»Och eder, comtesse, får jag presentera den originellaste kavaljeren vid mitt hof i kväll.»

För Henrik och Maj återstod nu intet annat än att foga sig och visa all den tillfredsställelse, som konungen tycktes vänta. Maj gjorde det med en fulländad världsdams aldrig svikande själfbehärskning och älskvärdhet. Men Henriks kind var blek, när han åter kände den hand i sin, som förr hvilat där så förtroligt. Konungen smålog nådigt och med en kän-

nares beundran mot det vackra paret, som djupt bugande lämnade honom.

Tysta gingo de ut i balsalen och deltego i dansen. Henriks hjärta var för fullt af djupa känslor, åt hvilka han ej kunde ge ord här i detta ytliga vimmel, och för fraser utan själ voro hans läppar främmande. Till och med den världsvana grefvinnan kände sig förlägen om ord nu, när hon befann sig på tu man hand med honom, som en gång svikit hennes kärlek. Hon utförde turerna i dansen med det utsökta behag, som var henne medfött, men intet af det fina koketteri, hvarmed hon vanligen tjusade sina kavaljerer, bestods hennes allvarsamme vis-à-vis i kväll.

Nästan hela dansen var förbi, innan Henrik Falkehorn tilltalade sin dam.

»Torde jag som kusin och barndomsvän tillåtas aflägga ett besök i edert hem, min grefvinna?» bad han ceremoniöst

Något inom henne reste sig upp och yrkade nej, men hennes läppar svarade ja. Harmen öfver den behandling hon en gång rönt från hans sida sjöd inom henne med nyvaknad kraft och bjöd henne afvisa honom, men höfligheten fordrade ett annat uppförande, och dessutom måtte ej ändtligen ett tillfälle till hämnd nu kunde komma? Hon längtade att bringa honom till att bittert ångra det han en gång försmått henne, men för att nå detta mål måste hon dölja djupt i hjärtat sin sårade stolthet.

»När får jag komma?» frågade han.

Hon nämnde dag och timme, och så var dansen slut.

Den glada grefvinnans ovanliga tankfullhet hade ej undgått att väcka uppseende. Man frågade hvarandra hvem den ståtliga främlingen var, för hvars skull grefvinnan manquerat en dans, som hon lofvat en af sina mest gynnade beundrare. Någon hade en aning om det förhållande, som varit rådande mellan dessa två i deras första ungdom, och skvallret var snart i gång.

Okunnig härom infann sig Henrik på utsatt klockslag hos grefvinnan Bråå. Han visades in i en mindre salong. Inga raka linier förekommo här, all stelhet var bannlyst, ljusa, glada färger liksom tillropade sig uppmärksamhet från alla håll. Taflor och statyetter föreställande ömma herdinnor, badande nymfer eller leende amoriner med blomstersirade bågar tycktes lekande vilja drifva gäck med den allvarsamme man, som förirrat sig in i deras trollkrets. Henrik hade åter aflagt peruken, hans mörka hår föll fritt kring panna och tinningar ned mot halsen. Den helsvarta dräkt han bar tog sig dubbelt svart ut i all denna färgprakt.

Ett dörrförhänge drogs åt sidan och grefvinnan Maj inträdde, helt i harmoni med den omgifning, där hennes gäst så illa passade. Hon studsade lätt, när hon fick syn på hans mörka gestalt, men ögonblicket därpå kände hon dock igen honom och smålog åt sin första häpnad.

»Så helt förändrad ni är, sedan vi sågos sist vid hofvet!» utbrast hon. »Var så god!»

Hon slog sig ned i en liten svängd soffa och anvisade honom en taburett vid sin sida.

»Det var länge sedan vi träffades», sade han med mera känsla än han ville,

Han for med handen öfver ögonen och såg sedan upp liksom för att förvissa sig om, att han icke drömde.

»Det var ju endast några dagar sedan. Erinrar ni eder inte menuetten, som konungen tvang oss dansa tillsammans?» frågade hon leende.

»Jo visserligen. Men då träffades vi ej», sade han. Hon höjde förvånad de fina ögonbrynen.

»Icke det? Hvad gjorde vi väl då?» utbrast hon skrattande.

»Ni förstår mig nog, fast ni låtsar icke göra det», sade han utan att draga på munnen.

»Nej, på min ära!» försäkrade hon skakande på hufvudet. »Men säg mig, mon cousin, hvarför bär ni denna svarta couleur? Har ni sorg?»

»Ja.»

»Efter hvem? Jag har intet hört om något dödsfall i slakten.»

»Det är ej allenast vid personers död, som man sörjer», svarade Henrik.

»Med kläderna sörjes icke annars», invände hon.

»Jag anlade den svarta färgen för all framtid den natt, då jag rymde från Korsvik och min brud», svarade han.

Hon ryckte till vid denna hans djärfva häntydan på det, som ej bort vidröras nu och dock uteslutande varit i bådas tankar sedan återseendet. Hon såg bort och teg.

»Du bestod ej profvet, Maj», fortfor han med en ovanlig vekhet i rösten.

»Undrar du därpå?» frågade hon hastigt, och en klar rodnad färgade kinden.

»Ja», svarade han lugnt.

Det blixtrade i hennes ögon, hon var icke van vid en dylik rent af förfärande uppriktighet. Hon tvekade om hon skulle visa honom samma rättframhet tillbaka eller låta honom förstå, att det förflutna borde vara ett förbudet samtalsämne mellan dem. Hon valde det förra, hvarför — visste hon knapast själf.

»Hvad hade jag att hålla mig till?» frågade hon.

»Mitt ord», svarade han.

»Det låter något», sade hon spefullt, »men som jag minnes lydde detta kungsord, att du förmodligen aldrig skulle komma åter.»

»Än sedan? Hade du älskat mig med en kärlek, värd det namnet, skulle du trott på mig och väntat ett helt lif, om så måste vara.»

Hon kände sig tilltalad af denna omutliga stränghet. Van som hon var vid idel smicker, kändes det riktigt piquant att för en gång bli uppläxad. Men gripas af hans allvar ville och förmådde hon icke.

»En sådan amour var jag inte mäktig», förklarade hon sanningsenligt och skakade leende sitt vackra hufvud.

I ett hörn stod på ett litet förgylldt bord med buktade ben en silfverbricka med läckra frukter. Grefvinnan reste sig och gick att lyfta fram det till soffan, tillbakavisande Henrkis erbjudna hjälp.

»Får jag skala en persika åt min stränge domare?» frågade hon muntert.

Han tackade och såg på henne med en tankfull blick.

»Nå, hvad blifver resultatet?» frågade hon skratande och befriade persikan från dess lena skal.

»Du är förändrad, Maj, och dock dig lik», sade han.

»Hvilken motsägelse!»

»Detta påminner mig så om forna dagar, du full af skämt, jag af allvar.

»Däruti äro vi oss lika således. Hvari består differencen?» frågade hon med en kokett sidoblick.

»Maj, blif åter hvad du fordom var, blif ren och oskuldsfull!» utbrast han upprörd af denna blick, som han genomskådade.

Hon rodnade till.

»Henrik, blif åter hvad du fordom var, blif ett barn i din moders armar!» svarade hon med en obeskriflig blandning af vemod och ironi.

Hon lade den skalade persikan på en tallrik, räckte honom den och tillade i lätt ton:

»Voilà, mon cousin, om du vågar smaka den frukt, som en Evas dotter räcker dig.»

Han ämnade just svara, då förhänget drogs åt sidan för att insläppa grefve Johan Bråå, Majs make. Denne hälsade sin hustrus gäst och sin barndoms lek-kamrat med kylig artighet, och Henrik kände den antipati växa, som han alltid hyst för sin bäste väns broder. Grefve Bråå slog sig ned, och samtalet rörde sig omkring obetydligheter, tills Henrik efter en kort stund tog afsked.

Detta hans första besök hos grefvinnan Bråå blef jcke det sista. Han märkte, att hon gärna såg ho-

nom. Om hon än stundom skämtade med hans allvarsord, så lyssnade hon dock och tycktes äfven taga intryck af dem. Inom sig triumferade hon, då hon såg hur hon honom ovetande alltmera fängslade honom vid sig, just genom det koketteri han hos henne ogillade. Hon var road af sin lek utan tanke på att den kunde blifva ödesdiger. Sin mans svartsjuka låtsade hon ej märka, den ökade blott i hög grad hennes nöje. Det hade ofta harmat henne, att den varit omöjlig att väcka, nu ändtligen lyckades det. Grefve Johan hade sedan barndomen ej riktigt kunnat med Henrik Falkenhorn, hvilken han alltid ansett som ett odrägligt dygdemönster. Oviljan stegrades nu till den yttersta grad, och han sökte blott efter tillfälle att få orsak till öppen fejd med sin en gång gynnade rival. Skvallret om grefvinnan Bråå och Henrik Falkenhorn bragte honom i raseri. En afton, då han kom hem och fann denne senare inbegripen i ett samtal på tu man hand med hans hustru, rann sinnet till och han öfverhopade grefve Henrik med skymford, hvilka denne ej ansåg sin heder kunna tåla. En utmaning till duell blef följden.

Maj greps af ångest och sökte förlika dem. Så långt hade hon ej velat drifva sin mans svartsjuka, och hvilka hämndeplaner hon än uppgjort mot Henrik, icke ville hon se hans hjärteblod. Men hennes oro gjorde blott det onda värre.

»Darrar du för mitt lif?» sade hennes make ironiskt. »Var då lugn, ty jag är en säker skytt och kan begära att få skjuta första skottet, ty jag är den utmanade.»

Majs förtviflan hindrade henne att svara, och hennes make fortfor obarmhärtigt:

»Var lugn, min dufva, antagligen stupar blott den ene af oss, och då får du ju i alla fall en man. Den lefvande blir din.»

»Låt det vara nog nu, Bråå», sade Henrik full af medömkan med Maj. »Jag står till din tjänst, det är ej med din hustru du skall strida utan med mig.»

»Och det skall blifva med skarpa vapen. Hvad säger du om pistoler? Våra sekundanter få göra upp detaljerna. Men kom ihåg måttet: På lif och död.»

Henrik Falkenhorn nickade bifallande och lämnade huset.

Det var tidig afton dagen efter ofvannämnda uppträde. Henrik, som ej under närvarande förhållanden hade lust att träffa någon, dref planlöst omkring på gatorna tänkande på den nyssförflutna tiden och på duellen, som skulle äga rum tidigt följande morgon.

»På lif och död!» hade Johan Bråå sagt, och det låg något i dessa ord, som öfverensstämde med grefve Henriks sinnesstämning denna afton. Hela hans inre brände af en okuflig oro. Alltsedan samtalet med sin far efter moderns död hade han känt en pinsam ovisshet. Denna känsla hade trängt honom in på lifvet mot hans vilja. Han var ej nöjd med sitt lufsverk, det fanns stunder, då han tyckte sig intet hafva uträttat, ingenting vunnit i gengäld för allt hvad han offrat. Och nu, hvarför hade han återsett Maj Brette, och hvad hade han velat med sina täta besök i hennes hem? På dessa frågor fick han intet tillfredsställande svar. I afton syntes honom hans lif förfeladt,

när han såg tillbaka, och som en öde öken, när han såg framåt. Hvad hade han att hoppas, hvad att vinna? Han var dödstrött, och löjlig tycktes honom plötsligt hans sträfvan efter idealet. Ett vildt begär efter lycka och njutning grep honom. »På lif och död», hade grefve Johan sagt. »På lif och död», tänkte Henrik Falkenhorn, »i morgon är jag således död och otillgänglig för all längtan, eller är Maj fri.»

Här afbrötos hans farliga tankar af ett par rusiga karlar, som kommo ut ur ett krognäste och raglade fram i den unge grubblarens väg. Denne hejdade sig, såg upp och fann, att han kommit långt bort på Södermalm. Han vände om, men hade endast gått några steg, då ett svagt utrop, åtföljdt af ett rått skratt från de rusiga karlarne, åter stannade honom.

Han såg en ung flicka, ännu nästan ett barn, förgäfves söka vrida sig loss från en af de båda männen, som fattat henne om lifvet, medan den andre gjorde fubblande försök att öppna på ett stort bylte, hvilket tagits ifrån det stackars barnet.

Med ögonen blixtrande af harm skyndade grefve Henrik fram till fridstörarne, hvilka bägge, innan de visste ordet af, lågo kraflande i gatsmutsen beröfvade hvardera sitt rof.

»Åt hvilket håll skall du gå?» frågade Henrik den darrande flickan.

Hon pekade uppåt gatan.

»Dit. Det är långt kvar», sade hon.

Hon såg så trött och skrämmd ut, att Henrik fattade medlidande för henne. Han tog lugnande hennes hand och ledde henne framåt. Knytet bar han

under armen och visade sig fullkomligt oberörd af de druckna karlarnes svordomar och hotelser.

Den späda flickan slöt sig så förtroendefullt intill sin räddare, som om hon känt honom i alla sina dagar. Det rörde hans ridderliga hjärta, och han betraktade henne noggrannare. Hon var klädd i en tarflig, mörk dräkt, bar en sliten schal öfven axlarna och på hufvudet en liten hätta, under hvilken det kastanjebruna håret stack fram. Det lilla, fint ovala ansiktet var blekt, men tilltalande, och draget öfver de stora svartbruna ögonen uttryckte ett för så unga år ovanligt vemod. När hon oroligt såg sig om, påminde hon sin följeslagare om en liten jagad gazell.

»De förfölja oss ej», sade han leende, »och äfven om de så gjorde vore det ingen fara, jag rår godt på dem.»

Hon såg upp till honom med en blick full af tacksamhet.

»Det var Gud, som sände eder», sade hon.

»Hur vet du det?» frågade han road och rörd af hennes täcka allvar.

»Jag bad honom hjälpa mig, när jag mötte de där karlarne», svarade hon.

»Jag är glad att hafva fått gå din Guds ärenden», sade Henrik allvarsamt och förundrades öfver den gladt förstående och dock blyga blick han fick till svar.

»Hur kan din moder släppa ut dig allena så här?» frågade han.

»Jag är inte allena, min broder Gert var med mig, men sprang ifrån mig nyss för att jaga en katt. Han kommer nog i fatt mig igen.»

Hon såg sökande in i hvarje trång gränd de passerade.

»Är Gert yngre än du?»

»Ja, han är tolf år.»

»Och du?»

»Jag är fjorton.»

»Då får jag väl lof att säga mamsell?» sade Henrik.

»O nej, visst icke», svarade hon med näpen värdighet.

Han log.

»Hvad har du i detta paket? Det förefaller mig vara allt för tungt för dina krafter.»

»Å, för all del, ni skall icke bära det, ni är en fin herre!» utbrast hon och sträckte armarna efter byltet, som hon tydligt glömt, tills hans ord påminde henne därom.

»På inga villkor», svarade han afvärijande. »Jag lämnar det ej ifrån mig förr än vid din port.»

Hon gaf med sig och tackade honom blygt.

»Det är en bundt väf», svarade hon på hans fråga. »Min moder och jag sy för betalning.»

Henrik betraktade med växande deltagande den lilla spensliga varelsen, hvars utseende vittnade om arbete öfverstigande krafterna. Och hon tycktes taga sin lott så naturligt, utan skynt af bitterhet.

»Hvarför tror du, att jag är en fin herre?» frågade han. »Mina kläder utvisa det då visserligen icke.»

»Jag vet ej, men det syns på allt», sade hon.

»Du anser icke som de flesta, att l'habit c'est l'homme?» anmärkte han leende.

»Nej inte gör kläderna människan», öfversatte hon.

»Hvad, förstår du fransyska?» frågade han öfverraskad.

»Ja, min moder talar fransyska med oss.»

»Och därtill ha ni tid trots sömnaden?»

»Vår moder vill, att vi så mycket som möjligt skola blifva uppfostrade efter vårt stånd, i fall vi någon gång skulle få det så bra igen, att vi kunna lefva bland våra likar», svarade flickan.

»Igen? Ni ha då icke alltid varit fattiga?»

»Icke så länge min fader lefde, då bodde vi i ett slott på landet, men han dog för många år sedan. Jag minns en vild fors, som jag var lite rädd för och ändå så förtjust uti, att jag ständigt ville gå dit, och en stor, grön skog, där jag brukade plocka blåsippor om vårarna. Gert minnes endast ett träd, där han brukade klättra, och Karl minnes ingenting, så liten var han.»

»Hvad heter du?» frågade Henrik, som begynte känna sig underlig till mods.

»Margareta Sparrekors», svarade flickan, och i detsamma stannade hon framför ett oansenligt, men snyggt litet trähus.

»Här bo vi», upplyste hon. »Vill ni icke komma in, så att min moder får tacka eder för att ni räddat väfven och mig?» frågade hon på sitt näpna, halft blyga, halft värdiga sätt.

»Tack, icke nu», svarade han upprörd. »Hvad jag gjort för dig är alls intet.»

Hon såg på honom med tydlig förundran öfver hans ändrade sätt. Hvarför tillbakavisade han hennes tacksamhet med sådan ifver?

»Vill du bedja för mig, Margareta Sparrekors?» frågade han hastigt.

»Ja, det vill jag», svarade hon gladt, och en vacker glans tändes i de milda ögonen.

Hon tog byltet, som han räckte henne. Med svidande hjärta såg han, hur hennes späda gestalt nästan vek sig under dess tyngd. Ej förr än dörren slutit sig efter henne, vände han sig om och gick.

Hans tankar hade genom detta oförmodade möte fått en annan riktning. Sparrekors! Han mindes spökrummet och kortspelet han där stört och sedan själfmordet i kaplansbostället. Han hade aldrig sett den olyckliga baron Sparrekors' familj, men betviflade icke ett ögonblick, att det var den han kommit på spåren. Fanns då intet sätt att godtgöra? Henrik funderade. Skulle han erbjuda änkan och hennes barn en bostad på Vallargårde, eller skulle han tala med sin far och tvinga denne att gifva tillbaka orättfånget gods? Då kom med ens den förestående duellen honom i minnet. Ingenting skulle kanske bli gjort. Kanhända han ej lefde öfver morgondagen.

Under den natt, som följde, fick han ingen hvila. De mest stridiga känslor jagade hvarandra i hans inre. I halfvakna drömmar såg han Maj Bråå än som sin ungdoms älskade, än som den fulländade världsdamen, men alltid lockande, gäckande med trolskt skimmer i blicken och skälmska löjen. Grefve Johans kalla, hånfulla drag följde hans drömmars drottning som en skugga, och han hörde sin faders aningsdigra ord: »Det kommer väl din tur att falla.» Han vred sig i sömnen och längtade att vakna. Baron Sparre-

kors' bleka ansikte och sönderskjutna tinning framskymtade med plötslig klarhet i hans oroliga dröm. De sammanpressade läpparna öppnade sig för att uttala förbannelse öfver ätten Falkenhorn. Henrik sökte hejda honom genom löftet att dö i morgon, men förbannelsen uttalades. Då såg sig Henrik förflyttad till randen af en öppen afgrund, dit han just ville kasta sig ned, då hans moder plötsligt stod framför honom, sådan han sett henne första gången vid ättegrafven på Vallargärde. Hon såg på honom med milda, mörka ögon och tycktes på samma gång vara Margareta Sparrekors. Han hörde henne byta förbannelsen i välsignelse, men kunde ej afgöra hvems rösten var, om den var hans moders eller Margaretas. Ett skratt, ystert och behagsjukt klingade in i hans dröm, och Maj Bråås glänsande uppenbarelse trängde hastigt undan hvarje annan bild.

Han vaknade tvärt. Hjärtat slog våldsamt, och pannan var fuktig. För att slippa drömma mer steg han upp och klädde sig, fast det ännu var natt. Sedan han tröttnat att gå af och an i rummet, kastade han en ytterkappa öfver sig och gick ut på de folktomma gatorna.

Skulle han sända Johan Bråå det budet, att han vägrade slåss? Men tanken på det förkrossande hån ett dylikt budskap skulle framkalla bragte Henrik Falkenhorns stolta blod i svallning. Han måste slåss, hurudan än utgången blefve. Knappast visste han hvad han önskade i detta fall. Lifvet syntes honom svårt att lefva, ja outhärdligt, men att fällas af den förhatlige Johan Bråå var föga eftersträfvansvärdt, och

tanken att skjuta ihjäl den han lekt med som barn äcklade honom. Hvad var dock att göra? På lif och död, det var måttot.

Tornuret i Ridderholmskyrkan slog fyra. De södra bergen och stränderna kring Mälarens sjö af-tecknade sig skarpa mot den ljusnande morgonhim-melen, en svag vind förebådande dagen svepte om-kring den forna kungaborgens tjocka murar.

»Om tvenne timmar», mumlade Henrik för sig själf, »då afgöres mitt öde af slumpen — eller Gud.»

Staden vaknade till lif, och Henrik gick hem att förbereda sig till duellen.

Det var två timmar senare. Marssolen höjde sig just öfver horisonten och kastade sin guldglans på den töande snön mellan skogens stammar.

På en afsides belägen plats i Stockholms omgif-ningar försiggick ett dystert uppträde. Sekundanter mätte ut afståndet för en duell, laddade pistoler och uttalade än en gång villkoren.

Johan Bråå och Henrik Falkenhorn stodo ett stycke ifrån hvarandra. Vid ett öfverenskommet tec-ken skulle de långsamt gå framåt båda skjutande på samma gång vid tredje steget.

Vid ankomsten till platsen hade Henrik föreslagit förlikning utan blodsutgjutelse. Johan hade hånfullt svarat:

»Jag ser på ditt bleka ansikte, att du inte sofvit i natt. Är du rädd?»

Utän ett ord hade Henrik då intagit sin anvisade plats, medan vreden gaf färg åt hans bleka kind och eld i ögat.

Han tänkte ej på att skona mer. Grefve Johan märkte det och sände sin motståndare en blick sägande detsamma som dennes: »På lif och död.»

Tecknet gafs, och de stridande gingo fram mot hvarandra. Skotten brunno af på samma gång, och båda föllo, den ene för att aldrig resa sig mer.

När Henrik Falkenhorn vaknade till sans, gällde hans första fråga Johan Bråå. Han fick intet svar af läkaren, som böjde sig öfver honom.

»Är min motståndare död?» frågade han med ett försök att resa sig.

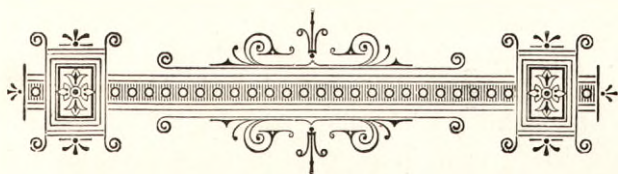
Läkaren nickade.

»Ni var den säkraste skytten, fast han ej gaf eder mycket efter. Blott några linier åt höger, och grefven hade gjort sin fiende sällskap.»

Henrik sjönk utan ett ord tillbaka, och hans sjudande blod, som sjöng i öronen, susade taktfast och obevekligt: »Mördare, mördare!»

Sedan kulan var uttagen, återvände snart kroppskrafterna, men allt hvad han byggt på hela sitt lif låg nu ohjälpligt i spillror för hans fot. Hans tur att falla hade kommit.

TIONDE KAPITLET.

I dödsskuggans dal.

Hemkommen till Vallargärde slöt sig Henrik inom sig själf i dystert grubbel. Han lärde alltmer känna de mörka djupen i sitt eget väsen, och själsångest bemäktigade sig honom. Han såg nu sina känslor för Maj i dess rätta dager, och hennes makes död stod blodröd för hans inre öga.

All hans kraft var borta. Folket väntade förgefves att få lyssna till hans väckande ord. Ifrarens tunga var förstummad.

»Hycklare, hycklare!» ropade det hånfullt inom honom, blott han tänkte på att åter bestiga predikstolen för att tala till dem, hvilka lärt sig betrakta honom som en helig man. Han undvek helst att möta någon och kände sig färdig att falla på knä för dem, hvilkas synder han bestraffat. De hade åtminstone aldrig gifvit sig ut för att vara bättre än de voro.

Han trängtade efter att utplåna sin syndaskuld, men såg ingen utväg att komma ifrån den. Han sökte lindring i lekamligt lidande, i fasta, vaka och gisselslag, men kroppens smärta var ett intet mot själens kval och kunde ej fördrifva dessa. Så stort hade han drömt om att själf förverkliga bibelns helighetsideal, men var nu ohjälpligt kommen till korta. Finnes någonstädes rening för den svarta synd? Så frågade han i bitter ånger, men intet svar kom ur den tomma rymd, dit han vände sig med sitt ångestrop.

En dag kom Harald Bråå till Vallargärde. Det låg en skugga i hans eljest så ljusa blick och en ovan skygghet i hans öppna väsen, när Henrik Falkenhorn kom honom till mötes.

»Du skall icke taga i hand din broders mördare», sade denne mörkt och höll båda händerna på ryggen.

Harald rodnade lätt, han kände tillrättavisningen. Egentligen borde han ju vara sträng och värdig, men han kunde det ej. Hans trogna vänskap var ej utsläckt, det syntes i den blick full af allvar och känsla, som han fäste på sin vän.

»Jag kommer hit, ty jag är förvissad därom, att ditt handlingssätt ej är, som det förefaller», sade han med en tillit, som trotsade till och med de tydligaste motbevis.

Henrik såg på honom med en själssjuk blick.

»Du tror på mig ännu?» sade han rörd. »Om jag kunde förklara mig, som du önskar! Men hvad jag gjort, det har jag gjort.»

»Beskrif allt i detalj för mig! Jag är viss om, att det finnes försonande drag.»

Henrik skakade häftigt på hufvudet.

»Nej, det finnes intet sådant. Men jag vill göra dig till viljes i alla fall, blott du först svarar mig på en fråga.»

»Hvilken?»

»Har du varit hos din svägerska?»

»Jag har nyligen ledsagat henne till Skarås.»

»Hur är hon till mods?»

»Ovanligt tankfull.»

»Har hon sagt något om mig?»

»Intet. Då jag nämnde om det bref jag fick från dig efter ditt tillfrisknande, såg hon hastigt upp på mig med en fråga i sina ögon, hvarför jag läste brevet för henne. När jag slutat, satt hon länge med bortvändt ansikte utan att yttra ett ord.»

»Hvad stod där i mitt bref? Jag var alltför uppörd, när jag skref det, för att minnas dess innehåll. Stod något om min bittra ånger?»

»Ja, på ditt korta, kraftiga sätt, som uttrycker vida mer än många ord.»

»Då vet hon åtminstone det. Maj, hvad jag försyndat mig mot dig! Aldrig kan det godtgöras, aldrig förlåtas!» utbrast Henrik och dolde ansiktet i händerna.

Harald betraktade honom med växande deltagande, och sökte efter något, som kunde trösta.

»Duellen är en hemlighet, endast känd af några få. De äro ej många, som ens veta, att Johan dött på annat än vanligt sätt», sade han.

»Det vore bättre, att alla visste, hvilken usling jag är», stönade Henrik.

Om en stund lyfte han upp hufvudet och fäste blicken på sin vän.

»Får jag tala ut inför dig? Du är mig tillgifven, det ser jag, men hur kan du vara det, fast du vet, att denna hand sändt en kula genom din broders hjärta? Vill du höra hur det tillgick? Jag återsåg Maj, min ungdoms älskade, och trodde att jag var lugn och fri från hvarje jordisk längtan. Jag stackars dåre, hur föga kände jag ej mig själf! Hon var skönare än den skönaste, hon var så förföriskt trolsk och band mig omärkligt vid sig. Har du sett en flod, hvares vatten varit hejdadt af en fördämning? Och har du sett hur det går, när hindret ryckes undan? Då rusar vattenfloden fram med en allt uppslukande, oemotståndlig makt. Sådan var jag, sådant var mitt länge kufvade begär efter lycka. Jag trodde ej, att något lågt och själfviskt längre fanns kvar hos mig, förrän det reste sig med makt och drog mig nedåt. Jag inbillade mig, att det var Majs själ jag ville vinna, under det jag blott var dårad af hennes yttre skönhet. Detta såg din broder. Lifslång anti-pati växte hastigt till hat mellan oss. Han skymfade mig, och jag ansåg min heder tarfva upprättelse. Min heder!» upprepade Henrik med obeskrifligt förakt. Han var lika skoningslös mot sig själf nu, sedan han fallit i sina egna ögon, som förr emot sin far. »Hvad sedan hände, vet du. Intet straff är mig för hårdt. Jag vill godtgöra, men förmår intet, min ande finner ingen ro.»

Henrik tystnade. Under en god stund yttrades ej ett ord. Med de mest stridiga känslor betraktade grefve Bråå den andres sänkta hufvud. Denne såg upp.

»Hur kan du sitta kvar? Hvarför flyr du ej min närhet?» utropade han häftigt.

»Det ligger något så försonande i din sorg och ånger, att jag icke kan sky dig», svarade Harald med en vacker, tankfull blick. »Det förefaller mig, som om ej min broders blod lårde vid dig, fast du utgjutit det.»

»Men det låder vid mig, intet kan aftvå det, och det är ej godt att vara oförsonad med de döda.»

»Det finnes en makt, som försonar allt», svarade Harald tvekande.

»Hvilken?» sporde Henrik misstroget.

»Kristi.»

»Hvad vet du om honom?»

»Han är Barbaras lif.»

»Ja, hon, ja. Hennes lif är rent. Men hvad kan Kristus med all sin makt göra mig annat än fördöma mig, då jag ej kunnat likna honom? Jag har haft hans exempel, men ej följt det.»

»Han är mera än exempel, han är försonare», sade Harald.

Han kände sig osäker och önskade att Barbara varit närvarande, hon som var så hemmastadd i dessa ting, där han själf ännu kände sig som en nybörjare.

Henrik svarade icke. Haralds ord, som denne själf fann så svaga, så alltför få, hade väckt i den

kämpandes själ en alldeles ny tanke, som uppgick i mörkret likt den tidiga gryningens första ljusning. Men det var ännu långt till soluppgången.

Harald dröjde ej många timmar på Vallargärde. Han sade snart farväl till Henrik, men äfven vid afskedet vägrade denne att taga hans hand.

»Du skall ej trycka den hand, som är besudlad med din broders blod», sade Henrik.

»Har du så ringa tro på en väns förlåtelse? Förstår du icke, att din misstro är en förolämpning mot mig?» frågade Harald.

Henrik såg några ögonblick undrande och skarpt på honom, och de dystra dragen blefvo mindre dystra, ju längre han såg in i de sveklösa, trofasta ögonen. Utan ett ord lade han sin hand i Haralds, som hårdt tryckte hans, och så skildes de.

Ej långt därefter kom ett bud från Korsvik förkunnande, att grefve Falkenhorn var dödligt sjuk och blott hyste den enda önskan att återse sonen.

Henrik steg till häst och red till Korsvik. Det tog flera dagar, fast han ej sparade hästens krafter.

En afton mot solnedgången inträdde han i faderns sjukrum. Grefve Falkenhorn halfåg i bädden, lutad mot kuddar. Hans utseende vittnade om sjukdomens hastiga framfart.

Grefvinnan Blanca satt vid bädden, men sedan hon hälsat på Henrik, lydde hon ett tecken af sin man och lämnade rummet.

»Jag trodde icke du skulle komma», yttrade grefve Falkenhorn, så snart han befann sig ensam med sonen.

»Hvarför skulle jag icke det?» frågade Henrik och satte sig på den plats styfmodern lämnat.

»Jag sände intet bevis på ånger till att beveka din helighet», svarade grefve Falkenhorn, men hånet i hans röst lät konstladt.

»Förlåt mig all min hårdhet, fader! Jag har syndat, jag är sämre än den sämste», sade Henrik doft.

Grefve Falkenhorn ryckte till af öfverraskning, och något liknande hopp glimtade fram i hans öga.

»Hvad har du gjort?» frågade han hastigt.

»Hela mitt lif har varit ett själfbedrägeri», svarade Henrik med ansträngning.

Han väntade sig ett öfverlägset: 'det har jag ju alltid sagt', men den sjuke teg. Förundrad häröfver iakttog Henrik de tärda dragen.

»Jag tänkte, att din förlåtelse, om jag kunde vinna den, skulle blifva en tröst i mina sista stunder, men jag har ej vågat hoppas på den», mumlade den sjuke grefven.

»Min förlåtelse har ni, fader. Jag dömer numera ingen utom mig själf.»

Grefven låg en stund med slutna ögon, men plötsligt såg han upp och fäste en intensiv blick på sonen.

»Jag välsignar din synd, hvilken den än är», sade han, »ty den har gjort ditt hjärta vekt. Tro mig, min son, den förlåtelse du ger mig nu är mera värd än all din forna stränga dygd.»

Henrik blef underlig till mods. Låg det sanning i dessa ord? Kunde något godt komma af det onda? Men grefven fortfor:

»Vill du taga ett råd af din döende fader? Gör ingen människa orätt, sko dig ej på andras bekostnad, handla ej falskeligen, ty då möter dig vid dödens portar en hemsk andeskara, som anklagar dig med bleka läppar och griper efter dig med hårda händer.»

»Min far!» sade Henrik upprörd.

»Öd intet medlidande på mig, jag har förskyllt mitt öde och klagar ej. Men säg mig hvilken den synd är, som du begått.»

Henrik omtalade i få ord duellen och hvad som föranledt den, och hur därigenom hans ögon öppnats, så att han sett sig själf sådan han verkligen var.

»Det vill till ett ömtåligt samvete för att se någon synd i detta. Att älska sin ungdoms brud, att fälla sin rival i ärlig duell, hvad ondt kan finnas däruti?»

»Det beror på hur höga fordringar man ställer på idealet, som skall upphinnas», sade Henrik.

»Dina fordringar måtte i sanning öfvergå mänsklig förmåga.»

»De göra så, och ändå kan jag icke sänka dem.»

»Hur skall det då gå med dig?»

»På tok», sade Henrik dystert.

»Alldeles som med mig, och dock har jag ej satt fordringarna högt. Det hjälper tydligen ej hvilketdera man gör.»

»Det är en annan än vi själfva, som ställer fordringar på oss, och det är Gud», sade Henrik.

»Du, som erkänner hans rätt att så göra, är

långt mer förkrossad än jag, som icke erkänner den», anmärkte grefve Falkenhorn, »och dock har du brutit mindre emot dem än jag. Vill du höra mina be-kännelser?»

Grefve Falkenhorn tog under sin hufvudkudde fram ett försegladt kuvert, som han räckte sonen.

»Efter min död skall du bryta det där», sade han. »Det innehåller en förteckning på dem jag skinnat i spel och affärer, och de äro ej så få. Gör med dem hvad du vill. Vet du af, att jag spelat falskt?»

»Jag har länge misstänkt det.»

»Alltsedan natten i spökrummet och Sparrekors' död, eller hur?»

Henrik jakade.

»Jag såg dina misstankar, och de retade mig. Jag ville behålla din dyrkan, och därför dolde jag för dig mina vägar. Jag hoppades, att du själf skulle göra hvad ondt var, innan du upptäckte mina gärningar, på det att din dom öfver mig skulle blifva mindre hård. Därför utsatte jag dig under uppväxt-åren för frestelser af hvarjehanda slag, jag gjorde det omärkligt för dig, men du bestod, och i stället för att bringa dig på fall härdade jag dig blott. Jag hoppades mycket af din utomlandsresa, då du under fyra år i ungdomens farliga brytningstid var öfverlämnad blott åt dig själf, men du kom tillbaka lika obefläckad och lät mig förstå, att ditt bästa skydd varit din kärlek till mig, ditt svärmiska begär att bevara mitt gillande. Så ironiskt är lifvet ibland. Du smyckade mig med allt det ädla, som bodde

inom din egen barm. Din renhet var mig en nagel i ögat, jag ville beröfva dig den, och dock var jag stolt, då jag såg hur du kunde bevara den. Så fullt af motsägelse var mitt eget hjärta.»

»Men nu är jag fallen», afbröt Henrik. »Är ni nu nöjd, min far?»

»Nöjdare nu, än när du förbannande mig drog till Vallargärde.»

Henrik satt tyst, och hans fader låg en stund med slutna ögon och hvilade. Det ansträngde honom att tala.

»Min son», sade grefven sakta.

Henrik lutade sig fram för att uppfånga hans ord.

»Att jag velat locka dig på avvägar förefaller mig, när jag nu ser tillbaka, som det svåraste af alla mina brott — om jag skall kalla det så, förutsatt att det finnes en Gud — och ändock var jag därvidlag vanmäktigast. Förläter du mig det onda jag velat dig?»

»Ja», svarade Henrik af hjärtat.

»Då fruktar jag ej alla de öfriga», mumlade grefven.

»Hvad hjälper min förlåtelse, det är ju Gud, som dömer?» sade Henrik.

»Finnes Gud, så är jag förlorad», sade grefve Falkenhorn kort.

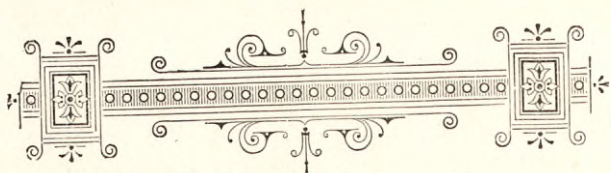
Henrik kände en dof smärta i sitt inre vid dessa ord. Han trefvade i mörkret efter tröst, men fann ingen. Hvad skulle han säga ett förspilldt lif, som just skulle slockna ut, han som trott på den kämpande dygden såsom enda vägen till evigt lif? Han

hade kommit till korta på den vägen och insåg allt-
mera, hur villsam den var. Han försökte tala om
det eviga lifvet, om räddning i elfte timmen, men
hans ord saknade öfvertygelsens kraft och framlockade
endast ett skeptiskt leende på den sjukes läppar.

Grefve Falkenhorn bar sina plågor utan ett ljud
af klagan och mötte döden med kall resignation.
Henrik var hos honom in i det sista och följde ho-
nom ned i dödsskuggans dal. Tunga, djupa och
innehållsrika voro de tankar, som trängde sig på ho-
nom där. Hans andes öga spanade sig trött efter
ljus för denna mörka dal.

ELFTE KAPITLET.

Soli Deo Gloria.

Henrik var ensam arfvinge till sin faders rikedomar med undantag af en mindre egendom, grefvinnan Blancas änkesäte. Första tiden efter grefvins död upptogs Henrik helt och hållet af att sätta sig in i de vidlyftiga affärerna, med hvilka han föga befattat sig förut. Han fann sin faders papper i god ordning och häpnade öfver den gedigna förmögenhet, som nu var hans.

En afton satt han i den afidnes höga, djupa rum på Korsvik, försänkt i tankar. I handen höll han bekännelseskristen, som den bortgångne på dödsbädden lämnat honom, och hans öga hvilade tankfullt på namnet Sparrekors, som stod där bland de första på listan.

Det knackade på dörren.

»Stig in!» svarade han och såg upp.

Grefvinnan Blanca inträdde. Den svarta änke-

dräkten och det ovanf sorgsna uttrycket i hennes eljest alltid så glada ansikte hade en rörande verkan. Henrik reste sig och, stoppande faderns bekännelse-skrift innanför rocken, bjöd han artigt styfmodern sitta ned.

»Störde jag dig? Du har så mycket att tänka på nu», sade hon.

»Visst icke, jag står alltid till eder tjänst, madame», svarade han.

Hon satte sig.

»Jag kommer för att fråga dig, om det ej snart är tid på, att jag flyttar härifrån till mitt änkebo?» sade hon med ett leende, hvars vemod ytterligare ökades genom hennes försök att göra det gladt.

Han såg forskande på henne och tycktes öfverlägga med sig själf.

»Längtar ni då så mycket härifrån?» frågade han dröjande. »Är det eder svårt att vistas här?»

Hon blickade upp med någon undran, hvori en skynt af glad förhoppning kunde spåras.

»Jag har ju ingen rättighet att stanna här nu. Korsvik är ditt, din grefvinna, icke jag, är härskar-inna här.»

»Som min grefvinna icke existerar, vore jag min fru moder högst förbunden, om ni ville förblifva härskar-inna här», sade Henrik med skuggan af ett leende och på det allvarligt vänliga, nästan beskyddande sätt, hvarmed han de sista åren bemött sin faders maka.

»Är det ditt allvar? Skall jag icke göra intrång på något sätt?» frågade hon och dolde ej den tillfredsställelse hans förslag gifvit henne.

»Jag anser det som en stor förmån på alla sätt, om ni vill stanna här, madame», sade han. »På Korsvik är det ju, som släktens sociala anseende bäst uppehålls, och jag kan icke göra det ensam, helst som jag icke bor här utan på Vallargärde, där enstöringen passar bäst.»

»Du ämnar då beröfva mig ditt sällskap?» frågade hon med verklig ledsnad.

»Mitt sällskap vore alltför tungt i längden», svarade han, »men för kortare tider törhända det går att stå ut med det. Mina besök här komma icke hädanefter att blifva så sällsynta, och då skall jag alltid sätta värde på att ej komma till ett tomt slott utan finna ett hem.»

»Jag tycker inte om Vallargärde», sade hon. »Det är där du fått ditt svårmod.»

Han skakade på hufvudet.

»Det är icke Vallargärdes skull.»

Hon betraktade honom nyfiket.

»Henrik, jag har förgäfves frågat din far efter orsaken till brytningen mellan er.»

»Och förgäfves frågar ni mig äfven», svarade han artigt, men med en afvisande bestämdhet, som förhöjde färgen på hennes kind. Han såg det och tillade genast: »Men allt var godt mellan oss, innan vi skildes. Det förflutna är förflutet.»

»Då är det icke för mig att forska uti?» frågade hon, tankspridd lekande med sin vigselring.

»Nej», svarade han enstafvigt och följde hennes lek med en egendomlig blick, som hon lyckligtvis icke såg.

»Hade du din fars förtroende, Henrik?» frågade hon efter en stund.

»Han var icke den, som gärna förtrodde sig åt någon», svarade Henrik undvikande.

»Icke ens åt sin första maka, din moder?»

»Därom vet jag intet», svarade Henrik, som började känna sig orolig för den vändning hennes tankar tagit.

»Det är eget, att jag var här en gång som ung flicka, medan din moder lefde. Föga anade jag då, att jag skulle komma att intaga hennes plats. Vårt öde formar sig underbart ibland.»

»Jag tror knappast det formar sig själft», anmärkte Henrik.

»Du menar, att Försynen danar det?»

»Snarare, att han lagt det i våra egna händer», svarade Henrik, men tillade genast för att öfvergifva detta farliga ämne: »Om min nådiga intet har där-
emot, så önskade jag delgifva eder något af mina planer. Såsom min närmaste anhöriga har ni rätt att först få del af dem.»

»Och äfven skyldighet», sade hon leende och intresserad.

»En skyldighet som väl inte besvärar?»

»Långt därifrån», svarade hon.

»Hvem innehar Edsmo, baron Sparrekors' forna egendom?» frågade han.

»Ämnar du spekulera i egendomsaffärer?» frågade hon öfverraskad, »det trodde jag inte dig om med din svärmiska idealism.»

»Ja, jag ämnar spekulera», sade han med ett flyktigt leende, »men icke för vanlig vinst.»

Hon betraktade honom förbryllad, och han fortfor:

»Baron Sparrekors förlorade allt hvad han ägde till min fader och grefve Bråå, egentligen till min far. Då jag var i Stockholm för ungefär ett år sedan, kom jag hans änka och barn på spåren. De äga intet och måste arbeta för dagligt bröd. Deras armod är en del af mitt fädernearf.»

Grefvinnan Blanca betraktade sin styfson med stigande beundran, och hennes ögon fuktades af rörelse.

»Du ämnar återgifva dem Edsmo?» frågade hon. Han nickade jakande.

»I den affärsspekulationen känner jag igen dig», sade hon med hjärtlig ömhet, men tillade med en maliciös glimt i blicken: »hvad tror du din kloka faster månne säga om den åtgärden?»

»Jag hoppas hon skall vara klok nog att gilla den, om hon får veta något om den, hvilket jag hoppas hon icke får», svarade Henrik.

»Å, det är således hemligheter du anförtror mig!» utropade grefvinnan Blanca med komisk förskräckelse.

»Det är ej dödsstraff på att förråda den», sade Henrik småleende, »men nog såge jag helst, att det icke talades därom.»

»Jag skall göra mitt bästa för att tiga», lofvade grefvinnan. »Men svårt blifver det, då jag älskar att se min son beundrad.»

Hon var själf ej i stånd att bringa några offer

eller utföra storartade handlingar, men hade dock ett sinne, som fullt förstod att värdera en sådan förmåga hos andra.

»Jag är ingen beundran värd», sade Henrik, och molnet af tungsint svårmod, som var bofast på hans panna, tätnade. »Hvad jag gifver dem, är blott deras fulla rätt.»

Grefvinnan Blanca betraktade honom med nästan vördnadsfullt deltagande och kände, att hon aldrig kunde lära sig förstå denne ovanlige man, huru varmt fästad hon än var vid honom.

Det lyckades Henrik att få köpa Edsmo med inventarier och allt. Den vackra egendomen låg ej så långt från Vallargärde. Sedan allt var uppgjort med den förre ägaren, reste Henrik till Stockholm.

Det var efter något mer än ett års frånvaro, som Henrik Falkenhorn återsåg den sköna Mälarstaden. Klart och dystert trädde minnet af den olyckliga duellen fram för hans hågkomst, när han red genom gatorna. Han tog in på ett enkelt värdshus på Södermalm, ej långt från det lilla trähus, där han föregående år skilts från Margareta Sparrekors. Fast han kände sig trött efter resan och djupt nedslagen inför de anklagande minnen, som vaknat till kraftigare lif än vanligt, unnade han sig ej mer än en kort stunds hvila, innan han gick att utföra sitt ärende. Han styrde sina steg till det hus, där han hoppades finna den friherrliga familjen Sparrekors. Ytterporten var öppen, grefven trädde in och såg sig om i den trånga förstugan, där en dörr på hvardera sidan och en brant trätrappa upp till vindsvåningen lämnade honom i ovisshet om, åt hvilket

håll han härnäst skulle styra sina steg. Han knackade på dörrarna, men de voro låsta, och ingen bjöd honom stiga in. Han gick uppför trappan, och ljud af röster nådde hans öra. Här uppe var en låg vind med ett par tre dörrar. En af dessa stod på glänt, och det var därifrån rösterna hördes. En yngling kom honom till mötes. Han betraktade främlingen med förvåning, men bugade sig och frågade hvarmed han kunde stå till tjänst.

»Bor friherrinnan Sparrekors här?» frågade Henrik.

»Ja», svarade den unge mannen, »men hon är icke hemma nu.»

Henrik frågade då efter Margareta och visades in i rummet, hvars dörr stod på glänt. Det var lågt och litet och ytterligt enkelt, men snyggt hållet.

Margareta Sparrekors reste sig från stolen framme vid fönstret, där hon suttit med sitt arbete, ett tungt, rött sammetschabrak, på hvilket hon broderade med guldtråd. Hon var längre och smalare än föregående år, ögonen föreföllo ännu större och ansiktet blekare och tunnare. Det långa, bruna håret föll fritt öfver axlar och rygg och tycktes för tungt för den spensliga gestalten. Hon kände genast igen främlingen, och hans åsyn väckte tydligen stor glädje hos henne. Ögonen fingo glans och kinderna en flyktig färg.

»Välkommen!» sade hon leende, lycklig och blyg på samma gång.

»Ni känner då igen mig, fröken Sparrekors?» frågade han och kysste artigt hennes hand.

»Ja visst», svarade hon med en tacksam blick.

»Ni söker min moder. Hon kommer snart hem. Var god och sitt.»

Henrik vände sig om för att äfven hälsa på den unge mannen, men denne var försvunnen.

»Dref jag bort edert sällskap? Det var icke min mening.»

»Det var bara Herman Celius, vår värdinnas son», upplyste flickan, »han kan ej hafva gått så långt. Skall jag kalla honom tillbaka?»

»Om ni själf så önskar, jag har intet otaldt med honom», svarade Henrik.

Den unga flickan kände sig plötsligt mycket tafatt, icke vetande hur hon skulle uppföra sig, hvad hon skulle svara, om hon skulle sätta sig eller stå kvar eller springa efter Herman Celius. Henrik, som märkte hennes förvirring, kom henne genast till hjälp genom att bedja henne återtaga sitt arbete och låta honom se på och språka med henne under väntan på hennes moder. Omedvetet hade han antagit den beskyddande ton, hvarmed man tilltalar barn och som han användt sist de träffats. Detta återgaf henne fattningen. Hon satte sig ned vid sin sybåge och tog upp nålen.

»Jag har mycket brådtom med detta», upplyste hon.

»En beställning?» frågade han.

»Ja, till en altarklädnad», svarade hon.

»Får jag se!» bad han.

Hon vecklade upp det redan färdigbroderade stycket, som hängde hoprulladt vid bågen, så att han skulle få se det i sin helhet.

På den röda sammeten var anbragt med guldtråd en gyllne halfbåge med strålar, ofvan stod likaledes i guld Soli Deo Gloria, och under de tre bokstäfverna I H S inflätade i hvarandra.

»Det är vackert», sade Henrik Falkenhorn. »Förstår du också hvad det betyder?»

Detta lilla 'du' förtog återstoden af hennes tafatthet.

»Ja», svarade hon med barnslig stolthet. »Soli Deo Gloria betyder Gudi allena äran. I. H. S. skall vara Jesus Hominum Salvator, som betyder Jesus, mänsklighetens Frälsare.»

»Det är rätt. Hur vet du det?»

»Herman har lärt mig det. Jag läser latin för honom ibland när vi hafva tid. Han vet så mycket, som han lär mig.»

»Hvad är han?» frågade Henrik.

»Han skall blifva präst och är så förtjust i böcker.»

»Det tyckes du ock vara?»

»O ja! Men jag har så få och dessutom så sällan tid att läsa», sade hon med en saknad i rösten, som gjorde Henriks hjärta godt, när han tänkte på hvarför han kommit.

»Skulle du ej bra gärna vilja slippa arbeta för betalning och i stället få så många böcker du kunde önska och god tid att läsa dem?» frågade han.

Hon lade hufvudet åt sidan och såg tankfullt på sitt arbete, och hennes ögon strålade.

»Jag kan ej föreställa mig hur det skulle vara», svarade hon sakta. »Men Herman säger, att det är orätt att ej vara nöjd med sin lott.»

»Är du nöjd med din?»

»Icke alltid, men jag ville så gärna vara det.»

»Och hvarför?»

»Därför att Gud skulle tycka mer om mig då.»

Margareta sydde på sitt arbete, Henrik Falkenhorn satt tyst vid hennes sida och stirrade på de gyllne bokstäfverna *Soli Deo Gloria*, till dess de nästan gjorde ondt i hans ögon. Med plågsam klarhet såg han sitt förflutna lifs sträfvan i ljuset från denna gyllne skrift fördunklas till intet. Han hade ej sökt Guds ära utan sin egen. För det andra tecknet på Margaretas altarduk, *Jesus Hominum Salvator*, hade han ej ännu fått blick.

Steg i trappan väckte den unge mannen ur hans tankar och i nästa minut inträdde friherrinnan Sparrekors i rummet.

Hon var icke lång till växten. Den raka, stela hållningen tycktes vilja trotsa de tarfligt enkla kläderna och den om arbete vittnande gestalten. En enda blick på hennes ansikte sade en, att hon lidit mycket utan att brytas eller böjas. Draget kring de tunna läpparna tydde ej på bitterhet, men väl på en nästan till hårdhet utvecklade kraft att bära. Hon kastade en misstänksam blick på den mörke främlingen, hvilken rest sig upp vid hennes inträde.

»Det är min moder», upplyste Margareta vänd till honom. »Moder, detta är den herre, om hvilken jag talade, som hjälpte mig en gång i fjol.»

Hon såg villrådlig ut och stammade på målet. Först nu kom Henrik i håg, att han icke sagt sitt namn. Han skyndade att godtgöra denna försummelse

och iakttog därvid noga friherrinnans anletsdrag, men blott en orolig blinkning med ögonlocken tydde på någon ovanlig rörelse hos henne.

»Hvad förskaffar oss den äran af herr grefvens besök?» frågade hon kyligt.

Hon förblef stående och bjöd icke gästen återtaga sin plats, hvilket tydligen plågade hennes dotter. Henrik tvekade om sättet att framföra sitt ärende. Han hade tänkt förbereda det genom ett samtal, men det omöjliggjordes nu af friherrinnans afvoga hållning. Han beslöt därför att gå rakt på saken, hvilket äfven var vida mer öfverensstämmande med hans natur.

Utan att yttra något framtog han tvenne papper, som han räckte friherrinnan. Det ena var köpebrevet på Edsmo, det andra en handling, där han öfverlät äganderätten till friherrinnan Sparrekors och hennes barn.

Baron Sparrekors' änka genomläste långsamt det skrifna. Henrik, som stod tyst framför henne, märkte att hon tungt stödde sig mot bordet. Den unga flickan vid sybågen såg oroligt från den ena till den andra.

»Hvad skall detta betyda?» frågade ändtligen friherrinnan med återhållen rörelse.

Den blick, som mätte Henrik, var sträng och misstänksam, liksom utforskande om han dref med de olyckliga.

»Det betyder, att Edsmo nu åter är i den rätte ägarens hand», svarade grefven med en röst, som borde förtagit hvarje tvifvel om renheten af hans uppsåt.

Men friherrinnan Sparrekors var för hårdt pröfvad i motgångens skola och hade lidit för mycket af andras själfviska hårdhet för att så lätt öfvertygas om, att lyckans hjul vändt sig till hennes förmån och att en främling ville henne väl.

»Jag förstår intet. Förklara eder!» bad hon med en röst, som mest liknade en befallning.

»Det var i min faders hand, som det skuldebref fanns, hvilket efter baron Sparrekors' död måste störta hans familj i armod», började Henrik med låg, men tydlig röst. »Jag har alltid djupt beklagat, att detta bref icke genast blef lågornas rof, och på sin dödsbädd gaf äfven min fader mig rätt häruti. Det är därför på hans uppfordran, som jag, hans arfvinge, med verklig hjärtats glädje nu till eder, fru friherrinna, återlämnar hvad eder och edra barn med rätta tillkommer.»

• En skarp, röd fläck på hvardera af änkefriherrinnans bleka kinder och den mödosamma andhämtningen visade tydligt, att den unge mannens högtidliga ord mäktigt upprörde henne, fast hon stod stilla på sin plats.

»Med rätta sade ni?» frågade hon.

»Ja med rätta», svarade Henrik lätt bugande.

»Var skuldebrefvet med rätta tillkommet och undertecknad med min makes namn, så gingo vi med rätta i armod, och det jag här håller är blott en nådegåfva.»

Hon skakade handen med papperen. Hennes blick uttryckte en fråga, som befallde ett svar.

»Låt de döda vara i ro», bad Henrik Falkenhorn, som om möjligt ville skona sin faders minne.

»Jag respekterar eder önskan, herr grefve. Tag tillbaka dessa», sade friherrinnan och räckte honom papperen med en oefterhärmlig hållning af stolt värdighet.

Henrik gjorde en afvärfande rörelse med handen.

»För edra barns skull, fru friherrinna», bad han, »tänk på deras hälsa, deras framtid!»

Det ryckte kring moderns hårda läppar, då hon mumlade:

»Hellre svält än nådegåfvor.»

»Det är ingen nådegåfva», erkände Henrik.

»Hafva vi rätt, så vilja vi veta det äfven», sade den stolta frun.

»Nå väl», begynte Henrik med kraft öfvervinande sin motvilja att säga hvad som tydligt måste fram. »Skuldebrevet till min fader var undertecknad med eder makes namn och af hans hand, men det borde ändå icke gällt.»

Henrik höll upp, men tvangs af de obevekliga ögonen framför sig att fortsätta:

»Det var intet lån, inga afärer, endast spelskuld.»

»Som är hedersskuld», ifyllde friherrinnan med en afgörande och hopplös ton, hvilken förrådde hur brinnande hennes längtan varit att få höra något, som berättigat henne att mottaga, hvad hon så väl behöfde.

Henrik, som drog känsel på hennes fasta karaktär, insåg att hennes beslut att icke emottaga hans gåfva var oåterkalleligt, om han ej yppade allt.

»Så har jag då ännu en bekännelse att göra i min döde faders namn, och jag skulle vara eder förbunden i hela mitt lif, fru friherrinna, om ni ville låta den vara allenast mellan oss två», sade Henrik och kände en förödmjukelse, som andligen böjde honom mot jorden.

»Det lofvar jag», sade hon hastigt och fäste på Henriks läppar en hungrande blick.

Han ämnade just tala, då han hejdades af en skygg röst, som sade:

»Vänta! Jag är ju inne. Förlåt mig!»

Och Margareta, som suttit tyst och glömd af dem båda och vid sin sybåge åhört deras samtal tills nu, reste sig och skyndade ut. Det glänste till af stolt gillande i friherrinnans öga, och Henrik sade:

»Detta ädla drag i eder unga dotters karaktär är mig en borgen för att den, som fostrat henne, kan stå vid sitt ord och behandla en ärlig bekännelse med ädel hänsyn.»

Hon böjde jakande på hufvudet, och hennes blick uttryckte samförstånd. Han höll upp ett ögonblick liksom för att samla mod och sade därefter tyst och kort, som om orden smärtat hans tunga:

»Min olycklige fader hade spelat falskt, och det visste icke baron Sparrekors.»

Hon såg på honom utan att yttra ett ord. Blott småningom tycktes hon fatta meningen af hans ord och allt hvad de inneburo för henne och hennes barn. Hon såg på papperen och läste än en gång igenom dem långsamt, som om hon icke kunde förstå orden.

»Allt är således vårt *med rätta?*» hviskade hon, och stämman darrade.

»Ja, med rätta», upprepade han.

Hennes knän skakade, så att hon måste sätta sig ned. Den underbara, ofattliga lyckan öfvervåldigade henne. Själfbehärskningen gaf vika, den starka spänningen tog ut sin rätt. En snyftning bröt sig våldsamt fram, och den hårdt pröfvade kvinnan dolde ansiktet i händerna och grät häftigt och konvulsiviskt, som de gråta, hvilka icke äro vana att ge vika för sina känslor. Hon märkte icke, att grefve Henrik lämnade rummet.

Just som han öppnade ytterporten, rörde någon vid hans arm så lätt, att han knappt kände det.

»Förlåt mig!» bad Margareta Sparrekors. »Jag trodde ni båda visste, att jag var inne nyss. Är ni mycket ond, att jag hörde så mycket?»

Han log åt hennes täcka oro.

»Visst icke. Ni får väl snart höra mer», sade han. »Säg eder moder, att jag kommer åter i morgon för att fråga, om jag kan stå till tjänst på något sätt.»

Han ämnade gå, men hejdade sig.

»Säg, Margareta», tillade han, »skulle du åter vilja höra bruset af din vilda fors och plocka sippor i din barndoms gröna skogar?»

Hon såg på honom med en undrande blick.

»Var det allt sant?» frågade hon.

»Ja. Edsmo är åter ditt hem.»

Hon fattade hans hand i båda sina, och ögonen strålade af den mest hängifna tacksamhet.

»Och det är ni — ni . . .» utbrast hon, men hejdades af uttrycket i hans ansikte, där en skymt af de inre själskval han led trädde fram.

»Nej icke jag! Tacka icke mig!» sade han som träffad af häftig smärta. »Soli Deo Gloria, Margareta, men öfver mig hvilat förbannelse.»

Hans djupa svårmod skar henne i hjärtat. Hennes ögon stodo fulla af tårar, och blicken sade tydligt, att det fanns intet hon ej skulle velat göra för honom i den stunden, om hon blott vetat hvad. Han rördes, då han såg det, det kom som balsam i hans själslidande.

»Jag har bedt för eder, min räddare, hvarje dag sedan sist», sade hon skyggt.

»Tack!» svarade han blott och tog hastigt afsked för att icke frestas säga henne, hur föga han trodde på makten af en förbön, som hade honom till föremål, äfven om en ängel fälde den.

Friherrinnan Sparrekors tog om än med tvekan emot den hjälp Henrik erbjöd. Hennes bittra erfarenheter voro ägnade att göra henne misstrogen mot den frånvaro af all egoism, som den unge främlingens hela handlingssätt ådagalade. Med mycken försiktighet mottog hon hans tjänster och det misstänksamma ögat var ständigt på vakt för att upptäcka ett doldt och illasinnadt motiv. Men som tiden led, och intet gaf näring åt hennes oro, började hon så småningom tro på den allvarlige och dystre mannens oegennyttan. Följden häraf var, att hon begynte intagas af en vördnadsfull beundran för honom, som, när han märkte den, stegrade hans själföföbräelse för hyckleri.

Edsmo låg ej längre från Vallargärde, än att Henrik Falkenhorn kunde tillmötesgå friherrinnans önskan att hjälpa henne med ett och annat. Hans besök där voro alltid efterlängtrade. Mycket talades om den af olyckor hemsökta familjens plötsliga välstånd. Orsaken till att allt så ändrats för dem sades vara en gammal skuld, hvori grefve Falkenhorn skulle stått till baronen, och som Henrik fått reda på och nu betalat.

Alla prisade den ädle arftagaren. Han var en orsak till stor förvåning för mången. Rik och obe- roende, förnäm, ung och vacker, begåfvad och med alla möjligheter framför sig afsade han sig frivilligt allt och lefde i munklik enkelhet på sitt ruinslott, sändande rikliga gåfvor åt de mest oväntade håll. Han gick ständigt grubblande, som om han rufvat på nå- gon tung sorg, och knappast någonsin sågs han le.

TOLFTE KAPITLET.

Hvad som fattats.

En smittosam sjukdom utbröt på Vallargärde. Den var så plågsam och svår, att folket skydde dem, som angrepos.

Henrik fick höra detta. Utan fruktan gick han in i de smittade kojorna och förde de öfvergifna sjuklingarna upp till slottet för att vårda dem där. Man häpnade, och några behjärtade män och kvinnor erbjödo slottsherrn sin hjälp.

Genom noggrann skötsel räddades mången från döden, och farsoten bekämpades. Den förlorade efter hand i kraft, allt färre och färre angrepos.

En afton gick Henrik genom de gemak, som voro inrättade till sjukrum. Under denna vandring mötte han mången tacksam blick och hörde mången framhviskad välsignelse. Men samvetskvalen, som alljämt oroade honom, stillades ej af detta. Intet, som han gjorde, gaf honom frid. Han kände, att det fordrades vida mer, men hvad? Harald Bråås ord hade gifvit honom en aning om det, men ännu ägde

han icke klarhet. En känsla inom honom sade, att hvad han sökte fanns, blott han kunde finna det. Det fattades honom något, det väsentliga — men hvad?

I ett hörn af salen såg han en ung flicka, som befann sig på bättringsvägen, sitta i bädden med en stor bibel i knäet. Hon var en af dem, som lärt sig läsa för grefven. Han satte sig bredvid henne, och hon såg upp mot honom med vördnad och glädje i sin blick.

»Har du icke glömt bort att läsa under sjukdomen, Greta?» frågade han.

»Nej», hviskade hon.

»Läs ett par verser för mig, så får jag höra», sade han.

»Hvad skall jag läsa?» frågade hon.

»Det gör detsamma, det som du har uppslaget t. ex.»

Hon lydde och läste med hög, entonig stämma:

»Om jag talade med människors och englars tungor, och hade icke kärleken, så vore jag en ljudande malm, eller en klingande bjellra.

Och om jag kunde profetera, och visste all hemlighet, och allt förstånd, och hade alla tro, så att jag försatte berg, och hade icke kärleken, så vore jag intet.

Och om jag gäfvé alla mina egodelar them fatigom, och låte min lekamen brinna, och hade icke kärleken, så vore thet mig intet nyttigt.»

Här stannade hon och såg upp med en frågande blick, oviss om hon skulle läsa vidare.

Han satt orörlig. Ett djupt veck hade lagt sig mellan ögonbrynen, och han tycktes ej märka, att hennes röst tystnat.

Greta kunde ej förstå, hvad det var i det upplästa, som kunnat göra honom sådan. Hon undrade, om han tyckte, att hon läste illa.

Han reste sig och klappade henne lätt på hufvudet.

»Tack, Greta», sade han tankspriddt och tillade för sig själf, när han lämnade henne: »Nu vet jag, hvad som alltid fattats mig.»

Hon såg förvånad efter honom. Hvad kunde han mena?

Henrik gick in i sitt rum och ställde sig vid fönstret. Han såg ut öfver den vildt sköna trakten, men i tankarna blickade han hän öfver sitt förflutna lif.

Ja, han hade talat med mer än mänsklig tunga, hans ljungande värtalighet hade träffat hjärtan och gjort underverk. Sitt lifs lycka hade han offrat, alla sina ägodelar gaf han bort, och nu satte han dagligen sitt lif på spel för andra. Men trots allt detta hade han icke vunnit, hvad han ifrigast sökte: själsfrid. Något hade fattats i hans lifs gärning, för att den skulle hafva värde inför Gud, nu först insåg han, att det var kärleken. Den hade icke legat till grund för hvad han gjort.

Det var af trots mot fadern, som han först begynt söka bibelns Gud. Sedan hade hans ande fattats af beundran för denne helige Gud, och han hade sträfvat att vinna hans välbehag. Men det var ej

kärlek, som drifvit honom, då han med vrede och hårdhet gått till strids mot andras synd; och det var ej af nitälskan för Guds ära, som han genom själfukt och offer i sitt eget lif velat och trott sig kunna förverkliga det heliga människoideal, som Guds lag uppställer, utan det var i högmod och för sin egen ära han stridt.

Men nu hade han fallit och kommit till korta, och hur skulle han kunna älska Gud, hvars dom han kände öfver sig? Hans synd stod outplånad mellan honom och Gud, ej vågade han nalkas den helige, som han förtörnat? Den fruktan han kände omöjliggjorde för honom kärleken, och han förstod, att äfven om han kunnat gifva någon, skulle den ej blifva annat än ohelig och ofullkomlig som hans eget hjärta.

»Gud, min bästa gärning har varit besudlad! Jag är värd att förkastas från ditt ansikte», ropade han i själsångest och föll ned på knä, lutande hufvudet mot fönsterposten.

Det brusade och sjöd, och han tyckte, att dödsflodens vågor voro omkring honom.

En lång stund därefter inträdde Sara i rummet och fann sin herre sanslös. Orolig böjde hon sig ned öfver honom och tillkallade hjälp. Grefve Henrik hade träffats af smittan, han var dess sista offer.

När Staffan såg sin husbonde dödssjuk, hämtade han den flinkaste drängen i byn och gaf honom den snabbaste häst, som fanns på godset.

»Rid till fru Ingrid Brette på Skarås och till grefvinnan Blanca Falkenhorn på Korsvik och säg

dem, att Falkenhornarnas ädla ätt är nära att slockna ut, grefve Henrik är illa sjuk», sade han.

Drängen lydde och lät ej gräset växa under springarens hofvar.

På Skarås hade man främmande. Barbara Bråå var där på besök med sin man och sina små barn. Äfven Maj vistades där sedan ett år tillbaka. Sorgedagen efter mannen var förbi, och hon hade lagt bort den svarta dräkten. Det muntra, lätta i sätt och ton hade till största delen återkommit, sedan hon hämtat sig efter den första förskräckelsen. Stundom kunde hon dock försjunka i djupa tankar, hvilka likvisst af ögats uttryck att döma tycktes innebära lika mycket hopp som minne.

På gården lekte Barbaras barn och byggde små slott af sand. Under en lummig ek satt deras mor och sydde i sällskap med fru Ingrid. Då och då kastade Barbara en blick bort mot den skuggiga trädgårdsgången, där Majs gestalt skymtade fram mellan löfverket.

»Om jag visste, hvarpå Maj tänker, när hon går så där för sig själf», anmärkte Barbara.

»Förmodligen sörjer hon sin man», svarade fru Ingrid.

Men Barbara såg ej ut att vara af samma tanke.

»Jag undrar, hvarför Henrik så envist håller sig härifrån», sade hon. »Han har ej varit här en enda gång, sedan Maj kom hit.»

I detta ögonblick nalkades Harald från slottet. Han stannade och blickade ned åt allén, hvarifrån ljud af hofslag hördes.

En löddrig häst galopperade upp på gården, och den raske drängen från Vallargärde hoppade ur sadeln. Grefve Harald igenkände honom, och anande, att han förde ett sorgebud, ledde han honom afsides och frågade efter hans ärende.

»Jag skulle bringa det budskapet till fru Ingrid Brette, att grefve Henrik Falkenhorn ligger för döden», svarade denne.

Harald gjorde sig genom några hastiga frågor underrättad om tillståndet på Vallargärde. Sedan han därefter bjudit en af slottets tjänare sörja för den uttröttade ryttaren och hans häst, gick han till damerna och gaf dem del af sorgeposten.

Fru Ingrid ville genast resa till brorsonen, men majoren förbjöd det på grund af den gikt, som de senare åren besvärat hans maka och gjort alla resor nästan omöjliga för henne. Med honom förenade sig de öfriga, och fru Ingrid måste ge vika. Harald Bråå beslöt att redan samma dag begifva sig till Vallargärde. Barbara yrkade ifrigt på att få följa honom. Först ville han ej höra talas därom.

»Falkenhorn är smittsamt sjuk, och jag skulle föra dig till honom? På inga villkor!»

Men hon gaf ej med sig.

»Du vet, att jag är van vid sjuka», sade hon. »Låt mig följa med för att vårda honom. Huru god vilja du än må hafva, så är din hand ej en kvinnas.»

Hon bad så bevekande, att han vacklade i sitt beslut.

»Men om du blifver smittad, Barbara? Tänk på att dina små behöfva dig», invände han.

»Behöfva de mig, så skyddar nog Gud mitt lif.»

Harald tänkte på det sista samtal han haft med sin själssjuka vän och mindes, hur han då önskat, att Barbara varit i hans ställe.

»Du har rätt, jag får ej hindra dig», sade han allvarsamt.

Förberedelserna till resan tog ej lång tid.

Just som Barbara satt sig till rätta i vagnen, hoppade Maj resklädd upp efter henne, förklarande att hon ämnade följa med. Mot alla invändningar hade hon blott sitt obevekliga argument: »Jag vill!» Alla visste, att då Maj föresatt sig något, kunde ingen hindra henne, och därför öfvergaf man vidare försök. Kusken satte hästarne i traf, Harald gaf sin gångare sporrarna, och så bar det af till Vallargärde.

Vid ankomsten dit efter några dagar måste de resande gå till fots ifrån gallergrindarna, då vägen fram till slottet ej var åkbar.

Ingen människa syntes till, och under tystnad förde Harald sin hustru och svägerska fram på den stig han första gången beträdt i Henriks sällskap.

Genom förfrågningar i byn hade de hört, att grefven ännu lefde. Hans sjukdom gick fram och åter, men fast han för tillfället befann sig något bättre, var det föga hopp om hans tillfrisknande.

Maj gick som i en dröm. Hon såg in i skogens mörka snår och ned i rosornas dal, där blomsterprakten stod i knoppning, hon trädde inom den gamla borgens grå murar och såg ut öfver det nedrasade tornet, och underliga känslor rörde sig i hennes själ.

»Det var här han ville, att jag skulle bo», tänkte hon och jämförde detta förvildade ställe med konungens glänsande salar, där hon firat så mången triumf. Det lysande lif, som hon älskat, föreföll henne plötsligt fattigt och tomt jämfördt med det storslagna armod, hvarmed han, som hon nu gick att återse, omgifvit sig. Hennes ögon öppnades, och hon såg som i en vision det osynliga, hvarefter Henrik Falkenhorns hela lif sträfvat, hennes öra förnam ett ögonblick ljudet af evighetens underström genom tiden.

Vid sjukrummets tröskel stannade hon, gripen af sin gamla fruktan för sjukdom och död. Hon vågade ej följa sin syster och svåger längre, men genom den halföppna dörren kunde hon dock höra hvad som tilldrog sig därinne. Hon hörde deras hälsningar och den öfverraskade sjuklingens svar. Så matt hans stämma ljud, så rörande svag! Ord fulla af ödmjukhet stapplade öfver hans läppar. Han bad om förlåtelse blott. Maj tryckte händerna hårdt mot sitt hjärta. Hon hade ofta på nytt föresatt sig att hata denne man, som en gång svikit hennes kärlek och dödat hennes make, men hon hade lyckats illa och nu sämre än någonsin.

Plötsligt spratt hon till. Han frågade efter henne och sände en hälsning, en bön om förlåtelse. Hon längtade att gå dit in, men vågade ej.

Då hörde hon steg i rummet, de kommo emot henne, två händer omfattade hennes, och Barbaras tårfyllda ögon sågo upp till henne med en innerlig vädjan.

»Maj, han vet icke, att du är här, vi vilja ej säga honom det, för den händelse, att du icke skulle vilja gå in och gifva honom din fulla förlåtelse. Men, kära syster min, kan du förblifva hård mot en, som ångrar så? Hvi är du här, om du inte vill se honom?»

»Jag vet icke», stammade Maj.

»Dröj icke, han är så sjuk», sade Barbara sorgset.

Darrande trädde Maj öfver tröskeln och såg bort mot den sjuke. Febern hade gifvit kinderna färg och tändt en onaturlig glans i de stora ögonen. Då han varseblef Maj, reste han sig häftigt, men föll åter tillbaka, dock alltjämt fixerande henne med en blick, hvori hela hans själ låg. Halft förd af Barbara trädde Maj fram till bädden, där hon föll på knä, darrande från hufvud till fot.

»Kommer du i din makes namn? Kan du förlåta mig?»

»O Henrik, det är du, som skall tillgifva mig!» utbrast hon med en snyftning.

Någon lade hennes hand i hans. Det var Barbara, som sedan drog sig tyst ur rummet med sin man, lämnande de två allena att bikta sig för hvarandra.

Det var en härlig, stilla sommarafton några dagar därefter. Maj satt vid fönstret och blickade ut öfver den solbelysta sjön. Harald stod bredvid henne, och Barbara satt vid den sjukas bädd. Sinnesrörelsen, som framkallats af det oväntade mötet med Maj, hade varit för stark för Henrik, hans tillstånd sedan

dess hade varit ganska oroande. Men denna afton var han vid full sans, då han efter en dvallik sömn slog upp ögonen. Barbara böjde sig öfver honom och sade några uppmuntrande ord. Han fäste sin djupa blick på henne, och af dess uttryck märkte hon genast, att något särskildt upptog hans tankar och oroadde honom.

»Barbara», sade han, »jag kan icke älska Gud, och utan kärlek är mig intet nyttigt.»

»Men Gud kan älska dig», svarade hon förtröstansfullt.

»Mig! Nej aldrig, jag har syndat.»

Barbara såg på honom med värme och sade långsamt och tydligt:

»Däruti står kärleken, icke det vi hafva älskat Gud, men det han hafver älskat oss och sändt sin son till en försoning för våra synder.»

Henrik såg skarpt på henne, och hon besvarade hans blick med öfvertygelsens milda lugn. Det dagades inom honom.

»Är detta sant?» frågade han.

»Det är Guds eget ord», svarade hon.

»Älskar Gud? Är det *hans* kärlek som menas? Gifver han själf, hvad han fordrar?» frågade den sjuke, och mörkret, som hållit hans ande fången, gaf vika för den uppgående solens eviga glans.

»Ja, annars vore det illa bestäldt med oss», svarade Barbara med djup känsla. »Vi kunna intet af oss själfva.»

Och hon upprepade åter igen det bibelspråk hon nyss anført. Henrik lyssnade och tillägnade sig dess

djupa och underbara mening, begärligt som den törstande dricker.

»Men mitt lifs synd?» mumlade han.

»Har Kristus, Guds Son, försonat i sin död», svarade Barbara.

»Kristus!» upprepade den sjuke hviskande. »Ja nu börjar jag ana kärleken, försoning, förlåtelse! Det är för mycket!»

Han slöt ögonen och låg länge tyst. Han sof icke, men de tre, som omgäfvade honom, rörde sig ej för att icke störa honom i denna stund. Stormar, eld och starka väder hade brusat fram öfver hans lif, men hade ej fört Gud till hans hjärta. Först nu i den stilla, lifgifvande fläkten, i barndomsvännens röst, som uttalade evangelium, besökte honom Gud. Och han gick till Guds möte, skylande sitt ansikte i helig vördnad och bäfvande kärlek. Guds härlighet i Kristus strålade fram i klarhet för hans inre blick, och Guds kärlek utdref syndarens räddhåga och väckte hans hjärtas gensvar.

Efter denna tilldragelse förvärrades hans sjukdom. Det dvallika tillståndet återkom och räckte oroande länge.

En morgon, då Barbara böjde sig ned öfver honom, kunde hon ej märka någon andedräkt.

»Han är död», sade hon häpen och tveksam, hon hade ej trott, att det verkligen skulle gå så.

»Det är omöjligt», sade hennes man, som vakat under natten, »han kan icke hafva dött, utan att jag skulle märkt det, jag har ej somnat en enda gång, utan suttit vaken vid hans bädd hela natten.»

Men Barbara skakade sorgsen på hufvudet.

»Han måste vara död, där finnes intet lifstecken», sade hon.

Samma dag, några timmar efter sedan Barbara gjort den smärtsamma upptäckten, anlände grefvinnan Blanca och major Brette, som strax efter underrättelsen om Henriks sjukdom rest till Korsvik för att ledsaga grefvinnan till Vallargärde.

Henrik låg fortfarande orörlig, utan tecken till lif, hvarför ingen längre tviflade på, att han ej verkligen var död. Alla voro ense om, att begrafningen borde ske ju förr dess hellre i följd af sjukdomens smittosamma art, och med tunga hjärtan begynte man skynda med förberedelserna. Friherrinnan Sparrekors fick kännedom om hvad som skett och infann sig med sina tre barn och Herman Celius, sönerns informator, trotsande faran att blifva smittad för att få vara med om att hedra den bortgångne, hvilken hon satte högst af alla människor.

I slottet funnos inga patienter kvar. De flesta voro friska eller tillräckligt på bättringsvägen för att utan fara kunna flyttas. Underrättelsen om grefve Henriks död framkallade stor sorg på hela godset, och alla täflade om att få vara med om förberedelserna till begrafningen. Storartad måste den siste grefve Falkenhorns jordafärd varda, därom var man ense.

TRETTONDE KAPITLET.

Nytt lif.

Begravningsdagen kom. I grefve Henriks rum härskade en ljus, men dämpad dager, då de täckelser, som hängts för de öppnade fönstren icke förmodde utestänga glansen af augustidagens strålande solsken.

Dörren till det tysta rummet öppnades försiktigt, och Margareta Sparrekors trädde in, åtföljd af sina bägge bröder, Gert och Karl. De tycktes alldeles hafva plundrat rosenhäckarna och parkens öfriga blomsterprakt att döma af det rika, doftande fång de buro i famnen. På tå trädde de fram till bädden och med den ömmaste omsorg ordnade Margareta först sina och sedan brödernas blommor på den dödes läger. Plötsligt kände hon en dragning i sin klädningskjol. Det låg i detta vidrörande något af ångest, som genast meddelade sig till henne. Hon vände sig hastigt om och såg sin yngste bror Karl blek, med

öppen mun och ögonen vidgade af förfäran. Hans darrande hand var det, som gripit tag i hennes kjol.

»Hvad är det, Karl?» hviskade hon, fattad af namnlös ångest och slog armarna om honom, lika mycket för att söka skydd som för att skydda.

Gossen kippade efter andan.

»Han — — — han — — — rör sig!» flämtade Karl.

Margareta kände en kall kåre utefter ryggen. Mekaniskt vände hon sig mot den döde och såg tydligt, hur hans ena hand rörde sig. Gert, som såg detsamma som hon, störtade med ett rop af häpnad och fasa ut ur rummet. Margareta förmådde ej taga ett steg. Hon sjönk ned på knä med armarna om den darrande Karl, som dolde ansiktet vid hennes bröst. Hennes ögon voro oafvändt fästade på handen, som rört sig, hon väntade att få se den röra sig igen. Allt hade med ens blifvit så underligt naturligt för henne som i en dröm.

Gert hade rusat bort utan medvetet mål. Han mötte ingen, förrän hans lopp plötsligt hejdades genom att någon fattade honom i armen och frågade: »Hvad står på?»

Då sansade han sig och fann, att han var kommen till den gamla ättegravven.

Major Brette och grefve Harald Bråå hade tysta åsett, huru några karlar vältat undan stenen och grävt upp den mörka myllan. Jorden hade ej varit så tillplattad, som man kunnat vänta, och icke liten förvåning hade det väckt, när en underbart välbehållen kista kommit i dagen.

»Det är hans moders», sade major Brette rörd till sin måg.

»Men — så väl bibehållen?» anmärkte denne.

»Ja underbart väl», instämde majoren, »man kunde tro den varit tre år i stället för nära trettio i jord.»

Det var just under det de funderade på detta besynnerliga fenomen, som Gerts plötsliga uppträdande vände deras tankar åt annat håll. Gossens förfärade utseende väckte deras oro. När han ändtligen fick mål i munnen och omtalade hvad han bevittnat, försökte de lugna honom. Harald Bråå sade med sorgsen min, att gossens inbillning skrämte honom, men Gert stod fast vid sitt påstående och berättade, att både hans syster och Karl sett detsamma. Dödgrävarne höllo upp med arbetet och lyssnade fulla af bestörtning. Majoren och hans måg sågo frågande på hvarandra, och af en tyst öfverenskommelse skyndade de upp till slottet.

Inne i grefve Henriks gemak funno de Margareta knäböjande med brodern i famnen och blicken stel som en sömngångerskas fästad på den döde. Det var tydligt, att hon sett något underbart.

Gripen både af fruktan och ett vansinnigt hopp, böjde sig Harald Bråå öfver sin döde vän och rörde vid honom. Ögonblickligen därpå reste han sig hastigt, ögonen glänste af öfverraskning, och stämman vibrerade af ifver, då han sade till sin svärfar:

»För ut barnen och kom genast tillbaka!»

Utän motstånd lät Margareta leda sig ut ur rummet med Karl vid handen.

Ryktet, att något var på färde, spridde sig hastigt i slottet. Snart samlades alla i rummet näst intill, och lyssnade upprörda och med bleka ansikten till barnens berättelse, om hvad de sett. Gert hade återvunnit sitt mod och kände sig som en högst viktig person, Karl framhöll stolt, att det var han, som sett det först, men Margareta satt tyst, och hennes ögon hade en drömmande, frånvarande blick, som skulle väckt oro, om man haft rum för annat än bäfvande spänning.

Efter en väntan, som föreföll oändligt lång, öppnades dörren, och Harald Bråå trädde ut. Hans ansikte var blekt, men hans ögon strålade. Barbara sprang upp med en tyst fråga i sin blick.

»Ja, han lefver!» sade Harald Bråå sakta och såg sig om på alla i rummet, medan han slöt sin hustru i famnen. »Gå in till honom, han tarvar din vård igen», sade han till henne med en klang af den intensivaste glädje i tonen.

Döden hade endast varit en skendöd. Sjukdomen var alldeles häfd af den genomgångna krisen, och tillfrisknandet gick fort.

Den muntraste sinnesstämning rådde på Vallargärde, sedan sorgen så oförmodadt blifvit förbytt i glädje. Ingen ville fara hem, förrän man sett den återuppståndne frisk ibland sig. Med gladaste mod funno sig de bortskämda damerna i att för längre tid reda sig utan sina kammarjungfrurs och betjänters uppsättning. Man måste bo flera i samma rum, då icke många sådana voro möblerade i ruinslottet, och spartansk föreföll kosten. Man skämtade under glädjetårar öfver en-

störingens originella värdskap. På hela godset var fröjden och häpnaden stor öfver grefvens så oväntade tillfrisknande.

Snart nog kunde Henrik lämna sin bädd, blott ett par dagar till och han gick, stödd på Harald Bråås arm ut i de andra rummen.

»Här ser du nu dina begrafningsgäster församlade», presenterade Harald Bråå.

»Oförbätterlige!» sade Henrik sakta.

Hans läppar logo och blicken var ljus, men öfver ögon och panna hvilade ett drag af djupt allvar. Han såg sig omkring på sina gäster, af hvilka de flesta redan under enskilda, korta besök i hans sjukrum hälsat honom välkommen tillbaka till lifvet. Hans blick stannade på Maj Bråå. Hon hade ej varit inne hos honom, sedan hans förmenta död. Hennes lätta natur hade nu spritat upp som en fjäder, och hon blygdes öfver den känsla hon visat och de bekännelser hon gjort, när hon trott honom döende. Det tragiska hade i hennes tanke förbytts i oemotståndlig komik.

»Aldrig trodde jag du var en sådan upptågsmakare, mon ami!» utbrast hon skrattande, och ögonen lyste af öfverdåd och okynne. »Att spela oss alla ett slikt spratt!»

»Åtminstone tyckes mitt upptåg inte vara någon till ledsnad», svarade Henrik försökande bibehålla sin ljusa min, men själen dog bort ur hans leende, och en sorgsen undran låg i hans blick.

Var det i yrsel eller dröm han hört Majs ångerfulla bekännelse om att hafva sökt fångsla honom vid

sig just med det glada koketteri hon såg, att han fördömde? Nu stod hon ju åter framför honom sådan han mindes henne den tiden i Stockholm före duellen. Ville hon äfven nu fångsla honom, och var det fortfarande hämndlust, som dref henne?

»Tvärtom», svarade hon muntert på hans ord. »Vi hafva alla beredts tillfälle att lefva det mest pittoreska naturlif i din ruin, för att nu icke tala om de piquanta sensationerna vid din bår.»

»För mig var det mer än piquance däri», sade Henrik tankfullt och var glad att känna en sympatiens tryckning af Harald Bråås arm.

Ofrivilligt jämförde han dennes uppsluppenhet med Majs. Den förres var uttryck för ett trofast och varmt hjärtas jublande fröjd, den senares ett ytligt sinnes reaktion mot en känsla, som varit det för djup.

»Men Margareta då!»

Detta utrop från Gert kommo allas blickar att vändas åt samma håll. Margareta Sparrekors hade svimmat. Hennes moder och Barbara Bråå skyndade fram och lyfte upp henne på en soffa, och allmän bestörtning aflöste det glada välkommandet.

»Hämta hit vatten», sade Barbara med så lugn röst, att man drog en ofrivillig suck af lättnad.

Hennes man efterkom genast uppmaningen. Henrik Falkenhorn gick fram till den unga flickan och såg oroligt på hennes bleka ansikte.

»Brukar hon falla i vanmakt?» frågade han modern.

Denna skakade på hufvudet.

»Aldrig. Men hon har icke varit sig lik alltsedan . . .» friherrinnan hejdade sig.

»Var det ej hon, som först såg, att jag rörde mig?» frågade Henrik, som om han dragit sig något till minnes.

»Nej, det var jag?» rättade Karl ifrigt.

»Men hon var inne», sade major Brette, »och tycktes bedöfvad af skrämsel.»

»Jag hade en förnimmelse af hennes närvaro», sade Henrik. »Stackars barn, så jag måste hafva skrämt henne.»

I detsamma slog hon upp ögonen och fäste en undrande blick på hans ansikte. Han tog hennes hand och talade lugnande till henne. Hon såg sig frågande omkring, och så snart medvetandet fullt återkommit, rodnade hon af blyghet att se sig vara föremål för allmän uppmärksamhet.

»Det är icke sjukdomen ser jag», sade Henrik med tydlig lättnad. »Jag fruktade det först. Nu har ni skrämt mig i gengäld, fröken Margareta», tillade han leende.

»Jag är så ledsen», stammade hon.

»Därtill är ingen orsak», svarade han. »Men var icke rädd för mig längre, känn att jag lefver, att min hand är varmare till och med än eder egen.»

»Ja nu tycker jag om uttrycket i hennes ögon igen», förklarade Barbara, som öfver Henriks skuldra såg ned på Margareta. »De där bruna ögonen hafva allt oroat mig de sista dagarna med sin frånvarande blick.»

Hon skakade vänligt förebrående på hufvudet åt den unga flickan, som log mot henne igen med en sextonårings hela blyga hängifvenhet.

Sedan alla lugnats med afseende på Margareta, hade samtalet blifvit lifligt i rummet.

»Att ni lät henne gå in till mig», sade Henrik och släppte Margaretas ena hand för att taga den andra och gnida äfven den varm.

»Det var ingen, som visste om det», sade friherrinnan Sparrekors.

»Hvad gjorde du egentligen därinne?» frågade Barbara.

Margareta rodnade.

»Det var för att göra mig en sista väntjänst», svarade Henrik i hennes ställe, »jag kände igen mina rosors doft, när hon strödde ut sin fångst omkring mig. Och, Margareta», tillade han lifligt, uteglömande frökentiteln, som aldrig kom af sig själf, när han tilltalade denna ungmö med barnablick, »det är eder jag har att tacka för, att jag ej blef lefvande begravven. Jag minnes nu, att ni utan att märka det kom att sticka mig med en törntaggs så hårdt, att jag äntligen fick förmåga att röra mig, visserligen endast den hand ni stuckit, men det var tillräckligt. Hade så icke skett, törhända jag legat i jorden nu.»

»Hu!» sade Barbara med en rysning och kunde ej afhålla sig från att trycka Henriks arm.

Margaretas ansikte strålade, men hon sade ingenting.

»Hade gref Falkenhorn då verkligen någon förmåelse af hvad som försiggick?» frågade friherrinnan Sparrekors.

»Det hade jag visst, fast svagare eller tydligare olika stunder, och icke kunde jag heller alltid skilja

mina fantasier från verkligheten», svarade han. »Det var en plågsam tid. Hur jag ansträngde mig för att kunna röra ett finger! Det lyckades först med eder hjälp, fröken Margareta.»

Han gned varsamt hennes hand mellan sina.

»Så, nu tror jag den ock är varm», sade han.
»Hur känner ni eder nu?»

»Tack, alldeles bra», svarade hon.

»Det förvånar mig, att ni vågade komma hit för smittans skull», sade Henrik vändande sig till friherrinnan Sparrekors.

»Farsoten var ju i det närmaste slut», svarade hon. »Dessutom är ni väl värd, att man riskerar något för eder, gref Falkenhorn. Ni är den enda oegennyttiga människa jag känner.»

En skugga for öfver hans ansikte.

»Prisa mig icke, det plågar mig endast, då jag bäst vet hur oförtjänt det är», sade han. »Mitt förflutna lif och mig själf ser jag på med ånger och blygsel. Men med Guds hjälp är det till ett nytt lif eder dotter väckt mig», fortfor han i hoppfullare ton, hvilken blef ännu gladare, när han vänd mot Barbara tillade: »Jag har ej glömt dina ord vid min sjukbädd och det ljus, som då uppgick för mig. I det ljuset vill jag hädanefter vandra.»

Han tystnade och såg tankfullt ut genom fönstret, där han satt vid sidan af Margaretas soffa. Barbara stod halft bakom honom, stödd mot hans axel. Friherrinnans skarpa ögon iakttogo honom med intresse.

»Hvilket ljus?» frågade hon.

»Ljuset i Försonarens öga», svarade han med djup känsla.

»Hvad vill det säga att vandra i det ljuset?» frågade hon med en skiftning af ringaktning i tonfallet, hvilken undgick Henrik eller ändå förfelade att göra något intryck på honom.

»Det vet jag icke annat än aningsvis ännu, men hoppas få erfara det under mitt återstående lif», sade han med ödmjukt hopp.

Friherrinnan Sparrekors svarade icke, men inom sig benämnde hon den själsrörelse hon bevittnat hos grefve Henrik fromleri. I detsamma kallade henne grefvinnan Blanca från andra sidan rummet, och mycket mot sin vilja lämnade hon den lilla gruppen kring soffan.

»Jag ser, att Margareta vill göra dig en fråga, Henrik», sade Barbara, leende mot den unga flickan.

Denna såg upp, häpen öfver att någon kunnat läsa hennes outtalade önskan.

»Jag står till tjänst», sade Henrik beredvilligt.

Margareta rodnade och tvekade, men hennes skygghet, som alltid besvärade henne mindre i moderns frånvaro, gaf ytterligare vika inför grefvens vänliga, uppmuntrande blick. Hon tog mod till sig.

»Om gref Henrik kallar detta ett nytt ljus, hvilket ljus lyste då öfver hela edert förra lif?» frågade hon.

»Däröfver lyste blott nattens ljus, aningens stjärnor, men ej den klara solen», svarade han. »Mitt lif var en ljudande malm, en klingande bjällra, ty kärleken var ej dess drifkraft.»

»Men Henrik», invände Barbara, »hvad skall du göra nu i ditt nya lif, skall du ej fortfara att lefva för andra, att skänka bort dina ägodelar och försaka dig själf?»

»Jo, gärningarna blifva nog i mångt och mycket desamma, men deras art blifver annorlunda. De skola ej som hittills vara min frälsnings rot utan dess blom. Jag skall ej längre med dem söka förvärfva min salighet, utan med dem visa, att saligheten är mig förvärfvad. Detta förefaller mig vara en af kristendomens grundsanningar, är det icke så, Barbara?»

»Jo visserligen», svarade hon med glädje.

»Men hvad är det då, som är frälsningens rot?» frågade Margareta, hvars blyghet alltmer försvann för det starka intresse samtalet väckte hos henne.

»Guds nåd i Jesus Kristus», svarade Henrik Falkenhorn med öfvertygelse. »Det är märkvärdigt hvad det ordet nåd är förhatligt, ända tills man känner sig själf tillräckligt för att behöfva det», tillade han, talande som om han tänkt högt inför dessa två, hvilka han kände förstodo honom. »Jag hoppade alltid helst öfver de ställen, där det mötte mig under mitt bibelstudium. Det var blott för krypande själar, menade jag, och icke för en ande, som likt min spände sina vingars flykt mot ljuset. Stackars blindstyre, en nattfjäril, som svedde sin fladdrande vinge mot lågan, var jag.»

»Men, Henrik, icke är väl allt i ditt föregående lif så förkastligt, som du tyckes anse det», invände Barbara.

»Allt utom ett: mitt uppriktiga begär att verkli-

gen finna Gud, fast jag sökte honom på orätt väg. Det var till denna min innersta, länge omedvetna längtan han såg, då han kom mig till mötes i skickelser, dem jag aldrig själf skulle valt.»

Här afbröts samtalet af Harald Bråå.

»Öfverskattar du icke dina krafter nu, Falkenhorn?» förmanade han. »Hvarför väljer du också just en liten obekvämlig taburett att sitta på?»

»Å, ni skall ligga här på soffan i mitt ställe, gref Falkenhorn!» utbrast Margareta och sprang upp, full af själföförelse öfver sin tanklöshet.

»På inga villkor», sade han bestämdt. »Jag är ej det minsta trött.»

Han erfor den starkes missnöje vid att behandlas som kroppsligt svag i ett fall, där han ansåg sig mer ägnad att omhulda än bli omhuldad. Men Margareta kunde ej förmås att återtaga sin plats på soffan. Hon kände sig fullkomligt återställd, påstod hon.

»Och detsamma gör jag», sade grefve Henrik, och för att gifva eftertryck åt sina ord reste han sig och gick omkring bland sina öfriga gäster för att språka äfven med dem.

Ingen vet, hur länge han skulle fortfarit så trot alla föreställningar, om ej Barbara skaffat sig tillfälle att hviska i hans öra: »Det hör till ditt nya lif att lyda.»

»Är det min plikt att lyda hvar och en, som får i sitt hufvud att befälla mig något?» frågade han.

»Nej, men att lyda dina vänners råd att inte trotsa på en knappt återvunnen hälsa, ty det vore

att trotsa honom, som återgifvit dig den», svarade hon och såg bedjande på honom.

Han smålog och lydde henne, dragande sig tillbaka till sitt rum för att hvila.

Följande morgon väcktes greve Henrik af sång. Han klädde sig skyndsamt, och då han slog upp fönstret och såg ut, stod där nedanför en väldig mänskoscara. Godsets befolkning hade infunnit sig för att hälsa sin husbonde välkommen tillbaka till lifvet. När sången tystnade, steg en man fram ur hopen och tolkade allas känslor i ett enkelt, konstlöst tal, som gick från hjärta till hjärta.

Henrik igenkände i mannen brudgummen från det bröllop, hvars glädje han stört en viss midsommarafton för 10 år tillbaka, och som i gengäld aflossat tvenne skott mot honom själf. Alltsedan dess hade denne varit en bland de bästa på godset och sin stränge herre tillgifven.

När mannen tystnat, gick ett sorl af bifall genom mängden, dämpadt blott af den starka vördnad alla kände för den svartklädda gestalten däruppe i slottsfönstret.

Greve Henrik hade länge varit stum till många saknad, men nu väntade man med rätta, att han skulle bryta tystnaden och svara. Allas blickar häftade vid hans ansikte. Och han bedrog ej deras hopp. Ögonen begynte låga som förr, när inspirationen varit öfver honom, och snart hördes hans stämma stark och välljudande ut öfver mängden. Han begynte tala om sig själf, och förunderliga voro hans ord. Hvad ingen väntat kom: en bikt om lifslångt

misstag, om eget mörker och himmelskt ljus, om dygd, som kommit till korta, om ljudande malm, som brustit, om kärlek, som fattats, men ock till sist med ödmjukt segerjubel om en tro, som öfvervinner världen, en tro, som intet annat ser än Försonarens kors.

Talet slöts, och andlös stod mängden. De sista, af sann hänförelse burna orden om korset genljödo ännu genom tystnaden och trängde därför djupast in i hvars och ens medvetande.

Grefve Henrik drog sig tillbaka från fönstret. När han vände sig om, fick han syn på Harald Bråå. Tigande tryckte de hvarandras händer, och Henrik sjönk ned på sin säng.

»Det var för mycket för dig», sade hans vän oroligt.

Henrik skakade på hufvudet. Hans hjärta flödade öfver af tacksamhet, därför att han åter kunnat tala till sitt folk.

»Jag är glad att äntligen få räcka dem bröd i stället för stenar som förr», sade han, lyssnande till folksorlet därute, som tydligen var ett ljud, kärt för hans öra.

»De älska dig, du har deras hjärta i din hand», sade Harald Bråå.

»Gifve Gud, att jag kunde lägga det ned för min Frälsares fot!» sade grefven till Vallargärde med djup känsla.

Han såg in i sin väns ansikte, och hans eget lyste af den mest glödande religiösa hänförelse.

»En evighet tyckes mig icke nog för att tillbedja en sådan Gud. Äntligen har jag funnit idealet, som aldrig skall vackla», sade han.

»Jag förstår, att din glädje däröfver måste vara mera öfversvallande än de flestas, ty icke mången har sökt med hela sin själ som du», sade Harald Bråå med något liknande saknad.

På aftonen var stor fest i parken kring Vallargärde slott. Alla godsets underhafvande voro inbjudna, och många voro ej de, som uteblefvo. På långa bord var riklig förplägning uppdukad, och stämningen var den gladaste, fast ej en droppe brännvin bestods. Grefve Henrik och hans gäster deltog i folkets måltid och språkade otvunget och utan höghet med alla.

När skymningen föll på, illuminerades med papperslykter öfverallt i träden, och på sjön flöto flottor med brinnande tjärtunnor. Så hade det aldrig gått till på Vallargärde förr, och det var nästan med bäfvan man kom det gamla stället's oåtkomlighet att vika. Vördnad och kärlek andades kring grefve Henrik i kväll, och med undran såg folket honom le så ljust som aldrig förr. Man spejade efter den höga, magerlagda, men kraftiga gestalten, och mången blef glad vid blotta åsynen af den vajande plymen i hans trekantiga hatt, eller då en flik af hans korta axelkappa skymtade fram bland vimlet af folk.

De brinnande tjärtunnorna på sjön lockade likt trolleddar, och snart var det lifligt på stranden. Några sprungo änkleken, andra dansade och sjöngo: »Fria vill Simon i Sälle». Några kastade smörgås på det eldbelysta vattnet, medan flera pojkar beväpnade med långa stakar gingo på vakt för att skjuta ut flottorna, när dessa ville drifva inåt land.

Två små roddbåtar syntes på sjön, lotsande sig

fram bland de brinnande blossen. I den ena sutto några pojkar och flickor, anförda af unge herr Karl Sparrekors, som lekte sjökaptén och med högljudd röst kommenderade sitt manskap. I den andra båten, som roddes af Gert Sparrekors, sutto Maj Bråå och grefvinnan Blanca. Maj såg upp mot slottet, som syntes från sjön lik en hotande grå massa flämtande af eldarnas sken.

»Det ligger något hemskt öfver detta dystra ställe», sade hon med en lätt rysning, »jag fattar inte, hur Henrik kan uthärda att bo här.»

»Nog vore det önskligt, att någon kunde förmå honom flytta härifrån», sade grefvinnan Blanca med låtsad oskuld.

»Gert, ro ifrån elden, den bränner så hett, att jag blifver échaufferad», befallde Maj och höll handen för sig som ett skydd, mest dock mot grefvinnan Blancas ögon. »Han anser ju, att han har sitt lifsverk här», tillade hon, »och jag skulle vilja se den, som kan få honom att afstå från det och välja ett, värdigare hans rang och talanger».

»Jag tror inte hon är långt borta», smålog grefvinnan Blanca.

»Hallå! En fientlig fregatt! Den skall äntras!» ropade en munter gossröst, och kaptén Karl, som plötsligt fått syn på den båt hans bror rodde, styrde sin emot den med full fart.

Maj gaf till ett rop af förskräckelse, då båtarna med nätt nöd undgingo att törna ihop, tack vare en skicklig manöver af Gert, som förargad begynte läxa upp sin lille vildhjärna till bror.

»Vi undanbedja oss allt sjöröfveri», inföll grefvinnan Blanca skrattande.

Hennes goda hjärta rördes af den tydliga förlägenhet, som stod att läsa i Karls ansikte, då han upptäckt hvilka han anfallit, och hon tillade skämtande: »Vi äro inga värdiga motståndare för så bålde vikingar, då lönar det sig bättre att göra strandhugg.»

Det glänste till i Karls lifliga ögon vid detta förslag, och kommenderande: »full fart!» styrde han mot stranden.

»Åt höger! Åt höger! Där är en hvass sten förut!» skrek en varnande stämman, hvilken dock förklingade ohörd.

Ratsch! Båten satt fast, och vattnet strömmade in genom en läcka. Flickorna begynte skrika, men pojarna skrattade och hoppade i vattnet, som lyckligtvis var så grundt, att man kunde vada i land. Gert, som hörde nödropet, ville genast ro dit och rädda, men hejdades af grefvinnan Maj, som bleknande af ängslan utropade: »Ro icke dit, vi blifva ju blott dränkta allesammans. Vår båt är för liten att rymma flera.»

»Jo, ro dit för all del, om någon är i fara!» uppmanade grefvinnan Blanca, hvilken gossen genast lydde.

Lyckligtvis var dock deras hjälp öfverflödig, de skeppsbrutna hade vadat i land.

Senare på aftonen förklarade Gert för sin syster, att han aldrig mer ville ro damer, i synnerhet icke grefvinnan Maj Bråå.

»Hon är långt ifrån god nog åt grefve Falkenhorn», slöt han med förtrytelse.

»Åt grefve Falkenhorn?» eftersade Margareta.

»Ja, de skola gifta sig, om ryktet säger sant»,
upplyste Gert i samma misslynta ton.

»Är det så? Hvad han måste tycka om henne,
så glad och vacker som hon är!» utbrast Margareta
med en beundrande suck.

Gerts enda svar var en ful grimas.

»Å fy Gert!» bannade hans syster, »du vet,
att mamma inte vill veta af dina fula grimaser.»

»Hon ser mig icke nu», förklarade Gert och
fråssade i att vanställa sitt ansikte så mycket det stod
i hans makt.

Hans syster låtsade ej se det.

Friherrinnan Sparrekors tog mycket illa vid sig,
när hon fick höra om sin yngste sons mandat.

»Hvad skall grefve Falkenhorn säga, då han får
höra, att du fördärfvat hans båt?» utbrast hon och
gaf med egen hand den odygdige en smällande örfil.

Sedan befallde hon honom att uppsöka grefven,
bekänna sitt fel och bedja om förlåtelse, samt därefter
gå i arrest för återstoden af kvällen. Den lille sjö-
hjälten sväljde gråten och lydde. Ej många steg från
stranden mötte han grefve Henrik, som just var på
väg dit ned.

»Se där har jag en af mina gäster, hvar äro de
öfriga?» frågade denne.

• »Jag har förstört en båt», svarade Karl.

»Det var duktigt! Hur bar du dig då åt?»

Gossen förklarade det, halft fruktande en örfil
till, men den uteblef. Grefven log.

»Hufvudsaken var att ingen af er blef skadad»,

sade han. »Bekymra dig inte för båten, den är lätt att laga. Kom med, så skola vi se efter.»

»Min mor skickar mig i arrest», svarade gossen med saknad i rösten.

»Det var en annan sak, då måste du lyda», sade grefve Henrik vänligt.

Gärna hade han velat upphäfvast raffet, men ansåg det dock bäst att icke göra intrång på den moderliga myndighetens område. Han klappade gossen på axeln och fortsatte sin väg. Friherrinnan Sparrekors undfick honom med utgjutelser öfver hur ledsen hon var åt sin sons uppförande, men mötte ingen sympati.

»Tillåt mig att säga, min bästa friherrinna, att det var en bagatell, rakt intet straffvärd», sade han. »Och jag vore eder förbunden, om ni genast befriade brottslingen ur arresten.»

»Ogörligt! Jag återtager aldrig en gifven order», förklarade friherrinnan med bestämdhet, och grefve Henrik lät om än ogärna ämnet falla.

»Sista paret ut!» ropade Herman Celius.

Margareta Sparrekors och en landtlig oskuld på sjutton vårar sprungit ut. Den långbente studenten förföljde först den senare, men då han såg, att hon i sin friska klumpighet skulle bli ett allt för lätt vunnit byte för hans ärelystnad, störtade han sig efter Margareta i stället. Hon flydde inåt parken och han efter. Hur snabbt hon än kilade fram mellan träd och buskar, hann han dock upp henne till sist. Flämtande sjönk hon ned på mossan, och han satte sig

på en sten, aftagande hatten för att svalka pannan. Han betraktade henne oroligt.

»Det är icke bra för fröken Sparrekors att löpa så, ni mister andan», sade han.

»Det har ingen fara, jag hämtar mig strax», förklarade hon. »Om du endast ville låta bli det där stela »fröken». Du begagnade det ju icke i Stockholm.»

»Ni var ett barn där, nu är ni en vuxen och fin fröken.»

»Men jag vill hafva dig som min äldre broder nu som då, och det går icke, om jag måste vara fröken för dig», sade hon.

Han smålog vemodigt.

»Jag fruktar, att det syskonskapet ingalunda vore eder moder till behag», invände han.

»Men vi voro ju som syskon i Stockholm», envisades hon.

»Redan då märkte jag, att saken ej likade eder fru moder godt, och nu är det slätt icke passande.»

»Herr Celius — magister Celius», stafvade Margareta, »så främmande det låter, men jag förmodar det måste så vara, efter min moder vill det.»

Hon suckade.

»Hedra din fader och din moder», upprepade den unge mannen fromt och med ett allvarligt uttryck i sitt godmodiga ansikte.

Margareta svarade icke. På något afstånd hördes stojet från den lekande ungdomen, en svag vindfläkt hviskade i de närmaste träden. Margareta såg

upp från dunklet omkring dem mot den stjärnljusa rymden.

»Jag vill icke vara otacksam!» utbrast hon plötsligt, fullföljande sin egen tankegång. »Men jag är ej nöjd med hur vi nu lefva. Icke vill jag blifva fattig igen, men jag tycker ändå icke om att gå i dyrbara kläder och hafva kammarpiga att passa upp på mig och att åka i förgylld karet, då så många finnas lika fattiga som vi fordom voro. Jag skulle vilja lefva som grefve Falkenhorn.»

»Men edert lif är eder fru moders vilja.»

»Ja min moder älskar prakt, men det gör icke jag», sade Margareta eftertänksamt.

»Kanhända är det den bästa skola att nödgas till det, som icke är i ens smak. Så lär man sig att sätta sin egen vilja å sido», sade Celius och såg med en undergifven och tankfull blick rakt framför sig.

»Men det är icke lätt», sade hon.

»Nej, det är icke lätt», instämde han och suckade omärkligt.

Därefter frågade han, om hon ej nu vore uthvilad, så att de kunde återvända till leken. Hon svarade ja och reste sig, och så lämnade de sin fristad.

Följande morgon afreste alla gästerna utom Harald Bråå, som ej kunde förmå sig att så snart lämna sin återvunne vän och dessutom ej ansåg denne ännu i stånd att taga tillräckligt noga vård om sig själf.

Major Brette tog hand om sina båda döttrar för resan till Skarås, och grefvinnan Blanca följde dem för ett kortare besök.

»Jag räknar på dig, Henrik, att du kommer och

ledsagar mig till Korsvik, så snart du blifvit stark nog för en så lång färd», sade hon, och major Brette förenade sig ifrigt med henne i att inbjuda Henrik till Skarås.

Henrik tackade och svarade undvikande, men Harald Bråå lugnade dem med den försäkran, att han visst icke ämnade fara allena den långa vägen mellan Vallargärde och Skarås.

»Hvad tycker du om Vallargärde, min kusin?» frågade Henrik Maj, då han hängde reskappan öfver hennes axlar.

Hon skakade på hufvudet.

»Så länge du bor kvar här, kan jag inte tänka på dig annat än som död.»

»Hur så?»

»Ja försök att tyda den gåtan, om du kan.»

En skälmsk blick träffade honom för ett ögonblick, men han ljusnade ej af den.

»Det ställe, där jag passar bäst, förefaller dig således dystert som en graf», sade han och bjöd henne armen för att ledsaga henne till den vagn, där greffinnan Blanca redan satt och väntade.

»Det är fler än jag, som våga hysa den kätterska åsikten», försvarade sig Maj spotskt.

»Och för mig är detta gamla stamgods vordet den käraste plats», sade han.

»En underlig och ofruktbar kärlek till ett dödt ting», svarade hon.

»För mig är det ej ett dödt ting med sina hundratals människosjälur», genmälde han.

»Människor! Här bo ju endast bönder», invände hon tanklöst.

Tigande hjälpte han henne in i vagnen. Hans sista blick gjorde henne förstämnd för en hel kvart. Men solskenet dansade omkring henne på vägen, där kareten snart rullade fram i full fart, grefvinnan Blancas glada röst skingrade tankemolnet, som för ett ögonblick inhöljt henne, den dystra borgen var utom synhåll, och dess allvarlige herres närhet lade ej längre band på den bortskämda grefvinnans lifsandar. Hon kände sig som utsläppt ur ett fångelse, och grefvinnan Blanca fick det muntraste resällskap hon kunde önska.

Det var lidet ett godt stycke in i september, och alltjämt dröjde Harald Bråå på Vallargårde. Fast Henrik Falkenhorn länge varit fullt återställd från sin sjukdom, hade han ej kunnat förmås att infria sitt halfva löfte att besöka Skarås. De sväfvande invändningar, hvarmed han ständigt bemötte sin väns uppmaningar att följa honom dit, kommo denne att misstänka någon förborgad grund för denna oförklarliga motvilja.

»Din styfemor börjar säkerligen blifva otålig öfver ditt långa dröjsmål, du skall ju ledsaga henne till Korsvik?» sade Harald, då han jämte sin värd en kall och regnig kväll satt i dennes arbetsrum framför stockelden i den öppna spiseln.

Falkenhorn svarade ej. Tankspridt lekte han med eldtången, som han höll i handen, låtande den glida fram och tillbaka på en lurvig matta, som var beredd af björnhud. Det väldiga hufvudet var uppstoppadt, och dess hvita tänder glänste rofdjursvildt i

eldskenet. Besten hade en gång fallit för grefve Henriks kula. Så var äfven fallet med de hjort- och elghufvuden, som prydde väggarna och hvilkas greniga horn kastade flämtande, fantastiska skuggor i skenet från brasan.

»Ämnar du alls icke gästa Skarås?»

»Jo, men jag har ingen brådska dit.»

»Då går jag miste om ditt sällskap på färden, ty nu kan jag icke försumma mina plikter längre», sade grefve Bråå. »Hvarför skyr du Skarås, Falkenhorn? Jag inbillade mig, att det skulle äga en särskild dragningskraft för dig nu igen.»

»Du inbillade dig, ja», sade den andre kort.

Men grefve Harald lät ej afskräcka sig.

»Det är ej godt för mannen att vara allena», anmärkte han halft på skämt.

»Det må jag bäst veta», svarade Henrik, »men — nöden har ingen lag.»

»Nöd!» upprepade den sangviniske Bråå. »Jag är viss på att, om du blott vill fresta din lycka, så blir det ingen nöd.»

»Tror du det kan kallas lycka, som vinnes genom mord?» frågade Henrik Falkenhorn sträft.

»Mord! Hvad menar du?»

»Jag menar», svarade Henrik fast, »att om du med min lycka menar Maj Brette, så förvånar det mig, då du vet, att hennes makes skugga står mellan oss och måste så göra för allan tid.»

»Jag undrar, om du ej dömer dig själf för strängt i denna sak», vidtog Harald lugnt. »Det var utan svek och i ärlig duell, som du fällde min bror.»

»Men det står i alla fall fast, att jag dödat honom.»

»Låt så vara då, att du var skulden», medgaf Harald, »men du har ju funnit försoning för din synd.»

Det blixtrade i Henriks öga.

»Menar du att det, att jag fått en synd förlåten, är ett skäl för att jag skall upphöra ångra den och begå ännu en?»

»Vore det då en synd för dig att äkta din ungdoms älskade, nu då hon är fri?»

»Ja, när denna min hand befriat henne. Det vore ju kung Davids synd mot Uria.»

Harald Bråå teg, men tycktes ej vara öfvertygad.

»Men Maj själf, du tänker då ej alls på henne», framkastade han efter en stund.

»Tror du det?» svarade hans värd blott.

»Förlåt mig, men det ser verkligen så ut. Barbara och jag misstänka, att hon alltid älskat dig och gör så än.»

»Det hoppas jag hon icke gör, och föga skäl har jag att tro det.»

»Hon var ju en gång din trolofvade, och helt visst bekände hon något af sina känslor för dig vid din sjukbädd», invände Harald.

»Hon var alltför ung att egentligen veta hvad hon ville, när hon blef min fästmö, och hvad vårt möte vid min sjukbädd beträffar, så var det ej kärlek utan snarare motsatsen hon bekände för mig, hämndbegär af sårad fåfänga.»

»Det kunde varit af ett såradt hjärta, fast hon var för stolt att erkänna det», sade Harald.

»Bråå, tala inte mer om denna angelägenhet. Var min vän och ej min frestare. Äfven om intet blodigt minne stode mellan Maj och mig, borde vi icke förenas, ty vi passa inte samman.»

Staffan, som numera bodde i slottet och var sin herres allt i alla, inträdde och anmälde, att ett par män från byn önskade träffa grefven. Henrik reste sig, men innan han gick till det rum eller kontor på nedra botten, där han brukade mottaga besök, lade han handen på grefve Bråås skuldra och sade:

»Jag fruktar ej ensamhet, lidande, sorg eller strid, blott ett i lifvet rädes jag, och det är synden.»

»Men du har dock erkänt för mig, att synden stundom blifver dig dubbelt farlig just för din ensamhets skull. Du behöfver en hjälp», svarade grefve Harald.

»En hjälp, som köpes med en synd, blifver ingen hjälp mot synden», sade Henrik och lämnade rummet.

Harald Bråå blef ensam. Regnet smattrade mot rutorna, och elden sprakade på härden. Halfskymningen i det gamla slottsgemaket rufvade omkring honom, hviskande om flydda tider och förborgade hemligheter. Minnen, förknippade med Vallargärde, trängde sig på grefven, där han satt och tänkte. Han erinrade sig, hur han och hans vän af en händelse kommit att besöka det gamla godset. Han mindes allt i detalj, och hur Staffans letande efter sin gamla katt ett ögonblick förefallit honom misstänkt. Nu var han viss på, att katten varit en dikt. Och hur hade ej den enda natten förändrat hans vän! Harald sade sig själf, att Henrik Falkenhorn aldrig varit sig lik

sedan dess, och det var omedelbart efter hemkomsten den gången, som det blef brytning mellan grefvarne Falkenhorn. Hvad hade Henrik upptäckt på Vallargärde? Och hemligheten, som denne erkänt bo med honom i borgen, den var nu af allt att döma ej längre kvar. Grefve Bråå lät blicken glida kring rummet, där somliga föremål voro bjärt belysta af elden, medan andra svagt framstodo ur dunklet. Utanför fönstret rädde svart natt, och regnet silade oafbrutet. Harald kunde ej säga, hur han plötsligt kom att tänka på ättegrafven i parken och på den välbehållna kistan. Den kunde ej hafva stått där mer än några få år och var således ej grefvinnan Falkenhorns. Men hvems var den då? Inneslöt den Vallargärdes hemlighet? För omkring fyra år sedan hade Henrik Falkenhorn åter visat sig i den yttre världen och ej längre fördolt sin vistelseort, några år kunde också kistan hafva stått i grafven, men icke mer. Hvem låg i den? Hemligheten hade icke varit Henriks utan hans faders. Harald Bråå gissade på allt, då slog honom en misstanke, förfärande, men allt annat än orimlig. Han sprang upp och begynte gå af och an i rummet.

»Henrik, Henrik, hvilka jättekrafter att bära hvad du burit!» mumlade han för sig själf.

»Hvem talar du med?» frågade en röst i det samma, och Henrik trädde in.

Molnen voro borta från hans panna, han såg nöjd ut.

»Hvad är det med dig? Har du sett ett spöke?» frågade han småleende, då han lade märke till sin väns ansiktsuttryck. »Hvad har skymningen sagt

dig? Har du lidit af ensamheten, som du fruktar för mig?»

»Skymningen har hviskat till mig om den hemlighet, som bott med dig i denna borg, och vissa hågkomster, dem jag sammanlagt, hafva hjälpt mig tyda den gåtfulla hviskningen», svarade grefve Bråå.

»Hvad menar du?» sporde Henrik, blifven allvarsam.

»Var det ej för din moders skull du öfvergaf allt och begrof dig här med henne?»

»Hur kan du spörja så?» frågade Henrik bestört, och hans vän redogjorde därför.

»Major Brette såg ock kistan, säger du. Miss-tänker han något?»

»Det tror jag icke, han har ej en enda gång talat därom, och reflexion är ej hans starka sida.»

»Bråå, du kan ju tiga? Det gäller min moders minne och grefvinnan Blancas ära.»

Henriks hand grep hårdt om den andres arm.

»Du kan lita på mig som på dig själf.»

De satte sig ned vid härden och talade om flydda tider. Längre sutto de så. Emellanåt kastades en ny stock på elden, som däraf fick flamma och lif på nytt. Först sent på natten reste de sig upp för att gå hvar till sitt.

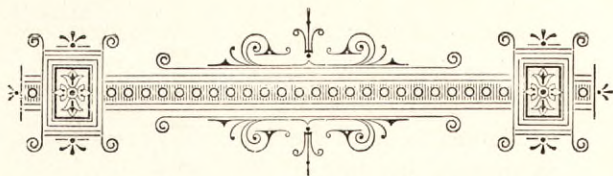
»I morgon måste jag lämna Vallargärde för Skarås. Följer du med?»

»Är det rätt att bedja: 'Inled oss icke i frestelse!' och sedan själf kasta sig i den?» frågade Falkenhorn tillbaka.

»Du är för sträng mot dig själf.»

- »Det kan jag aldrig vara.»
»Du har plikter mot Maj.»
»Att lämna henne i fred? Ja, du har rätt.»
»Så menade jag inte.»
»Men så menar jag.»
»God natt då!»
»God natt!»

FJORTONDE KAPITLET.

En spådom.

Det vårades. Isarna smälte på Vallargärde sjö, hvars frigjorda böljor sjungande slogo mot stranden. Bäckar och forsar blefvo vattenrika och brusade lifligt genom den stora skogen, där granarna buro ljusgröna barr i grenarnas toppar. Luften förgylldes af sol, och himlen stod glänsande blå, genomträngd af fågelsång och vårkänslor.

Enslingen i slottsruinen kände ensamheten trycka. Han stod i ett uppslaget fönster och såg ut öfver solskimrande vidder och greps af längtan. Stod ej världen honom öppen? Kunde han ej resa hvart han ville? Men hvar blefve han väl mindre ensam än här, där hans verksamhet var?

I denna stund kände han sig dock ej nöjd hvarken med sitt arbete eller med sig själf. Hvarför gaf ej hänförelsen honom alltid vingar? Hvarför måste han vara af jorden jordisk? Skulle synden alltid låda vid den, som dock var renad i blodet från korset? Grefve

Henrik böjde missmodig sitt hufvud. Han ville med stormsteg framåt på den smala lifvets väg, men fann sig hindrad, gick så långsamt, ja stundom tillbaka. Hans stränga lynne tog ännu ofta makten öfver honom, så att han förgick sig, då han bort vara som mest fördragsam. Mörka tankar uppstego ur ensamheten, förjagande känslan af Guds närhet och välbehag. Var då hans tro falsk, eftersom den ej kunde föra honom till ett helgadt lif? En rysning genom-bäfvade honom vid denna tanke.

Bibeln låg framför honom på fönsterbrädet. Han hade nyss läst i den, men utan att beröras af dess kraft. Nu bläddrade han på måfå i bladen. Hans öga föll på dessa ord:

»Ty så älskade Gud världen, att Han utgaf sin enda Son, på det att hvar och en som tror på honom skall icke förgås utan hafva evinnerligt lif.»

Henrik tyckte ej, att orden passade för just den oro, som nu var öfver honom. De kunde vara för dem, som aldrig lärt känna Frälsaren, men han, som kände honom och ändå kommit till korta, han behöfde nu något annat, något som kunde visa honom vägen till ett helgadt lif. Så tänkte han, men läste dock om språket ännu en gång. Talade det ej om Guds kärlek, som han nyss känt sig hafva förverkat? Det talade äfven om evinnerligt lif, och hvad var detta annat än fulländningen af ett här påbegyndt helgadt lif? Och hur vunnos Guds kärlek och evinnerligt lif? Genom tron på Guds ende, utgifne Son, svarade den öppna bibeln. Men, invände Henriks hjärta, den som kommit till Kristus en gång och fått förlåtelse, skulle

han komma återigen? Skulle han då aldrig växa ifrån det första och blifva sådan, att han ej behöfde Försonarens mellankomst? Han grubblade och läste om språket gång på gång. Det talade blott om *en* väg till evinnerligt lif. Allt tydligare trädde för Henriks inre öga den sanningen fram, att dessa ord från Mästarens läppar innehöllo hemligheten såväl af ett helgadt lif som af omvändelsen. Det var att ständigt börja på nytt, aldrig öfvergifva den enda lefvande källan.

Förödmjukad sjönk han ned på knä, lutade pannan mot den uppslagna bibeln och knäppte händerna öfver hjässan. Så förblef han länge i bön inför sin Gud. Återigen måste allt eget tagas ifrån honom, återigen måste han stiga ned från en piedestal, dit han så småningom höjt sig själf, utan att veta det. Han kunde ej lefva, som han ville, ej fylla sitt samvetes lag. Han ägde ingen kraft, Guds nåd var allt hans hopp, ende Sonens offer var alltjämt allena gällande.

Det är svårt för en stolt och kraftig ande att se och erkänna sin egen intighet, sin fullkomliga oförmåga och att ödmjuka sig ända därhän att helt antaga en annans verk i stället för sitt eget. »Trång är porten, smal är vägen, som drager till lifvet, och få äro de, som finna den.»

Stärkt af bönen, ödmjuk i hjärtat och upprättad i sin ande inför Gud, reste sig Henrik Falkenhorn till sist. Jakobskampen var öfver, han hade tilltvingat sig Guds välsignelse; hans tro brann åter klar, ty han sökte därmed ej längre sig själf utan Frälsaren.

Den djupa sanning han erfarit och fört som rof ur den nyss vunna själsstriden, fyllde hans hjärta med glädje och gjorde honom bibeln dubbelt kär.

Plötsligt slog honom en tanke: Hvarför var väl den boken så föga i bruk? Hur många biblar funnos på Vallargärde till exempel? De skulle alltför snart vara räknade, det visste han och gjorde ett löfte inför Gud i sitt hjärtas tacksamhet.

Det skulle ej dröja länge, förrän en bibel fanns i hvarje stuga på Vallargärde.

Då för tiden var det ej så lätt som nu att få ett stort antal böcker, i all synnerhet ej af de stora, otymliga biblar, som då brukades. Henrik måste därför resa upp till Stockholm för att personligen beställa dem.

Det var en härlig vårväll. Mälarens sjö låg speglande lugn, och Norrström brusade stark af vårflöde. Henrik gick långsamt Nygatan fram emot Riddarhustorget. Han kom från boktryckaren, med hvilken han träffat åtskilliga öfverenskommelser. Då kom en vagn bakom honom, han steg åt sidan för att låta den passera. I kareten sutto tvenne eleganta damer, den ena af dem var Maj Bråå. När hon varseblef Henrik Falkenhorn, bleknade hon märkbart, och hennes ansikte uttryckte sådan bestörtning, att han undrade, om hon hade något särskildt skäl att frukta honom. I nästa ögonblick hade hon dock återvunnit fattningen, hon hejdade vagnen och kallade honom till sig.

»Det var då en veritabel surpris att få se dig, mon cousin, jag hade ingen aning om, att du var i

Stockholm», sade hon och räckte honom handen med ett älskvärdt leende. »Tillåt mig presentera grefve Falkenhorn, min kusin, och fröken Stjerneld, min intima vän», tillade hon och fortfor lifligt, sedan de två utbytt hälsningar: »Ack, Henrik, jag ber dig, stig upp i vår vagn och följ oss hem! Jag väntar några af mina närmaste umgängesvänner till mig i afton på supé, och det skulle glädja mig att få se dig bland dem.»

Han tvekade och sökte efter ursäkter, men hennes vänliga ifver afväpnade honom, han lät öfvertala sig och tog plats i kareten midt emot de båda damerna. Vid ankomsten till Majs hem, bad grefvinnan Henrik göra sig hemmastadd i salongen, medan hon och fröken Stjerneld drogo sig tillbaka för att göra toalett.

Henrik anmärkte, att äfven han bort göra det samma. Maj skrattade och sade, att hon fullt vetat hvad hon gjort, hvilken barbar hon inbjudit till sin supé, han behöfde ej oroa sig, hon tog på sitt ansvar att presentera honom för sina gäster i den enkla, svarta dräkt han bar.

»Den klär dig excellent, du vet nog, hvad du gör», slöt hon skälmskt och lämnade honom.

Allena blifven gick Henrik långsamt af och an på den mjuka mattan, som alldeles förtog ljudet af hans steg. Aftonsolens strålar föllo in genom fönstren och bröto sig mot den dyrbara ljuskronans kristall. En hög trymå blänkte mot dagern, pendylen under sin glaskupa pickade taktfast, och en svag doft af finaste parfym fyllde rummet. Plötsligt stannade grefve

Henrik i sin vandring och tog från ett litet bord af konstmässig inläggning ett miniatyrporträtt. Det föreställde den afidne grefve Johan Bråå, var ytterst väl utfördt och smickradt likt. Dess åsyn frammanade för Henrik Falkenhorn hans lifs mörkaste minne. Längre stod han med det i handen, försjunken i tankar. Slutligen ställde han det tillbaka med en suck och vände sig om för att återtaga sin vandring. Men där stod Maj, hon hade kommit in i rummet, utan att han märkt henne. Hon var iklädd en fantastiskt sydd dräkt af mjukt, hvitt siden, det guldglänsande håret föll i lockar från en knut i nacken och briljanter blixtrade rundt den bara halsen. Hon var sällsynt vacker, och hon visste det. Därför förvånade och harmade det henne ej så litet, när hon märkte, att Henrik ej alls tycktes se det. Den tankfulla, inåtvända blick han fäste på henne uppfattade tydligen ej alls den ovanliga effekt hon åsyftat med sin nya toalett. Hon visade dock intet af sin förtret.

»Just nyss kom jag att tänka på en sak, som gör mig mycket bedröfvad», utbrast hon, »och det är, att jag ingen bordsdam har åt dig, vi blifva fem herrar och fyra damer i afton. Hur skall jag göra? Jag vet ingen jag kan invitera så här sent.»

»Skulle det lugna dig, så kan jag aflägsna mig, fast inte bekommer det mig något att vara utan dam», svarade han med ett förströdt leende.

»På inga villkor får du gå», afgjorde hon och satte sig. »Det är nämligen någon, som kommer hit i afton, hvilken jag vill, att du skall råka», fort-

for hon och tog från bordet en elegant solfjäder af elfenben att leka med.

»Hvem är det?» frågade han.

»Markis de Sangie.»

»Hvem är han?»

Grefvinnan gjorde en åtbörd af yttersta förvåning.

»Vet du icke det? Han, som för närvarande bedårar hela Stockholm! Men det är sant, jag glömde, att du är eremit. Jo han är den spirituellaste kavaljeren vid det franska hofvet och gästar nu vår konung, som gjort hans bekantskap i Paris och då intogs af hans älskvärda väsen. Han är ovanligt vacker som alla kung Gustafs favoriter.»

»Och han hör till dina närmaste umgängesvänner?»

Maj nickade.

»Då behöfver jag ej fråga mer.»

Hon log.

»Var ej för säker», sade hon muntert. »Jag vill, att du skall se honom, ty jag längtar att höra ditt omdöme om honom.»

»Ett tillförlitligt sådant lär jag väl näppeligen hinna bilda mig på några timmar.»

»Det måste du i alla fall», sade Maj med en kokett kastning på hufvudet. »Kom ihåg, att min hela framtid kan bero på ditt utlåtande.»

Hon log skälmskt och fläktade med soltjädern. Han svarade ej.

»Märkte du något ovanligt hos mig, när vi möttes på Nygatan i dag?» frågade hon, läggande bort

den tillgjorda skiftningen i rösten, då hon märkte, att den ej tycktes slå an på honom.

Han jakade och omtalade den misstanke, som hennes häpnad väckt hos honom.

Hon skrattade.

»Någon fruktan kände jag icke för dig», förklarade hon, »men ditt plötsliga uppträdande föreföll mig öfvernaturligt, därför att jag just hört det förutsägas af en person, som dessutom spått mig åtskilligt både godt och ondt. Och när jag såg spådomen om dig så bokstafligen uppfyllas, kände jag mig kuslig vid tanken på, att allt det andra hon förutsagt äfven skulle komma att ske.»

»Har du besökt en spåkvinna?»

»Ja, mamsell Arfvidsson, kaffesierskan. Har du hört talas om henne? Hon är på modet nu, många af de förnäma göra henne besök, det säges att själfva hans majestät varit där. Fröken Stjerneld och jag grepos af nyfikenhet om vårt öde och åkte dit i all hemlighet. Mamsellen spådde inig märkeliga ting.»

»Och du tror därpå?»

»Naturligtvis! Det skulle väl icke varnas för spådom och teckentydning i bibeln, om det ej vore något med slikt.»

»Och du aktar då ej varningen för annat än en bekräftelse på den vidskepelse den varnar för?»

»Jag aktar den åtminstone något värd», svarade hon skrattande. »Som sagdt, jag tror på vidskepelsen, och därtill är du själf till stor del skulden, ty hade du ej genom att möta mig på hemvägen till punkt

och pricka uppfyllt en af hennes förutsägelser, hade jag trott mindre på dem.»

»Hur visste du, att hon menade mig? Nämnde hon mitt namn?»

»Hon sade, att jag på vägen hem oförmodadt skulle återse en person, som jag känt sedan min barndom, och hvilken kraftigt ingripit i mitt lif, men som snart skulle försvinna därur för lång tid.»

Maj tystnade, och Henrik kände sig mot sin vilja intresserad af spådomen; han ertappade sig med att begära fortsättningen. Maj smålog retsamt.

»Tror du på vidskepelsen?» frågade hon.

»Jag vet ej, hvad jag skall tro. Det var ju eget, att hon förutsade vårt möte, hvilket hon omöjligt kunde veta på förhand. Dock var det kanske blott en händelse, något måste väl ibland slå in af allt det myckna hon spår.»

»Mig spådde hon ej så mycket, men det hon sade var innehållsrikt», sade Maj tankspridt, fällande ihop och åter utbredande soltjädern. »Jag skulle få framgång, rikedom och en hög ställning, men också motgång och skugga. Det var detta senare jag tänkte på, då jag förskräcktes vid din åsyn. Hade det en gång gått i uppfyllelse måste väl ock det öfriga så göra, ansåg jag. Men mamsell Arfvidsson hade äfven sagt, att du ej skulle sätta din fot i mitt hem, därför bad jag dig så ifrigt följa mig. Du gjorde det och kom så en del af hennes spådom på skam, så att nu tycker jag mig kunna tro på hvad jag vill af hvad hon förutsagt, och glömma det, som ej behagar mig.»

Maj kastade solfjädern tillbaka på bordet och log som ett bortskämdt barn.

»Så går an att göra, när det blott gäller en spådom, men ej i det verkliga lifvet», svarade Henrik.

I detsamma anmäldes markis de Sangie. Denne var en person, som afgjordt tilldrog sig uppmärksamhet. Han var liten till växten, smärt och full af liflighet och behag. Den sydländska hyn, de mörka, kvicka ögonen och de svarta ögonbrynen afstucko effektfullt mot det hvitpuddrade, ytterst väl friserade håret. Dragen voro bildsköna och munnen rik på växlande uttryck. Han hälsade värdinnan med den utsöktaste artighet och förstod att lägga i ord, blickar och äthäfvor en fin anstrykning af beundran och hyllning, som starkt tilltalade henne. De öfriga gästerna anlände samtidigt med markisen och alla tycktes de vara mycket intima med hvarandra. Samtalet fördes uteslutande på franska för markisens skull, och stämningen var den gladaste, trots den allvarsamme grefve Falkenhorns närvaro. Markisen var onekligen en ofantligt angenäm sällskapsmänniska, hans sätt var vinnande och hans tal intressant och kvickt.

Vid ett tillfälle, då samtalet var allmänt, frågade markis de Sangie samtliga närvarande, om de ej ville deltaga i en idyllisk herdefest, som han ämnade anordna i det fria någonstädes i närheten af Fiskar-torpet. Förslaget mottogs med bifall, och dagen bestämdes. Markisen, som lade märke till att Henrik Falkenhorn ej deltagit i det allmänna bifallet, vände sig särskildt till honom och frågade, om ej han också ville hedra den lilla festen med sin närvaro. Grefve

Falkenhorn tackade men förklarade, att han ej skulle vara kvar i Stockholm den dagen.

»Hvilket ärende har då fört dig hit, som kan vara så snart uträttadt?» frågade Maj.

»Jag är här för att beställa biblar åt mina underhafvande», svarade Henrik.

Det förakt och den häpnad, som dessa ord framkallade, men som dock det belevade sällskapet på intet sätt förrådde, kände han tydligt. Denna lilla episod hjälpte honom att klart inse den stora och väsentliga skillnaden mellan den värld, där Maj kunde andas, och den, där han trufdes.

Klockan nio serverades supén. Man satt länge till bords, fast rätterna ej voro många; de voro i stället så mycket utsöktare och själfva serveringen lyxuös. Måltiden kryddades af lätt konversation, roligt berättade historier, galanteri och koketteri. Henrik Falkenhorn kände sig långt mer ensam i detta glada sällskap än i sitt öde slott. Han såg markisen göra sin kur för värdinnan, som välvilligt upptog den. Hon var i sitt esse nu, och den man, som satt vid hennes sida och sade henne dolda artigheter i hvarje mening, utan att alls synas medveten därom, var en man efter hennes sinne.

Sent reste man sig från bordet, och det dröjde sedan länge, innan damerna ändtligen bröto laget. Henrik var den siste att buga sig till afsked för värdinnan.

»Jag har något att tala om för dig», sade hon och kvarhöll honom.

»Markis de Sangie har i afton förklarat sig», fortfor hon, sedan de blifvit allena.

Hon såg på honom med en viss forskande skärpa i sina feberaktigt strålande ögon.

»Det var just hvad som kunde väntas», svarade han.

Maj förbryllades af lugnet i hans röst, men lät ingenting märka.

»Jag har lofvat svara i morgon», sade hon. »Nu vill jag höra ditt omdöme om honom.»

»Han är fullkomlig som sällskapsmänniska med sitt belevade sätt och kvicka hufvud, men om hans karaktär förmår jag icke döma efter en så ytlig bekantskap», svarade grefven.

»Tycker du, att han passar mig?» frågade Maj.

Blixtlikt for den tanken genom Henriks hufvud, att hon ville lägga afgörandet i hans hand, gifva honom ett tillfälle att föra sin egen talan, som törhända ej skulle förklinga ohörd. Hon stod tätt framför honom och följde med den sänkta blicken spetsen af sin sidensko, hvilken hon lekfullt förde utefter mattmönstrets kenturer. Ett ögonblick höjde hon hufvudet och såg på honom med en hastig, frågande blick. Den röjde ej tydligt någon varmare känsla, men tycktes innebära ett dunkelt löfte därom.

Han öppnade läpparna för att svara: »Han passar dig icke», men hejdade sig, då han kände sig slagen af det osanna i detta påstående. I själfva verket kunde man ej få se två personer, som tycktes bättre skapade för hvarandra än markis de Sangie och grefvinnan Bråå. Och Henrik insåg äfven klart, att om än ej Johans blodiga minne stått mellan honom själf och Maj, voro de ändå ohjälpligt skilda åt

genom den väsentliga olikheten i lifsuppfattning. Båda voro alltför utpräglade åt hvar sitt håll för att någonsin kunna smälta samman till ett, och kärleken var icke stark nog å någondera sidan för att utjämna skiljaktigheten. Henrik afstod från att föra sin talan.

»Endast ditt eget hjärta bör afgöra, om han passar dig eller ej», svarade han.

Detta svar hade hon tydligen ej väntat. Hon rätade på sig, och det mjuka, vädjande i hennes väsen försvann.

»Om det är mitt hjärta eller min ärelystnad, som afgör saken, det lämnar jag därhän, men i morgon får markisen mitt ja. Nu vet du det och blir den första, som gratulerar mig», sade hon lifligt och såg leende upp till honom, men med något spändt i blicken.

»Du skall endast låta ditt hjärta tala», sade han allvarsamt.

»Skall jag? Då blefve det bra tyst inom mig, ty jag äger intet hjärta, har aldrig ägt något. Men det gör ingenting, ty det är ej hjärtat markisen begär.»

Hon skrattade. Det lät så otvunget, att Henrik började undra, om hon ej verkligen talade sanning.

»Hvad begär han då?»

»Å, han begär hvad jag äger, icke hvad jag saknar», svarade hon, till utseendet fullkomligt omedveten om den udd orden inneburo för Henrik Falkenhorn.

»Jag är viss om, att hvarje man begär ett hjärta först och främst, antingen han säger det eller ej», svarade han.

»Måtte du finna någon, som har hjärta för dig, mon cousin», sade hon med nedlåtande vänlighet.

»Och har hon det icke, kan jag vara det öfriga förutan», genmålde han och kysste till afsked grefvinnans hand.

Han hade hunnit till dörren, då han hastigt vände sig om, drifven af en varm impuls.

»Maj», sade han, »blir du någonsin i behof af en vän, så minns enslingen på Vallargårde.»

Hon ryckte till som af förskräckelse.

»Varslar du ofärd?» frågade hon med osäker blick, men i nästa minut hade hon återvunnit fattningen. »Hvarför skrämmer du mig?» frågade hon med rynkad panna.

»Är du så föga väpnad för motgång, att du skrämmes af dess blotta nämnande?» frågade han och såg på henne med växande deltagande.

Detta förtröt henne och väckte hennes stolthet.

»Kommer ofärden, lär jag nog kunna bära den din hjälp förutan», svarade hon högdraget.

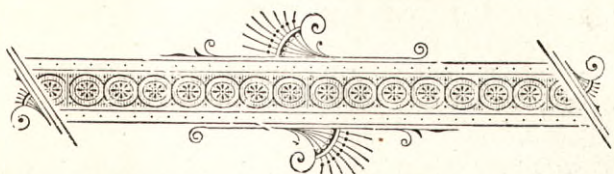
»Men kan du det icke, så kom till mig», sade han i samma ton som förut och lämnade rummet efter att hafva bugat sig djupt för den vitklädda gestalten, som stod där framme under ljuskronan, belyst af dess många lågor.

När han blef allena och försökte analysera sina känslor, förvånades han öfver att alls ingen smärta känna för sin egen del. Utan saknad tänkte han på Maj som en annans brud. Hade då hans kärlek till henne aldrig varit så verklig och djup, som han trott, eller hade den svalnat, utan att han märkt det? Henrik

måste erkänna att så skett. Det koketteri, hvarigenom Maj velat egga honom så väl som andra, hade på honom haft alldeles motsatt verkan från den tid han lärt sig genomskåda det. Han vandrade länge i den ljusa vårnatten och styrde halft omedvetet sina steg mot Södermalm. Till sist stannade han framför det hus, dit han en gång ledsagat Margareta Sparrekors. Han såg upp mot ett litet vindsfönster i öfra våningen, och hans blick blef så ljus och vek. »Margareta», hviskade han sakta och begynte gå hemåt i andra tankar än han gått bort.

FEMTONDE KAPITLET.

Margareta.

Högsommarens sol kastade sina varma strålar in genom fönstren i det lilla vackra slottskapellet på Edsmo. Dörren öppnades, och lätta steg hördes på stengolfvet. Det var Margareta, som kom. Hon såg sig omkring för att förvissa sig om, att hon var ensam inne, sedan gick hon fram till altarringen och böjde knä. Hon såg upp mot koret och bad hviskande sitt hjärtas morgonbön, och därunder fingo hennes barnsliga och dock tankfulla drag ett uttryck af ljus och frid. Efter en kort stund reste hon sig och gick på tå innanför ringen fram till själfva altaret, där en Karl den tolfte's bibel af väldiga dimensioner låg. Den unga flickan tog från sin gördel, som kring midjan sammanhöll hennes skära sommarklädning, en hvit linneduk och begynte med kärleksfull omsorg damma af den stora bibeln först och sedan handboken, altarkorset och den röda sammeten,

som beklädde altaret. Sedan detta var gjordt, fäste hon åter linneduken vid gördeln, slog upp bibeln och fördjupade sig i läsning.

Efter en stund hörde hon kapellets dörr knarra och vände sig hastigt om. Friherrinnan Sparrekors trädde in och stannade häpen vid åsynen af sin dotter innanför altarringen. Margaretas kinder antogo samma färg som klädningen. Hon stod som fastnaglad, med ena handen omfattande en bundt af bibels blad och med den andra hängande utefter sidan.

»Margareta, hvad skall detta betyda?» frågade friherrinnan strängt. »Hvad gör du där?»

»Jag läser i bibeln», stammade flickan förlägen.

»Läser bibeln!» utbrast hennes moder vred. »Och det har till följd, att du oskärar helgedomen! Hvem har gifvit dig lof att träda innanför altaret, som endast är lofligt för prästen? Kom genast hit!»

Margareta lydde. Hon stannade darrande och med nedslagna ögon framför modern.

»Hur fick du ett slikt infall?»

Margareta öppnade läpparna som för att svara, men fann ej ord.

»Är det första gången du gjort dig skyldig till detta vanhelgande?»

»Nej.»

»Hur ofta har du gjort det?»

»Hvarje morgon.»

»Hvad har kunnat förmå dig därtill?»

»Det finnes ingen annan bibel», stammade Margareta.

»Är det då så nödvändigt, att du läser den? Du hör ju läsas ur den hvarje söndag vid gudstjänsten, och det bör väl kunna vara nog för dig som för oss andra.»

»Jag tycker så mycket om den. Moder, gif mig en bibel, om jag ej får läsa i denna mer!» bad Margareta med en bönfallande blick på den stränga frun.

»Nej», sade friherrinnan bestämdt, »hvarken får du mer se i altarbibeln eller hafva en egen. Du kan tydligen ej alls läsa den rätt på egen hand, annars skulle den lärt dig vördnad för helgedomen.»

»Men, moder, grefve Falkenhorn har skänkt en bibel åt hvarje hem på Vallargärde, och han läser den själf jämt», invände Margareta.

»Han kan göra mycket, som jag ej därför vill se dig göra efter. Och ej är han ett lämpligt exempel för en ung flicka som du. Jag har stundom med oro märkt, att du är alltför mycket smittad af hans idéer. Rosette har skvallrat för mig, att du besökt några sjuka i byn och att du samlat smutsiga ungar i skogen och sjungit psalmer med dem. Kom i håg, Margareta, att det måste vara slut med slikt! Jag vill ej hafva dig sjuk, och du får icke draga hem ohyra till slottet. Din smak för tarflighet gillar jag slätt icke och ej heller din okvinnliga håg för grubbel. Jag har verkligen tänkt på att skicka dig till Stockholm i höst, du behöfver ryckas upp och lära dig seder. Hvarför hänger den där linneduken i din gördel?»

»Jag brukar torka dammet af bibeln med den.»

»Jaså, fyller Larsson sitt åliggande att städa slottskapellet så illa? Då skall han få se på annat.»

»Ack nej, moder!» utbrast Margareta ängslig. »Det är icke att det alls tarivas, jag tycker endast om att göra det. Banna icke Larsson!»

»Larsson skall få en duktig skrapa», vidhöll modern obevekligt. »Och du, Margareta, du är hädan efter förbjuden att sätta din fot här i kapellet annat än vid gudstjänsterna. Gå nu och skaffa reda på Larsson och skicka honom till mig. Jag kom hit för att se efter, om han städade här ordentligt, men dina ord hafva besparat mina ögon det besväret.»

Margareta vågade ej göra någon invändning. Med tungt hjärta lydde hon. Hon fann Larsson och framförde till honom sin mors befallning, och han åhörde den med vördnadsfull hållning.

»Skall ske, nådig fröken», svarade han i den sedvanliga tonen och ämnade gå, då Margareta kallade honom tillbaka.

Han stannade med klackarne tillsammans och sträckte upp sig igen, inväntande ytterligare befallningar. Hans unga fröken såg på honom med sina stora, barnsliga ögon, som om hon velat urskulda sig.

»Ack Larsson», sade hon sorgset, »min moder kommer att banna dig för min skull, jag kan ej hjälpa det.»

Och hon omtalade, hur hon haft sin lust i att damma altaret — ej för att det alls behöfdes — samt att hennes mor fått se det och ej velat tro annat, än att det vore en följd af Larssons försummelse. Betjänten stod, under det hon talade, vörd-

nadsfullt uppsträckt, utan att röra en muskel. Han vågade ej bryta mot de stränga etikettslagar friherrinnan stiftat för tjänstefolket att iakttaga ej blott mot henne utan äfven gentemot hennes barn, och hvilka lagar ej heller dessa senare fingo på minsta sätt upphäfva. Men sin blick kunde Larsson ej fullt behärska, och Margareta läste där en stum försäkran om, att han vore villig uthärda långt mer än några snubbor för sin athållna frökens skull. Hon gjorde en rörelse liksom för att räcka honom handen, hvilken han dock ej gjorde en min af att fatta; och hon drog den strax tillbaka, kastade på honom ännu en urskuldande blick och böjde sedan, med ett barnsligt försök att vara så värdig, som hennes moder skulle önska, sitt hufvud för att gifva honom tillåtelse att gå. Han bugade sig respektfullt och lydde.

Margareta gick sorgsen bort genom trädgården och parken, med deras i pyramider och andra fasoner klippta buskar och träd, in i skogen, där hon hade sin älskade, brusande fors. Här satte hon sig att gråta så, som man endast kan gråta vid sjutton år.

Någon rörde vid hennes axel. Hon såg upp. Grefve Henrik Falkenhorn böjde sig ned emot henne med ett uttryck af så djupt deltagande i sin blick, att hennes tårar ville flyta än ymnigare. Han hade kommit genvägen från Vallargärde och stod nu, hållande sin ridhäst i betset.

Han frågade efter orsaken till hennes tårar, och, upprörd som hon var, glömde hon all blyghet och all hänsyn för lisan att få utgjuta sitt sorgsna hjärta inför ett förstående deltagande. Med händerna hårdt

knäppta mot hvarandra och blicken envist fäst på den hvitskummande forsen talade hon om allt, som tyngde henne: Hur hon älskade bibeln, men ej fick läsa den; hur hon älskade enkelhet, men måste lefva i prakt; hur hennes själs begär var ett stilla lif för Gud, men hur hennes moder ville skicka henne till hofvet i Stockholm för att motverka denna längtan. Hon talade lugnt utan skymt af gråt i rösten, fast tårarna ännu ej torkat på kinden. Det var som om hennes sorg vunnit i djup genom hans deltagande och blifvit alltför högtidlig för tårar. Han måste böja sig djupt ned och uppmärksamt se in i det sorgsna ansiktet för att uppfånga hennes ord genom dånet från vattenfallet. Under hennes själsbikt flög genom hans sinne en tanke, som kom hans hjärta att klappa och hans öga att glänsa.

När hon tystnade, svarade han med att tala om sin ensamhet på Vallargärde och hur väl han där behöfde en hjälp, och han slutade med att fråga, om hon ville blifva för honom denna hjälp.

Hon såg upp och fäste på honom en förundrad blick, tydligen ej riktigt fattande innebörden af hans ord.

Han sade henne då, att hos honom på Vallargärde skulle hon få läsa i egen bibel, hon skulle få sjunga med barnen, besöka de fattiga och sjuka och lefva i den stillhet och enkelhet, som hennes själs begärde.

Det svindlade till för hans ögon under det han talade, om det nu var det stridt förbiglidande vattnet, som förvirrade honom, eller den djupa, rena, undrande blick, som oafvänt mötte hans, eller känslan af det

oåterkalleliga steg han tog genom att sålunda gifva vika för sina känslor. Han bars dock af en inre öfvertygelse att han handlade rätt, att impulsen, som dref honom, var af renaste halt.

»Margareta, vill du? Kärleken till Gud skall förena oss i kärlek till hvarandra.»

Han böjde ett knä vid hennes sida och tog hennes af forsens duggregn bestänkta hand i sin. Hon såg tvekande på honom, och han tyckte hon blef blek och att hennes ögon sågo större och mörkare ut än eljest.

»Ja visst — men...» sade hon långsamt och tystnade.

Han betraktade henne frågande, beredd att höra alla hennes men. Dessa uteblefvo dock. Hon såg på forsen, så åter på honom och sedan ned i sitt knä, där hennes hand låg omsluten af hans. Vid denna syn kom en känsla af trygghet öfver henne. Hon såg åter upp till honom med en blick, där glädje och blyghet kämpade om herraväldet. Där var intet »men» i hennes öga, och läpparna öppnade sig, dock ej för ord, blott för den ökade andhämtningen, som snart bragte hög färg till de nyss så bleka kinderna. Henrik Falkenhorn såg, att han vunnit sin brud.

Hästen, hvars betsel grefven släppt, gick lugnt betande bredvid dem. Forsen sjöng och dånade, stänkande sitt finaste duggregn öfver de två, som sutto så oförsiktigt nära.

Friherrinnan Sparrekors upptog ej grefve Falkenhorns frieri till hennes dotter så gynnsamt, som han

väntat. Hon syntes rent af böjd att vägra sitt samtycke, men ville först ej komma fram med orsaken. Henrik ansåg det dock vara hans rätt att få veta den.

»Jag finner min dotter för god att tagas i brist på något bättre», sade hon stolt.

Henrik bad henne förklara sig närmare, och hon gjorde det. Därvid blef änkegrefvinnan Bråås namn nämndt.

»Fru friherrinna», svarade grefve Henrik lugnt, utan att slå ned sin blick inför hennes, »är det eder icke nog, att jag gifver eder mitt hedersord på att det är, dragen af verklig personlig böjelse för eder älskvärda dotter, och icke af grämelse öfver försmådd kärlek på annat håll, som jag af eder begär eder dotters hand?»

Friherrinnan förstod, att det skulle innebära en skymf mot honom att längre tvifla efter detta. Hon nämnde icke vidare grefvinnan Bråås, men frågade honom, om han ärnade införa sin blifvande brud i en ruin och döma henne till ett lika asketiskt lif, som han själf förde. Han svarade, att om Margareta blefve hans maka, skulle han grundligt reparera det gamla slottet till en boning henne värdig, samt att hon där skulle få inrätta sitt lif aldeles enligt sin egen smak. Efter ytterligare någon tvekan gaf friherrinnan sitt samtycke, och Margareta inkallades.

Under den tid, som följde, utöfvade friherrinnan Sparrekors en ännu strängare uppsikt öfver sin dotter än förr. Det var, som om hon riktigt ville låta denna känna den myndighet, hvilken hon snart skulle undandragas. Hon bannade henne ständigt för hen-

nes barnsliga blyghet och tafatthet, för hennes veka, drömmande sinne och för hennes fullständiga brist på säkerhet.

»Hur skall du kunna förestå ett hus? Du har ju alls ingen värdighet! Ditt tjänstfolk kommer att rida dig på näsan, du kan ju alls inte befalla. Om du säger till om något, låter det som en bön», banade hon.

Margareta svarade aldrig sin moder vid sådana tillfällen. Hon kände sig blott ännu mer osäker och försagd. Innerst förstod hon nog, att modern trots sin skenbara kärlekslöshet i grund och botten endast menade väl, och det gjorde henne därför ondt att aldrig kunna vara till lags. Men den stränga uppfostran, för hvilken hon var föremål, kunde dock ej i nämnvärd grad störa den djupa lycka hon bar inom sig. Från första gången hon sett sin trolofvade, då han uppträdde på gatan i Stockholm som hennes försvarare, hade han varit hjälten i hennes drömmar. Hon hade älskat honom omedvetet och osjälviskt utan tanke på att någonsin tillhöra honom. Hennes enda mål hade varit att, så godt hon kunde, likna honom. Det var först hans ord den minnesrika stunden vid forsen i skogen, som uppenbarat för henne rätta halten af hennes känslor. Och nu i umgänget med honom under deras korta trolofningstid fick denna hennes svärmiska kärlek ostördt utveckla sig så oskuldsfullt och ideelt, som hon af naturen var anlagd, ty den känsla Henrik Falkenhorn hyste för sin femton år yngre brud hade mer af beskyddande ömhet än af glöd. Han älskade mest hennes åt Gud hänvända

sinne och var rädd om detta. Hon hörde till dessa utvalda, hvilkas själar bära som en himmelens fadder-gåfva en naturlig och oemotståndlig böjelse för tillbedjan och barnatro. Det var detta älskliga karaktärsdrag mer än den yttre fägringen, som fångslat honom. Och ju mer han lärde känna hennes ödmjuka och varmhjärtade väsen, ju oemotståndligare drogs han till henne.

Bröllopet skulle stå vid jultiden på Edsmo. Friherrinnan Sparrekors, som harmades öfver dotterns och den blifvande mågens smak för enkelhet, beslöt att, så länge hon kunde befalla öfver dem, skulle de ej få följa sin håg i detta fall. Storartade voro därför förberedelserna till högtidligheten, som skulle firas med all upptänklig ståt. Henrik och Margareta måste foga sig, och de gjorde det utan försök till något lönlöst motstånd.

Gert och Karl kommo båda hem med permission, Gert från Uppsala, där han studerade under Herman Celii ledning, Karl från krigsskolan, där han utbildades till sjöofficer. Celius åtföljde dem. Han var nyligen prästvigd och utsågs nu att förrätta vigseln. Friherrinnan hade hellre velat haft någon förnämligare prelat därtill, men Margareta hade så ifrigt bedt, att barndomsvännen skulle få viga henne, att moderns fåfånga gaf vika för hjärtat denna gång.

Bland de inbjudna voro först och främst grefvinnan Blanca Falkenhorn, major och fru Brette, Harald och Barbara Bråå med sina två äldsta flickor som brudtärnor. Maj Bråå hade kort förut i Stockholm firat sitt bröllop med markis de Sangie och

hade för sig och sin man antagit friherrinnans bjudning till Edsmo. Grannarna, hvilka dock ej voro så talrika i den på egendomar fattiga trakten, infunno sig mangrant. Dessutom kommo äfven åtskilliga släktingar.

Bröllopet skulle stå i dagarna sju med fröjd och gamman, jullekar och fackeldans och rik förplägning. På sjunde dagens förmiddag skulle vigseln äga rum i slottskapellet, och först efter middagen skulle de nygifta få lämna festligheterna för sitt ensliga hem, så hade friherrinnan bestämt.

Det harmade Henrik Falkenhorn att känna, hur hans svärmor iakttog honom, när han hälsade markisen och markisinnan de Sangie vid deras ankomst dagen efter festligheternas början. Detta gjorde hans drag stränga, när han presenterade markisen för sin brud. Margareta, som kände sig p'ågsamt blyg öfver att vara föremål för så mångas blickar, trodde, då hon såg molnet på hans panna, att han likt modern var missnöjd med hennes tafatthet, och hennes mod sjönk. Bannor af modern kunde hon uthärda, men om Henrik skulle säga ett ogillande ord, det vore mer än hon kunde bära, tyckte hon. Rodnande och utan ett ord till svar mottog hon Maj de Sangies gratulationer. Hon undrade blott med oro, hvad Henrik skulle tänka, där han stod bredvid henne och såg, hur ohjälpligt hon bar sig åt. Maj vände sig till honom och sade något på sitt muntra, ledjiga sätt, han svarade, och snart var ett samtal i gång. Markisen sökte göra sig angenäm för Margareta, men hon kände sig endast brydd i hans sällskap. Hon

förstod sig icke på hans dolda artigheter, de förbryllade henne, och hon visste ej alls, hur hon skulle upptaga dem. Hon studerade markisinnan för att taga efter henne, men insåg hur omöjligt detta var. Hennes sinne blef allt sorgsnare. Henrik måste ju blygas för sin brud, så tänkte hon och kände sig skygg för honom med.

De festliga dagar, som följde, blefvo därför ganska pinsamma för Margareta. Hon kände sig upprörd på flera sätt och hade svårt att sofva om nätterna. Det var så underligt att se allt röra sig omkring Henrik Falkenhorn och henne själf. De voro alltid tillsammans, men fingo ej ett enda tillfälle till förtroligt tankeutbyte. Det hade de heller ej haft många under den föregående tiden, ty friherrinnan hade varit mycket noga med att ej lämna dem allena. Margareta kände sig därför med ens pinsamt främmande för den man, som om ett par dagar skulle blifva hennes make. Var det sant, att hon skulle följa honom till Vallargärde för att bo där ensam med honom och lämna alla andra kvar? Ville hon det ej? Jo visst, hon ville ju intet hellre, men ändå var hon så oförklarligt rädd. Hon tyckte sig se hur de tankar, som rörde sig inom honom, gingo långt öfver henne. Hon kände sig skygg i hans sällskap och märkte, att hon ej vågade tilltala honom. Han såg ibland forskande på henne, lade han märke till någon förändring hos henne? Hur skulle det gå, när de kommo på tu man hand i släden för att åka hem? Hur skulle hon vara, för att han ej skulle finna henne tråkig? Och hela framtiden vid hans sida, hur skulle

hon förmå fylla allt, hvad han kunde komma att fordra? Ack, om hon blott ej varit så ohjälpligt barnslig och outvecklade, om hon varit som Maj de Sangie!

»Är det du, Margareta, som står och drömmer? Kom, så lämna vi en stund hela ståten och gå ut i skogen!» sade Karl Sparrekors, då han oförmodadt fann sin syster, där hon stannat i sina funderingar på väg utför trappan.

Den hurtige Karl med sina öppna drag och klara ögon var hennes älsklingsbror. Ljudet af hans röst hade en förunderligt lugnande inverkan på hennes upprörda sinnesstämning. Hon gick villigt in på hans förslag.

Därute låg snön glänsande hvit i solskenet. Ju längre de kommo, ju lättare kände sig Margareta om hjärtat. Broderns sällskap ingaf henne en hviltsam känsla af trygghet. Det låg inga obestämda farhågor, ingen formlös oro i deras förhållande till hvarandra. Karl talade om sitt arbete och sina kamrater samt först och sist om sjön, sitt lifs stora kärlek. Margareta inflickade då och då en intresserad fråga, hvilket ytterligare eggade hans meddelsamhet. Efter en stund kom någon springande i fatt dem. Det var Gert.

»Skäms du icke att taga Margareta ensam för dig, Karl?» ropade han och förde sin arm under systemens. »Hvarom tala ni?»

»Om sjön», svarade Karl stolt.

»Äh, hvad är det att tala om? Tackar vet jag studentlifvet, det är härligt, blott jag ej hade magister Celius öfver mig ständigt», pratade Gert själfsvåldigt.

»Han som är så snäll», invände Margareta.

»Snäll! Ja det är just olyckan det. Vet du hvad, Margareta, här blir odrägligt hädanefter om somrarna, när du är borta. Tänk att gå ensam med mamma och Celius!»

»Åh Gert!»

»Åh Gert, ja», härmade han. »Medgif att mamma är förbåldt sträng.»

»Hvar har du lärt så fula ord?»

»Icke af Celius åtminstone», svarade han skratande. »Men allvarsamt taladt, Marget, så tror jag, att jag hellre tillbringar somrarna hos dig och Falkenhorn hädanefter.»

»Men du skall ju lära dig sköta Edsmo?» invände hon.

»Sköta Edsmo! Och det tror du mamma låter någon annan än sig själf göra?»

»Men jag, som icke behöfver lära mig landtbruk, kan väl få komma till dig, när jag har permission någon gång», bad Karl.

»Ja, hjärtligt välkommen», smålog hans syster vänligt och önskade, att hon kunnat taga brodern med genast.

»Jaså, han är välkommen, men icke jag», sade Gert halft förtrytsamt. »Du är orättvis.»

»Ah nej, Gert, du missförstår mig», sade Margareta blidkande. »Du är ock välkommen, det vet du, men jag vill, att du först och främst skall tänka på din plikt.»

Han smålog, men svarade ej. Margaretas förmaningar upptogos aldrig illa af bröderna.

Den långa skogspromenaden i deras sällskap gjorde henne godt. Hon kände intet band öfver sig. Sorglösheten kom åter för en stund, när hon pulsade fram utan väg och lät yfviga grenar stryka af sig snön mot hennes kappa, under det gossarnas lifliga och högljudda röster genljödo i vinterklädd skog. Hennes hjärta blef lätt genom ett plötsligt omslag i sinnesstämningen, vanlig för känsliga naturer. Hvarför var hon orolig? Sörjde hon öfver att hon skulle bli hans brud, som hon älskade? Hon begynte sakta sjunga en glädtig melodi, och gossarna gingo tysta för att lyssna.

»Det var trefligt! Mera!» sade Gert, då hon tystnade.

Men hon förekoms af Karl, som med ljudelig röst stämde upp den populära Sinclairsvisan, och de andra föllo in. Plötsligt förstummades Karl af ett helt fång lös snö, som Gert slungade in rätt i hans öppna gap. Den blifvande sjöhjälten var ej sen att ge igen och snöbollskriget var snart i full gång. Projektilerna yrde i luften, och Margareta tog skratande sin tillflykt bakom en tjock gran.

»Aha, är du rädd att behöfva gå i brudstol med ett blått öga till de två bruna du har förut?» skämtade Karl, då han upptäckte henne.

Snart gjorde Margareta slut på kriget, då hon insåg, att hon såsom hufvudperson vid festligheterna ej gärna kunde lysa med sin frånvaro alltför länge.

När de tre syskonen kommo hem, var det tid att kläda sig till middagen.

»Se där, nu har det kommit färg på vår lilla

bruds bleka kinder!» utropade markisinnan de Sangie vänligt, när hon fick se Margareta.

Det låg dock något nedlåtande i hennes sätt, som gjorde Margareta osäker.

»Jag har promenerat med mina bröder», svarade denna, rodnande som om hon sagt en dumhet.

Markisinnan var nog obarmhärtig att se på henne och småle.

»Ombyte förnöjer», sade hon. »Beklaga mig, som ej likt er har några bröder att tillgå, när min mans sällskap blifver mig för enformigt.» Och den vackra frun gaf markisen en kokett sidoblick.

Margareta teg, då hon ej visste hvad hon skulle svara. Hon afundades Maj de Sangie dennas lediga sätt, men ändå tilltalade det henne icke. Hon trodde dock att det var så, emedan detta gjorde henne själf tafattare.

»I dag blir det trist för dig, då du ej får se din brud förrän vid middagstid», sade Maj, då hon träffade Henrik Falkenhorn på bröllopsdagens morgon.

»Är det din vänliga afsikt att förkorta tiden för mig?» frågade han.

»Om du tillåter?»

»Med tacksamhet.»

»Inte trodde jag vi så snart skulle råkas igen, då vi skildes i Stockholm», började hon, när de satt sig.

»Och hvarför icke?»

»Har du förgätit mamsell Arfvidssons spådom, att du efter mötet med mig skulle försvinna ur mitt lif för lång tid?» frågade hon och fortfor lifligt: »Och nu har jag för andra gången kommit hennes förut-

sägelser på skam och behöfver således tydligen ej tro på mer än jag vill därpå. En viktig sak har dock slagit in. Jag har blifvit rik och fått min höga ställning.»

»Var det af sådana orsaker, som du gifte dig med markisen?»

»Jag har ju sagt dig, att jag intet hjärta äger», sade hon nojsande.

»Jag tror du gör dig sämre än du är», svarade han lugnt. »Och du är fullt nöjd?»

»Naturligtvis, som man är, då man når sina önskingars mål. Det må du väl bäst veta själf.»

»Jag kan ej säga, att jag nått det än.»

»Icke? Så otålig du är, det dröjer ju endast några timmar, tills du når det.»

»Så kär än Margareta är mig, kan jag dock ej säga, att hon är min högsta önskans mål», sade han.

»Åhå! Hvad säger din brud om det?»

»Hon förstår mig, ty hon har ej heller mig till sitt högsta mål.»

»Jag förstår dig också, fast du icke tror mig om det», sade Maj med tillgjord barnslighet. »Mina önskingar äro mera blygsamma än edra, jag nöjer mig med tingen i denna världen.»

»Men hur skall det då gå dig, när du nödgas lämna denna världen?»

»Det blir väl någon råd. Det är långt dit än, hoppas jag. Jag är ej så lastgammal.»

»Det kan också vara kort», svarade han, utan att lägga något dumt smicker i den håf hennes ord likom sträckt fram.

»Stackars fröken Sparrekors! Hon får väl aldrig njuta en oskyldig fröjd, utan att du kommer och ställer henne döden för ögonen!» utbrast Maj leende.

»Jag tror icke döden skrämmer Margareta,» svarade han.

»Och icke mig heller», svarade markisinnan sorglöst. »Jag jouerar af lifvet utan tanke på döden, och när den kommer — à la bonheur, så må den komma.»

»Och föra dig hvar?»

»Det vet jag icke, och icke bryr mig det spörsmålet heller. Jag vet, att världen är en vulkan med eld och svafvel, men jag dansar på den.»

Hon höjde trotsigt hufvudet vid de sista orden, och det blixtrade till i de guldkimrande ögonens djup. Den blixten förrådde för Henrik, att hon ej dansade med fullt så lätt hjärta, som hon ville låta påskina.

Maj fortfor: »Men skatta dig lycklig! Din lilla nunnebrud hon dansar icke, hon skriker med korslagda armar och sänkt blick genom lifvet. Hon passar excellent att gå i kloster med dig till biktfar.»

»När resa ni till Paris?» frågade han plötsligt.

»Jaså, konversationen convenerar dig icke? Du byter om samtalsämne? Vi resa, när det våras.»

»Och hvar tillbringa ni tiden till dess?»

»Litet hvarstades. På Skarås, på Skoganäs, kanske också Korsvik», här gjorde hon en liten graciös bugning mot honom, »Korsvik, dit din styfmor varit nog vänlig att invitera oss. Det är vår intention att, gästande våra många bekantskaper här och hvar, så småningom draga oss nedåt Karlskrona för

att där invänta öppet vatten. Ah hvad jag längtar till Paris! C'est la vie!»

»À la mort», inföll han ofrivilligt.

»Nej, nu är du för sträng. Hvad har det staccars Paris gjort för ondt?»

»Åtskilligt, och kommer att begå än mer.»

»Olycksprofet!» svarade hon med en axelryckning. »Du väntar en syndafloed kanhända. Det vore dig likt. Där kommer din styfemor, kanske skall hon bättre kunna hjälpa dig igenom din väntans tid än jag.»

»Maj, vill du ej komma och hjälpa till att kläda Margareta? Du har den bästa smaken», sade grefvinnan Blanca.

»Mer än gärna, jag är högst flatterad», svarade Maj lifligt och sprang upp. »Och Henrik, om din brud behagar dig, när du får se henne, så är det min merit.»

»Och om hon ej behagar honom, så är det din skuld», hviskade grefvinnan Blanca halft på allvar, halft på skämt i Majs öra, när de tillsammans gingo bort.

Den sköna markisinnan log.

»Har ingen fara. Jag har gjort hvad jag har kunnat för att i hans ögon ställa det lilla helgonet i relief mot mitt världsliga väsen», svarade hon i samma ton.

Margareta satt i sitt rum. Hennes tankar voro långt ifrån den brådska och det intresse, som besjälade alla omkring henne. Oron, som plågat henne de sista dagarna, hade efterträds af ett högtidligt lugn.

En kammarjungfru höll på ett ordna hennes hår under friherrinnans och Barbaras uppsikt, medan småfröknarna Bråå med djupaste intresse följde hvarje rörelse af kammarjungfruns fingrar och åhörde rådsläpningarna mellan sin mor och friherrinnan. Karll hade hoppat upp i fönstret framför Margareta och tycktes öfverse det hela. Alla föreföllo mycket ifrigare än den unga bruden själf, att hon skulle komma att taga sig ut till sitt allra bästa.

»Först bort med den där allvarsamma minen och sedan litet färg på kinderna!» utropade markisinnan de Sangie, när hon inträdde i rummet.

Vid ljudet af denna röst spratt Margareta upp ur sina tankar och efterkom åtminstone den senare uppmaningen. Hon kastade en skygg blick på Maj och drog sig instinktlikt tillbaka för dennas omfamning, men behärskade sig ögonblickligen och försökte le vänligt. Markisinnan lät ingenting märka, fast hon både uppfattade och förstod den ofrivilliga rörelsen. Den smickrade hennes fåfänga och försatte henne i ännu bättre lynne, än hon förut var.

»Pauvre petite, som är så allvarsam», sade hon. »Var inte orolig. Den, som står brud i dag, skall nog blifva både fager och fin.»

När Margareta var färdig, besannade hon till fullo Majs utsago.

Alla lämnade sedan rummet för att i sin ordning kläda sig, och kammarjungfruns tjänst togs i anspråk på annat håll.

Margareta satt allena med sina tankar och inväntade den stund, då man skulle komma för att

hämta henne till kapellet. Hon önskade, att hon kunnat se in i sin blifvande makes hjärta just detta ögonblick. Männe han kände samma underliga bäfvan som hon? Margareta vågade ej tro det, hvad kunde väl hon vara för honom i jämförelse med hvad han var för henne? Hon knäppte händerna och böjde hufvudet, där hon satt, och bad till Gud, att han skulle vara den främste i hennes hjärta och ej låta henne afguda sin ädelsinnade make, hvilket hon fruktade, att hon gjorde.

Till sist väcktes hon ur sina tankar af friherrinnan Sparrekors och de unga brudtärnorna, som kommo för att hämta henne. Margareta reste sig med klapande hjärta. Sinnesrörelsen gaf hennes kinder färg och åt ögonen en djupare glans. Modern granskade henne under tystnad några minuter med tydlig belåtenhet. Aldrig hade hon trott sin barnsliga Margareta om att se så ståtlig ut. En inneboende känsla af stundens vikt gaf åt den högväxta, men ungdomliga gestalten en värdig hållning, som verkade än mer tilldragande, därför att den var så fullkomligt osökt. Friherrinnan nickade stolt.

»Nu tror jag du godt kan tåla jämförelse med hvem det vara må», sade hon med en utmanande klang i rösten, som likt en pil sårade Margaretas sinne, dock blott i förbigående. Det var ej tid för annat än högtidliga känslor nu.

Vid sin moders sida trädde Margareta kort därefter in i kapellet. Långsamt skred brudföljet upp till altaret, där Henrik Falkenhorn med sina svenner redan väntade. Som i en dröm kände sig den unga

bruden, när hon stannade bredvid sin brudgum. Från afstånd tyckte hon sig höra Herman Celi's röst, när han förrättade vigseln, och mekaniskt fullgjorde hon hvad på henne ankom. Med fast stämma uttalade Henrik sina löften till Margareta Sparrekors, och hon kunde ej fatta, att de verkligen gällde henne.

Med en lugn värdighet, som hon aldrig trott sig i stånd till, mottog hon lyckönskningarna efter vigseln. Under den festliga middag, som följde, kände hon med sig, att hon uppförde sig oklanderligt och det utan ringaste ansträngning. Då och då märkte hon, att hennes moder betraktade henne förvånad och gillande. All hennes tafatta blyghet var som bortblåst. Hur kunde det komma sig? Var det emedan allt föreföll henne så överkligt? Hon kände sig så likgiltig för hvad alla skulle tänka om henne, som om hon varit midt uppe i en dröm, och hela det glada bordssällskapet när som helst kunnat upplösa sig i luft. Och detta gaf henne en dittills okänd säkerhet i sättet.

Hon realiserade ej, att hon skulle lämna hemmet på allvar, och när hon tog afsked af mor, bröder och bröllopgäster, var hennes själ ännu i samma drömlika tillstånd. Hon återkom ej till full känsla af verklighet, förr än hon befann sig allena med Henrik Falkenhorn i den rymliga täcksläden, som, dragen af tre raska hästar, i snabb fart gled fram vid stora dombjällrors ljud på de tysta vintervägarna mot Vallarjärde.

Han böjde sig ned och drog skinnfällens tätare omkring hennes fötter. När han reste sig upp, såg

han, att det uttryck han var van vid återvänt i hennes blick

»Är det sant alltsammans? Jag har känt det som en dröm», sade hon.

»Det är ingen dröm, att du är min maka nu, Margareta Falkenhorn», svarade han med varm känsla och tog hennes hand i sin.

Hon hade så gärna velat, men vågade ej återgälda hans handtryckning. Hon satt tyst och såg ut genom fönstret, där höga snötyngda granar hastigt skymtade fram och åter försvunno vid slädens snabba fart.

»Hvarpå tänker min brud just nu?» frågade han efter en kort stund.

Hon tvekade att svara, skamsen för den tanke, som upptagit henne. Hon rodnade, och han blef uppmärksammare.

»Hvad var ditt hjärtas tanke? Kom ihåg, att du ej numera får hafva någon hemlighet för mig», sade han leende.

»Jag önskade blott, att jag kunde vara lik markisinnan de Sangie», svarade hon utan att se på honom.

»Beundrar du henne då så högt?» frågade han.

»Nej — men — du skulle tycka mer om mig då», svarade hon.

»Hvem har ingifvit dig sådana tankar?» frågade han misslynt.

»Ingen», svarade hon, »jag tänkte endast . . .»

»Tänkte hvad?» frågade han i en ton, som fordrade svar.

»Du var en gång trolofvad med henne, och ryktet sade, att det skulle blifva än en gång, när hon var änka — du var i våras i Stockholm, och hon — åh Henrik!»

Margareta kunde ej fortsätta. Hennes kinder glödde, och hon förskräcktes själf öfver sina dittills obestämda farhågor, hvilka först i denna stund antogo tydlig form för henne. Han höll fortfarande hennes hand och strök den sakta. Detta lugnade henne, och hon såg upp till honom med en afbön i sin blick.

»Det är sant, att jag en gång i min ungdom var trolofvad med Maj Brette och att hon då var mig mycket kär», sade han. »Men vi skildes åt, af hvad orsak kan jag icke säga dig, ej heller hon känner den. Hon blef en annans. Fast hon sedan blef fri, voro vi dock fortfarande skilda åt af ännu oöfverstigligare hinder. Hvarför jag i våras var i Stockholm vet du. Någon annan afsikt med min resa hade jag icke. Jag träffade visserligen Maj Bråå, men blott såsom hennes broderlige vän.»

Han talade långsamt liksom vägde han hvarje ord, rädd att säga för mycket. Hon svarade intet, men han såg, att hon ej var fullt tillfreds.

»Begär icke min ungdoms glödande kärlek, Margareta», sade han och drog henne till sig, »ty den har tillhört Maj Brette. Dock kan jag trösta dig med, att hon själf utsläckt den. Den känsla jag hyser för dig är mera värd, ty den är af renare halt. Jag önskar alls icke, att du vore lik Maj Brette. Hon drog alltid mitt hjärta från Gud, då du däremot dra-

ger mig till honom. Kan du ej häraf förstå, hur föga sinnad jag måste vara att utbyta dig mot henne, äfven om det nu stode i min makt?»

Margareta kände sig tacksam för dessa ord, som äfven fyllde henne med en lycklig stolthet. Var det möjligt, att hon drog honom till Gud? I sitt hjärta uppsände hon en brinnande bön, att det alltid måtte så förblifva.

Men Margareta var dock ej mer än kvinna och kunde ej underlåta att tänka sig hur det varit, om ej de oöfverstigliga hindren stått emellan hennes make och Maj Bråå. Det var en förödmjukande och svår tanke för en älskande brud, och hade Margareta varit mindre ödmjuk och mera självvisk än hon var, skulle denna föreställning lätt omöjliggjort hela hennes framtida lycka.

»Hvilka hinder var det?» frågade hon tveksamt.

»Det är en lång historia, mörk att minnas, och helst önskade jag slippa förtälja den nu», svarade han.

Margareta såg det djupt sorgbundna uttryck, som vid dessa ord spred sig öfver hans ansikte, och hon ångrade sin fråga.

Det tog nära en half dag att färdas mellan Eds-
mo och Vallargärde, och när de nygifta nalkades sitt hem, var det redan kväll.

Trotsande vinteraftonens mörker och kyla hade hela godsets befolkning samlat sig längs vägen för att hälsa sin herre och hans brud. Facklor och bloss kastade sitt röda sken på den hvita snön, och glada hurrarop ljödo hvar släden drog fram. Margaretas ögon strålade, och hon besvarade på det hjärtligaste

sätt folkets hälsningar. Hon lutade sig framåt i släden, och hennes hjärta klappade af fröjd vid all den hyllning, som kom hennes make och henne själf till del.

»Hvad de älska dig!» sade hon till honom och anade ej, hur hon tog allas hjärtan med storm blott genom att så barnsligt oförståddt visa sin förtjusning.

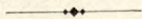
»Nej se, hvad är det?» utbrast hon, då de åkte fram under något gigantiskt, som höjde sig mot natt-himmeln öfver deras hufvuden. »Åh, en äreport! Aldrig har jag åkt under äreportar förr!»

Dessa ord hördes af de kringstående, fördes vidare från mun till mun och uppskattades mer än det grannaste tacksamhetstal.

Släden gled in genom porthvalfvet och stannade på borggården. De trötta hästarna sänkte sina hufvuden, och deras andedräkt stod som en sky framför dem. Det gamla slottets murar lyste röda i fackelskenet. Utanför porten väntade tjänarne med gamle Staffan och Sara i spetsen. Margareta besvarade deras vördnadsfulla hälsningar med att trycka deras händer och till hvar och en säga några vänliga ord, hvilka lätt kommo från hennes varma hjärta. Henrik gladdes, då han såg hennes älskliga, otvungna sätt. Här var ej Margareta tafatt.

»Välkommen till ditt nya hem! Gud välsigne din ingång!» sade han och slöt henne i sin famn, så snart de befunno sig allena.

All hennes oro var försvunnen i detta ögonblick, och hon undrade, om det kunde finnas en större lycka på jorden än hennes.

SEXTONDE KAPITLET.

Slutackord.

Margareta satt allena i sitt hvardagsrum och spann. Aprildagens sol sjönk mot horisonten och kastade ett fint skimmer öfver den unga grefvinnans mörka hår och förhöjde den varma färgen på hennes kind. Hon lät hjulet stanna och såg ut. Det var en tankfull, drömmande blick hon sände bort mot solnedgången, och en värld af glädje låg i det vackra ögats djup.

Plötsligt kastade hon lätt med hufvudet och lyssnade inåt sin mans rum. En dörr hade öppnats, och hon förnam ljudet af hans steg. Hennes hjärta ökade takten, och anletsdragen förrådde en glad spänning. Skulle han fortsätta in till henne eller ej? Jo, han kom verkligen.

Margareta satte spinnrocken i gång och försökte dölja sin förtjusning. Hennes kvinnliga takt hindrade henne från att alltför oförställdt visa honom, hur helt han behärskade henne.

»Alltid flitig!» sade han och lyfte upp hennes ansikte mot sig.

»Jag vill ej gifva dig efter», svarade hon och lät för några sekunder sin blick stråla så varmt den ville.

»Finner du aldrig tiden lång här på vårt ensliga slott?» frågade han.

»Så du spörjer!» svarade hon leende och tillade: »Gör du?»

»Jag? Nej, jag har mitt lifsverk här och dig.»

»Detsamma har ju jag: dig och mitt lifsverk», svarade hon med en fin ändring.

Han märkte den och smålog.

»Ja, så borde jag ju hafva sagt», erkände han.

»Men innan jag kom hit, Henrik, blef dig aldrig tiden lång då?»

»Understundom.»

»Hvarför lefde du så allena här hela din ungdom?» frågade hon.

»Ingen ville dela min landsflykt», svarade han och tillade genast liksom för att hindra henne fråga mer: »Se ut på sjön, Margareta, den glöder som metall. Har du sett en vackrare solnedgång? Står där ej som ristadt med eldskrift: Soli Deo Gloria?»

»Jo det är storartadt», medgaf hon tankspridd.

Hvarför undvek Henrik alltid att tala om sitt förflutna? Det var den enda skuggan i hennes ljusa kärlekslycka.

Efter en stund gick han in i sitt arbetsrum, och hon begynte åter spinna. Linet tog slut, och Margareta gick upp på vinden för att hämta mer.

Hon visste icke riktigt hvar förrådet fanns, ty Sara hade hand om det, men Margareta föredrog att leta själf hellre än att tillkalla den gamla tjänarinnan, som begynt få svårt att gå i trapporna.

Under sitt sökande kom den unga frun in i en liten afplankning i en vrå af vinden. Här hängde linet. Hon tog en del och ämnade gå ned igen, då ett smalt, rödt sammetsband, som stack fram under locket på en tillsluten lår, tilldrog sig hennes uppmärksamhet. Med någon svårighet fick hon upp locket och fann, att låren var fylld med kläder. Vid första ögonkastet förstod hon, att de ej kunde tillhöra någon af tjänarinnorna. Kläderna sågo gamla och förlegade ut, men voro af fint och dyrbart tyg.

Hvem kunde de hafva tillhört? Ingen fin dam hade ju bott på Vallargärde under det senaste seklet. Margareta visste ej mer om Henriks mor än att hon dött, när han var mycket liten. Att det skulle skett på Vallargärde, därom var hon fullkomligt okunnig. Undrande betraktade hon de gamla kläderna. Så omsorgsfullt de voro inlagda! Hon vecklade upp en helvit klädning af egendomlig fason och fick lust att profva den. Det mjuka tyget föll rakt och ganska snävt ända uppifrån halsen ned till fötterna, och ärmarna voro vida. Margareta kände sig nästan spökrädd för sig själf i skymningen, när hon kände den hemlighetsfulla klädningen smyga sig utefter hennes gestalt och bölja och fläkta vid hvarje rörelse hon gjorde. En tanke föll henne in. Om hon skulle gå ned som hon var och skrämma sin man?

När hon gick öfver den stora, skumma vinden,

hvars ojämna golfiljor hakade mot den släpande hvita dräkten, spelade inbillningskraften så starkt, att hon kände sig liksom förvandlad till det gamla slottets hvita fru, som måste gå och spöka på det område, där hon fordom härskat. Vandrigen både roade och förskräckte henne.

Vid dörren till ett af gästrummen i öfre våningen mötte hon Sara. Denna tvärstannade med vidöppna ögon och gapande mun, en bild af den ytterligaste förfäran.

»Mari! Mari Ersdotter!» flämtade hon.

»Sara, Sara, lugna dig!» utbrast Margareta i sin tur förskräckt. »Hvem tager du mig för?»

Hon skyndade sig att öppna dörren till gästrummet, så att den sparsamma, men varljusa aftondagern genom dess fönster föll ut i den mörka gången. Sara drog ett djupt andetag, då hon igenkände sin unga matmor.

»Å, är det nådig grefvinnan? Jag trodde så visst det var . . .» men här hejdade hon sig.

»Hvem trodde du jag var?» frågade Margareta.

Sara bet sig i läppen och teg. Men grefvinnan upprepade sin fråga.

»Min tokiga salig syster», ljög Sara.

»Är detta hennes dräkt?»

Sara jakade, men såg att hon ej blef trodd.

»Tröste mig! Hvad skall nådig grefven säga?» mumlade hon för sig själf och glömde i sin enfaldighet för hundra gången att undra, hvarför Mari Ersdotters tillvaro skulle hållas så hemlig.

Margareta hörde de ord tjänarinnan frammumlade,

och kände sig beklämd. Utan att fråga mer gick hon in i gästrummet och tillslöt dess dörr efter sig. Tankspridd betraktade hon sin bild i spegeln, men uppfattade knappast, hvad hon såg.

»Mari, hvem är du, och hvarför skulle min make säga något om, att jag bär din dräkt?»

Långsamt och med klappande hjärta gick hon till sin mans rum. Skulle äfven han rygga tillbaka och tro sig se Mari?

Hon öppnade dörren till hans rum och stannade tyst på tröskeln. Han vände sig om, och hon såg tydligt, hur han ryckte till vid hennes åsyn, sedan for han med handen öfver ögonen, som om han velat fördrifva en synvilla. Han gick fram till henne och fattade om hennes armar.

»Margareta, är det du?» frågade han upprörd.

»Ja visst är det jag! Kände du ej igen mig? Lyckades jag då skrämma dig?»

Hon ville tala gladt, men stämman skalf lätt af oro.

»Den skumma dagern förvillade min syn ett ögonblick», svarade han. »Men säg mig, hvarför bär du denna dräkt, hvar fann du den?»

»I en lår på vinden. Jag tog den på för att skrämma dig. Hvems har den varit?»

»Min moders», svarade han med tillkämpadt lugn.

»Din moders?» upprepade hon förvånad.

»Ja. Vet du ej af, att hon dog här på Vallar-gärde?»

»Det har jag icke hört», svarade hon och tillade med en frågande blick på sin man: »Hvarför sade

då Sara, att denna klädning tillhört hennes tokiga syster, Mari Ersdotter?»

»När sade hon det?»

»Nyss, när jag mötte henne. Hon blef ännu mer förskräckt än du vid min åsyn. Hon undrade hvad du skulle säga, då du finge se mig i denna dräkt. Hvarför behöfde hon undra det? Henrik, din moder dog ju, när du var alltför späd att kunna minnas henne, men ändå studsade du, då du fick se mig i hennes klädnad, som om du tagit mig för henne. Hvem var Mari Ersdotter?»

»Om du ville låta bli att spörja mer.»

Det blixtrade till i Margaretas vanligen så milda ögon, men i nästa sekund fylldes de af tårar.

»Är det rätt, att du fordrar allt af mig utan att gifva mig ett grand tillbaka?» frågade hon med smärtfylld harm.

Han släppte sitt tag om hennes armar och betraktade henne med öfverraskning. Sådan hade han aldrig sett henne.

»Hvad menar du?» frågade han.

»Jag har ej en tanke i min själ, som jag döljer för dig, men du bär inom dig en hel värld, dit ej jag får blicka in.»

»En värld af tunga minnen, ja», sade han allvarsamt, »det är för att skona dig, som jag döljer den.»

»Är det allenast därför? Är det ej ock, emedan du misstror mig? Henrik, kan du ej lita på min kärlek att allt förlåta, om du felat, och att intet förråda, om något måste bevaras hemligt?»

Hennes händer voro hårdt sammanknäppta, och hon såg på honom med en blick halft af bön, halft af fordran. Han betraktade henne med stigande beundran. Hon tycktes växa, där hon stod inför honom, och han erkände inom sig rättmätigheten af hennes kraf.

»Jag ser, att du misstror mig», sade han, »men för att rentvå mig i dina ögon måste jag svärta en annan och yppa en hemlighet, som kan störta i elände en person, som ingenting förskyllt. Bör jag göra detta?»

Hon såg ut att öfverväga inom sig själf.

»Jag ville så gärna få tro fullkomligt på dig», sade hon sakta.

»Och kan du det icke med mindre, än att jag yppar hvad jag borde gömma inom mig själf?»

»Du tviflar på min tystlåtenhet», sade hon med en smärta, som rörde honom.

»Icke på din vilja, men väl på din förmåga.»

Hon vände sig bort. Det låg något så sorgset, så hopplöst i denna rörelse, att Henriks själfbehärskning svek honom. Hade Margareta visat det minsta trots, då hade han kunnat motstå henne, men icke nu. Det fick ej komma något mellan henne och honom, kosta hvad det ville. Han såg på den veka, fint skurna profilen, som hon till hälften vändt bort, och på den formfulländade gestalten i den mjuka, fantastiska dräkten, som lyste hvit i skymningen, och han drog henne till sig.

»Hvad är det du vill veta?» frågade han och såg

pröfvande in i hennes ögon. Skulle hon kunna bevara hans hemlighet?

»Hvad du ej vill yppa», svarade hon och såg på honom med en sorgsen blick, så trohjärtad på samma gång, att han begynte blygas för sin tvekan.

»Kan jag då lita på dig som på mig själf?»

»Jag är ju din maka, skulle du ej kunna det då?»

»Du vill veta om min moder», sade han. »Hon dog ej, när jag var späd, som det är sagdt, hennes förstånd blott var det, som slocknade då. Sedan lefde hon länge här undangömd, förskjuten och glömd under namn af Mari Ersdotter. Af en händelse fann jag henne här, och det var för hennes skull jag öfvergaf min brud, min far och min tänkta framtid. Min moder hade ingen plats i den yttre världen, och därför fann jag heller ingen där för mig.»

»O Henrik!»

Margareta hade blifvit alldeles blek af sinnesrörelse.

»Du sade, att du ville dela allt med mig, men nu öfverväldigas du af det första mörka skiftet i min lefnads mörka saga. Hur skall du kunna bära det öfriga?» frågade han kärleksfullt.

Hon snyftade sakta.

»Henrik, min älskade, kan du förlåta mig?»

»Hvad skall jag förlåta?»

»Den ovärdigaste misstanke.»

»Den är borta nu, eller hur?»

»Om den är! Hur kunde jag för ett ögonblick tro något ondt om dig?»

Hennes ånger var så djup, att han fick ganska svårt att lugna henne.

Det lyckades dock till sist, och då bad hon att få höra mera om hans moder och om hans förflutna.

De satte sig, han i en låg stol, hon på björnhuden framför honom. Och så genomgick han med henne sitt lifs skickelser, strider, nederlag och segrar alltifrån sitt första besök på Vallargärde till den stund, då hon förenat sitt öde med hans. Skymningen tätade omärkligt, och öfver det grå slottet tändes stjärna efter stjärna i vårlig natt. Margareta lyssnade med djupaste intresse, och hennes mottagliga själ utvecklades i denna stund. Henrik kände hennes förstående sympati och blef värtalig. Hon var ej längre för honom endast det älskliga barn, den veka vidja hans ridderlighet velat skydda och stödjande och som hans ömhet omslutit, utan hon hade vuxit upp till honom och var blifven hans hjälp. Han dolde intet af sitt föregående lif, och skoningslöst mot sig själf framhöll han hvarje detalj vid grefve Johan Bråås död. Därvid gaf han noga akt på henne för att se, om ej de uttrycksfulla dragen skulle förråda afsky för den synd, hvars minne så ofta tyngde honom. Men hur skarp hans blick än var, kunde han intet annat spåra än varmaste deltagande.

»Det var just vid den tiden, som vi först gjorde bekantskap, då du räddade mig och bad endast om min förbön i gengäld», sade hon. »Jag såg, att något tryckte dig, och jag bad Gud hjälpa dig igenom. När du kom tillbaka ett år därefter, såg jag, att molnet

var kvar på din panna, och jag fortfor än ifrigare att bedja det bort.»

»Såg du detta, så barn du var?» frågade han.

»Jag har ofta varit skarpsyntare, än du trott min barnslighet om», svarade hon med ett tankfullt leende.

»Nu», tillade hon och såg upp i hans ansikte, »ser jag nog ännu molnet på din panna, men det är genomskimradt af ljus. Gud hör bön, men Han gör det på sitt eget vis.»

»Förstår du Guds vägar, Margareta? De äro underbara. Han tager icke mörkret bort, men Han förvandlar det till ljus. Den synd jag begick, då jag dödade Johan Bråå af otillåten kärlek till hans maka, blef för mig, så underligt det kan låta, första steget till Kristus.»

»Skulle då synden vara gagnelig?»

»Den kan blifva det, när Gud begagnar den för sina afsikter. Ett svårt, uppenbart fall kan stundom öppna våra förblindade ögon för vår naturs fördärf, som vi annars aldrig blifvit varse. Det är så jag menar det.»

»Jag förstår dig. Hvad Gud är stor! Allt måste tjäna honom till och med mörkrets makter.»

Kvällen lämnade rum för natten, och dess timmar skredo en efter en. I slottet och däromkring rådde sömnens tystnad, men Henrik och Margareta glömde länge tidens gång för sitt förtroliga samtal. Först när natten begynte ljusna, sökte de dess hvila.

Därute sjön är frusen
 och klar som bergkristall;
 inunder stjärneljusen
 står vintern hvit och kall;
 men Liten slumrar varm
 och mjuk på mammas arm.

Därute natten skymmer
 kring skog, som dunkel står;
 den tusen fasor rymmer,
 där tanken vilse går;
 men Liten har sitt bo
 i mammas kärleks ro.

Därute trollen glänta
 på bergens fogar skyggt;
 med onda ögon vänta
 de rof så trolskt och styggt,
 men få ej Litens själ,
 ty dopet skyddar väl.

Därute stormar jaga
 framför sig mörknad sky;
 och lifvets gamla saga
 om strider susar ny;
 när den min älskling når,
 blott trygg med Gud du går.

Därute under vingen
 sitt hufvud sparfven gömt;
 af sorger har han ingen,
 ty Gud ej honom glömt;
 och Gud från himlen ser
 till Liten vida mer.

Därute vidgas världen
 så främmande och stor;
 men här vid varma härden
 din bästa lycka gro
 som dolda framtidsfrön
 uti din moders bön.

Så sjöng Margareta Falkenhorn för sin förstfödde. Det var kylig vinterkväll därute, men i rummet, där vaggan stod, var varmt och godt, och varm var den unga moderns blick, när hon såg på sin älskling och sakta sjöng hvad hennes hjärta diktade.

Dörren öppnades, och grefve Henrik trädde in. Han hade ytterkläderna på, och sporrarna på de höga ryttarstöflarne klirrade, fast han gick försiktigt:

»Ärnar du dig ut så sent?» frågade Margareta med en skynt af oro, som hon såg, att han ej ville märka.

»Min närvaro behöfves vid Utgården i kväll, och dina böner tarfvar det verk mig väntar», svarade han och böjde sig ned mot henne och barnet.

»Till Utgården!» upprepade hon, men kufvade genast sin oro. »Mina böner skola följa dig. Gå med Gud!» tillade hon med en modig blick, fast hjärtat bäfvade.

»Tack, Margareta!»

Efter några ögonblick var hon allena med sitt slumrande barn och sina tankar.

Farligt var helt visst det värf hennes make företagit sig, men Margareta var numera så rädd att visa sin oro, när han drog bort på farlig stråt, ty hon kände, att hon kunnat göra det svårt för honom att

fylla sin plikt, så högt älskade han henne nu. Mer än att förlora honom fruktade hon att missbruka den makt hans starka kärlek gaf henne öfver honom. Hon döfvade sin oro med brinnande bön.

Den del af Vallargärde, som kallades Utgården, därför att den låg vid egendomens utkant, var vildast både i anseende till natur och folk. I djupa skogar, på branta, tvära höjder och i mörka dälдер stodo glest små kojor, och i dem bodde folk, som lätt råkade i delo med hvarandra, och då hade ej handen långt till knifven. I denna aflägsna trakt härskade ännu superiet, hvilket grefvens outtröttliga vaksamhet till stor del lyckats stötja på hela godset för öfrigt. Dryckeslagen voro vilda och slutade sällan, utan att blod flöt, men de tillställdes helst i smyg, när grefven var på Vallargärde slott.

Långe-Pers stuga låg oåtkomligast af alla på en klippafsats i skogen, där ansåg man sig mest säker för grefvens ovälkomna påhälsning.

Långe-Per hade en fiende, och det var hans egen broder, snute-Nils, så kallad för sin stora näsas skull, hvilken behärskade hela den öfriga gestalten. De båda brödernas far hade dött under vintern, och nu hade de råkat i delo om hans stuga. Ingendera ville lösa ut den andre, och bägge kunde de ej trifvas under samma torftak. Till sist hade långe-Per jagat bort snute-Nils, och denne hade blåslagen gått sin väg, svärjande en förskräcklig hämnd. Sedan dess hade Per hållit noga vakt och knappast vågat somna om natten. Men denna afton var han lugn, då den ene efter den andre af hans supbröder kom klättrande

uppför den branta stigen utmed forsen, som isfri bruu-sade fram mellan snöiga stränder. Nu hade hann skydd tillräckligt, i afton var broderns hämndlystnadd maktlös, menade han. På hån hade han inbjuditit snute-Nils till sitt dryckeslag, men väntade naturligt-t-vis icke, att denne skulle infinna sig.

När mörkret föll på, dolde snute-Nils en skarpp-slipad dolk under rocken och sade till sin kärestaa, att innan morgonen grydde skulle faderns stuga varaa ensamt hans, och sedan skulle de bygga hjonelagg där. Hon undrade, hur det skulle tillgå, och hann mumlade något om, att det lyste honom skåda broo-derns lömska hjärta.

»Du ärnar väl aldrig gästa hans dryckeslag?» utbrast flickan och förskräcktes än mer, när Nils beekräftade hennes förmodan.

»Men där äro ju allenast alla hans vänner, ddu kommer ej ifrån med lifvet, och tröste mig stackaree då!» klagade hon.

Han lugnade henne med att försäkra, det eldss-drycken ofta förvillar vänskapen och söfver vaksam-heten; han ensam skulle ej smaka för mycket dennaa gång och därför träffa hvad han siktade på.

Flickans oro var dock stor, och så snart Nills gått, begaf hon sig ut i kvällen. Dryckeslaget måstee störas och den vilda skaran skingras, innan något ondt hunnit ske, och hvem annan än grefven på Vall-largårde slott kunde åstadkomma detta? Till honom var det därför, som hon skyndade, och hennes bud-dskap var det, som kallat grefven ut i den senaa kvällen.

Dryckeslaget var i full gång i länge-Pers stuga, när snute-Nils trädde öfver tröskeln. Han hälsade: »Guds fred!» med tanken fjärran från Gud och bjöds att sitta ned. En kannan fylldes åt honom, och han log styggt i sitt skägg, då han kände länge-Pers misstänksamma blickar. Han kunde lugnt dricka, ty han tålde mycket, innan hans hand blef osäker, men sina ögon tog han ej från Per.

Man drack och glammade, men det ville icke gå med samma lif och lust som nyss, det låg något i luften.

Det var kyligt inne, så att andedräkten syntes, men ansiktena lyste upphettade och röda i eldsljuset från i väggen instuckna, osande bloss. Brännvinet flödade, och skämtet blef allt råare och vildare. Midnattstimmen bröt in, och några dryckeshjältar hade redan hamnat under bordet. Då reste sig snute-Nils och drog sig med låtsad oafsiktighet, pratande och skrålande närmare den plats, där länge-Per satt med ryggen vänd mot stugans enda dörr. Per följde honom stint med blicken och trefvade med handen efter sin knif. Några af männen begynte lägga märke till, hvad som försiggick, och följde med stigande intresse brödernas rörelser. Uppträdet, som hotade, tjusade deras vilda sinnen just genom det ohyggliga, som låg däri.

Ett kallt drag svepte genom rummet, dörren hade öppnats utifrån. Grefve Falkenhorn stod på tröskeln och uppfattade med en enda blick, att han kommit just i rätta stunden.

Länge-Per vände sig om för att se, hvem den

nye gästen var, och detta obeckade ögonblick skyndade sig Nils att begagna. Med blodsprängda ögon och vildhet i sinnet störtade han med dragen knif mot Per, som ingenting såg. Grefve Falkenhorn grep snabbt och djärft efter den mordiska handen, men fick i hastigheten tag om själfva dolken, hvars skarpa egg skar in i hans hand ända till benet, men likafullt höll han fast och hindrade så dråpslaget. När länge-Per varseblef broderns försåtliga utfall, sprang han upp för att hämnas och försvara sig, men grefven fattade honom i kragen med sin lediga hand och kastade omkull honom. Allt detta skedde blixtnabbt. Innan Per hunnit resa sig, hade grefven vridit knifven ur snute-Nils' hand och slungat den med kraft ut genom fönstergluggen, så att den tunna brädlappen, som täckte den, brast. Karlarna reste sig, somliga hotande, andra skygga, alla upprörda. Ett par kastade i vredesmod sina halftömnda dryckeskannor mot inkräftaren, den ena kannan träffade hans skuldra, den andra förfelade målet och slog skrällande i väggen. Grefven låtsade om ingenting och afväpnade vildheten nu som alltid med sin imponerande kroppsstyrka och sitt osvikliga mod.

De onse bröderna betraktade hvarandra hatfullt och lömskt, men mellan dem stod grefven, stark och vaksam och seende från den ene till den andre med sin fasta, behärskande blick. Blodet rann från hans sårade hand, men han tycktes icke märka det. Han frågade efter orsaken till deras ömsesidiga hat, och då begynte de på en gång anklaga hvarandra. Lätt satte han sig in i förhållandena, och genast föll hans dom.

»Det är din skyldighet, Per, att lösa ut din broder med en dryg penning, ty du dref honom med hugg och slag från det hem, som var hans lika väl som ditt», sade han.

Långe-Per gjorde invändningar, grälade och svor, men intet hjälpte. Grefven stod fast vid sitt ord och vädjade till de närvarandes rättskänsla, om icke hans dom fallit som sig borde. Några gåfvo honom rätt, men andra mumlade emot, och långe-Per svor på, att grefven skulle komma att ångra detta, så grefve han var.

»Jag fruktar inte din hämnd», svarade denne lugnt och tillade, vändande sig till Nils: »Hjälp mig att förbinda min hand!»

Såret smärtade honom, och blodförlusten begynte kännas. Nils försökte efterkomma uppmaningen, men bar sig tölpigt åt och smutsade ned det fina handkläde, som hans herre tagit upp ur sin ficka.

»Hjälp till du Per!» sade grefven så naturligt, att denne icke kom sig för att neka. Bröderna förenades så helt ofrivilligt i samma sysselsättning. Grefve Henrik passade på tillfället, och fattande deras händer lade han dem i hvarandra, innan bröderna hunno hindra honom.

»Låt det så förblifva!» sade han och såg från den ene till den andre med en allvarlig och kärleksfull blick, som var ägnad att intränga ända till det dolda gudsbelätet inom dem.

Nils såg tvekande på sin bror. Den vilda lidelsen hade svalnat, och han var ej obenägen till för-

soning. Men Per såg åt sidan ovillig, dock hade äfven hans vrede något lugnat sig.

»Slipper jag lösa ut honom då?» frågade han och såg på grefven halft lömskt, halft trotsigt.

»Viljen I bo här båda tillsammans?» sporde denne.

Nej, det ville de icke.

»Då måste du erlägga lösepenningen.

»Hvar skall jag taga den? Jag äger ingenting.»

»Du äger dina starka armar. Jag skall gifva dig arbete och löna dig bra, och snart skall stugan med rätta vara din.»

Per älskade icke arbete, men han tyckte heller icke om att gå i ständig fruktan för sin broders dolk, och att vid tillfälle döda denne kunde vara vågadt nu, när grefven kände till missämjan. Per såg ingen annan utväg än att foga sig efter grefvens vilja, och han gjorde det därför, om än med dold förargelse i hjärtat. Bröderna gåfvo hvarandra försoningens handslag, men den som gjorde det uppriktigast var Nils. Han blygdes öfver den gärning han varit i färd med att begå och han slog ned sin blick inför grefvens.

Henrik Falkenhorn upplöste icke dryckeslaget denna gång, men hans uppträdande där verkade knap-past mindre störande för det.

När han lämnade stugan, tillsade han snute-Nils att följa sig. Denne lydde. Den vilde mannen gick nu stilla som ett lamm och ledde sin herres häst ut-för branten. Grefven kunde ej hålla i tygeln, ty hans ena hand var svårt sårad och den andra axeln öm-made starkt efter slaget af den slungade dryckes-

kannan. Nils kände sig stukad som en tuktrad hund, därför att han sårat sin herre och i gengäld blifvit behandlad med ädelmod.

Under vägen hem talade grefven med sin ledsagare, så som han kunde det numera, sedan kärleken till Gud fått makten i hans hjärta. Han förehöll den unge mannen det orätta i hans vilda lif, det hemska i det brott han planlagt, men visade också den ångerfulle till syndares Frälsare.

»Ditt hjärta har bevekts däraf, att jag blifvit sårad för att hindra dig få samvetskvalen af ett brodermord, måste du ej då känna dig förkrossad därutaf att Guds Son lidit döden för att befria dig från skulden af all den synd du begått?» sade han varmt.

Och Nils' sinne var uppmjukadt denna stund och hans hjärta öppet, därför föllo sanningens och kärlekens ord som god säd i god jord. Naturbarn som han var, gjorde han heller ej många omständigheter. Den mörka, men stjärnklara vinternatten, då han ledsgade sin herre hem genom ödebygder, blef en vändpunkt i hans lif.

När grefve Henrik den natten sent omsider kom till sin väntande maka och såg henne blekna vid åsynen af hans blodiga hand, sade han:

»Tacka Gud med mig, Margareta! Om jag än gifvit mitt lif på denna färd, hade det ej varit för mycket. Ett brodermord är hindradt och en själ är vunnen.»

Och hon såg hans blick stråla med en klarare glans än jordens högsta fröjd kan förläna.

Skuggorna föllo öfver Maj de Sangies lif, de föllo tunga. Revolutionen omstörtade Frankrike, de lägre samhällslagren slungades upp och de högre föllo underst. Under skräckregeringen förlorade markis de Sangie rikedomar, rang och lif, och hans maka flydde förklädd från Paris, där hon glänst och tjusat vid Marie Antoinettes nu försvunna hof.

Åtföljd af en enda tjänarinna sökte hon sin väg mot norden. Många voro de umbäranden den bortskämda markisinnan måste utstå.

Hon sände bref hem om sin olycka, och Harald Bråå reste ut att möta henne, men hon hade sjuknat i en liten by långt från den stad hon uppgifvit som mötesplats, och han kunde på länge ej finna henne trots allt sitt letande. Den rika, bortklemade skönheten hann därför göra en bitter bekantskap med nöden. Till sist fann henne dock Harald Bråå och förde henne hem till Skarås.

Genom den noggrannaste vård repade hon sig här något från sin sjukdom, men det var dock klart för alla utom — som det tycktes — för henne själf, att hennes hälsa var bruten. Hon gick åter uppe och ville ej låta behandla sig som sjuk. Nyckfullheten, som alltid legat i hennes lynne, tog öfverhand och behärskade snart både henne och hennes omgifning. Man bäfvade för hennes infall, ty hon hade oftast vilja att sätta dem i verket, hur okloka de än voro.

En dag förklarade hon, att hon ville gästa Hen-

rik Falkenhorn på Vallargärde. Fåfänga voro alla invändningar och allt tal om den annalkande hösten, den långa besvärliga resan och hennes ringa kraft. Hon var fast besluten att resa, det var en nervös oro öfver henne, och man insåg, att den ej kunde stillas med mindre hon fick sin vilja fram. Henrik Falkenhorn kom själf och hämtade henne, och nu var hon hans och Margaretas gäst.

Maj satt i rosornas dal och såg med en tröstlös blick upp mot slottet, som låg så högt öfver och så långt ifrån den plats, där hon befann sig. Likt ett olydigt barn hade hon smugit sig undan Margaretas vaksamma öga och skyndat ut på egen hand, men nu hade krafterna svikit. Hon hade hostat upp blod och en underlig mattighet hade bemäktigat sig henne. För sent ångrade hon sitt oförståndiga tilltag och önskade, att hon ej gått så långt utom synhåll.

Tanken på sjukdomens tilltagande makt och sitt lifs korthet hade hon energiskt försökt slå bort, men nu ville det ej lyckas, hon var för matt att hålla den tillbaka, förfäran kröp öfver henne och lyste fram ur hennes glansiga blick. Det fanns heller ingen att förstålla sig för.

Men då kom Henrik Falkenhorn, och hennes själfbehärskning återvände.

»Jag sitter och beundrar din ruin, den tager sig pittoresk ut så här på afstånd», sade hon.

»Du borde ej allena gå så långt ifrån den», svarade han.

»Å jag reder mig godt», sade hon, och för att gifva eftertryck åt sina ord reste hon sig för att gå.

Men knäna darrade af svaghet, och hon för-
 mätte ej taga många steg. Hon var därför glad att
 få stödja sig på sin värds kraftiga arm. Men backen
 gick brant upp till slottet, och Majs andedräkt var
 alltför kort. Utan ett ord tog Henrik henne i sina
 armar och bar henne upp. Hon lät det ske, men
 rodnade lätt, ty denna hans handling visade ju, att
 han märkte den mattighet hon var så mån om att dölja.

»Jag vill icke in», sade hon. »Sätt mig där.»

Och hon pekade mot en plats framför slottets
 mur. Han lydde och ordnade åt henne så bekvämt
 han kunde. Sedan stannade han vid hennes sida,
 och båda njöto en stund under tystnad af den härliga
 naturen, som stod i färgrik höstskrud omkring dem.
 Skarp och klar var luften och fylld af solglans. En
 gyllne dager rådde, där de sutto under de väldiga
 löfträdens gulnade kronor. Tätt och oafbrutet föllo
 de mångskiftande höstbladen till marken, förvandlande
 den till en glänsande matta. Maj drog en djup, dar-
 rande suck.

»Usch, det är vemod i löfvens fall», sade hon
 beklämd.

»Se då dit upp», sade Henrik och pekade mot
 det strålande klarblå öfver dem.

Maj gjorde så, men en lätt rysning skakade hen-
 nes bräckliga gestalt. Själfbhärsknigen var åter nära
 att öfverge henne, fast hon ej var allena.

»Omkring oss förgängelsen och öfver oss en tom,
 okänd rymd», sade hon.

»Tom och okänd?» upprepade han. »Gud bor
 i himmelens rymd.»

»Då är den värre än tom då», undslapp det henne.

»Rädes du Gud?» frågade han.

»Jag känner honom ej», svarade hon med något af förtviflans trots.

»Så kan du lära känna honom.»

»Det är för sent.»

»Det är aldrig för sent.»

»Jo det är det. Nu menar jag ej, att jag skall dö snart», sade hon ifrig att dölja både för sig själf och honom den sanning, som var henne så bitter, »men jag har så ofta motstått Gud, att han nu måste motstå mig.»

»Det gör han ej, han söker dig med förbarmande kärlek.»

Maj skakade på hufvudet.

»Icke mig», sade hon. »Med dig är det en annan sak, dig älskar han.»

»Hvarför skulle han älska mig mer än dig?»

»Så du frågar! Tänk blott på hur olika lif vi båda hafva att se tillbaka på. Du har lefvat för Gud, jag för världen.»

»Ve mig, om jag ser tillbaka på mitt lif och väntar Guds kärlek som lön för hvad jag har gjort», utbrast han med djup rörelse.

Hon såg undrande på honom.

»Men hvarför skulle han då hafva dig kär, om ej därför att du tjänat honom?»

»För sin egen skull, Maj, Gud älskar oss ej efter vår förtjänst utan efter vårt behof. Sådan är den sanna kärleken.»

»Men hvarför har du då lefvat för Gud hela ditt

lif, när du ej tror dig vinna något därmed?» frågade hon.

»Guds frälsande kärlek väcker genkärlek. Det lilla jag gjort har jag ej gjort för egen äras skull, utan emedan jag älskar Gud. Jag ville, att hela mitt lif blefve en lofsång till tack för hans frälsning!»

Maj greps af afund, när hon såg ljuset i hans blick.

»Jag skulle önska, att jag hade ditt lif bakom mig, i stället för mitt eget», sade hon sakta.

»Det vore dig till ingen nytta, om du byggde ditt salighetshopp därpå», sade han med öfvertygelse.

»Jag har ingen annan grund än Jesus Kristus att bygga min frälsning på, och samma grund har äfven du, ty hans död har försonat bådas våra synder. Den, som kommer in i vingården i elfte timmen, får samma lön som den, hvilken burit dagens tunga och hetta.»

»Men det är orättvisa», invände hon.

»Långt därifrån! Arbetet i Guds vingård är lön i sig själf.»

Hon satt tyst och tankfull en stund, därpå sade hon:

»Nu tyckes du tjäna Gud med glädje, men i din ungdom gjorde du det ej, och dock offrade du dig själf mera då än nu. Den gåtan har jag förgäfves grubblat på, sedan jag kom hit.»

»Det var så, att i min ungdom tjänade jag Gud för gagn», sade han, »jag trodde mig kunna vinna Guds välbehag genom min egen sträfvan, men under denna villfarelse hårdnade jag och blef kall och kärlekslös som en ljudande malm, och mitt hjärta förvinade. Då öppnade Gud mina ögon, så att jag in-

såg mitt eget fördärf och min totala oförmåga att själf hjälpa mig därur. Den ljudande malmen krossades, jag var tillintetgjord. Men när jag trodde allt förlo-radt, då vann jag allt. Guds kärlek sökte mig, hans nåd berörde mig, och jag fick lif. Det gamla fick vara förgånget, och allt blef nytt. Den ljudande malmen är ofruktbar, hur starkt den än klingar — men det förkrossade sinnet, som upprättas, är den bästa jordmån för kärlek, tro och hopp, och störst af allt är kärleken.»

»Ja, du älskar Gud, men det gör icke jag», hviskade Maj.

»Däruti står kärleken, icke det vi hafva älskat Gud, utan det han hafver älskat oss och sändt sin Son till en försoning för våra synder», citerade Henrik och tillade med en öfvertygelse, som vittnade om, att han talade af erfarenhet: »Gud är den, som gör allt.»

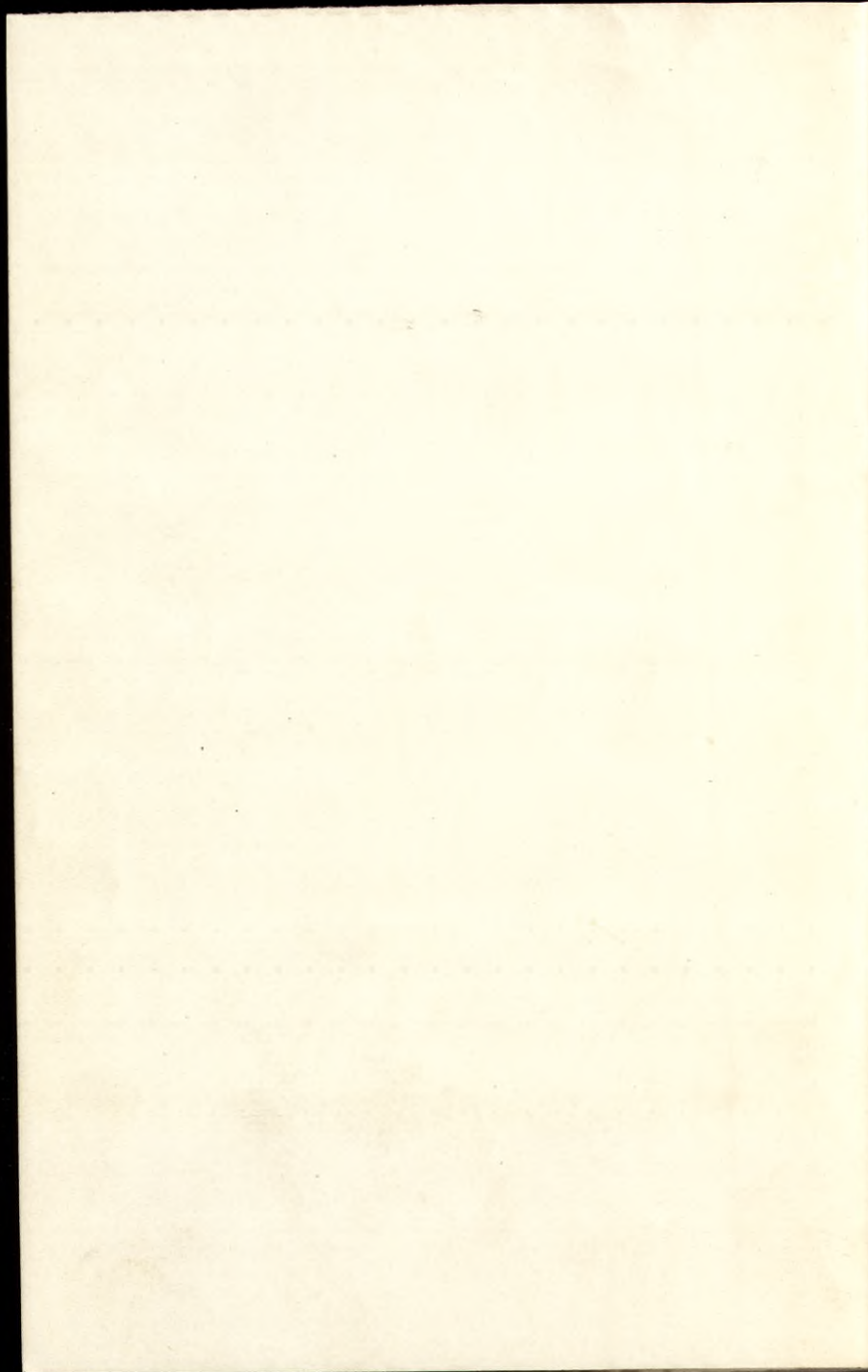
»Men vi, skola vi då alls intet göra?» frågade hon.

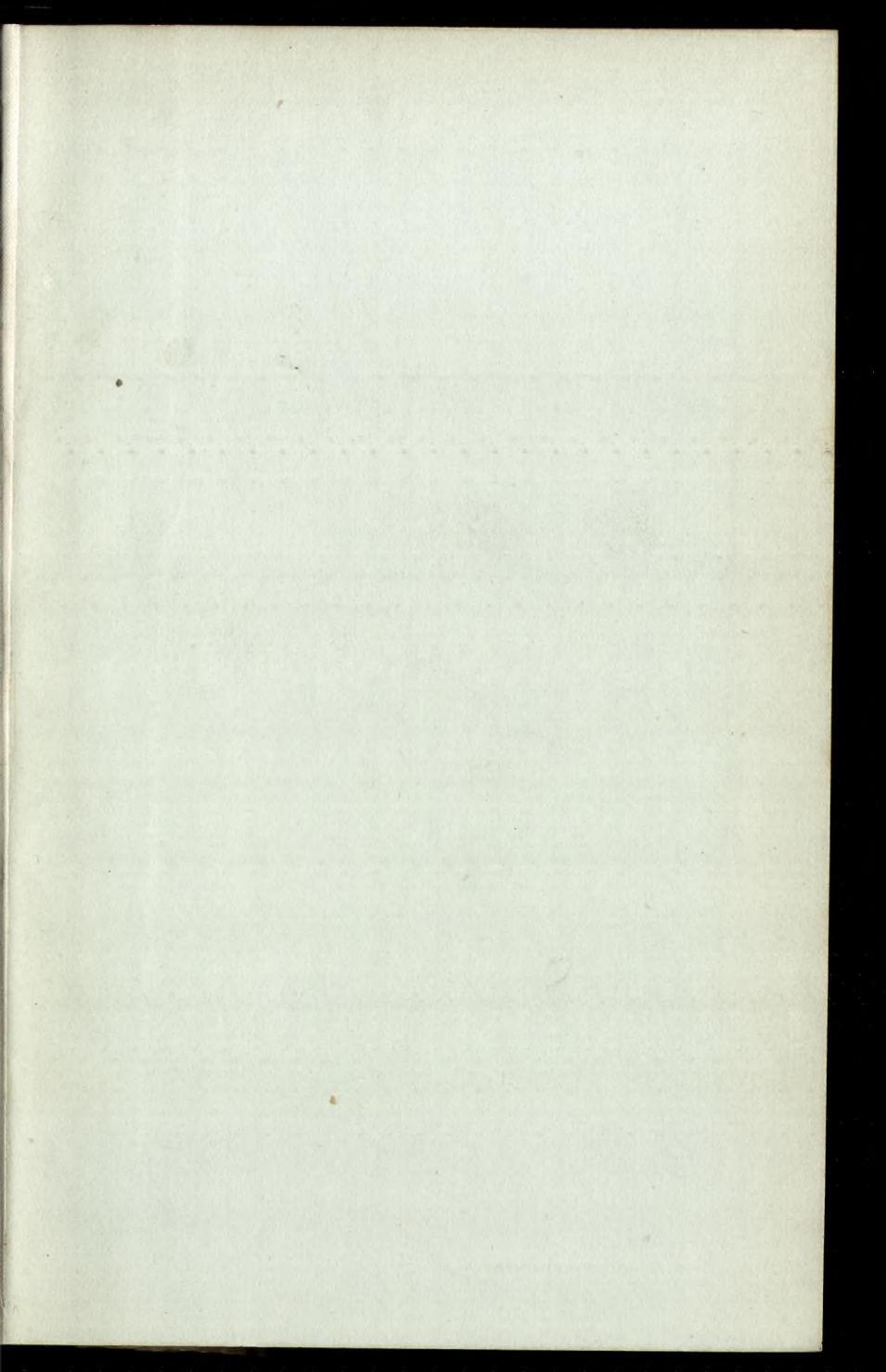
»Vi skola taga emot, ständigt blott taga emot. Det är att förblifva i Jesus Kristus, och blott så kunna vi bära den frukt, som förblifver.»

»Men det är svårt», sade hon.

»Det går också blott för den, som är tillintetgjord i sig själf. Det är den själfuppoffring Gud begär af oss, så är åtminstone min lifserfarenhet», svarede Henrik tankfullt och tog upp ett brandgult höst-löf, som med ett svagt prassel föll till hans fot.

Maj kände sig så lik detta vissnade löf. Männe Gud skulle lyfta henne upp, om hon fölle till hans fot? Något annat förmådde hon ej nu, ja skulle hon kunna ens det? En tår smög ned för hennes afmgrade

---

PRIS:

HÄFT.	2: 50
KART.	3: —
KLOTB.	3: 50
